

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4-5 óra közt.

Idő intézkendő a lap szellemi részére
vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
kereskedés.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár postaközlő 40 fillér

Előfizetéseik, valamint a hirdetésre
vonatkozó Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intézendők.

Hármentetlen levelek csak ismert kerek-
ből fogadtassak el.

Egyen szám ára 20 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felülső szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 2.

Magyar kincsek.

A magyarnak nem természete a dobverés. Amije van, azzal nem szeret dicsekedni. Ha valaki magától észreveszi és megdicséri egyik vagy másik tetszetős jószágát, jól esik neki. De azért, hogy valakivel mindenáron észrevétesse, még a fülét se billenti meg.

Ilyen a magyar egyesleg. És ilyen összességében is.

Most már körül-belül az elemi iskolai tanulók is tudják, hogy mennyi szép fürdő- és nyaralóhelye van hazánknak. Erre mi magyarok azonban nem sokat hederítettünk.

Hát van! Mindenesetre többet ér ha van sok, mintha egy sem volna. — Ezzel vége.

Azt is tudjuk, hogy a pénzünk szerfölött kevés. Hogy éppen az kon a vidékeken, ahol olyan sok a szép nyaraló- vagy fürdőhely, a magyar nép nyakig van a nyomoruságban. Hogy bizony jó volna, ha azokon a vidékeken a nép egy kis pénzmagra tehetne szert.

De azért eszünk ágában sincs, hogy egy kissé megüssük a nagydobot és elhíreszteljük a mi nyaraló- és fürdőhelyeinket.

Csak nézzük meg, figyeljük meg: mit csinálnak Ausztria alpesi tartományai, a kis Stájer, Karinthia, Tirol sat. Azoknak szép nyaralóhelyeit öző nével lepik el az angolok, francziák; mert szakadatlanul verik a nagy dobot. Ujságok, könyvek, füzetek, vasuti falragaszok útján híresztelik, hogy itt meg itt milyen pompás nyaralóhely van, ahol kényelmesen, olcsón üdülhet mindenki. A hirdetésekkel elárasztják Angol-, Francia-, Német- és Magyarországot.

Kétségtelen, hogy sokba, nagyon sokba kerül az a modern dobverés, de bőségesen megtérül a reáfordított kiadás, mert júliusban, augusztusban csakugy lepi Ausztria alpesi tartományait az idegen. Rengeteg pénz marad ott. Pedig például a tiroli nyaralóhelyek legszebbjei a szó szoros értelmében az Isten háta mögött fekszenek.

De hát az istenadta angliusa, franciája meg németje annyit olvas róla, annyi szépet, hogy rákivánczol a lelke. Még a magyar emberé is.

Van azokban az alpesi nyaralókban ilyenkor majdnem minden nemzetbeli ember.

De történik-e valami minálunk, a mi részünkről azért, hogy szép nyaralóhelyeink híret meghallja a külföld?

Igen kevés, vagy semmi!

Pedig nyugodt lélekkel, minden sovinizmus, minden dicsekvés nélkül merjük állítani, hogy a mi Kárpátunk és Balatonunk vidékei szépség dolgában ugyancsak kiállják a versenyt az alpesi tartományok vidékeivel. És ha alkalmas dobveréssel egyszer be tudnók ide csalogtatni a külföldieket, hogy a mi Kárpátunk gyönyörű fenyvesei között nyaraljanak, azt hisszük: hazánkat még jobban látogatnák az angolok, francziák, németek, mint az alpesi tartományokat. Mig most úgy vagyunk, hogy még hazánk fiai is idegenbe mennek nyaralni, fürdőzni.

TÁRCA.

A negyedik ké. és.

A családientartó édesapát elítették a földbe. Nagyon jól eshetett szé.énynek ott az a mély, zavartalan nyugovás. Férfikora legszebb szakában halt ugyan meg; igen korán; alig mut negyven éves; de már addig is két ember-életre való dolgozott.

Vasgyári munkás volt. Már az édesapja is abban a gyárban kereste mindennapi kenyereit. Ott nőtt fel ő is. Fialat gyermek korában vette kezébe a kalapácsot és használta azt, forgatta kitarító szorgalmmal erejének teljes beleadásával, míg csak a pusztító betegség a gyárak világának romboló réme, a tüdővész, ki nem vette végleg a kezéből.

Pedig még olyan szívesen dolgozott volna. Elfacsarodott a szíve mikor családjára nézett. Jószágos feleségére, meg a négy gyermekére. Ezek szegényeké úgy állottak ott sokszor a szék körül, melyre erőtlensül le-leroskadt, mint az orgona-sipok. Egyik alig volt nagyobb valamivel a másiktól. A legidősebb 10 éves lehetett. Már iskolába járt. Szelid-lelkű, o. os. nyílt arcu gyermek. Ilyen volt a többi is.

Nézte, nézte őket lájaldalmas arccal a szegény, beteg édesapa.

Már csak mihamarabb vehetné kezébe azt a munkás-szerszámot! Hogy legalább ezeket az apróságokat fölnevelhetné, szárnyukra bocsát-hatná! Csak legalább ezt engedje megélnie a jó Isten. Bizott erősen a jó Istenben.

Ahogy maga körül látta apróságait, mindig csak a munkára, meg a jó Istenre gondolt, akitől azelőtt sem, akkor sem kért mást, mint hogy két keze becsületos, fáradságos munkájával megkereshesse mind nnapni kenyerüket. Egyszer magához intette legidősebb gyermekét a tizéves Pistikát.

— Gyere csak Pistikám, te már sokat tanultál az iskolában; te már bizonyosan meg tudod mondani: hogyan szól a Miatyánk negyedik kérése.

Az olosarcu gyermek odalépett atyjához, egy pillanatnyi ideig gondolkodott, azután szépen elmondta, mintha csak az iskolában felelt volna:

— Add meg a mi mindennapi kenyerünket nekünk!

Az apa meglepődéssel ingatta fejét

— Ugy van, egészen jól mondtad. Hát most már bizonyosan meg tudod mondani azt is, hogy mit kérünk ezzel a kéréssel.

A kis fiu megint gondolkodott kissé, azután szépen, értelmesen megfelelt:

— Ezzel a kéréssel arra kérjük a jó Istent, hogy adjon nekünk mindennapra annyi táplálékot, hogy éhen ne haljunk, hogy egy napig megélhessünk.

Az édesapa arcára valami öröm mosolyféle rebbent, úgy nézett fiúra, és reszketeg hangon mondta:

— Egészen jól mondtad. Nem is kell soha többet kérni a jó Istentől, csak a mindennapi kenyeret mára. Eppen csak ennyit. Ha megadja, meg kell vele elégedni és hálát kell érte adni. Te már okos fiu vagy, megértheted, hogy milyen nagy áldás az, ha megvan a mindennapi kenyere; ha meg tudjuk szorgalmas munkával keresni. Lásd én is munkás ember vagyok. Két kezemmel keresem a kenyeret, a mindennapit. Most nem. Most onnan, abból a pénztárból kapjuk a mindennapi kenyeret, ahova te kis fiam minden héten elviszed a 40 fillért, a kis befizető könyvecskével. A beteg munkások onnan kapják a mindennapi kenyerüket. De majd megint lábra állít a jó Isten; akkor majd megint két kezem munkájával keresek.

A fiu komoly arccal hallgatta édesapját. Látta, hogy a lelkébe szívta minden szavát, és gondolkodott fölötté. Mikor apja elhallgatott, erősen ráfűggesztette okos szeméit és kérdezte:

— Ugy-e édesapám, azok a gyermekek, a kiknek nincs már kenyérkereső édesapjuk, sokszor éhesek, mert nincs meg a mindennapi kenyerek?

A munkás arca elborult egészen. Maga előrevetden nézett egy ideig, azután szomorú hangon mondta:

Férfi- és gyermekruha

Czipó- és kalapraktár

III. Weiss Ignácznál

NAGYKANIZSA. Erzsébet királyné-tér 1. szám volt Weiss üveges-féle helyiségben.

— a legnagyobb választékban —
— legjobb minőségben —
a legmérsékeltébb árakon.

Ezt azután még a dobveréstől való idegenkedésnél is erősebb mértékben kell rosszalnunk. — Ez már egy adag hazafiatlanság.

Nem ítéljük meg azokat, akiket bajuk természete utal valamelyik olyan idegen nyaraló- vagy fürdőhelyre, amelynek temperaturája, vize nekik bizonyosabb hatást ígér. Az ilyeneknek nem lehet válogatniok; oda kell menniök, ahol bajukra határozott enyhülést találnak. Amde az olyan magyarok, akiknek egészen mindegy, hogy az alpesi tartományokban vagy a Kárpátokban nyaralnak, üdülnék, fürdőznek-e, — hazájuk és nemzetük ellen vétének, ha idegenbe viszik pénzüket.

Erre az idegenbe gravitáló magyarok azt szokták mondani, hogy a hazai nyaraló- és fürdőhelyeken méregdrága az élet.

Nos hát ebben van valami igaz; de egészében véve még sem igaz ez az állítás.

Az bizonyos, hogy aki valamelyik magyarországi nyaraló- vagy fürdőhelyen kényelmesen akar élni: az sok pénzbe kerül. De ne méltóztassék ám elhinni, hogy a kényelmet, a jó életet ott az idegenben ingyen adják! Még olcsón sem! A kényelmes, urias élet mindenütt pénzbe, még pedig sok pénzbe kerül. De mi magyarok úgy vagyunk, hogy itthon nem akarunk lemondani semmi kényelemtől, és azt akarjuk, hogy ez csak kevés pénzbe kerüljön;

míg ellenben a külföldön nem vagyunk igen finnyások, nem kényelmeskedünk, s akkor ott nagyon természetesen: nem is kerül olyan sokba az élet.

Ha a tiroli nyaralók valamelyikében a rendes szállószobákat már elfoglalták, s nekünk nyitának egy kaszárnyamódra berendezett turista-szobát, ahova még 4—5 ismeretlen is beszállásolnak, és egy napra ezért 4 koronát kérnek: el vagyunk ragadtatva. Ha napi életünk belekerül a szokásos társasétkezés mellett 10—12 koronába: majdnem zöckellünk örömlünkben, mint a zörgők, hogy milyen mesés olcsósággal lehet étkezni.

Ha ellenben valamelyik magyarországi nyaraló- vagy fürdőhelyen a saját, becses személyünk külön 14—16 koronába kerül naponként: akkor dülünk-fülünk; a vendéglősöket, a fürdőtulajdonosokat egyszerűen rablóknak nevezzük. Pedig ezért az összegért itthon megvan a teljes kényelmünk, külön szobában lakhatunk és külön étkezhetünk.

Hát így vagyunk azzal a sokat hirsztelt, mesés külföldi olcsósággal. Az bizony nem mesés, hanem egyenesen mese. Kevés pénzért, olcsón és jól, sem itthon, sem másutt nem lehet élni.

Azt nem mondjuk, hogy itt-ott a nyaralók és fürdőhelyek bérleti erősen felcsigázott árakkal akarják a közönséget kiszákmányolni, s az ilyenekkel szemben a közönség nem is tehet egye-

bet, mint hogy faképnél hagyja őket. De általánosságban csak úgy könnyelműen tenni meg az összehasonlítást a magyar és külföldi fürdők és nyaralóhelyek ár-viszonyai között: nem méltányos és nem hazafias eljárás.

Ilyképpen a magyarországi fürdőkre és nyaralókra nem érdemesünk soha idegen közönséget. Sőt azzal, hogy a külföldiek túlmagasztaljuk, még a hazai közönséget is idegenbe tereljük.

Nagyon sokat kell még e fajta patriotizmus tekintetében tanulnunk a külföldiektől, akik minden módot és alkalmat felhasználnak, hogy üdülnőhelyeik szépségét, kényelmességét, olcsóságát világgá kürtölgjék, és az idegeneket beédesgessék.

Ha már östermészetünknel fogva nem dicsekszünk is azokkal a kincsekkel, amikkel Isten megáldotta hazánkat; ha nem verjük is a nagy dobót a mi földünk szépségei mellett: legalább ne fitymáljuk, ne keltsük rossz híreket a külföldiek előnyére. E helyett inkább támogassuk hazaszeretetünk egész odaadásával azokat a társadalmi egyesületeket, melyek a mi pártatlanul szép nyaraló és fürdőhelyeink föllendítése érdekében igazán hazafias munkát végeznek.

Ne legyünk mi magunk rosszabb magyarok, mint azok az idegenek, akik valami véletlen következtében egyszer hazánkban nyaralva, — elragadtatással és elismeréssel emlékeznek vidékeink feledhetetlen szépségeire és balzsamos levegőjére.

— Bizony sokszor éhesek, édes fiam. Pedig ennek nem volna szabad megtörténni. Ha egy-egy munkás meghal, valami csekély pénzt kap az özvegye, kapnak a gyermekek is; egy másik pénztárból, ahova szintén szokták befizetni minden héten. De ez nagyon csekély. Azoknak, szegényeknek már nincs meg a mindennapi kenyérök, azok már sokszor éheznek, hacsak az édesanyjok nem keres a két keze munkájával.

— Hat miért nem adnak azoknak a gazdag emberek? — kérdezte a fiu megható ártatlansággal.

Az apa szomorúan ingatta fejét.

— Majd talán lesz idő, mikor adnak, mikor többet, mikor sokat adnak. Majd ha nemesebb, jobb lesz az emberek szíve; majd ha jobban, majd ha úgy szeretik egymást, mint az igazi jó testvérek. Soká lesz az, igen igen soká. — De talán meglesz valamikor. — A gazdag emberek akkor adnak majd sokat, nagyon sokat; nem alamizsnaképpen, sem egy-egy embernek, hogy az pirulva, megalázza legyen kénytelen elfogadni; hanem adnak majd azokba a pénztárukba, ahova a munkások is fityériket rakják; ahonnan a munkások özvegyei, árvái akkor majd megkapják a mindennapi kenyeret. Szép világ, boldog világ lesz az! Amikor majd már ennire szeretik egymást az emberek. En — tudom — nem élem meg. — Te sem! Es még igen-igen sokan nem!

A beteg munkás szomorú arccal, merengve nézett a végtelenségbe, mintha azt a gondolatfárasztó messzeségű időpontot kereste volna, ahol az ő szép álma egykor megvalósul.

Békés, sejtő lelke talán látott is valami halvány derengést a rengeteg idő-messzeségben az emberszeretethez abból az álmadott hajnalhasadásából.

A munkás-szereszmót többé nem vehette kezébe.

Meghalt. Elföldelték.

A vasgyári igazgató, aki maga is részvényes

volt, meg akarta mutatni, hogy milyen nagy érdeme van előtte a békésen, panasztalanul verejtékező, becsületos munkásnak, — a gyászoló családdal haladt a koporsó után és a sirnál gyászbeszédet mondott.

Kitűnő alkalom volt ez arra, hogy meghódítsa a munkások szívét. A hatás föltétlenül biztos. Ezzel egy csapásra leszereli a munkások keletkező mozgalmát a béremelés iránt. — Hiszen az eli-merő szó, a lekötélező kegyelet-nyilvánítás olyan olcsó dolgok; nem kerülnek egy fillérbe sem; nem lesz miattuk kevesebb az osztalék a részvények után.

A gyári munkások némán álltak körül elhunyt társuk sirját. Mindenik egy-egy görgöngyöt dobott a sirba tett koporsóra. Legyen fölötté könnyű a föld!

Azután hazamentek szótlanul, lehorgasztott fővel. Folytatták a munkát.

A munkás család kenyérkereső nélkül maradt.

Valami csekélyke segélypénzt kaptak a munkások nyugdíj-éreteltől, ami már nem volt mindennapi kenyér, hanem csak mindennapi morzsa. Nem lehetett abból megélni az őttagu családnak.

Az édesanyjának munkát kellett keresnie. Mosónő lett. Átvette az örök pihenőre tért édesapa szerepét; kereste a mindennapi kenyeret.

A két nagyobbik gyermek iskolába járt azután is, a két kisebbik otthon maradt a háznál. Nem volt, ki rájuk vigyázzon; azokat a jó Istenre bízta.

Valahogy csak eléldégett a szegény munkás-család.

Nem hiába imádkozott az édesanya minden este gyermekeivel. A legridegebb ember-szívet is meghatóta volna, mikor az anya, meg a négy gyermek térdre omlva, ég felé emelt szemekkel mondták a Miatyánkot. Miért ne hatotta volna meg azt a végtelen Jóságot, aki mindenütt jelen van, mindent lát és hall?!

Egyszer azután csak valami egyebet határozott annak az örök Jóságnak igen sokszor meg-

érthetetlen bölcsesége. Az édesanya, aki különben is gyöngye asszony teremtés volt, betegeskedni kezdett; nem birt munkára járni. Nem volt meg a mindennapi kenyér.

A szegény munkás-család kicsiny lakószobájába belépett a szomorú képtű vendég, az inség.

Az édesanya kétségbeesett arccal fordult a jó Istenhez; gyermekeinek is mondta hogy csak imádkozzanak; imádkoztak is buzgón együtt: gyógyuljon meg a kenyérkereső édesanya!

Az imádságnak nem lett fogantaja. Mintha csak azt mondta volna az a nagy Bölcsesség a szegény munkás család imájának meg nem hallgatásával:

— Az nem járja, hogy ez a szegény gyöngye nő, akinél itthon gondolni, nevelni kellene apró gyermekeit, egész nap verejtékezzék a mindennapi kegyérről. A vagyonnal, gazdagsággal megáldottak szívéből hova lett az a szikra, amit az én lelkemből lehettem oda? hova lett az emberszeretet? — Ha szabad-akarattal közelednének hozzám, haladnának felém: azoknak az intézményeknek, amik az emberi inséget, a nyomort akarják elenyészteni, eltörölni a föld színéről, — virágzaniuk kellene. — Hisz ezt a munkát, az emberszeretetet gyakorlását egyedül azért hagytam fönn a vagyonos emberek számára, azért bíztam szabad-akaratajokra, hogy legyen ösvény nemesedő, tőkéltesedő lelkük számára, amelyen hozzám közeledhessenek! — Miért halgatnak a rossz szellemre, amely szükmarku elzárkózásra, szeretetlenségre igatja őket? A szegény embereket is csak úgy emeli hozzám közelebb a lélek-nemesítésre szánt munka, ha a vagyonosok, a gazdagok az emberszeretet melegségével, boldogító megnyilatkozásaival kísérik, magukhoz ölelik őket. Ez vezet csak békés egyetértéshez. E nélkül folytania kell az ember-harconak. Es rettenetes lesz a kibontakozás...

A munkás özvegye, mikor már nem állhatta tovább az éhség kínjait s nem bírta nézni ehező gyermekeit, elment a gyár-igazgatóhoz. Az olyan

Zalavárm. selyemtenyésztése az 1902. évben.

A m. kir. földmívelésügyi ministerium országos selyemtenyésztési felügyelőisége a földmívelésügyi miniszterhez felterjesztett jelentéséből közöljük megyénkre és városunkra vonatkozó következő adatokat:

Zalavármegyében a legnagyobb előmenetelt a selyemtenyésztésben 1901. évről 1902. évre *Alsó-Domborn Mura Szerdahely és Zalanújvár* községek tették.

Zalavármegyében együttvéve 1902-ben 65 községben 494 tenyésztő 3,865 kilogramm gubót termelt és 6,904 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 13 kor. volt a legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 82 koronára rugott a vármegyében. A selyemtenyésztés megkezdése óta 57,844 koronára rugott a vármegye.

Szederiaállománya: Közterületeken lombzedésre alkalmas szederfa van 1,474 drb., esik átlag egy tenyésztőre 3 drb. Ez évben adott a vármegye községeinek az intézet 36,210 darab, magánfeleknek 103,765 drb., összesen 139,975 drb. 2-3 éves szederfacsemetét; továbbá a községeknek 100 drb. kiültetésre alkalmas szederfát. Tönkrement 171 drb. szederfa.

A *Kaniszi járásban* együttvéve 1902-ben 6 községben 29 tenyésztő 308 kgr. gubót termelt és 562 koronát keresett. Átlagos keresete egy tenyésztőnek 19 korona volt; legmagasabb keresete pedig egy tenyésztőnek 53 koronára rugott a járásban — A selyemtenyésztés megkezdése óta 10,523 koronát fizettünk ki a járásban

Szederiaállománya: Közterületeken lombzedésre alkalmas szederfa van 114 darab, esik átlag egy tenyésztőre 4 drb. Ez évben tönkre ment 165 drb.

Nagykanizsa városban 1902-ben 56 tenyésztő 5 kgr. gubót termelt és 10 koronát

szőpen, olyan meghatóan beszélt boldogult férje sírjánál. Talán jó szíve megkönyörült rajtuk.

Az igazgató nagy részvétellel hallgatta meg a sirra vonuló, kétségbeesett asszonyt, azután mentegődzött.

Szívesen segítene, de nincs ilyen célra semmi földzet. Nagyon sajnálja, hogy a nyugdíjalap olyan csekély. Belátja, hogy amit onnan kapnak az özvegyek és árvák, abból bizony nem lehet megélni. De hát ezen nem lehet segíteni. Majd talán idővel másként lesz.

Az özvegy kenyér nélkül ment haza az éhség kínjától sápadt, kimerült gyermekek közé, akik néma esengéssel néztek rá.

Szegény asszony kimerülten roskadt le, összetette kezét, imádkozni akart. Szikkadt ajkaira a megszokott imából csak ezek az igék (olultak): — Add meg a mi mindennapi kenyertünket ma!

A legnagyobbik fiu ott guggolt a földön. — Bággyadt fejét tenyérről fektette. Szemei lázban égtek. Az éhség láza győzte.

— Híába imádkozik, édesanyám! — mondta a 11 éves gyermek megdöbbenő elszántsággal. Édesanyja kérelmét, jóságos arccal nézett rá.

— Jaj, ne beszélj így, édes fiam!

A fiu még elkezeredettebben folytatta: — Szegény édesapám is azt mondta, hogy majd ha jobbak lesznek a gazdag emberek, másképp lesz. Sohase lesznek jobbak. Soha! De majd mégis másképp lesz.

A fiu lázban égő szemei sötétlen villogtak ki üregükből. Nézett, nézett a semmiségbe; szinte villámolt, elszánt tekintettel. — Mintha valamit látott volna a messzeségben.

A gyermek-arca e közben ijesztően fagyos, kagylós vonások rajzolódtak.

Vajjon mit láthatott akkor annak az éhségkínzott munkás-gyermeknek a lázas lelke?

keresett. A selyemtenyésztés megkezdése óta 829 koronát fizettek ki a városban.

Szederiaállománya: Közterületeken lombzedésre alkalmas szederfa van 7 drb.

Nagykanizsa városban, a hol pedig ugy taval, mint az idén 56 selyemtermelő volt, a szederfa biánya miatt egyáltalán nem sikerült a selyemtenyésztés, elannyira hogy a felügyelőségnek törülnie kell a selyemtenyésztő városok sorából. A jelentés azután a következőket mondja: Ez annál sajnosabb, mert az ily nagyobb városok volnának hivatva arra, hogy példát mutassanak a kisebb városoknak és községeknek. Teljesen értjük, ha nagyobb városokban a központon, főutcákon nem ültetnek szederfákat; de ültethetnének ilyeneket s ezt a nép érdeke meg is kívánná a szegényebb sorsú családok által lakott külső városrészekben; de itt az nem törénik, sőt a már meglevő 235 drb. fiatal szederfa sem fejlődik. Pedig hogy mily nagy fontossággal bír a selyemtenyésztés a nagyobb városokra nézve is, bizonyítja a többek közt Zombor szab. kir. város példája, a hol az idén 550 tenyésztő 11,190 koronát keresett; a selyemtenyésztés megkezdése óta pedig kifizettünk ezen városban selyemgubóért összesen 270,026 koronát. Igen melegen kérjük ezeknél fogva Nagykanizsa város tanácsát, hogy ne kicsinyelje a selyem- és szederfatenyésztés ügyét s tegye lehetővé a város szegényebb sorsú lakóinak, hogy a selyemtenyésztés révén is tisztességes keresethez juthassanak.

HIREK.

— **Eljegyzések.** *Havas* Artur gabonakereskedő jegyet váltott *Goldschmidt* Margit kisasszonnyal, özv. *Goldschmidt* Dévidné urnó leányával Nagykanizsán.

Marton I. Soma jegyet váltotta *Ullmann* Hermina kisasszonnyal Kövágó-Eőrsön.

— **Házasság.** *Ferenecz* Lujza kisasszonyt *Ferenecz* János kiskomáromi körjegyző leányát, június hó 20-án vezette oltárhoz *Zitterbarth* Vilmos uradalmi intéző Nemcsényben (Bars-megye).

— **Tíz éves találkozó.** A nagykanizsai főgymnasiumban 1893-ban érettségi vizsgát tett 25 növendék fogadalmat tett arra nézve, hogy 10 év múltán baráti találkozóra jönnek össze városunkban. A találkozás napja június 28-ika volt. — Az egykori iskolatársak közül négy meghalt. Az élők közül csak tizen jötték össze dr. *Havas* Hugó ügyvéd vendégszerető házában; a többiek kimentették távolmaradásukat, ép úgy a találkára meghívott egykori tanárok is, kik közül jelenleg már egy sincs Nagykanizsán. — A találkozóan megjelentek: dr. *Ländler* Jenő és dr. *Mitzger* Imre budapesti ügyvédek, *Stefanis* Aladár bitoktató (Veszprém), *Karbuszky* Károly kaplán (Zákány), *Páhr* Károly p. és t. igazgató-sági fogalmazó (Pozsony), *Vächter* Kálmán az Osztrák-Magyar Bank tisztviselője (Vasas), *Udvardy* Sándor vasuti hiv.

(Somogy-Szob), *Kripácz* Lajos vasuti hivatalnok (Bosnyák-Bród), *Koronya* Lajos jegyző (Alsók) és dr. *Havas* Hugó ügyvéd Nagykanizsa, ki utóbbi meleg barátsággal fogadta egykori iskolatársait, kik déltájban a főgymnasium igazgatójánál tisztelegtek és másnap reggelig kedélyes együttlében élvezték a viszontlátás örömeit. — Megállapodtak, hogy 10 év múlva ismét találkozni városunk falai közt.

— **Honvédeink elvonulása.** A nagykanizsai 20. honvédgyalozregred itten állomásozó két zászlóalja június hó 29-én reggel indult el Zalacszentgrótra, ahol az ezred őszpontosul. Honvédeinket a nagykanizsai katonai *Hudatydán-Egyet* zenekara elkísérte a legközelebbi községig és nemcsak meneteképességet bizonyította be, hanem azt is, hogy ezidőszárint ugy van szervezve és kiképezve, hogy bátran a nagyközönség elé lép-het produkcióival.

— **Halálozások.** *Plander* György ny. kir. törvényszéki irodatiszt, június hó 27-én, életének 61. évében elhunyt Norán.

Keszler Ignác né szül. Pollák Teréz, július hó 1-én, életének 67. ik évében elhunyt Nkanizsán. Temetése ma csütörtökön délután 5 órakor lesz.

— **Új ügyvédi iroda Csáktornáyn.** Dr. *Kovács* Lipót ügyvéd Letenyén megnytitani szándékoltt irodáját Csáktornáyra tette át.

— **Közsérutpótló adományok.** Június hó 25-én Pecsét elhunyt és helylen örök nyugalomra helyezett *Spitzer* Béla gazdasz, egyéves önkéntes iránti kegyelet je-sűl jótékonyságra adakoztak: a gyászoló szülők: *Spitzer* Mór és neje, *Steinitz* Adolf és neje 20-20 korona. *Grünhut* Alfréd és *Henrik* 15 korona: *ehwarz* Gusztáv és neje, *Dobrin* Richárd és neje, *Dobrin* Benő és neje, *Szarvas* Lajos és neje 10-10 kor. Összesen 96 korona.

— **Öngyilkosságok.** — Június hó 29-én *Szauber* Katalin 27 éves orosztonyi illetőségű cselédleány a temető melletti pótlaktanya egy félre eső helyén zsebkendőjével felakasztotta magát. *Szauber* Katalint már több ízben gyógykezelték az itteni kózkórházban, honnét azonban legutóbb mint gyógyíthatatlan tudóvészest elbocsájtották. — Gyógyíthatatlan betegsége kergette a halálba.

Július 1-én *Ujvári* Boldizsár, *Lodner* Ferenc Csengery-uti pékmester 28 éves kánizsai születésű háziszolgája forgóipóztolylyal szíven lötte magát. Életveszélyesen megsérülve beszállították a kózkórházba, ahol tettének okául azt mondta be, hogy két év óta szerelmes egy leányba, kinek azonban nevét sem tudja. A leány az utóbbi időben viszonyt kezdett egy más legényvel, mi annyira elkésértette, hogy elhatározta, miszerint megváltik az életét.

— **Az új vasut.** A *Keesthely*-lapóczai vasuti forgalma máris nagyon élénk. Porosz sokan vannak olyanok, akik csak próbautazásképp indulnak el egyik vagy másik állomásra. A gyenes-díási, vonyarozsi szőlősgazdák kihasználják a vasut előnyeit. Minden járatával elég népes a gyenes-i bakterház *perrou*-ja és a vonyarozsi előkelő alomás. — A nagyvédék szőlősgazdáira irigykedve tekintenek a világtól elmaradt cseresztegmajai szőlőtulajdonosok, akik gyalog vagy legelőbb kocsin bandukolgatnak poros utakon föl a hegyre, a hova való följutásaiában majd csak a legháji hozhat be modern változatot.

— **Lépfene.** *Mihály* községben a sza-vasmarhák és lovak között a ragadó lépfene betegséj járványosan fellépett, miert is a nevezett községben új szarvasmarhákalt, mint lovakkal a közlekedés tilos.

— **Dobálódás gyermekek.** Nagykanizsa város rendőrőlkapitánya felhív a szülőket, hogy gyermekeiket szigorúan fenyték meg azért, mivel a katonalov-kar az utcan ij-szögök; s mint-hogy most már általánossá vált az a pajkos szokás, hogy uon úfelen dobálják a gyermekek a lovakat, — ismétlődés esetén a szülőket fogja a törvény szigorával büntetni.

— **Egy daloskór ünnepe.** A szék-sfejvári deli vasuti műhely dalosgyűléstele vasárnap tartotta alakulásának tízedik évfordulóját. Az ünnepe tíz órakor kezdő istentisztelettel kezdődött. Utaua díszközgyűlés volt a városi lövöldes dazermében, mely alkalommal a daloskór megá-lapítójának és elnökének, *Rauscher* Béla műhely-lónök és főfelügyelőnek arcképleplepizése következett a városi és katonai hatóságok a műhely munkások nagy részével. Delben bankett volt, melyen megjelent a város polgármestere és főkapitánya, továbbá több katonai és papi előkelőség. A hangverseny délután öt órakor kezdődött. Az ünneplő daloskórú kivül résztvevő a budapesti

polgári daloskór. Az ünnepen jelen volt *Városi Gyula dr. püspök* udvari papjaival és nagyszámú közönség.

Mért terjed a sertésvész? Bámulatos az a rosszlelkűség, amelylyel a sertéskereskedők és az ellenőrző közegek egyes helyeken a sertésforgalom körül eljárnak. Folyton tolványtatartanak a visszaélések, a törvény és rendeletek kijátszásai, a minék természetesen következménye, hogy a sertésvész majd itt, majd amott lép föl és soha meg nem szűnik, ami az országnak kimondhatatlan károkat okoz. A család ügy tör ténik, hogy a zárt területről valamely szomszédos területre átcsempészett beleg sertésekre, ott járattelveket állítanak ki róluk a tovább adják. Magától értetődik, hogy ez csak az ellenőrző közegek közreműködésével történhetik meg. A földművelésügyi miniszter legújabb érélyes ukazi bocsátott ki a törvényhatóságokhoz a felelőséget alaposan kiterjesztette. Igazán sajnálatos, szomorn körülmény, hogy Magyarországon ennyire elfajult a becsületérzés és a lelkiismeret ily mélyen al szik egyesekben azok közt, akik arra hivatnak, hogy az ország jól fölfogott kérdéseket megoldalmazzák.

Egy szélhámos. A hévízi csendőrsz nek a fűrész területén föltűnt e y alak. — Megszólították, de vonakodott követni a csendőröket. Mikor kikutatták a tapolcai büntető bíróság elbocsátó levelét találták nála. Most még nagyobb lett rá a gyanu. A csendőrsz csakhamar megtudta, hogy a Mexikó nevű vendéglobban szállt meg. Itt Martonfalvy Középszákból való fölbirtokosnak nevezte magát, azt mondta azért szállt meg, mert kocsiját várja, melyeket a Somlyó hegyre küldött borert. A vendéglobban nagyon zive sen látta a gentry-forma urat, aki linom borokat, vacsorát, majd pezsgőket is rendel. A cigányoknak is imponálóan parancsolgató. Ennek persze pénz kellett volna adni. A nagyszapos ur azonban nem jött zavarba. — A vendéglől 70 koronát kért kölcsön, míg szekerei megérkeznek. Mikor szélhámoságait pompásan elvégezte, megugrott. A A csendőrsz kidirítette, hogy a család neve Baschill József, volt szobbi segédjegyző.

Böhmel Miksa óras Bécs, Margaretenstrasse 48 egy valódi amerikai nickel-anker-roskopi-órát, láncal és tokkal együtt küld 6 koronáért mindazoknak, kik erős, megbízható és tartós órát akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és a legkedveltebb strapa óra. Utazatokól óva-sodjunk.

A cs. kir. szab. Adria biztosító társulat 1902. évi üzleti jelentése és zárzámadásai, melyek a folyó évi április hónap 30-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazták: Az életbiztosítási osztályánál 47.035.478 korona biztosított tőkéről szóló ajelentok nyújtattak be, melyek ellenében 41.289.024 korona biztosított összegről állítottak ki kötvények. A biztosítási állag az év végével teljes 225 millió K. tőke és 670.000 K. járadék-biztosításokra rugott, minéltozva a tőkebiztosításoknál 17.292.404 K. tisztá szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjakban 10.957.477 K. vételezett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életbenlétekor esedékes összegzek és az esedékes járadékok 5.096.070 K. kifizetését teiktek szükségessé. A kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az ezid-ig 400.000 koronát (evő átutalás folytán 1.500.000 koronára emelkedet. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjbevételei 1902. december 31-én összesen 60.639.167 koronát teittek ki. Az elemi (tűz- és szállítmány) biztosítási ágazatokban a befizetés lopaa eleni biztosításokkal együtt 20.907.000 korona vételeztetett be, míg a visszbiztosítások címén 9.393.695 K. és károkkért a visszbiztosítási rész levonásával 7.073.901 korona fizetettelt ki. Ezen osztály díj tartalékai 12.265.978 koronát és tisztán, azaz a visszbiztosítási rész levonásával 6.694.368 koronát teittek ki. A társulat tulajdonát képező értékpapirok a beállót árfolyam-emeies köv teittek 2.072.041 korona többletérték képvislének, mely összeg az árfolyam-ingadozások tartalék számlájára utaltatott áll. Az igazgatóság előterjesztésére meg a következő átutalások lettek elbátározva és pedig: az életbiztosítási osztály (főzárószámla A) rendelkezésre álló tartaléknak főleme esére 190.000 korona és az elemi biztosítási ágazatok (főzárószámla B) rendelkezésre álló tartaléknak főlemelésére 200.000 korona, minéltozva az előbbi 90.000 koronára és az utóbbi 1.200.000 koronára emelkedett. Az ez évi osztá-

lék részvényenkint 180 koronában lett megállapítva. A társulati tartalékok a mut évi átlaghoz viszonyítva, tekintettel a teniemli ett átutalásokra, 8.677.057 koronával emelkedtek és 1902. decem ber 31-én 82 millió koronát meghaladó összeget teittek ki és pedig: díjtartalékok (szaját számlára, azaz viszontbiztosítási rész levonásával) 69.755.750 K. a kamatláb leszállítására szolgáló díjtartalék 1.500.000 korona, nyereség tartalékok 7.133.898 kor. és árfolyam-ingadozások tartalékok 3.700.580 korona.

Szinészet.

Vasárnap este megtörtént az, ami Kövessy színtársulatánál vajmi ritkán, vagy tán egyáltalán nem szokott előfordulni. Darabváltozás volt. — A postaiúti és huzar volt előadásra kitérve, de közébejött akadályok folytán a műsor megváltozott és „A cigánybáró” operette került színre. A változás csak annyiban okozott zavart, hogy mert a vasárnapni munkaszünet folytán a közönség csak a színházi tábláról nyert értesülést a darabváltozásról. Akik a megváltozott helyzettel meg tudtak barátkozni, azok nem vesztettek semmit, mert az előadás igazán teljes műveltséget nyújtott, mi főleg *Mányai Aranka (Saffi)* érdeme, ki ezen estén kitűnően volt disponálva. Barinkay szerepében mutatkozott be a társulat tenoristája *Nagy Gyula*. Csengő, üde, jól iskolázott hangja van és ezen kiváló tulajdon mellett, még ügyesea játszik is. *Nagy Gyula* határozott nyereség n szintársulat részére; a közönség szívesen hallaná őt többször is. Zsupán szerepét jól oldotta be *Nagy Dezső*. Czíprát művészi esen alakította *Kövessy*. Teljesen megfelelt *Arzena* volt *Tóth Stelike*. A toborzót szépen lejtették *Láng* és *Déri Rózi*. Az előadás általában kitűnő volt.

Hétfőn: *A csókon szerzett vélegényt* saíták. A Fedák-féle darabok nálunk nem igen hatnak. Ugy látzik, mintha színészeink is csak kénytelenkedvetlen járnának a színpadon. Bagyadtság a színpadon és nézőtöresen egyaránt. — Még *Sárossy Paula*, ki a kecskeméti színiudény éltető eleme és a közönség ünnepeit művésznője volt sem tud úgy igazában felemelkedni, pedig a tehetsége meg van hozzá, mert különben a kecskeméti színügyi bizottság nem köitötte volna ki újbóli szerződését. Minden egyes jelenésben bajos és kedves volt; de csak jelmezben láttunk gyakori változást, játéka mindvégig szintelen, kedvetlen volt. A közönség még legjobban mulatott a kóbor színészek csoportján. (*Károlyi Lajosné, Károlyi és Latabár*.) Jó volt Csontai birtokos szerepében *Nagy Dezső*.

Kedden: *Haldós csónak*, Echegaray drámáját mutatta be a színtársulat. Ezen műlájnak nálunk nincs közönsége. Augustias nagy és nehéz szerepét *Makó Ayda* művészi esen oldotta meg. Az est sikere az ő nevéhez illeszkedik. *Aitner Ilva* (Donna Mercedes) elegáns toilettéivel kellett feltűnést. Az öreg tábornokot *Benedék Gyula* kitűnően alakította. *Almády Endrével* (Raymondo) teljesen meg lehetünk elégedve, *Gózon* (Genaro) nem elég nyugodt, kapkodva beszél. *Jeszenszky Julia* (Ines) kis szerepét rokonszenvesen adta. *Don Rodrigo* (*Nagy Dezső*), *Pura* (*Benedék*) jó kezekben voltak.

Szerdán a *Katalin* operettet adták. A darab, melyet a mult idényben többször adtak nagy sikerrel most is meitette hatását. Ez alkalommal láttuk az igazi *Sárossy Paulát*, Duplessis Germain had ügy szerepében. *Nemesek Katalin* cárnó (*Mányai*) hanem az egész publikum szívét megnyerte a kis hadnagy. *Sárossy* kitűnően volt disponálva és megmutatta, hogy nem hiába bálványozták őt a kecskeméti. Bajos megjelenésével, rendkívül finoman nuancirozott játékaival egyaránt nagy leltszést aratott; kecskéje táncával pedig szinte lazba hozta a publikumot, mely egész estén át ünnepele a bajos művésznőt *Mányai Aranka*val egye emben, ki a cárnó nagy szerepében újabb babérokra tett szert. Anicát *Tóth Steli* adta elég esogahtatóan. A kózik táncot *Déri Rózi* és *Láng* kitűnően produkáltak, meg kellett újrázniok. Hatásos énekeltek *Ádám* (klarinetsző).

Műsor:

Csütörtök: Lóute, bohózat (ujdonság).
Péntek: A falurossza, népsz., főlhályárrakkal.
Róza Sándor, a színtársulat barító nistája első felléptével.
Szombat: A bajusz, operette (ujdonság).

A permetezés idejéről.

Éveken át a szőlőtermelők mindig abban a hitben voltak, hogy permetezni akkor kell, mikor esőzes után állandó, meleg, napos idő következik be; mert ez az idő tenyészíti a peronosporát. Ez, mint a tudományos megfigyelések kétségtelené teittek, teljesen elhibázott eljárás volt. És ennek a védekezési módnak volt tulajdonítható az a sok balsiker is, melynek termelőink lépten-nyomon részesei voltak.

Hányszor hallatszott arról panasz, hogy közvetlenül a permetelés után lépett fel a peronospora, akárcsak ennek gombát locsolták volna szét. Okozták ilyenkor az anyagot, a munkást, az oldat gyengeségét, csak arra nem gondoltak, hogy a permetezéssel megkésték. Azért, mert ha a szőlőlevelében szá ad szemmel még nem lázódik a peronospora pusztítása, azért annak myceium-fonalai már behalózhattak a levél szövetét és mikor a permetezés megtörtént, a bajon már nem lehet segíteni.

Egy neves francia szőlész Cazeaux-Cazelet végre rájött a hiba okára. A permetezéssel nem szabad bevárni az eső és hideg idő elmúltát, a meleg, napos idő bekövetkeztét, hanem permetezésre fel kell használni épen azt a borongó, hideg időt, mert a peronospora akkor tenyészik legvigyabban. Ugyanis a fertőzés veszélye akkor legnagyobb, mikor a szőlő zöld részeiben legkisebb a keményítőtartalom. Hideg időben a keményítő szemcsék a hajtásvegekbe lefelé költöznek az alsó végekbe és ilyenkor képes a szőlőlevel és hajtás a legkisebb ellentállat kifejtési és peronosporával szemben. Meleg időben a keményítőszemcsék gazdagon lepik el a levelek és hajtás végek szövetét s ilyenkor az a szövet a peronospora infekciójával szemben a legnagyobb ellenállásra képes.

Ebből tehát világos, hogy leggyabaságosabb borongós, hideg időben permetezni, mert a fertőzés veszélye akkor legnagyobb. Forró, napos, száraz időben a permetezés vagy már megké ett vagy fölösleges. Innen van azután, hogy száraz, meleg nyáron miudig kevesebb a peronosporakár, mint esős, hűvös időjárás esetén.

A permetezések keresztülvitelére nevé pedig ebből az a tanulság, hogy bizony akkor kell hozzájárulni a szőlők teckendezéséhez, mikor az idő hidegre fordult és két esős nap közt egy száraz, hűvös egész vagy félnap áll rendelkezésünkre. Csakhogy ehhez azután olyan anyag is kell, melynek elkészítése nem ve-z hosszú időt igénybe és mely kitűnően tapad s így a permetezési követő legkisebb eső nem mossa le annak még a nyomát is.

Ezen oknál fogva terjedtek el Franciaországban és Németországban is a kész permetező anyagok és azért örvend nálunk is az Aschenbrandt-féle bordói por évről-évre mindnaggyobb népszerűségnek. Ennek oldata néhány perc alatt kész és ha csak 3-4 órai eső és szélmentes idő áll rendelkezésünkre, úgy a legkritikusabb napokban is apránként be lehet fejezni a permetezést és mire ismét meleg, napos idő közzöt be, szőlőnk minden veszélytől menten vigan tenyészhet tovább. A bordói por oldatának kitűnő tapadó képessége pedig dacol a legveszélyesebb időjárással is.

2283 tk. 903.

179-1

Árverési hirdetés.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Lendvai Samu végrehajtónak Spiegel Borbála férj. Lóvi Márkusné kiskanizsai lakos vajtást szívesedett álleni 100 kor. tőke, ennek 1902. évi majus hó 15-ől járó 6%, kamatai, 10 kor. per, 7 kor. 20 fill. végrehajtás kérelmi 13 kor. 30 fill. árver. s kérelmi és a még felmerülő költségek iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. trvszék területéhez tartozó s a nanzsai 2852 számú tkjvben + 8046 hrsz. kiskanizsai ház és udvarnak Spiegel Borbála férj. Lóvi Márkusné illető fele részé 2260 kor. becsértékben

1903. évi július hó 30-án d. e. 10 órakor, ezen tkvi hatóságnál Dr. Bród Tivadár, felperesi ügyvéd, vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladati fog.

Kikiáltási ár a lentebb kitelt becsár.
A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1903. évi április hó 24. napján.

GÓZONY kir. tvazéki albíró.

Cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat

Vagyonkimutatás 1902. december 31-én.

Főmérleg (B) Elemi osztály.

Életozsi (A)

VAGYON:		TEHER:		VAGYON:		TEHER:	
korona	fl	korona	fl	korona	fl	korona	fl
Juttatások	4.870,400	Külön nyereségtartalék	2.000,000	Részesvények vállól	4.500,000	Alapítók	8.000,000
Értékpapírok	55.154,857	Bendelközére álló tartalék	720,000	Készpénz Triestben és a képviselősegeknek	375,345	Nyereség-tartalékok	2.954.987,48
Érték papírok 1902. december 31-ig járó kamatai	271.186,28	Árfolyamiridőzést tartalék	3.059,144	Hitelezések, takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőkék	5.000.571,87	Bendelközére álló tartalék	1.000,000
Jelzálog-kölcsönök	8.323,327,80	Díjtartalékok	60.208,320	Hitelezések, takarékpénztárak és bankoknál elhelyezett tőkék	5.000.571,87	Árfolyamiridőzést tartalék	877,425,21
Kötvénykölcsönök	5.000,189,02	A kamattal lejáró díjtartalék	1.500,000	Ingatlanok	931,750	Tulajdonosok díjtartalék	6.452.184,71
Haszonélvezeti járandók és tőkék	42.542,328	Díjvitelek	2.702,688	Értékpapírok	9.540,978	Bejáró, lopás elleni bizt. díjt.	17-1881,11
Követelések más biztosító-társaságoknál	76,450,10	Függő károk tartaléka	670,453,47	Fenti értékpapírok 1902. december 31-ig járó kamatai	41,000,70	Függő tűzkárok tartaléka	959,654
Különféle ügynökségek	1.259,730,03	A biztosítottakat illető nyereséményrész	70,110,44	Váltak tőkéje	746,525,00	Függő szállítványkár tart.	237,700,32
Különféle adók	159,770,80	Biztosító-társaságok követelése	40,320,08	Kölcsönök értékpapírokra	45,129,73	Függő betörés, lopás tart.	4,789
Társasági közös igazgatás (folyószámla egyenlege)	690,932,50	Különféle hitelezők	600,000,00	Követelések más bizt.-társaságok, különféle ügynökségek	1.925,100,84	A társ. tisztv. tak. s ellát. pénzt.	1.205,050,20
Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	---			Különféle adók	2.577,635,52	Jubil. alap tisztv. leányzainak kiház.	50,000
Leltár	---			Mégsem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	240,332,08	Biztosító-társaságok követelése	2.110,441,00
	71.003,328,00		71.003,328,00	Leltár	---	Különféle hitelezők	576,445,94
						Életozsi (folyószámla egyenlege)	525,702,59
						Fel nem vett osztalékok	2,304
						1900-ról áthozott nyereség	19,449,28
						Az illető nyeresége	1.229,140,30
						*) 900,000 K.-ra gyarapítva.	26.549,200,13
						**) 3.032,983-12 K.-ra gyarapítva.	
						**) 1.200,000 — K.-ra gyarapítva.	

A társulat fennállása óta 1838. június 1-étől 1902. december 31-ig károk fejében 498.919.052 K. 87 fillért fizetett ki.

Igazgatóság. Igazgatók: **glaustättner dr. Alber Ágost báró, Dimmer Ferencz, rácz-almási Frigyesz Adolf, vezérigazgató, Parisi József, Ralló Pál báró, Salem Henrik.**

Számvizsgálók: **Afendull György, pojai Alberti Emil gróf, Goldschmid József, Pavia János, vezértitkár.**
Részletes mérlegek alulírott képviselősegnél kaphatók. Ugyanott mindennemű fényvilágosítások készsége adatnak élet-, tűz-, szállítvány és betöréses-lopás elleni biztosítások az „Adriai biztosító-társulat”, a „Déli” jég- és viszontbiztosító-társaság és balesetbiztosítások, a „Nemzetközi balesetbiztosító-társaság” részére a legolcsóbb díjtételek és a legkedvezőbb feltételek mellett főlvetetnek.

A magyarországi osztály: **Budapest, IV. kerület, Váci-utca 20. sz., a társulat házában.**
Podmaniczky Frigyes báró, intéző, Lichtenberger J., vezértitkár, Frigyesz M., titkár.

Nagykanizsai főügynökség: **LÓWY ADOLF.**

FERNOLENDT

cipőfénymaz a legjobb maz a világon; — e fényöröm világos cipőket tükörfényűvé tesz és a bőrt is tarósabbá teszi. Viselet, fojtos színű lábbel: sárga vagy barna bőrből „Lyosin” (tükörfénymaz által egész ujja lesz)
Alap, 1830 Gyári raktár: Bécs, I. Schulerstr. 21. Mindenütt kapható.

A szőlő

PERONOSZPORÁJA

ellen való védekezéshez általánosan elismert legjobb anyag a

Dr. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban á kilogramm **66 fillér**, 10 és 5 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos dobozokban a kilogramm **70 fillér**.

Használata olcsóbb, biztosabb, előállítása gyorsabb, a levélhez jobban tapad, mint a rézgálicz, a permetezőt sohasem dugítja.

A magyar-óvári magy. kir. gazdasági akadémia növényélettani állomása kísérletének fényes eredménye a legkitűnőbb külföldi szak tudósok véleménye, számos magyar gazda bizonyítványa barkinek díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő eredménnyel használható a burgonyavész ellen, gyümölcsfák permetezésére, gabonacsávára és baromfiótlak fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

Gazdas. közvet. irodánál, Nagykanizsán (Sugár ut 18.)

Gyarmati Vilmosnál, Zala-Egerszegén.

Békefi Eleknél Zala-Koppányon.

Liszt és Brodnyáknál Stridón.

Gyomorbetegeknek,

kik meghülés, gyomortulterhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, tulhídeg, vagy meleg eledelék avagy szabálytalan életmód által **gyomorbajban, gyomorkatharusban, gyomorgörcsben, gyomorfájdalmakban, nehéz emésztésben, vagy nyájkasodásban** szenvednek, azoknak alábbi kitűnő házi szer ajánlatik, melynek gyógyhatása már rég kipróbáltatott.

Ezen emésztési és vértisztító szer

a **Hubert Ullrich-féle növénybor**

Ezen növény-bor kitűnő gyógyerejének talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti és feleleveníti az emberi gyomorszerveket anélkül, hogy gyomorhajtó szer volna. Ezen növény-bor eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért, minden romlott betegséget előidéző anyagoktól és hatatosan működik az egészséges vérképzésre.

Ezen növény-bor idejekorán történő használatnál már a gyomorbajok csirájában elfojtja. Nem szabad tehát késlekedni és minden más erős, mótál az egészségre ártalmas szerektől ezen növény-bor használatát előnyben akéreszesíteni. Minden symptomák mint **főfájás, felbőfödés, gyomorgörcs, fel-fűvés, rosszullét, melyek chronikus gyomorbajoknál a leggyakrabban fordulnak elő, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.**

Székrekedések

és ennek kellemetlen következményei, mint **szorulás, kolikafájdalmak, szivverés, álmatlanság, májvérterhelés, ezen növény-bor által gyorsan és enyhén szüntethetnek meg. Ez-n növény-bor megszüntet minden emészthetlenséget, a gyomorszerveknél felgyűlést nyújt és könnyű szákbéállítás folytán minden alkalmatlan anyagot gyomor és belekből eltávolít.**

Halvány, aszott kinézés, vérhiány, elerőtlenedés

legjobb esetben **rossz emésztés, hiányos vérképzés és májbetegségnek a következményei. Teljes étvedgyatlanság, ideges kimerültség és kedélytelenség, ugy főfájás mint alevés nélküliség lesnyli az embert. A növény-bor az elgyengült életerőnek frisséget ad. A növény-bor emeli az étvágyat, elősegíti az emésztést, erősíti az anyagváltást, javítja a vérképződést, megayugtatja a felizagott idegeket és a betegnek új erőt és új életet szerez. Számos elismerő és köszönő iratok tanúsítják mindazt.**

A növény-bor üvegenként 3 korona és 4 koronáért kapható a Nagykanizsai, Ujduvári, Kis-Komáromi, Csákányi, Nemes-Vidi, Tapsonyi, Böhönyei, Nagy-Bajomi, Felső-Segedi, Csurgói, Berzencsei, Gólai, Légrádi, Alsó-Domborai, Kotorii, Mura-Csányi, Rátka, Peditureni, Szelelcei, Alsó-Lendvai, Pákai, Bakai, Novai, Baki, Pölöskei, Pacsai, Alsó-Rajki, Nagy-Radai, Kaposvári, Taranyi, Virjei, St.-Georgeni, Kalisovaci, Novigrádi, Kapronczai, Periski, Csáktornyai, Varasdi, ugy az ország minden nagyobb gyógyszerárában.

A nagykanizsai gyógyszerárak három és több üveg növény-bort eredeti áron bérmentve szállítanak osztrák-magyar monarchia bármely vidékére.

Utánzásoktól óvakodni kell és kizárólag **HUBERT ULLRICH-féle növény-bor** kérendő. 136

Lampionok,

Léggömbök, kerti-diszítések.

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

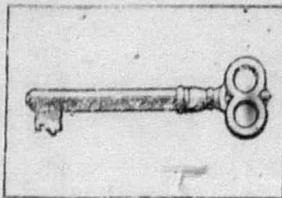
FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel!

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenüti kapható.

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen való-ágos forradalmat idézett elő az ujonnan főtálat, szabadalmozott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” hámulatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, polokákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szer minden fereg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk mezei egér irtószárukra.

Megrendelések a laboratoriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyészeti laboratoriuma POZSONY.

Vörösmarty-utca 7. szám. 163-10.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alau. nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott életmészélt és élevesélt cikkeket vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott életmészélt és élevesélt cikkeket vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

Hirdetések

felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében.

Vásárjog bérbeadás.

Baró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 országos vásáron a helypénzszedési jog folyó 1903-ik év október hó első napjától fogva 3, esetleg több évre is ismét bérbe adatik.

— Tudakozódásra válaszol alulírott Zalaszentgróton. —

Paál Viktor
számtartó.

171-4

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruháraktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete
Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre
— nagy gond fordítottatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-
terosztóházában.

A szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 órá között.

Idő intéendő a lap szellemi részére
vonatközlő minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyv-
terosztóházában.

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik **NAGYKANIZSÁN** hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak
Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitár postakora 40 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetésekre
vonatközlő Fischel Fülöp könyv-
terosztóházában intéendő.

Szermentetlen levelek csak ismert csa-
köl fogadtatnak el.

Egyes szám ára 90 fillér.

Nagykanizsa, 1903

Felolvasó szerkesztő: **Szalay Sándor**
Szerkesztőtárs: **Bévez Lajos.**

Vasárnap, július 5.

Siralom.

Jeremiás próféta siralmának meg-
rázó igéi, a Carthagot sirató Márius
fonséges fájdalomának hangjai búgnak,
zsongnak szomorú, gyászos dallammá
tömörülve, a magyar sajtóban Mintha
lélekbeszítő halálsajtelelem r zegne végig
a nemzeti közvéleménynek ezen a mind-
ent megérező, minden legkisebb érin-
tésre reagáló útő erén.

A függetlenségi pártot állja körül
siralomával. Mintha azt érezné, hogy e
párt felő már közeledik a pusztulást,
bomlás leső heilők serege. Mintha már
hallotta volna a lélekharang megkou-
dulását. Azért vette körül siralmá al
pártkülönbség nélkül.

Nem! Rosszul mondtuk. Nem pártkül-
önbség nélkül! Csak a szabadelvűpárti
lapok állták körül aggodalmasan, szív-
szorongással. Azok szeretnék és mindenáron
akarják is megállítani a szervezete be-
sejében mutatókozó bomlást. A néppárti
sajtó siralma (ha ugyan siralomnak te-
kinthető annak magatartása) már nagyon
kétes értékű. Pilátusi kézmosással mu-
togat vissza. arra a pontra, ahol a kato-
nai javaslatok ellen közösen folytatott
küdelemben elbucszáltak egymástól;
szomorúan dudolgatja most a magára

maradt küzdőtársnak: »Lám megmond-
tam Angyal Bandi: ne menj az Al-
földre!« Amde e mellett már figyelmez-
teti azokat a, függetlenségi képviselőket
küldött választókerületeket, amelyekben
néppárti hívek is vannak, hogy legyenek
résen; mert a függetlenségi párt pusztu-
lása esetében tért lehet foglalni. Az
ilyen pilátusi siralom teljesen egy a
marokba-nevetéssel; teljesen megüti a
titkolt káröröm mértékét.

A siralom őszinte hangjai tehát ki-
zárólag csak a szabadelvű sajtóban
csendültek meg De ezekből a hangokból
az apothéozis fényes sugárkoszoruja
fonódott a függetlenségi párt köré; s
együttal fényes bizonyosságot tettek arról
is, hogy azoknak a nemzeti álmaknak,
melyek a függetlenségi párt egész szer-
vezetét áthatották és küzdelemre feszítik,
gyökérszállai talajra találtak a szabad-
elvűpárt életszervezetében is.

Egyik tekintélyes szabadelvűpárti
napilap a többek között ezt írja:
»A mi közéletünk fonákosságaihoz tar-
tozik, hogy egy pártot, melynek elveit
nem követjük, féltünk kell a szét-
züléstől, a politikai haláltól. Pedig mikor
azt a barakiri-szerű viselkedést nézzük,
amit a függetlenségi párt napok óta
tanusít, okvetlenül arra kell gondolnunk:

mi lesz a magyar politikai gépezetből,
ha összetörik és kibull belőle egy kerék,
amelynek negyedfél évtized óta hivatása
volt szabályozóul, ellensúlyul szolgálai
a bécsi túlerős nyomásnak. Es ki tagadná,
hogy a Kossuth-párt ma közelebb van,
mint valaha, ahhoz, hogy nemcsak szét-
züljék, de politikailag megsemmisüljön «

Tisza Kálmán, miniszterelnök-korában
nyíltan kijelentette, hogy a független-
ségi pártot, ha nem volna, szervezni
kellene mindenáron; mert a kormányon
levő partnak a mi sajátos viszonyaink
között okvetlenül szüksége van egy olyan
politikai pártra, melyre — ha mérsékelt
követeléseit teljesíteni nem akarnák
vagy tőle túlzott követelések keresztül-
vitelét kívánnák — rámutathasson, mint
olyanra, amely még sokkal többet kö-
vetel és sokkal többet nem akar.

Tehát a szabadelvűpárt mindig olyan
pártul tekintette a függetlenségi pártot
s olyanul tekintti mostis, amely őre, lété-
keményese azoknak a nemzeti eszme-
kincseknek, melyekért a mérsékelt oppor-
tunizmus politikájával haladóknak is
küzdöniök kell. Nagyon természetes, hogy
ilyen viszonyok között — habár kétség-
telenül közéleti fonákosság is ez — a sza-
badelvűpártnak és minden magyar párt-
nak, — amely a mi nemzeti álmainkat

TÁRCA.

Huszonöt év után.

I.

Érettségi után nagy lakomát csaptak az
érettek.

Nagy volt az öröm és vigasság, mert a tanár
urak az egész osztályt érettségéhez bocsátották,
és szerencsésen átment valamennyi. Még Csigó
Laci is, aki pedig ugyancsak félvállról vette a
dolgot.

Ennek örültek legjobban.

Érettségi után nem is Mándoky Pistát üdvözöl-
ték, aki az egyetlen prematurus volt, hanem
Csigó Lacit.

Aféle bohémtermészetű fiu volt ez. Végtelemlé-
jőszívű. Az egyetlen kabátját is képes volt le-
vetni, ha valamelyik pajtásán segíthetett vele.
Szerették osztálytársai egytől egyig.

Érettségi előtt biztatták is erősen, hogy csak
fektygék neki a tanulásnak, hogy fel ne süljön.
De ez csak nevelte őket.

— Ugyan ne okoskodjatok! Ismerhettek. A
Herko Páter kedvéért se magolok. Majd kivágom
magam.

A fiuk azonban még sem bíztak benne. Meg-
kérték Mándoky Pistát, az osztály legjobb tanu-

lóját, hogy menjen el Csigó Lacihoz és vegye
át vele az egyes tárgyakat.

Mikor Mándoky hozzáment, a pamilon he-
vert és valami utelirást olvasott.

— Szervusz komám! Isten hozott! — mondta
és mint egy kényelmes satrapa, csak ugy a pam-
lagról nyújtotta kezét Mándokynak.

— Tudod: miért jöttem?

— Ha megmondod, pajtás.

— Fordítsuk együtt Homerost.

— Bravo! Új le. Majd halgatlak.

Mándoky fölnyitotta Homerost. Olvasta és for-
ditott gyönyörűen, folyékonyan. Belenerült egé-
szen, föl se tekintett a könyvből. Elvezet volt
hallgatni.

Földrai fordítás után kissé pihenni akart.

Föltekintett. Hát Csigó Laci aludt.

— Laci te! hát alszol?

— Földriadt álmából. Szemeit dörzsölte.

— Ne haragudjál, édes pajtás. Olyan lágy,
dallamos a hangod, mint az édes bölcsődal;
nem bírtam ellenállani.

Es kacagott olyan jóízűen, hogy a komoly
Mándokya is ráragadt. Együtt kacagtak.

Most, hogy érettségi lakomára gyülekeztek,
Mándoky éppen a gögnyelvel tanárának mesélte,
hogy Homeros mellett milyen édes álomba szen-
derült Csigó Laci az érettségi előtt.

— Igazán kíváncsi vagyok, hogy mi lesz be-
lőle az életben? — mondta a tanár. — Nem

tudom: nem veszi é őt is olyan félvállról az élet,
mint ahogy ő vette az iskolát. Az érettségim még
valahogy csak átuszott.

Ekkor érkezett meg Csigó Laci vigan, mo-
solygó képpel.

— Szervusz Laci! Szervusz Laci! — hangzott
mindenfől; és a pajtások siettek hozzá.

Ó elgették. Valósággal ünnepeiték.

A be nem avatott szemlélő okvetlenül azt
hitte, hogy Csigó Laci a prematurus; azért se-
reglik ugy körül.

Megerkeztek e közben a tanár urak is mind.
Az érettek lelkes éljenzéssel fogadták valameny-
nyit...

Megkezdődött a lakoma.

Az első tósztot Mándoky Pista mondta a
tanári karra. Válogatott, szép szavakban, klasszi-
kus tömörséggel méltatta a tanári-kar lelkes
buzgalmát; s biztósította feledhetetlen tanáraitak
síríg tartó hálójokról, szeretetükről.

A szép tószet elhangra-a után azonna fölállott
a tanárok közül a nyolcadik osztály főnöke. Meg-
köszönte a szíves megemlékezést, s többek kö-
zött ezeket is mondta:

— Hisszük, meg vagyunk győződve, hogy lesz
önök közül olyan is, aki lankadatlan szorgalm-
ának, istenadta tehetsége buzgó érvényesítésé-
nek jntalmául, elmaradhatatlan eredményeül az
életben, a magyar nemzet társadalmában, a köz-
élet küzdőterén magas polcra jut. — (Itt Mán-

Divatáru-üzletünk

helyiségeit Boronkay Károly urnak f. évi augusztushó 1-én
elköltözködésünk folytán átadjuk.

Ezen időg legujabb divatu árúinkat igen olcsó árban
árusítjuk, miről a nagyérdemű közönség magának meggyőző-
dést szerezhet.

A n. érd. közönség látogatását kéri

FANTL TESTVÉREK Nagykanizsán.

meg nem tagadja, el nem árulja, — hazafiúi aggodalmassággal kell csüngenie a függetlenségi párt sorsán, ha mingyárt annak elveit nem követi is.

Innen van, hogy míg a szabadelvű közvéleményt képviselő sajtó valóságos siralommal veszi körül a belső szervezetében elszomorító, erősen aggasztó bomlással küzdő függetlenségi pártot: a néppárti sajtó csak pilátusi képesséssel, krokodil-könyeket hullatva nézi vergődését, és a perifériákon élő hiveit már titkon örvendő erkölcs módjára figyelmezteti az esetleg kimuló párt hagyatékára, a függetlenségi kerületekre.

Mi ugyan bizunk még e párt-szervezet egészségesebb részének élet-erében; hisszük ugyan, hogy a lélekhang kongása még nem jelzi itt sem a bizonyos halált; hisszük, hogy a függetlenségi pártnak azok a higgadtabb, céltudatosan működő képviselő-tagjai, akik Kossuth Ferenc komoly irányát követik, le fogják fegyverezni a szenvedélyesebb elemeket: mindamellett a függetlenségi párt lét-fennmaradása érdekében szükségesnek tartanók, hogy a vidéki párthívek se nézzék közönnnyel a függetlenségi képviselők szomorú vergődését s a közöttük pusztitva dúló ellentéteket.

Azt Barabás Béla, a függetlenségi párt barcias elemének vezetője is kifejezte, hangsúlyozta Kossuth Ferenc lemondott pártelnök előtt, hogy elképzelni sem tudják a pártot nélküle, t. i. Kossuth Ferenc nélkül; de akik még mélyebbre tekintenek, okvetlenül be fogják látni azt is, hogy aki Kossuth Lajostól örökölte a történelmi jelentőségű Kossuth nevet, melyhez a nemzeti hagyományok egész sorozata fűződött, — annak a mi sajátos viszonyaink között, amíg él, ott kell maradnia a párt élén

vezérül, emlékeztető örül, élő tiltakozásul.

Zalamegyében is sok hive van a függetlenségi pártnak. Mozduljanak meg, irjanak föl az országgyűlési függetlenségi párthoz a béke, az összeharítás és Kossuth Ferencnek pártvezérül maradása érdekében. — Megszólalásuknak okvetlenül meglesz az erkölcsi súlya, üdvös eredménye; és ki fog tűnni örvendetesen, hogy a sajtó siralma a függetlenségi párt pusztulása fölött: csak a lélekhang korai megkondulásának következménye volt.

Pályázat.

A m. kir. posta távirda és távbeszélőnéi betöltendő 108 gyakoronkjelölti állásra ezennel pályázat hirdettük.

Ezen állásokra az 1883 évi I. t. c. 14. §-a értelmében azok pályázhatnak, a kik középiskolát, vagy ezzel egyenrangú más tanintézetet eretleghi vizsgával sikeresen elvégeztek, 18-ik életévüket beöltötték és magyar állampolgárok.

Ezen feltételeken kívül a pályázók közéleti erkölcsi bizonyítványt nyújthatnak előfeltevésként, közhasznosági, orvosi bizonyítványt pedig ep és egészségügyi a posta- és távirda szolgálatra testileg alkalmasságukat igazolni tartoznak.

Továbbá azo, akik a középiskolát az 1902/903. tanévet megelőzőleg végeztek kötelesek hiteles módon azt is kimutatni, hogy azóta hol voltak alkalmazva, illetve mivel foglalatalkodtak.

A pályázat alá bocsátott állásokat a kerületi posta- távirda igazgatóságok fogják betölteni, számszerint minden igazgatóság tizenkettőt.

A sajakézőleg ir- és születési, orvosi, erkölcsi és iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvények a már közszolgálatban állók által felteszt hatóságuk, közszolgálatban nem levők által pedig az illető főszolgabíró vagy polgármester útján folyó évi július 31-ig, a szerint, ahol alkalmaztatás, óhajtanak nyerni, a budapesti, kassai, közszvári nagyváradi, pécsi, pozsonyi, soproni, tolevesvári vagy zágrábi posta- és távirda igazgatóságokhoz nyújtandók be.

Az említett határidőn túl érkező folyamodványok csak az esetben fogadtatnak el, ha a kitűzött határidőig pályázók kellő számmal nem jelentkezének. A pályázók közül kiválasztottak

az illető posta- és távirda igazgatóság felhívására az igazgatóság vezetőjénél személyesen jelentkezni tartoznak, aki azután felfogadásuk iránt határoz.

A felfogadott posta- és távirda gyakoronkjelöltek eskü heiyett eljölő fogadalmat tesznek, (2) két korona napidíjban részesülnek s a következő feltételek mellett lépnek szolgálatba:

1.) A kik az illető posta- és távirda igazgatóság felhívására f. évi szeptember hó 1-én vagy ha az igazgatóság másképp rendelkezik, ehhez képest elfoglalni tartoznak.

2.) Kötelesek a posta- és távirda igazgatóság által kijelölendő hivatalnal, melynek feyelemhatósága alatt állnak, a posta- és távirda kezelést gyakorlatilag elszájtítani s ott reudes szolgálatot teljesíteni.

3.) 1904. év szeptember hó 1-re saját költségükön Budapestre illetve Zágrábra helyeztetnek át a posta- és távirda tisztképző tanfolyam ballgatására.

4.) A posta- és távirda tisztképző tanfolyam tartalma alatt annak reuds hallgatói a tanfolyami szabályzatnak minden tekintetben alávetik magukat s a beiktatási és tandíjakat, ha csak ezek alól föl nem mentetnek, fizetni kötelesek.

5.) Napidíjaik élvezetében a tanfolyamnak 10 óra terjedő tartalma alatt is megmaradnak: de ennek fejében a tanfolyam székelyén levő posta- és távirda igazgatóság rendelkezése szerint szabad idejükben gyakorlati szolgálatot teljesíteni tartoznak.

6.) Akik ezen feltételeknek eleget nem teljesznek, vagy akiknek magaviselete avagy megbízhatósága kifogás alá esik, valamint azok is, kik a posta- és távirda szolgálatra más okok miatt alkalmatlannak találtnak, a szolgálat illetve ezen próbakepni alkalmat ziasat a föl minden további igény nélkül egyszerűen felmentetnek.

7.) Azok viszont, akik gyakorlati alkalmaztatásuk alatt teljesen bevalnak a posta- és távirda tisztképző tanfolyam szabályszerű elvégzése a posta- és távirda tiszt alapvizsga sikeres letétele után a posta- és távirda gyakoronkka nevezetnek ki, az 1898. évi IV. t. c. 11. §-ban megálapított segélydíjjal azaz, ha felsőbb tanintézetet végeztek évi 1000 korona, különben pedig évi 800 korona segély díjjal; a posta- és távirda tisztképző tanfolyam szabályzata által előírt szakvizsga sikeres letételevel pedig minősültséget szereznek posta- és távirda tisztviselői állásokra.

Budapest, 1903. június 18.

Kereskedelemügyi m. kir. miniszter.

doky Pistára tekintett.) De bármilyen magas polcra emelkedik is, ne feledje el intézetünket; gondoljon mindig szerető szível azokra a szent falakra, melyek között le kének szárnyai fejlődtek. Akinek pedig szárnyai a mi iskolánk falai között talán nem eléggé izmosodtak meg: (Itt jelentős pillantást vetett Csigó Lacira) ügykezek, iparkodjék az élet iskolájában pótolni a mulasztottakat; hogy ne legyen önk között egyetlen egy se, aki munkájával, működésével méltó ne legyen ami tanítéletünk kivívt hirtvéhez.

Lelkes élnzés zugott föl a tanár tószájára. azután egymást követték a felköszöntések a tanárok, meg az ifjak részéről.

Csigó Laci valamennyit mosolygó, derűs ábrázattal hallgatta és mindegyikre azt mondta, hogy igen limonódás, prédikáció izú. A tósztok alatti csendes megjegyzésekkel mulattatta a közlésében ülőket.

Egyszer csak felugrott ő is. Felemelte poharát.

— Uram!

— Halljuk! Halljuk! — harsogott mindenfelől. Az iskolatársak kacagtak. A tanárok csendesen mosolyogtak. Azután csend lett.

Csigó Laci beszélni kezdett:

— Kegyelmes, méltóságos, nagyságos, tekintetes, tisztelt című uraim, huncfut, akasztófára való, gazemberek. Így szólította meg az egyszeri professzor az érettségit tett fiatalembereket. Azt akarta vele kifejezni, hogy az érettségit tett fiatalember olyan semmi, akiből minden lehet. Hogy azonban a jelenlevő tanár urak plagiummal ne vádoljanak, becsületes őszinteséggel megvallo, hogy ezt én az öregapámtól hallottam, aki — úgy lehet — szintén az öregapjától hallotta. Ezt a régi, patinás viccet csak azért

vettem föl, hogy kissé az öröm árján is magunkba szálljunk. Hát bizony semmik vagyunk. Abból, amit az élet követel, semmit sem tudunk. Megtanultunk kitűnően ülni a padokban. Ezt valamennyien tudjuk. Egy kicsit állni és járni is tanultunk a tanár urak kegyes támogatása mellett. Most azokat a jószágos, támogató kezeket elveszik a hónunk alól; most azután elvállk, hogy ki tud megállani a maga lábán, ki tud járni, haladni a maga erejéből. A botorkálókat hamarosan fölrujja az a szilaj paripa, amelyiknek sors a neve. Ellenben: aki jól meg tud állani a maga lábán az megragadja sörényét, fölkanfározza és elvágta kacagva a gyalogosan bandukolókat mellett. Azt akarom mondani, hogy mi, akik most mint semmik válunk el egymástól ne nyugodjunk bele ebbe a szomorú elválasztásba. Ne írjuk föl erre a mai lakomára azt a szomorú címet, hogy a »semmik utolsó vacsorája«; — hanem tegyünk fogadást, hogy akik itt együtt ülünk, huszonöt év múlva újra találkozunk ezen a helyen. Akkor már mindegyik ilyen vagy olyan valami lesz, ha él; éсныugóvó por, ha meghalt. Addigra már mindenki leteheti az érettségit az élet nagy iskolájában is. Mutatkozunk itt be egymásnak, hogy ki lett ott kün prematúrus, bene maturus, közönségesen érett, vagy ki bukott el a közélet maturáján.

— Kíjen! Eljen! Eljen! — zugott mindenfelől.

A tanárok összenéztek.

— Ki hitte volna?

— Vajjon ki fabrikálta ezt a tósztot Csigó Laci számára?

— Hjah, néha a disznóláb is elsül!

Csigó Laci jószágos képpel mosolygott.

A fiuk megkötötték a találkozási szerződést; aláírtak valamennyien.

II.

Huszonöt esztendő!

Mennyi okos és bolondos dolog történik ekkora idő méret alatt! Milyen óriási változások hoz!

A fiatalok meglelt emberekké, a meglelt emberek roskatag öregekké lesznek. Akár eljárhatnának egymás mellett betekig, a nélkül, hogy egymásra ismernek azok, akik huszonöt év előtt együtt kacagták a világot, együtt dévajkodtak, együtt álmadoztak.

Huszonöt esztendő múlva megjelent a napilapokban a figyelmeztetés, hogy azok, akik 1876-ban ebben és ebben a gimnásiumban lettek érettségit és egyuttal fogadalmat, hogy huszonöt esztendő múlva közös találkozássra gyülekeznek jöjjenekjél a kitűzött helyre, a meghatározott időre.

A figyelmeztetés alá nem volt név írva.

Annak idején Mándoky Pistát bízták meg a sajtó útján való figyelmeztetéssel. Talán nem is él már szegény. Bizonyosan az bocsátotta ki a figyelmeztetést, akit halála előtt megbízott vele. Talán egy egészen idegen, aki nem is volt iskolatársuk.

Nagyon szétszórdtak az életben. Nem is igen hallottak egymásról. Még akik pápi pályára léptek is, mind más más egyházmegye kötelékében működtek.

A találkozás napján, a kitűzött helyen fűrkésző arccal vizsgálták egymást.

Jött egy-két falusi pőbános, irgalmatlanul nekitestesevde s még irgalmatlanabb megtopaszodva. Azután a civilek torzonborz hajusszal, meg szakállal, deresedő hajszal. Egyiknek-inásiknak a szalonkabátja már kezdte fővenni a megdicsőülés fényességét. Egyiknek aráról az aglegényesség fanyarsága, másikeről a családapai gond sirt le.

HIREK.

Kinevezések. A király Sárffy Károly körmeneti járásbírói albirót a téthi, Drahanovszky Géza aranyosmaróthi ügyész alügyészt a perlaki járásbíróhoz járásbíróvá nevezte ki.

A primás nyaralása. Vaszary Kólos bibornok hercegrímás jelenleg kedves tartózkodási helyén Balatonfűreden üdül, ahol egészségi állapota teljesen helyreállt és most igen jól érzi magát. A főpásztor sokszor naposszat elását a kastélyához tartozó gyönyörű parkjában és igen kedves szórakozása az újságolvasás is, amit kora reggel a terráson szokott elvégezni. A fűdőhelyről augusztus hó 14-én tér vissza a fővárosba, és 15-én Nagybaldogasszony ünnepén ő fog pontifikálni a koronázó Mátyástemplomban. Ugyancsak a hercegrímás tartja meg a király születésének napján, augusztus 18-án a hivatalos főistentiszteletet és Szent-István király ünnepén a nagymiséjét, amikor a körmenetet is vezeti.

Honvédelmi nagygyakorlat. A nyári nagygyakorlat az idén Zala-ármegyében a Balaton-tó délkeleti irányba húzódó Zalavölgyben lesz. A gyakorlat a székesfehérvári V. honvédkörlet négy ezrede: a székesfehérvári 17, a soproni 18, a pécsi 19, a nagykanizsai 20. honvédegyezredek vesznek részt. Az ezredgyakorlat júli hó 1-én vette kezdetét és e hó 8-ig tart. 9-től egész 20-ig dandárgyakorlatok; 21-től egész 29-éig Tapolca környékén kerületi gyakorlatok lesznek. Másnap július 30-án az egyes ezredek visszautaznak állomáshelyeikre.

Népesedési mozgalom. Városunkban a folyó évi első felében, a lakosságot illetőleg, a következő változások történtek: született összesen: 428 gyermek és pedig törvényes házasságból: 180 fiú és 164 leány, házasságon kívül: 36 fiú és 31 leány; még 11 fiú és 6 leány halva született; a meghaltak száma: 336, és pedig

Megjötték a tanár urak is valamennyien. — Hogy megörögedtek a jóságos arcu szerzetes-tanárok! Hogyne! mikor már a 25 év előtti maturok is mind meglelt emberek. Meglátszik valamennyien, hogy ugyancsak erősen megviselte őket az élet, mig ott is letehették az érettségét. Mig a semmik valamikké lettek!

Lassan-lassan mindnyájan megismerik egymást. Örülnek egymásnak. Megnyílnak a szívek. Edesen emlékeznek a huszonöt év előtt történt apró-cseprő dolgokra. Milyen országra szóló dolgok voltak azok akkor! És hogy ösztönözgordtak most az élet nagy maturáján!

Valamennyien azt hajtják, hogy mennyire megváltozott a világ! Csak annak örülnek, hogy majdnem mind együtt vannak.

— Hát kik voltak a prematurusok? — kérdi az egykori osztályfőnök.

— Csak egy volt. Mándoky Pista. Annak tanár ur nagy jövőt jósolt úgy per tangentem, mikor a bucsu-lakomát tartottuk. — Mondta az egyik torzonborz-szakálu iskolatárs.

— Mándoky Pista? — Mándoky Pista? — motyogta csendesen a szerzetes-tanár. — Bizony már nem igen emlékszem rá. Melyik az?

— Ugy látszik: nem jött el. Talán meg is halt már szegény. Az bizonyos, hogy sem miniszter, sem miniszteri titkár-nem lett belőle, mert akkor mindnyájan tudnók, hogy él.

Most egyszerre megnyílt a terem-ajtó. Pényes diszmagyarban, piros posztás arcu, termetes ur lépett be. Nyomban utána magas, kopaszhomlokú, sápadt képi, szürke ember jött. Megálltak az ajtóban.

Tiszteleadó csend lett a teremben. — Szervusztiók fiúk! — dörögte a diszmagyar alak. — Csak látszom Csigó Lacira? Ez meg itt Mándoky Pista ni, a prematurusunk.

Mindketlen egy helyről jöttek, egyik erdélyi megyéből, ahol Csigó Laci alispán volt, Mándoky Pista meg megyei levéltáros.

175 finemű és 161 nőnemű. Természetes szaporodás: 92 lélek. Házasság-kötés céljából 147 pár jelentkezett, mig házasságot 141 pár kötött. Vegyes házasság 16 volt, és pedig: izr. férfi-r. k. nővel 4; r. k. férfi-izr. nővel 3; r. k. férfi-ág. ev. nővel 3; ág. ev. férfi-r. k. nővel 4; ref. férfi-r. k. nővel és ág. ev. férfi-ref. nővel 1-1 esetben kötött házasságot.

A záróra. Az esti záróra miatt Ujvidéken véres utcái tüntetések, Pécsen pedig élénk tanácskezesek folynak. Nagykanizsán már előbbre vagyunk. Itt már nincsenek utcái tüntetések és a tanácskezesek is idejüket multák, amennyiben kereskedőink már a mult évben közös megegyezésre jutottak, hogy üzleteiket esti 8 órakor bezárják. Egyik másik kapzsiabb kereskedő azonban nem respectálja a megállapodást és üzletét esti 8 $\frac{1}{2}$ -9 óráig is nyitva tartja. Ezt észelve, május hó 31-én a következőket írtuk: »A megállapodást be nem tartó kereskedők elvonják a kereset egy részét azon kereskedőktől, akik üzleteiket már korábban bezárták. A kereset után azonban adót is kell fizetni és így könnyen megtörténhetik az, hogy az adókvitelésnél ezen körülményre hivatkozás fog történni.« — Amit mi mint sehetőséget jelezünk Pécsen konkrét formában terjesztette elő Záray Károly dr. a pécsi kereskedelmi és iparkamara titkára. — Kijelentette ugyanis, hogy a kereskedelmi és iparkamara, mely hivatalosan szerepel a városi adókvétel bizottságban és vezírja mindazok nevét, akik az esti 8 óráig záróra magukat kötelezni nem akarják és ezt az ívet átteszi a pénzügyigazgatósághoz. Ezeknek a kereskedőknek és szotócsoknak kötelező záróra be nem tartásával nagyobb lesz a jövedelmük, így tehát azt fogja ajánlani a kamara, hogy ezek adóját emelje fel a pénzügyigazgatóság.

Városi közgyűlés. Nagykanizsa város képviselőtestülete július hó 4-én Vécsey Zsigmond polgármester elnöklésével közgyűlést tartott. — A bejelentett boltbérleti szerződést a közgyűlés jóváhagyta. — A Polgári Egylettől megveendő 7 négysz. öl és a vágóhídi szennyvízi levezető csatornához szükséges terület megvétele iránti tanácsi javaslat végleges elintézésben nem részesült és 15 nap közbevelésével újból-tárgyalás alá kerül. Ezen tárgynál Remele Géza v. képviselő azon közöhangnak adott kifejezést, hogy a városi tanács gondoskodjék, miszerint a kertet, mely a város tulajdona, a város közönsége használhassa is. Többrendbeli ingatlan megvétele érdekében a közgyűlés ez alkalommal végérvényesen nem határozhatott. Élénk vitára adott alkalmat a városi szabályrendelet módosítása, hogy a kávéházi iparról szóló engedélyek száma négyről ötre emeltesse fel. Ez volt a v. tanács javaslata is, de sokan nem akarták annak útját állni, hogy alkalmadtán ne lenne egy hatodik modern kávéház is nyitható, részint azért, mert a jelenlegi kávéházak egyike-másika nem felel meg a modern kor igényeinek. Voltak azonban olyanok is, akik a meglevő kávéházakat is elegendőnek tartják. A közgyűlés a v. tanács javaslatát, mely a kereskedelmi minster rendeletén alapszik, emelte határozattá.

Változások a beneceknél és a zirceteknél. A jövő iskolai évre a pannonhalmi szent Benedekrendben a következő diszpozíciók történtek: Pannonhalmi: perjel és főiskolai igazgató Vojnits Döme, alperjel és esperes Mórocz Emilián, praefectus és novitiumester Ružicska Aurél, házgondnok és irodaigazgató: dr. Kardos Celestin, segédházgondnok: Gödör János, számvevő: Bertalanffy Theodor, titkár Heteyi Mózsef dr. Győr: tanár Gallik Oszvald, tanár és könyvtáros Bánka Pácid, házgondnok Német Reginál tanár. Sopron: igazgató Darvas Orbán, tanárok: Boros Alán dr. és Parsami Henrik. Komárom: tanár Bagyari Simon, házi ellenőr Bausz Theodorik. Pécs: tanárok: Csapó Antonin és Takács Gedeon. Kőszeg: tanár és hitszónok Hofbauer Konstantin, tanár Nagy Balázs. Zalaapáti: perjel Fleischmann Jenő, alperjel Tóth László, házi lelkiaja és kerületi pénztáros Kisfaludy Tóbiás, plebános Hajós Benő,

ünnepi hitszónok és esztergályi hitelemző Székely Damáz. Bakonybél: perjel Bálint Venánt kormányzó, nyugalmoba Haudek Agoston dr. — Plebánosok: Nyalkán Simon Tádé, Bársonyos Molnár Béla, Endrőden Rezsnyák Albert, Asszófő Réceai Farkas. — Az 1903-904-ik iskolaévről a következő változások lesznek a ciszterciarend tagjai között: Richter Mátyas Székesfejervárról Bajára, Ungér Barnabás Egerből s Tordai Anyos ujmisés a budapesti tanárképző intézetből Székesfejervárra. Kalocsay Alán volt országgyűlési képviselő Bajáról, Szent-Gothárdra házi lelkigyakorlatnak, Námésy Medárd tanár ujmisés Pécsre, Kostyelik Kajetan Egerbe, Hangl Dániel Zircről Pécsre. Kis Albin dr. Pécscről az ujoncöndvédek tanárának Zircre. Greska Kázmér a zágrábi egyetemre neveztetett ki tanárnak.

Az iskolai értesítők új rendje. A közoktatásügyi miniszter tudvalevőleg eltörölte a középiskolák karácsonyi és húsvéti értesítő-kiosztását s ehelyett a jövő esztendőől kezdve felévi értesítő adnak január végén a diákoknak. Ebben az értelemben Wlassics Gyula rendeletet intézett a főigazgatókhoz. A rendeletben hangsúlyozza a miniszter, hogy a tanár oktas on és csak mellékesen figyelje meg a diákat és semmiessetre ne éreztesse a gyermekkel az ítéletmondás szivszoron-ató pillanatait. Még felévi bizonyítványosztás előtt sincs helye semmi rigorózumnak; ez a felévi értesítő-osztás tisztán alaki munkája az iskolának.

A panama-kalap. Akik ismerik a fehér szalmából lott, széles karimájú Panama-kalapot, amely az idén ott ékeskedik minden gavallér fején, — az igaz, hogy nem minden fejen hamisítatlan minőségben, — azok nehezen fogják elhinni, hogy a Panama-kalap többé nem divatos. Pedig így van. Amerikából jön a hír, hogy ez a kalap, amely arról volt nevezetes, hogy óra egész, vagyon és hogy annál szebb, minél többször ülnek le rája, kiment a divatból. Még alighogy megkezdte hódító körutját, máris leszállítottak arról a magus polcra, amelyet eddig a kalopok országában elfoglalt. Aki ele áns akar lenni, az nem teszi többé fejére ezt a kalapot. E hírre en változás oka az, hogy a bihetetlenül drága kalapot olcsó anyagból nagyon u ánozták és így hitelet vesztette. A gazdagok és előkelők nem akarják magukat kitenni annak a gyanúnak, hogy olcsó áron, hamis kalapot hordanak és mert ők, a divat irányítói nem hordják többé ezt a kalapot, nem hordja más sem. Szóval alaposan és gyorsan lejártak ezt a divatot. Érdekes az alkalmat megemlékezni arról is, hogyan készült a Panama-kalap. E kalaphoz való nyers anyagot a delamerikai Kolumbiában és Equadorban sudár pálmafák hatalmas levelei szolgáltatják, melyek némelyike méteresre is megnő. A fiatalabb levelek rostjai adják a kalapiparos legkitűnőbb anyagát, aki azokat levagdossa, osztályozza, forró vízben megfőzi, aztán szellős és árnyékos pajtában szétteretve, száradni hagyja. Még szádkadt állapotban következik az a művelet, mikor a leveleket laza csoportba kötik és a végleges száradás megtörténteig galúba rakják. A kalapgyártás körül leginkább ügyes női kezek szorgoskodnak, akikre nebez munka vár az alatt a rendes hat hét alatt, mig a zó desbarna pálmalevelekből hóféhér szalmakalap válik. A kész kalap még kevésbé rugalmas, durva tapintatu s csak miután a szappan- és citromléfürdők megjártá és árnyékban száradt, lép ki puhán és előkelően a divat színpadára. — Egy jól készített kalap, melyet az ember akár a deduonakára hagyhat, sok munkába és vesződébe kerül. Kis leányok már tízéves korukban kezdenek e munkához, de csak évek kitaró gyakorlata után sajátíthatják el tökéletesen ezt a mesterséget.

Pappszentelés a kegyesrendiek-nél. A kegyes-tanítórind főnöke a váci püspököt, Csáky Károly grófot kérte föl a rend fiatal tagjainak felszentelésére. Csáky gróf akadályozva lévén, a felszentelést az ő nevében Jung János felszentelt püspök végezte hétfőn, kedden, szerdán és csütörtökön Vácra, a kegyesrendiek templomában. Felszenteltettek: Fábian Imre, Bácskai József, Kiss István, Bárdosi Ferenc, Földvári György, Erdélyi József, Hatvani Ede Budapestről, Visegrády Lajos és Dombay Gyula Kolozsvárról, Néder Gyula és Schandl Béla Tatá-

ról, Szakáll Gyula Veszprémből, Fehér Flórián Kis-Szebenből, Vincze László Nyitráról, Magas Mihály Bőzsahegyről.

— **Bőhnel Miksa** óras Bécs, Margareitenstrasse 48 egy valódi amerikai nickel-anker-roskopl-órát, láncsal és tokkal együtt küld 6 koronáért mindazoknak, kik erős, megbízható és tartós órát akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és a legkedveltebb strapa óra. Utánzatoktól óvakodjunk.

— **Váltóhamisító közjegyzőhelyettes.** Győrött nagy feltűnést keltett nemes-dörmöki dr. Pick Ernő győri közjegyzőhelyettes eltűlése. A Kőlcsei A. és Fia bankházából tavaly 600 koronás váltót értékesített falusi jómódu emberek aláírásával, melyekről most kitért, hogy hamigak. Pick öt ízben prolongálta is a váltót ugyanazon aláírásokkal. A királyi ügyészséghez érkezett feljelentés folytán a vizsgábiró elő akarta vezetetni Picket, de a hamisító már nem volt található Győrött. Beszéltek, hogy különböző eszkömp-törőknél jelentékeny összegű hamis váltói vannak elhelyezve. Dr. Pick a győri fiatalság ismert alakja volt jó társaságokban fordult meg és hangos fellépésével mindenhol sikerült neki észrevételeit megadni. A kiscelli Pick családból való, atyja a bukott kiscelli bankban vesztette vagyonát.

— **A kárpátok gyöngye** Trecsén Teplicen, a hol a tél folyamán az uradalmi hideg vizgyógyintézet Zander és massage intézettel telt kiéhvítve, már igen szép társaság van együtt. A földönvén degek közt ott vannak Metternich Sándor Pau hercegné és leánya Klementina hercegnő, Gróf Somssich Imre és neje, Gróf Bobrowski László, Luzenszky Karolina báróné, O. ztroulszky Géza tiszpán, báró Zadwitz Vilmos és neje, Gróf Altema Henrik, Baross Jusztin orgyaggyűlési képviselő stb. stb.

— **Az urlovasok síófokán.** A jövő hét végén Síófokan fog összegyűlelni a sportközönség, ahol szombaton és vasárnap tartja versenyeit az »Urlovasok Szövetkezete«. A síófoki futtatásnak sportszempontból nem nagy jelentősége már csak azért sem, mert a versenyekben kizárólag urlovasok szerepelhetnek, de ezek tapasztalatai mutatják, hogy a verseny nagy szolgálatot tesz a Balatonpart élénkítésének emelésére. Az első nevezések tegnap voltak esedékesek a síófoki versenyekre és jó eredményt hoztak.

— **Fontos háziasszonyok.** Nem titok, hogy ezidőszakra a legjobb ruhatékai az Uranos kék, melyből néhány csepp elég a feberneműek kiképzésére. Kévszártaztas mosóötletet van ma már az országban, hol kékitő szert gyaonant nem az Uranos kékét használnák.

— **Hetvenezzer haláleset.** Annál emberáldozatot szedett 1901 ben hazánkban az emberiség legveszélyesebb ellensége, a tüdővész. Az emberi humanitás, a higiénia karöltve végzi megfeszített akcióját, hogy ennek a pusztító betegségnak a tovarterjedését lehetőleg megdöntse. Az orvosi tudomány minden kísérlete meggőzőnek bizonyult a ami eredményt ezidőig a tüdővész elleni küzdelemben elértek, az is a higiénia terén mozog. Komoly tényezők a védelemben a tüdővérszanaszatóriumok is, ahol tömértek embertársunkat mentik meg az életnek. A belügyminiszteriumnak legutóbbi kiadott jelentése szerint a fővárosban áprilisban 282 ember, az országban pedig 7842 lélek pusztult el ebben a veszedelemben.

— **Az étvágy és az egészségt.** Pawlow pétervári orvostanár nemrég küzzeltett könyvében különösképpen mondja, hogy a fiziológusok olyan keveset foglalkoztak eddig az étvágy kérdésével. A fiziológusok eddig csak az ételek tápértékét kutatták, azzal azonban, hogy mennyire ingerik az izlés szervét és hogy mennyire idézik elő vagy fokozzák az étvágyat, azzal nem törődtek.

Pawlow nagyon helytelennek mondja ezt az elhanyagolást, mert az étvágy nagy szerepet játszik az emésztésben és az emésztési zavarokat elhárítja. Az étvágyat tehát többet kellene foglalkozniok a tudósítónak s főképpen félre kell tenni azt a helytelen nézetet, hogy az étvágytalanság szubjektív tünet, amelynek nincs jelentősége. Tapasztalásból eddig is tudtuk, hogy nem eég a táplálós közti, hanem előbb az ételnek izletesnek is kell lenni. A mesterséges, izetlen preparátumok, akár milyen nagy is a tápértékük, izletes falatokat nem pótolhatuak, ideje tehát, hogy azok a tudósok, kik az élettan kérdéseit kutatják, az étvágy kérdésére több gondot fordítsanak.

Közigazgatás.

Vessző- és fürt-érlelés.

Az utolsó évek szomorú tapasztalatai arra tanítják azelőltermelőinket, hogy a szőlőmetszés nem szabad sietni. A korán nyitott és azonnal megmetszett szőlőket az április elején bekövetkező meleg napok fakadásra indítják és mire megjönnek a késői fagyok, a hó derekán a termés egy nagy része odavesz.

Azért ujabbán a jelszó: későn nyitni, későn metszeni. Csak hogy ennek is megvan a nagy hátránya. Először is, ha minden szőlőmunkához későn fogunk hozzá, úgy nagyon összegyűlik májusban a dolog; a válogatás, a kapálás, a permetezés, a kötözés egyszerre valik szükségesé és nem lehet elegendő munkást kapni, főleg ha közben az eső is megmegakasztja a dologban. A másik, még nagyobb hátrány az, hogy a vessző és fürt fejlődésében elmarad, nem bír idjében megérni, a gyümölcs izé, zamataja kevéssé kifejeződni, mert kevéssé kevesebb vegetatívális idő és a loria mennyiség áll rendelkezésére.

Már pedig tudjuk, hogy a fejlődőkben visszamaradt fürtöket ősszel nem lehet október derekán túl a tőkén hagyni, mert a hideg esők megrepesztik, megrothasztják őket és így a mennyiség mindig kevesebb lesz, a minőség pedig romlik. Ha pedig a hajtások maradnak vissza fejlődésükben, a rügyek nem képesek kevéssé megérni, s akkor a jövő évi termés van kockázatva úgy kvalitatív, mint kvantitatív szempontból. Azért, aki a késői metszés mellett jár lándzsát, az nyújtson módot az érés előmozdítására is.

A jól és idején elvégzett munka, a lelki-métezen teljesített rügyezés és válogatás, a gyakori kapálás gondosan végzett kötözés, a kellő időben teljesített csoukázás, a helyesen eszközölt műtrágyázás, az észszerű korlátok közt keresztívít levelezés, eselleg gyűrűzés és ritkítás mind olyan miveletek, melyekkel a modern iszeretekkel bíró szőlőbirtokos termésének gyorsabb és tökéletesebb fejlődést előmozdíthatja.

Ezen miveletekhez tartozik a kénporozás is. Tudjuk, hogy kénporozni a szőlőt a lisztharmat ellen szokás és pedig előzetesen, mert sohasem vagyunk biztosak, hogy mikor lep meg az oidium-betegség. Minél korábban jelenik meg a baj és minél később veszik észre, annál nagyobb a kár, míg aki előzetes kénporozással védekezik, az nyugodtan nézhet a baj elébe, ismételni a miveletet csak akkor kell, mikor a betegség már már a szomszédban pusztít. — De azt is tapasztalták, hogy a gyakran porozott és főleg a kitűnően tapadó dr. Aschenbrandt rézkénporral kezelt szőlők fűrjei és bajtásai hamarabb és sokkal tökéletesebben érnek, mint a nem porozott szőlők tőkéi. Vagyis a tőkék beujtatása rézkénporral még akkor is jól fizteti magát, ha a lisztharmat abban az évben tényleg elkerülte a birtort, mert hamarabb szüretelhetünk és vesszünk a jövő évi termés leraktározását a rügyekben meg az őszi fagyok beköszöntése előtt elvégezhetik.

Színészet.

Loute, mely július 2-án került bemutatásra, egy francia bohózat, melyet Hel'ei Jeou, a Magyar Figaró szerkesztője fordított magyarra. A bohózatból kielik egy egész évfolyam Magyar Figaró és ezzel együtt hiszünk eléggé jellemzőtök a darabot. Francia esprit nincs a darabban, de van benne jelleményesség, hogy a kell bonyodalmakat okozni és miképen kell azokat úgy megoldani, hogy a közönség mulasson. A közönség pedig mu atott, tehát a darabnak megvolt a sikere. *Makó Ayda* a címszerepet pompásan játszotta m p. Elvezet volt öt látni és hallani. Dupontnak (*Almágy*), kit *Loute* leginkább részese-itett kegyeiben nemcsak Gasfillonban (*Latabár*), hanem a közönség körében is sok irgye akadt. *Latabár* nem való szalon darabba, mert beszélés helyett kiabál. Kitűnő volt *Nagy Dezső* a folyton csokolózó Baburou szerepében, ki azzal szerelmesedett, ki éppen kezébe akadt. Feltelesen dicséretet érdemelnek *Pesti Kálmán* (*Fraucolin*) és a mindig elegáns *Aitner Ika* (*Des Echon* uttagé). *Károlyiné* (*Mághaisonné*) úgy mint mindig most is hozzájárult az est sikeréhez, ugyanezt mondhatjuk *Benedekről* (*Bru*). *Julie* szobaleány szerepét *Déri Rózsa* pompásan játszotta meg. A kis *Kövesy Mariskát* (*Gusztáve*) már azért is szive-en láttuk, mert a kis fiucska volt az egyetlen romlatlan lélek, ki ez este a színpadon megfordult, noha *Hecsey Gusztikáról* sem mondhatunk semmi rosszat.

Penteken zsufolt földzint és karza mellett (csak a páholyok maradiak úresen) a *Falu rossza* került előadásra. — Az előadás kitűnő volt, mi első sorban *Bőzsa Sándor* (*Göndör*) érdeme. A tarsulat baritonistájának ez volt első fellépte, de már ezalkalmmal is meggyőzött bennünket arról, hogy nemcsak organumánál, hanem alakításánál és színpadra való természetiségénél fogva is teljesen be fogja tölni szerepkörét. Sok tapsot kapott, melyben bőven volt része *Mányai Arankának* is (*Finum Rózi*). A tarsulat szépe, *Hecsey Mariska*, kit eddig legtöbbször csak a karban láttunk, ez alkalommal lépett előterbe. Bor-skát játszotta igen kelviesen és ügyesen. *Jeszenszky Joán* (*Balki Teresi*) egészen helyén való volt. *Károlyi Lajos* (*Gonosz Pista*) a lehető legjobbhat nyújtotta és megmutatta, hogy nemcsak jó titkár, hanem kitűnő baktér is. A többi szerepek ismert jó kezekben voltak.

Szombaton Verő György operettje, »*A bajusz*« került remek előadásban bemutatásra. Az előadásra visszatérünk.

Műsor:

Vasárnap d. u.: *Szökött katona*, népszíamú.
este: *A bajusz*, operette.
Hétfőn: *Monna Vanna* dráma.
Kedden: *A bibliai asszony*, operette.

Bor
Tempelvízzel
Kitűnő frisitő ital!

a szivmüködést mértékletesen
és az étvágyat előmozdítja.

Kérjen mindenütt RÖNITSCH "TEMPELFRÁST"

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-utca 4. szám

folyton a legnagyobb és legjobb választék található
selyemkelmék bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadíszekből.

Mint általában ismeretes, csakis a fenti cégnél található a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkelmé-újdonosságok, melyek — úgy minőségre, mint mintaszatra nézve — kizárólag fentl. cég részére készültek és csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK

Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Rövid használat után nélkülözhetetlen. — Igen alkalmas utazásoknál

Egészségügyi hatóság által megvizsgálatva

Bizonyítvány Bécs, 1876. július 3.

Kalodont

nelkülözhetlen

fogtisztító szer.

Elsőrangú higiénikusok elismerik, hogy egészségünk fenntartásánál nem nélkülözhető a fogak és a szájüreg gondos ápolása. Nevezetesen gyomorbetegségek hátrithatók el az által. Ennél legsikeresebbnek bizonyult a „Kalodont”, mely az antiszeptikus hatást a fogaknál szükséges mechanikus tisztítással különösen egyesíti. — 27—5

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valószínű forradalmat idézett elő az újonnan felfalált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” bámulatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különösen ez minden féreg ellen. Számátalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk a mielőtt megrendeléseket a laboratoriumunkba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyszert laboratoriuma POZSONY. Vörösmarty-utca 7. szám. 163—10.

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-féle

ALAIKA-CRÈME

Cosmeticum par excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdőséget, tisztaságot és hajtat ad. Eltávolít pörseget, szepit, bőrtörést (Mitesser), napbarnítottágot stb. A legcsinább kezeket finomra, fehérré és gyöngéddé varázsolja. Ez nyók: Alaiska-Crème nem zsíros, semmiféle féma károsítókat nem tartalmaz, orvosilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 kor. Próbá tégely 1 kor. 20 fill.

Alaiska-puder

(arapor)

Kitünően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmeticai hatását, a bőrnek elbőjölésinárnyalatos finom üde, rózsás üdőséget ad, nagyszerű illata, kitünő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan mert semoh ganyt, sem bismutot nem tartalmaz. — Egy dob z (fehér, rózsás vagy sárga) 3 kor.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél. Bécs. XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kitüntetés: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és dísz-oklevelekkel.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Teljesen ingyen

Alapított 1840-ben.

dobja ki a pénzt, ha értetlen utazatok által hagyja magát elámitani. — Az én valódi amerikai Nickel

ANKER-ROSKOPF-ÓRÁM

(Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal, látható mintaszert 36 órai járással egyedül.

Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb óra a tiszteknak vasúti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyorség, kalamazok, gépeszek és mindazok részerekkégyerős

megbizható és tartos órát akarnak. Ára egy szép nickel láncal és tokkal együtt csak 6 korona 3 évi jótállással 3 darab vételnél csak 5 korona. — Nem megfelelő esetében kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Szótküldés az I. amerikai órágyárak vezérképviselőitől.

BÖHNEL MIKSA órász

BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./106

— a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója. —

ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és imitált papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő hanem órász. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, postosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti-cégjegyzéssel ellátva utasításunk határozottan vissza. 174—10

2381 tk. 903 184—1

Árverési hirdetmény.

A nagykanizsai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közbirré teszi, hogy a nkanizsai takarékpénztár végrehajtónak Sipós Lajos és neje Szabó Katalin habót la os végrehajtási szenvedett elleni 596 korona és jár. 26 korona 30 fillér árverés kérelmi, és a meg felmerendő költség k iranti vhatási ügyében a nkanizsai kir. trv-zék terü lehez tartozó, s a habóti 829 szjkyben + 1583—47. hrsz. szántóföld az urasági társ. dűlőben 746 kor. a habóti 653 szjkyben + 348 hrsz. szántóföld és bezerre dűlőben 536 korona becsértékben

1903. évi július hó 29-én d. e. 10 órakor

Habót község házánál Dr. Tuboly Gyula felperesi ügyvéd vagy helyettese közbenjöttével megtartandó nyilvános árverésen eladatul fog.

Kikialtási ár a fentebb kitett becsár.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10% at készpénzben vagy óvadék képes papírban a kiküldött kezehez letenni.

A kir. törvényszék, mint tkvi hatóság Nagykanizsán, 1903. évi április hó 25. napján.

GÓZONY

kir. tsvzéki albiró

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tarcsa gyógyfürdő.

(Vasvármegyében.)

Glanbersó-tartalmu szénsavdus vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös éghajl; a késeyelem minden igéi nyeseik megfelelő olcsó lakások; villamosvilágítás, két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szerek bántalmat, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szerek bajai ellen kiváló orvos tekintélyek ajánlják. 148—8

Évad május hó 24-től szeptember hó végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítás al szolgál és kívánatra prospektust küld a fürdőigazgatóság. — Állandó fürdőorvos Rhorer Aladár dr. tb. megyei főorvos. Tarcsai Károlyforrás, különösen mint óvszer, járvány esetén ivóvíz ajánlható. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóság-hoz és Budapestben Edesutya L. cs. és kir. udvari szállítóhoz (V., Erzsébet-tér 8.) intézendők. Vasúti állomás. Posó és távirtda helyben. Budapestről és Győről naponta „Tarcsa fürdő” feliratu közvetlen I.—II-od osztályu kocsik köteleknek oda-yissza.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen. Csodás, gyors hatása.

A női szépség

előrsére, tökéletesítésére és fentartására legkitünőbb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

Margit-Creme,

Ezen világhírű arczkoncs pár nap alatt eltávolít szepit, májfoltot, pattanás, bőrtörést (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdév varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. Margit hölgypor 1-20 K., Margit szappan 70 fill., Margit fogpép (Zahn pasta) 1 kor., Margit arczvíz 50 kr.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD

Kapható minden gyógyszerárban, drogériában és illatszerekkereskedésben.

Főraktár Nagykanizsán: Belus Lajos és Práger Béla gyógyszerárjaiban. Legjobb szepítő szer

URANOS

-KÉK-

ruha-mosáshoz a legjobb kékítőszert

— Törvényesen védve. — Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéítő.

Olcsó és felülmulthatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tiszteri mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 160 kor., fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt. Utazatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos gyárt

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST VI., RÓZSA-UTCZA 85.

Legkedveltebb, leglökételesebb
arctisztító és széplítő szerek: **AKÁCIA**

KRISZTÓFOL - CRÉME 2 kor.
- PUDER
- SZAPPAN

Főszék: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Térnyitása vége.

ELSŐ MAGYAR GÉPGYÁR
Gazdasági Gépgyár
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.
2500 részvény 100 000
Külön szakosztály.
Kiválasztott árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.
Elsőrangú kénes hővizű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdővel, pompás ásványvíz-uszodával, ká- és kádfürdővel.
200 kényelmes lakosztállyal, Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

KATZER
szőősmester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.
Szőősmesterei az egész világon elterjedtek és elsőrangúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tücsöktől, 2, 4, 6, 8, 10 kor. 6-
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után
küldi a szakma
legelő rangú
csépe:
REIF J.
specialista, Bécs,
Brandstätte 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern
UTOR.
Óriási választék
háló-, ebéd-, szalon- és
szobabútorokban.
Olcsóbb mint bárhol
NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kezskeméti-utca 6. sz. 1.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok asztal-
kalkuláció és Hal. Osztályok le-
tesztelés céljából (postai) jóváhagyással)
ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Náder-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az
OSAN
Felfújja az eddig ismert összes fogszűrőket.
OSAN-szájviz-szappan 48 kr., OSAN-fogpor 44 kr.
Cserny-féle kaletti a legjobb és legkedveltebb
széplítő-ször
Szegye 1 frt. Néhány
balszappan 30 kr.
Fritsch Ford.-féle Napraforgó-szappan 40 és 35 kr.
a legjobb és legkedveltebb
hajfestő-ször szőősmester,
barna és fekete. Ára frt 2.50
Tanningene
Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Cserny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Külföldre London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktaron győgyírakban, illatszerárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTOTT 1853.
Nyitvános pélgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Felsobb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Nevelő internátus denlikő növendékek
részére. Bizonyítványai államérvény-
sek és az egyetve oktatosságra jog-
sítanak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad
Röser János, igazgató

INTERNATIONAL
SZŐRVEZTŐ
néhánytörli használat után az arctól és
kéről a szőr eltávolítja. Egy légey 8 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő győgyosztára
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingye.
Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

SANTALIN
Fiatl embernek orvosilag ajánlott ször. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCA 2.
300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
levél-kölcsönöket, melyek után
teljes készpénzzel: 2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a 50 évre a tőke évi 5.20%-a
32 1/2 : 6.50%-a 34 : 6. : 9%-a
22 : 8. : 25 : 7. : 9%-a
15 : 9.80%-a 15 : 9.40%-a
fizetendő járandékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. O. Nagy-Kanizsa
GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekék** aczélgerendélyvel,
első minőségű tömör aczél kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekék. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL
sík és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kapa-
cauklyókkal.
Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e czélra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarukkal** ellátva.
„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
kapait, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukoricza morz-olait,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékossal
12 korona.
WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormányval, a nádor
kívül még aczélalappal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékossal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzelhető
leglökételesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomóerő szabályozással.
Szőlőzúzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, sulykerékkel vagy anélkül.

PÜRGO
A leggyengébb kitérő is
hathatós
még csecsemőknek is adható.
25 ezrekre ára 1 korona.

Órák, ékszerok
RÉSZLETFIZETÉSRE
SERÉNYI
is, olcsó szabott órákon
Órák és ékszeroknál
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főiskola: II. Fő-utona 21. sz.
Képes árjegyzék
ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.

110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályvezetők főfelügyelő helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előszékenység! Kiváló szerencse!

Ha őrül a haja,
használd a
„Stella“
vizet, mely nem fojt, hanem a
haj eredeti szinét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerártervező, 8 ca. és kir.
lesége József tők. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PÜRGO
Angol, francia, magyar
szókat egyaránt tartanak által
rendelvé és ajálva, mint a
leggyengébb kitérő.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: asthma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, asztmáadás, elmozvar ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. L. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELJE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVEVŐ TÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
Fényképezési és festési műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERESPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Négy kis kép után is sikerült nagyok!!!

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és cirocser-
nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

Hirdetéseket, reklámokat szakre-
grién, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

PLATSCHÉK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.

Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorajok ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Póttán 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára.
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
küldi a —
„HÖLGYEK
TITKÁRA
Füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyódság).
Kitérő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 700 kilo-
méternél több jól ápolt, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beran-
dezve. Kétféle ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosításai szolgálat:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

MEGVAAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósborzszeszt** (Ferenzpálinkát) száz meg száz fele nyavalya ellen használta és a használ által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz utg minden nap a posta — úrtól, paraszttól — hazánk min-
pen részéből, ugy minéa külföld legtovább országából, hogy egy egész könyves-
ház tele lenne vele, hat mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy
párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri,
a postán ingyen küldünk be.

A Vértés-féle Sósborzszesz különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használhatók mint fájdalom-ellá-
pító **bedörzsölés, illetőleg borogatás: köszvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, bémulás, fúzamadás, gyuladás, daganatok, mell- és torokbántalmak ellen.** —
Levéthordó, katona, kerékpáros, vadász, meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaita új erőt önt. Mint kitérő keplemes **piperecsikk,** a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, felfrissítő, a szájat és fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a Vértés-féle Sósborzszesz nagyon használ **gyomorgörcs, hasmenés, rosszullét, fejfájás** ellen, mint kellemes **áditó ital** stb. Különös istenálása arra felé, ahol nincsen jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ibratává teszi.
Általában véve, a Vértés-féle Sósborzszesz majdnem minden bajnál használható első segítségül. Belsőleg egynéhány csepp veendő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszer-
rűen bedörzsöljük, hogy a baj elműljék.
Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen **legkitérőbb**

VEDJEGY.
legmegbízhatóbb a **mindenre jó** házi szert csak egyszer is használta, teljes meg-
tízabóddással vallja:

VÉRTES-féle Sósborzszesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a Vértés-féle Sósborzszesz a másénál? — Legalább ugy mondja egyik-másik eláruló, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és eszt a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve, és hogy a határos, céljának megfelelő szar sohasem drága. A Vértés-féle Sósborzszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértés-féle Sósborzszesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból **sokkal kevesebb** kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre pld. a többitől egy evőkanálnyi kell, a Vértés-féle Sósborzszesz elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértés-féle Sósborzszeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértés-féle Sósborzszesz csekélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtájú, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértés-féle Sósborzszeszt **schol** sem lehet kapni, hanem csak 30 filléres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a mellékelt lamyomatott „**paraszt-vedjegy**” és „**Vértés**” név rajtuk és a skatulyákat látható. A Vértés-féle Sósborzszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyek nemcsak itthon, hanem külföldön és mindentit keresnek megbecsülnék és nem rögiben megíál

OSTENDE-, RÓMA-, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon **első díjakkal:** díszoklevéllel, díszkereszttel és aranyéremmel lett kitérítve 1 egyszerű üveg Vértés féle Sósborzszesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona 1 dupla üveg, 2/3-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbáüvegecske 30 l

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Nánán, Balaton Testvérek, Ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében. Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgyesy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc** nraknál. Zala-Egerezegen: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Koszteletz Miksa, Radó Antal és Taugler Mihály** uraknál. Marczallán: **Müns és Berger és Wilhelm K.** uraknál, általában ott, a hol plakátok a fenti vedjeggyel láthatók, valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárban LUGOSON.**

Képeslevelezőlap ujdonságok kaphatók legnagyobb választékban: **FISCHEL FÜLÖP** könyv- és papirkerekedésében Nagykanizsán.

Legkedveltebb, legtekélyesebb
arctisztító és széplítő szerek: **AKÁCIA**

KRIEGER-féle - CRÈME 2 kor.
- PUDER 1 :
- SZAPPAN 1 :

Főhadiszállás: **KORONA GYÓGYSZERTÁR**
BUDAPEST, CALVA-TÉR.
Térképzetes védj. —

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőzszelvény
készlet és 100 000
költségt. kisebb g. gép készletben.

Malomhermendezésre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Ezekenre árjegyzéket legyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsősorú kénes hévízű gyógy-
fürdő, páratlan gőzfürdővel,
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakosztóval.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER
szőszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szőrmérukat az egész
világon elterjedtek és
elsősorúak.

GUMMI
HALHÓLYAG
tuosítja 2, 4, 8, 16 kor. és
feljebb, a világ legjobbja, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz előzetes beküldése után

hűtő- és szalma
levegő-réteg
réteg:
REIF J.
szpecialista. Német,
Brandenburgi 3.
Árjegyzék
ingyen.

Modern
UTOR.
Óriási választék
háló-, ebéd-, szalon- és
viri-szoba-butorokból.
Ültetők mint máhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST.
IV., Kezskeméti-utca 6. sz.

ZIMEK bármely országból és
szakmából, ajánlatok szék-
költsége és tál. Beszerzési költségek lé-
tezésére céljából (postadíj jóváírásával)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A török, idők,
száj és fogak
legjobb védője az **OSAN**

Felülmúlja az addig ismert összes fogszertést.
OSAN-szájvíz-szappan 48 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

Oszerny-féle keleti a legjobb és legtekélyesebb
széplítő-ször
Ungvár 1 frt. Német-
bálszappan 30 kr.

ROZSATEJ
Frlisch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 4 50 és 35 kr.

Janningene
a legjobb és legtekélyesebb
hajfestő-ször szőszemester,
barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Czerny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Kittlatere London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktaron gyógyszerárakban. Utasutakárakban stb

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-utca 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyilvános polgári lakola 10-14 éves
fiúk részére. — Felsőbb kereskedelmi
lakola 14-18 éves fiúk részére. —
Nemzeti internátus bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványai Államérvénye-
sek és az egyetemes önkéntességre jog-
altnak. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad

Röser János, igazgató.

INTERNATIONAL
SZÖRVEZTŐ
néhánystori használat után az arctól és
kéztől a szőr eltávolítja. Egy tégely 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerárak
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-titkok” ingyen.

Mi helybeliek **BUDAPESTEN** a
NEW-YORK
KÁVÉHAZBAN
(Erzsébet-körut 9-11. szám)
találkozunk.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, széplít.
Egy 90 filler. Postán 4 üveget
bérmentve küld

KERPEL gyógyszerárak.
Budapest, V., Lipót-körut 28.

A KISBIRTOKOSOK
ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzfelvétel:	2 1/2-3% levonással:
50 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.28%-a
33 1/2 " " " " 6.50%-a	34 " " " " 6. " " " "
22 " " " " 8. " " " "	25 " " " " 7. " " " "
15 " " " " 9.80%-a	15 " " " " 9.40%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

Saját értékekben hirtelen
birtokot rendelni által
Budapest, VII., Erzsébet-körut 54

LE DÉLICE
LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekéit** | aczélgerendélyvel,
első minőségű tömör acél-kormányokkal. **Kétvasu**
aczélekéit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélből, tel-
jesen felszerelve, tartalékvalással
12 korona.

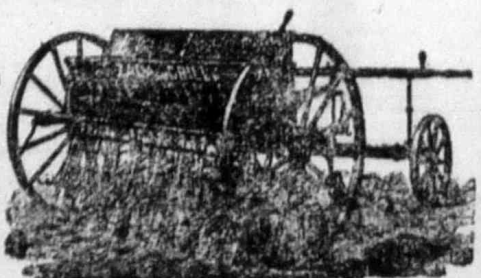
WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormányval, a nádor
kívül még aczéltalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvalással 14 korona.

UJI UJI

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltető
legtekélyesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuk, miert is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

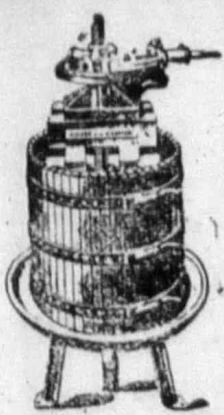
ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kapa-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e czélra ké-
szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarukkal** ellátva

„Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
„Planet” rendszerű lókapáit. — Planet rdsz. kézi toló-
kapáit, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukoricza morz-olót,
szecska- és répavágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomoró szabályozással.

Szőlőzúzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, sulykerékkel vagy andíkul.

PÜRGO
A leggyengébb kitűnő
használt
mag cseccsenőknök is adható.
25 eszterka ára 1 korona.

Órák, ékszerok
RÉSZLETFIZETÉSRE
is, olcsó szabott órákon
SERÉNYI
Órák és ékszerészmű
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Főiskola: 8. Fő-utca 21. sz.
Képes árjegyzék
 Ingyen.

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
a KRIEGER-féle
REPARATOR
1 üveg 3 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
110,000 sorsjegy; Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozású általános bank helye
BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
Elismert megbízhatóság! Előzetekesség! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
használd a
„Stella“
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárta, 8 sz. és kir.
Jessége Jászai (88. udvari székeltje)
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PÜRGO
A leggyengébb kitűnő
használt
mag cseccsenőknök is adható.
25 eszterka ára 1 korona.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás biztos gyógymód: aethma, szív-,
gyomor-, ideg- és bőrbaj, székülés, elmozvar ellen.
E gyógymód megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. Fővárosi orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 18. l. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
ESZEMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNY TÁRSASÁGTÓL
Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenyképek készítmek
RIVOLI
Fényképezési és festészeti műtermékben
BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Régi kis képek után is alkartott nagytájak !!!

Hirdetéseket, reklámokat, szakszere-
dient, pontosan és legolcsóbban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
vámamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetési
osztálya,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. szám.
100 szoba 1 fttől f-jebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsar-
nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
elismert legsolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Érvénytelen, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbajok ellen csodálatos a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Pótlás 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyósg.)
Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beran-
deztve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
— a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

MEGVAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VERTES-féle Sósborzszeszt** (Ferenozpálinkát) száz meg száz fele nyavalya ellen használta és a használ által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz még minden nap a posta — urtól, paraszttól — hazánk min-
den részéből, egy minéa külföld legtavolabb országaiból, hogy egy egész könyves-
ház tele lenne vele, hat mint lyomatnánk, de csak az utójból szedtünk elő egy
párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri,
a postán ingyen küldünk be.
A Vértés-féle Sósborzszesz különleges készítmél módjánál
fogva, a legjobb sikerrel használattik mint fájdalom-zilla-
pító **bedörzsölés, illetőleg borogatás: köszvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, bémulás, ficzomodás, gyuladás, daganatok, mell- és torokbántalmak ellen. — Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász, meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaita új erőt önt. Mint kitűnő, kellemes pipereczikk, a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr** erősítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, felfrissítő, a száját és fogat tisztító szájvizünk van.
Belsőleg a Vértés-féle Sósborzszesz nagyon használ **gyomorgörcs, hasmenés, rosszullét, fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös latanálása arra felé, ahol nincsen jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha pár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és ibratává teszi.
Általában véve, a Vértés-féle Sósborzszesz majdnem minden bajnál használható első segítségül. Belsőleg egynehány csepp vesező cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszer-
rűen bedörzsöljük, hogy a baj elműljék.
Nem csoda tehát, hogy az, aki éken legkitűnőbb
VEDJEGY.
legmegbízhatóbb a mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meg-
győződésével vallja:**

VÉRTES-féle Sósborzszesz kell nekem és semmi más!
Igaz-e, hogy drágább a Vértés-féle Sósborzszesz a másénál? — Legalább egy mondja egyik-másik elárúító, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó húsok hig a leve, és hogy a határos, cájának megfelelő szer-
eohaszn drága. A Vértés-féle Sósborzszesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más
fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértés-féle Sósborzszesz sokkal
hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból sokkal kevesebb kell, mint más fajt
tábol. Bedörzsölésre pld. a többitől egy evőkanálnyi kell, a Vértés-féle Sósborzszesz
elégendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértés-féle Sósbor-
zszeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Anért egy üveg Vértés-féle Sósborzszesz
csakélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal erőbb-
tar, mint más fajtája, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál
minden tekintetben.
Kicsibe kimérve a Vértés-féle Sósborzszeszt **schol** sem lehet kapni, hanem csak
30 filléres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a
mellékelt lanyomatot „**paraszt-védjegy**“ és „**Vértés**“ név rajtok és a skatulyákat
látható. A Vértés-féle Sósborzszesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melynek
nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek megbecsülnék és nem rögiben megíál
OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN
és ottani kiállításokon első díjakkal: díszoklevéllel, díszkereszettel és aranyéremmel lett kitüntetve
1 egyszerű üveg Vértés féle Sósborzszesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona
1 dupla üveg, 2/1, -szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbáüvegecske 30 l
Kapható Nagykanizsán: **Armuth Nánán, Balaton Testvérek, ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében. Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgyesy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc** nraknál. Zala-Egerszegen: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztelets Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** uraknál. Marozsán: **Műns és Berger és Wilhelm K.** uraknál, általában ott, a hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas“-gyógyszertárában LUGOSON.**
382-50

Képeslevelezőlap ujdonságok kaphatók legnagyobb választékban: **FISCHEL FÜLÖP** könyv- és papírkészletében Nagykanizsán.

Vásárjog bérbeadás.

Báró Harkányi Károly örökösei zalaszentgróthi uradalmához tartozó, évenként tartani szokott 8 országos vásáron a helypénzszedési jog folyó 1903-ik év október hó első napjától fogva 3, esetleg több évre is ismét bérbe adatik.

— Tudakozódásra válaszol alulírott Zalászentgróton. —

Paál Viktor
számtartó.

171-4

POLLS és FIA gőzfűrészde, láda- és asztalos-gyár,
iroda Bpest, V., Arany-János-u. 22.
— Ajánlanak törvényileg védett, legjobbnak bizonyult és kifutott —
szőlő- és gyümölcsládát á 5, 10 és 25 kg.

A szőlő OIDIUM betegsége ellen

az évek óta kipróbált legjobb szer a

Dr. Aschenbrandt-féle

RÉZKÉNPOR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban kilogrammonként 46 fillér,
10 és 6 kilogrammos zsákokban, valamint 2 kilogrammos
dobozokban á kilogrammonként 50 fillér.

Használata olcsóbb, mert kevesebb kell belőle; biztosabb,
mert a lombhoz tapad, a szél le nem fújja.

A szőlő érését sietteti, a termés minőségét javítja!!

Ott ahol eddig a peronospora nem jelentkezett még
az idén, ott a rézkénpor egyuttal a peronospora ellen is
mentesíti a szőlőt, s így a harmadik permetezés el-
maradhat. — Ez pedig lényeges költségmegtakarítás!

Számos magyar gazda bizonyítványa kívánatra megküldetik.
Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete.”

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

A por kapható és megrendelhető:

A Gazdasági Közvetítő irodánál Nkanizsán (Sugár-ut 18.
Gyarmati Vilmosnál Zalaegerszezen.
Békési Eleknel Zala-Koppány.
Liszt és Brodnyáknál Stridon.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézménytől jóváhagyott élelmiszer- és élelmiszer-ellenőrzési intézmények (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alul nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szeriint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézménytől jóváhagyott élelmiszer- és élelmiszer-ellenőrzési intézmények (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része
saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre
nagy gond fordítatik.

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésben.

szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedés.

Helyközi telefon 203. szám.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár petitsora 40 fillér

Előfizetések, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.

Bármentetlen levelek csak ismert csekkel fogadhatók el.

Egyes szám ára 20 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Nagykanizsa. 1903.

Felolga szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőfőrs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 9.

Aratás.

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, leszáll a mezőkre az aratás költészete. A verejtékező munkások keze nyomán keresztekbe, kepékbe gyűlnek a telt aranykalászkok.

Hacsak valami országpusztító viharjárás nem lesz (amitől Isten óvja mi magyar hazánkat!) az idén szépen takarul a csűrökbe. Itt gazdag aratás ígérkezik. Valamicskét talán fordíthat sorsán a földmivelő nép is.

Amilyen sivár, reménytelen a magyar politikai helyzet: éppen olyan sokat ígérő, áldás-al kecsegtető a kalászos mező.

Ez pedig igen nagy jelentőségű szó nálunk, Magyarországon, ahol a nemzetgazdasági viszonyoknak még mindig a föld a leghatalmasabb szabályozója. Ha a mező, rét, szőlőbirtok adja az áldást, akkor minden vonalon érezhető a föllendülés; ellenkező esetben ipar, kereskedelem és minden érzi a pangást.

Igaz, hogy nagyon sok függ attól is, vajjon a magyar föld termését miképpen lehet értékesíteni; hogy a magyar gazdának nem kell-e termését a

nagy világversenyben csak úgy csekély áron elvesztegetnie: de az idén, ha a takarulás jól sikerül, még közepes ár mellett is szépen fizet majd a gabona.

Most a földmivelésügyi miniszter intenciója szerint csakugyan lehetne rendezni vidám aratási ünnepségeket.

A baj csak az, hogy még ez a jobb termés sem segíti ki teljesen a magyar földmivelő népet a terhekből, [a nyomasztó helyzetből. Abból, amibe ezt a szegény népet az évről-évre előre megévett kenyér nyomában járó kényszerültség, megszorultság sodorta.

Mi, akik jól ismerjük a magyar földmivelő nép anyagi körülményeit, nagyon jól tudjuk, szomorúan győződünk meg minden esztendőben, hogy annak legnagyobb része az aratási munka közben már nem a jövő végéig, hanem a múlt miatt hullatja verejtékét. Födözi ilyenkor az elmúlt tél és tavasz kiadásait. Hisz a tél végén és egész tavaszon át az aratás rovására élt. Ami azután az előre megévett kenyér árának fedezése után valami kevéske marad, azt megtakarítja télre; hogy legalább majd kevesebbet kelljen megenni előre a jövő évi termésből.

Hát ez bizony nagyon szomorú, siralmas gazdálkodás! Ebből a helyzetből ki kellene valami módon emelni a magyar földmivelő népet; mert így évről-évre közelebb jut egy lépéssel a nyomorúsághoz. Ez a siralmas gazdasági helyzet okozza, hogy a mi földmivelő népünk egy váratlanul jött csapás majdnem tehetetlen helyzetbe juttatja.

Csakis úgy tud még valami nagy nehezen evickélni, ha minden esztendőben legalább is közepes eredményű aratása van és szerencsésen takarulhat. — Mihelyt a legcsekélyebb mértékű csapás ezt megzavarja, — jajveszékel, kétségbe van esve, mert tudja, hogy most már kegyetlenül szorongatja majd az előre megévett kenyér árának födözési kényszere.

Ebből a helyzetből ügyekezzenek a népet kiemelni azok, akiknek lelkén fekszik a magyar társadalom földmivelő rétegének sorsa.

A hitelszövetkezetek ebben az irányban edes keveset segítenek rajta. Azok inkább csak abban az irányban segítenek sorsán, hogy olcsóbban juthat pénzhez, de azért az adósság: adósság így is, úgy is. Az is csak egy tálból eszik vele, amit a szövetkezetnél csinál.

TÁRCA.

Diffúzió.

Írta: Kóbor Győző.

A bécsi Volkskellerben, jókedvű bohémnépséggel a sörös kancsókkal megrakott hosszú asztalok mellett. Vig tréffalközzással és csipős élcekekkel ütök egyen a vasárnap délutánt.

A többiek közül a négy legmeghittebb jobarád, Máté, az örökös szerelmes és halovány lyrai költő, Schramek, az »Autor« belső munkatársa. ki közülük a legnagyobb, de nem a legszebb bajusszal dicsekedhetett, Borgida a festő, ki inkább a dákok mint az eszet mestere és a félreismert, ennek folytán kronikus melancholiával megvert zsurnaliszta, Kolossy Viktor, különválva egy sarokba húzódtak, ahol a legújabb irodalmi eseményeket vitatták.

— Kolossynak igaza van, — kezdé Máté — mert manapság csak a toladóknak, meg a strébereknek van tekintélyük. Az utánok igyekvő fiatalabb gardát az öregek nem eresztik. Bizonyára emlékezni fogtok még a »Mein Traum« című ódámra, amelyért, mikor azt nektek felolvastam, olyan tapsvihart kaptam, hogy még a Frau Hausbesorgerin is könyezett.

— Hogyne! — zengték kórusban a többiek.
— Tehát nem volt olyan rossz...
— Sőt...
— Es dacára ennek, a »Zeit« visszaütöztette.
— De elfogadták volna, ha az apád vagy valami jó ismerősöd reszvényese lenne e lapnak — veté közbe Schramek.

— Alávalóság! — dörmögé Borgida.

— Ne keseregi, pajti, — vigasztalá Kolossy — gyakran magam is úgy járok. Nem ért meg engem senki. Bennünket kinevetnek. A műértő közönség kacagva dobja félre az ideális tendenciájú regényt. Kell is annak verőfény, virágillat, madárcsicsergés, meg a többi, szerelmes diákembernek való lülyeség... Dejszen irnátok csak ocsmány dolgokat, undorító, tetest, lelket megfertőző históriákat. Micsoda kelete lenne akkor a most visszautasított kéziratoknak. Mert az irodalomnak csak ezen zsánerjéért rajong a mindennemben publikum és csak az ilyen fergetmes millieubben érzi magát otthoniának.

— Ugy van! — mondták a többiek.
— Es dacára ennek, én sosem változtatnék irányt, még ha mindjárt csak íróasztalom fiókjának lennék kénytelen dolgozni, — jegyzé meg Máté.
— Na... na...
— Nem hiszitek? Esküszöm... fiuk folytatá az. — Az én tiszta hófehér muzsámát, oda nem adnám semmiért... a világ minden kincséért sem cserélném fel a disznóval szimbolizált muzsával.
— Ne erőlködj, kérlek, — szolt Kolossy — úgy sem hisztek el.

Máté vérbeborult szemekkel ugrott fel helyéről és jobbjaival akkorát ütött az asztalra, hogy a sok sörös krigli mind táncot járt.
— Fogadjunk! — ordítá.
— Tartom! — replikázott Kolossy és jobbját Máténak nyújtá.
— Eb, aki bánja!
— Az!
Aztán tovább mulatoztak reggelig.

Volt a Volkskellerben egy Teréz nevű, magyar származású, gyönyörű szép és feletté művelt pincérnő, kibe Máté újabb idők óta, szokása szerint halálisan szerelmes volt.

Ezt szemelte ki magának Kolossy, terve keresztülviteléhez.

— Jó estét, Teréz.
— Hozta Isten, Kolossy ur... szolgálhatok?
— Kérek egy adag sültet és egy pohár sört magának, egyet meg nekem.

Rövid vártatva megjelent a leány a kért dolgokkal és leült melléje.

— Mondja csak, szeret engem egy kissé?
— Magát?... — kérdé a leány vállat vonva.
— Hát mondja... — könyörgött Kolossy.
— Lássa, maga jól tudja, hogy nem szabad kivétel tennem és mégis ilyen kérdez.
— Es ha én azt mondanám, hogy én magát szeretem... hogy mikor először megláttam, tudtam, hogy fordulópontja lesz életemnek.

— Es ha én erre azt felelném, hogy ez csak eszköz, egy előttem meg ismeretlen cél eléréséhez, hogy én önmek ezt mind el nem hiszem...

— Tegyük fel, hogy úgy van.
— Akkor parancsoljon velem és a női becsület határain belül készséggel állok rendelkezésére... mert hisz csak egy közönséges pincérnő vagyok és elvesztem én becsülettel megszolgált kenyere-met, ha vendégeink óhaját foganatosító parancsnak nem venném.
— Nos hát... igen.
— Ezt mindjárt megmondhatta volna. Kár volt azért a nagy kerülőért.
— Ismerj a barátomat?
— Melyiket?

Pedig a hitelszövetkezetek is segíthetnének ilyen irányban a népen. — Valami megbízott utján puhatólnak ki helységenként, hogy mekkora összeggel lehetne olyan egyensúlyt teremteni az egyes gazdák anyagi viszonyában, hogy egyik se lenne kénytelen előre megenni természetének jelentékeny részét. Az egyensúlyhelyreállításához szükséges összeget adná meg hosszabb időre terjedő törlesztéses kölcsönül a gazdáknak. De a kölcsöntörlesztés tervezete aként állítatnék egybe, hogy ha valamelyik évben a rendkívül rossz természetviszonyok következtében a törlesztést valamelyik gazda nem teljesíthetné vagy esetleg többen sem teljesíthetnék: ez csak külsőbb volna, meghosszabbítaná a törlesztési időt, de újabb terhet ne róna rájuk.

Valami ilyen módon kellene a mi földmivelő népünkön segíteni. Mert bizony, amíg ebben a mostani helyzetben vergődik, amíg az aratási áldásnak java részét már előre megessi: addig, még ha bőven fizet is a kalász, igazi vidám aratások, aminők a régiak voltak, nem lesznek.

Nem is lehetnek; mert annak a szegény verejtékező földmivesnek lelkén ott fekszik súlyos teher gyanánt az a gondolat, hogy ennek az áldásnak nagy része már elfogyott; hogy abból már marad is, nem is télre való. Ilyen gondolatok mellett még a legjobb aratás sem folyhat olyan vidámsággal, mint amikor még igazán magának aratott a gazdálkodó ember.

„A hetedik napot pedig megszenteljed.”

Hat nap alatt teremtetete Isten a világot, s a hetedikén maga is megpihent. Így tanít bennünket az irás, s a jó példának a követésére buzdít egyszerűsággal; hogy tudnillik mindnyájan, akik dolgozunk, a hetedik napokat megüljük, vasárnaponként a fáradságunkat kipihenjük.

Bizonyára szép és illő dolog a vasárnap tiszteltetésben tartása vallási szempontból is. De ezenkívül sok más jelentékeny ok szól amellett, hogy adas ék az embernek rendszeres időszakonként vissza-visszatérő pihenés. Mert hovatovább civilizálódunk, annál inkább beleszületünk a munka kényszerébe, s a milliónyi tömegek annyira rabjaivá válnak a folytonos munkának, hogy a saját erejükből még a szükséges pihenőidőt se tudják, sőt nem is akarják a maguk számára biztosítani. Nem tudják egyrészt, mert a versengő munkaadók kényszerítése alatt állanak; — nem akarják másrészt, mert általában sajnálják a pihenés ideje alatt meg nem keresett bért, amire pedig oly nagy szükségök lett volna.

Gondoskodni kellett eszerint arról, hogy a munkás ember, még az ő szándéka ellenére is, pihenéshez jusson, mert különben a munka lázában örökké emésztődök, s ennél fogva a kelleténél jóval hamarabb elkopott embergépek száma az egész társadalmat megrontó maximumra emelkednék.

Ennek a veszedelemnek az orvossága a törvényes munkaszünet. Más szóval az a kényszer, hogy akár teszük a munkásembernek, akár nem, hetenkint egy napot pihenjen. Csakis így nem történhetik meg, hogy kapzsi munkaadók állandóan robotra szorítsák munkásaikat, akik, nehogy pihenésük ideje alatt a helyüket más kitaróbbnak legyenek kénytelenek átengedni: inkább lemondanak az emberhez méltó életmódról, és szakadatlanul huzzák az igát.

A törvényes munkaszünetnek tehát mindenképp nagy fontossága, nagy jelentősége,

messzemenő következménye van. Az angol elég praktikus nép, mégis odáig megy a vasárnap pihenő jellegének a megvédésében, hogy megszüntet erre a napra minden üzleti foglalkozást. Őneki nem rabszolgákra, hanem emberekre van szüksége. Jól tudja, hogy a pihenő szervezete fokozott erővel s amellett ruganyosan dolgozhat újra, hat napon át; — holott az agyoncsigázott igavonó egyre gyöngül, amíg csak ki nem dől.

Minekünk is örvendünk kell a mi vasárnapi munkaszünetünknek, s azon kell ügykeznünk, hogy ennek a rendelkezésnek komoly fogantaja legyen. Ezt követeli első sorban a humanizmus, azután a társadalmi és nemzeti közérdek. — De ne teledjük, hogy a legjobb szándéknak is lehetnek hátrányos következményei, ha rendszertelenül próbáljuk célunkat elérni.

Amíg például feltétlenül szükséges, hogy a munka a pihenő napokon csakugyan szüneteljen; viszont nem lehet tagadni, hogy a mindennapi élet sűrűs szükségletei kielégítésére való eszközöknek a forgalomból való oly elvonását, hogy az egész napig ahhoz hozzájutni ne lehessen: éppen azok sanyolék meg legjobban, akikért a munkaszünet főképpen van, s akik miatt ez leginkább szükséges.

A szegény munkánép millióit értjük, a kik legtöbbje szombaton késő este kapja meg a heti bérét, s ha fárdatlan haza siet, aznap már könnyen kikopik abból, hogy másnapra, a munkaszünetes vasárnapra, be vásároljon. Ráérne azzal másnap, a vasárnap pihenőnap jellegének a megrontása nélkül.

A magunk részéről amellett volnának, hogy minden élelmiszer árusításnak, valamint a legkisebb háztartásokban is nélkülözhetetlen dolgok árusításának (aminő például a fűsz- és világítóanyag) jogosultsága legyen munkaszünetkor is legalább a fél d. e. folyamán, s még egy pár óra hosszát este is; de oly feltétellel, hogy ily kiszolgálást végezni senki se tartozik; tehát az üzleti alkalmazott se, aki a tulajdonképpen

— Máté.
— Hogyne! Szerelmes belém a szegény.
— Hát tudja? — kiáltott fel örömmel Kollóssy.
— Ajj! Tegnap is úgy rám nézett, hogy magam is rösteltem, aztán mikor odatettem eléje a sör, majd megcsókolt.
— Viszontszereti?
— Ká! Idee!
— Annál jobb. Ismeri maga a Pschütt Caricaturákat?
— Pfiu... olyan mint Pesten a Magyar Figaro, felett nevetve a leány.
— Mennyi itt a fizetése?
— Hatvan krajcár naponként.
— Hány órát dolgozik érte?
— Tizenkettőt.
— Az 10 félér óránként.
— Annyi.
— Én a százszorosát adnám egy kis szolgálataért.
— Halljuk!
— Mielőtt tovább mennék — és ezen szókzál egy kettérepesztett, vadonatúj huszkoronás veit elő — fogja ennek felét.
A pincérnő érthetetlen tekintettel vette át a pénzt.
— És most figyeljen. Maga, Máté meg fogja hallgatni.
— De...
— Kikérek magamnak minden ellenvetést. Ön barátom kívánságának eleget tesz, de csak azon feltétellel, ha ő becsületszavával kötelezi magát, hogy a pástoróra lefolyását a „Pschüttben“ megírja. Ma hétfő van; és szombat este, mire a lap megjelenik Ön meg szolgálta a bankó másik felét is... Adieu.

Megjött a várva várt szombat este. Mind a négyen ott ülünk a Caffé Schusswaldban, és a kedvünkért járót a Zalat meg a Pécsi Napló olvassgattuk.

Hét órákor a vén Weaner Venzl meghozta a friss hetilapokat és végre — kezeim közt tartottam a még testékszagos „Pschütt Caricaturák“ at.

Schramek és Borigda, kik szintén be voltak avatva a Máté ellen szőtt complotba, szorongva néztek a kezeimben tartott lapra.

Nem mertem felválni, meri éreztem, hogy a következő oldal szankcionálni fogja barátomnak hangoztatott elvhűségét; no meg az ellenkezőjéül is félttem.

Végre megemberelve magam, egy hirtelen rántással felszakítottam a lapot és legnagyobb meglepetésünkre a Pschütt első három hasábjára, egy sor nyomás nélkül, tiszta fehéren villogott elénk. A cím helyén ez állott:

— Im siebten Himmel. —

Von: I. Máté.

Alatta pedig nagy kövér betűkkel, keresztbe nyomtatva: „Text polizeilich confiscirt.“

Teréz a huszkoronás másik felét is megkapta.

Fájó szívvel, szomorúan mentünk hazafelé. Azok az üres hasáboz az idealizmus egy hívének pártícédulája voltak.

Fehér virágok.

(Fiamnak)

„Mehé, virágok kertednek lakói,
Mehé, virágok kert legyen szived.“

Sok dülő fergeteg elvonult már, — s végre is barátságosan „kiszűtött a nép sugára.“

A zord élet felváltotta a tavasz enyhe levegője.

Megmozdult a természet; buvik a legnehezebb kő alatt is a fűszál; a mag csirába megy a legsötétebb zugban, ha földet ér; ... bimbóba szökik minden ág a fán... Virág fakad a tetemőn is.

Téhat kikelet mindenütt...

Orvendjete fiatalok és bohók, szíveteket is bizonyára kellemesen érinti a mindenséget felújító édes korszak, a szív tavasza... álmaik édes ébredése!

Hát még a viszontszeretet érzete kelti csak életre a szunnyadást.

Egy időben a virágoknak kedvelője voltam. Ültettem ibolyát, arvácskát, ágyakba, — ut mellé — ablakba, mindenütt. — Vár am, vártam azok kinyillását.

Uram Istenem: a sötét bimbók kicsinyeskin kifakadva, megannyi fekete virágot hoztak. — Kimondhatatlan rémes hatást tett rám.

Lelkemen hordítam e kint, nem akarva elárulni babonás érzésemet.

Különös, hogy minden mozzanatban jelt látok a jövőre: s annyira beiga-ut mindig sejttemem, hogy végre is rettenetes alaknak képzelem magamat...

Alig mu'ott el egy kis idő, a körlehetetlen

való igazi munkás, minthogy szolgálatáért kész fizetést kap, ellentétben az üzletlajdonos-munkaadóval, aki ő vele szemben önmű, független ur, s akit tulajdonképpen nagyon is másfajta érdek szorít a törekvése, mint az ugynevezett „alkalmazottak”.

Az alkalmazott, az igazi munkás, hadd kapja a maga jogos egész pihenőjét. De a gazdának viszont legyen joga, a saját különös érdeke folytán, bizonyos meghatározandó órákban megfosztania önmagát a munkaszünetes pihenéstől. Ha neki tetszik, nyissa ki az üzletét a megengedett órákban, de akkor szolgálja ki maga a vevőt s ne szoríthassa rá a fizetett embereit, hogy törvénybiztosította pihenésöknek akármily csekély részéről is lemondjanak.

A szegény néposztály állandó beszerzési forrásai miért ne lehetnének nyitva a munkaszünetes napok néhány órájában az említett feltétel alatt? Hisz a nagy részben ezeket is kötelezné a munkaszünet.

—ny.

HIREK.

— **Frigyes főherceg városunkban.** F. hó 10-én, a pénteken délután 5 órakor érkező vonattal Frigyes főherceg a cs. és kir. 48. gyalogezred megszemlélésére városunkba érkezik. Szombaton, folyó 11-én délben 12 óra 15 perckor hagyja el városunkat.

— **Hírek az egyházmegyéből.** A veszprémi egyházmegyében a megyés püspök az egyházmegyei anyakönyvek főfelügyelőjévé Piller Pál veszprémi székesgyházi kanonokot nevezte ki. Csizány Károly kaposvári segédlelkész veszprémi székesgyházi karkaplánnak kinevezetett. Nagy Virgil Somlyóvársáhról Kaposvárra, Frey Géza Petendről Városlődre, Wachtler János Csótól Pápateszre, Ruszics Rafael kanizsai hitoktató Noszlopára, Haukó Henrik nagykanizsai hitoktató Petendre küldették segédlelkézi minőségben.

— **Eljegyzés.** Krausz Paula kisasszonyt Balháson, eljegyezte Mautner Miksa, Kisbajomból.

sors megosztott engem drága szülőmtől! —
Tehát beteljesedett a gyász.

Most is midőn a verőfény sugárt vetett kertemre, sietve hárítottam el a jégkértes levelket, s az első virág, mit leszakítottam, a kedves fehér Hellebotusz volt...

Föllelégettem. Erőt vett rajtam az a gondolat: — mit jelenthet ez a virág?

Tovább kicsinyesint nyílasba mentek a többi kibuvó édes kis növények: jácint, viola, százsorszap; a margaretha fehérrel nyílt, labda rózsza, jácmin, pünkösdi rózsza, spiriak, deiciák, helyes fehér koszorúkkal, funkia szegfű, lonc juszticia, mind az ártatlanság kedves színét viselte.

Most már feltűnéség ment.

Imádkoztam a jó Istenhez; ha van még jó is a világon, mutassa meg: mit jelent ez?...

Az én édes gyermekem eljegyzését hirdette az ő édes, szeretett otthonában.

Látjuk, hogy mennyire rokon vele minden virág, amit csak gondozok. Ünnepi ruhát öltve, hirdették megérthetlen nyelven. De beszédüket sejtve, felsőhájtottam:

Házassodjál, meg nem bánod;
Föltéve, hogy jól találod.
És azt nem nehéz elérned,
Ha nem pénzen rangon kapkodsz,
Csak a leány szívet nézed.

Házassodjál, meg nem bánod.
De aztán hagyj el az álmat!
Elj híven a szép valódnak,
Hogy akit sívedre vontál,
Lásson téged kinek, jónak.

Ungerné.

— **Athelyeség.** Az igazságügyi miniszter Szidnay Antal sümegi és Veressy Béla lengyel-től járásbírói végrehajtókat kölcsönösen át-helyezte.

— **Továbbképzés tanfolyam néptan-tók részére.** Csáktornyaőr írják: A csáktornyai továbbképzés tanfolyam, amelyet Wlassics közoktatásügyi miniszter szervezett az otáni áll. tanfolyamok intézetnél a népközpont tanítók számára e hó 6-án nyílt meg. A tanfolyamra megjelent az ország minden részéből 50 tanító. Dr. Ruzsicska Kálmán ki. tanfelügyelő nyitotta meg a tanfolyamot. A tanfolyamot újabb pedagógiai kérdésekről: a magyar irodalomtörténetéről, a hazai történelemből és földrajzból, a gazdaságtanból és a tanítási gyakorlatból tartanak egyszerű előadásokat.

— **Egy magyar ember találmánya.** Szalay Miklós kir. járásbíró Egerben egy új szerkezetű villat talált fel, s arra szabadalmat kapott. A villat a Krupp-féle fémgyár készíti alpacca ezüstből és az a lehetőleg legtartósabb, legszebb gyártmány. Rendkívül praktikus és ezen villával való étkezés a legelőnyösebb embereknél is, de különösen gyenge gyomruknak, hiányos fogzati-aknak, lábbadozó betegeknek, újszülötteknek, bíró egyéneknek, idősebb korúknak állandó egészségére kényszerül a legjobb eredményt biztosítja. De nagy hasznát veszik annak szülők és diákok is, az enni kezdő gyermekek etetésénél, és ennek használatával kiküszöbölhetik azt a rossz, vezélyes, betegséget terjesztő szokást, hogy a kis gyermekeket szájkülből etetik, és így észrevétlenül átetik a betegségek csirait a kis gyermekekre. A villa ára 5 korona s kapható a tartalékánál.

— **Tarcsa gyógyfürdő.** A fürdőigazgató-ság által június hó 30-án kiadott fürdővendégek névsorából azt látjuk, hogy ezen gyógyfürdőnek ez ideig 226 fürdővendége volt. Ezek közt sok a külföldi: de vannak ösztök zalamegyeiek is.

— **Nikotinmentes szivarok.** A Dohányárusok Közlönye érdekes újságról ad hírt. — Október 1-én két újajta szivar jön forgalomba: Az egyik Rosita név alatt nemes és árusításban a másik Delicias néven a különlegességi árudákban. A Rosita ára 8 fillér és egyenkint is kapható, a Deliciasnak 12 fillér az ára, de csak öt darabonként 60 fillérért kapható. A szivarok általános nikotintartalma 1 5/8%—3 9/10%, ez az uj szivarok nikotintartalma azonban 0 5/8%, tehát a minimum. Elismerés illeti a központi dohányjövődék igazgatóságát, hogy azoknak az embereknek is módot nyújt a szivarozásra, kiknek eddig az orvos megtiltotta a dohányzást. De okos dolog a nikotinmentes szivarok gyártása azért is, mert meggátolja és fölszűri teszi, hogy Németországban, főleg Brémából hozzanak be nikotinmentes szivarokat, melyek kezelésüknél (cseresárvallal) megkezelésükkel) és rossz anyaguknál fogva a betegeknek ártalmukra van.

— **Végzetes csónakázás.** Vasárnap d. n. nagyobb társaság érkezett Marcaliban Balatonkeresztúrra amelynek három tagja: Boskovitz Dezső könyve, B. József orvostudós és Dénes Kálmán ügyvédjelölt a partoktól nem messze álló két cölöp egyikehez labolt, amelyről a fürdőzők rendelkezésére álló csónakot oldották és jó messzire bevezették. — Hogy azonban a már rozoga csónak bordái a folytonosan erősebbödő hullámvéréstől recsegné kezdett, a társaság sietve evezett vissza a part felé. De irányt vesztelve, nem az előbbi cölöp felé tartottak, hanem a másikhoz ahol a víz nem volt meglátható. — Szerencsétlenül egyik sem vette észre. Boskovitz Dezső volt az első, aki a csónakból kinyugrott. Másik két társ nagy remélésre rögtön elmerült, majd mikor a víz fel-feldobta, segítségért kiabált. — Dénes Kálmán, aki elég jó úszó, rögtön utána ugrott, kétszer derekon is kapta szerencsétlen társát, de ez oly erővel huzta őt magával a mélyhez felé, hogy kénytelen volt engedni és visszautasni csónakához. A parton álló társaságban volt Boskovitz Dezső menyasszonya Gold Marika is, akinek remült sikoltásait a Balatonba benyúló híd a gróf Forgách Kálmán meghallva, ruhástól a vízbe ugrott és leoldotta a híd lábához kötött mentőcsónakot, hogy a fulladozó segítségére sietessen ő is. De már későn érkezett: a Balaton elnyelte a szerencsétlent, a kinek holttestét mindmostanáig nem találják meg.

— **Használt szongorát keres megvételre.** Szabó István állami tanító. (Lakik: Kiskánizsán a Rác utcai iskola-épületben.) Az ajánlatok egyenesen hozzá intézendők.

— **Meggyalázott holttestek.** — Hírt adtunk már arról, hogy Nemesvidon (Somogy megye) e hó elején több sirt fel-dulva találtak a temetőben. Az ottani csendőrség azonnal megindította a nyomozást és ennek eredménye a legundorítóbb bűnről szaggatta le a leplet. — Az elrémítő esetről a következő tudósítást kaptuk: Mult szerdán a közég temető-őre jelentést tett, hogy egy, május hó 30-án eltemetett cigányleány sirtját felidulva találta. Ez már akkor a negyedik volt, amelyen a dulás nyomát lefedezte. Valamennyi asszony vagy leány sirtja volt. A gyanus sirokat a kaposvári ügyészség rendelkezésére felásták. Az exhumálással azt konstatálták, hogy a gyanus sirok koporsóiban egyik-másik holttest teljesen szételent, némelyiknél csak egyes ruhadarab vagy a lepedő hiányzott. A holttestek nagyjában egymással teljesen megegyezően meg voltak csontkítva, meggyalázva. — A vizsgálat eredményes vezetésére a kaposvári ügyészség a marczali járásbíró-ságot hívta fel. — A csendőrség a nyomozást a legszelebb körben indította meg és rövid idő alatt sikerült a holttestek meggyalázóját Németh Pál hahóti illetőségű 21 éves legény személyében kézrekeríteni Nemesvidon, ahol már hónapok óta lakik. A legény birtokában több gyanus véres ruhadarabot találtak. Németh Pál a lehető legnagyobb cinizmussal vallotta be szörnyű bűnét. Saját állítása szerint ezelőtt Söjtör (Zala megye) köz-ségben a sírásónál lakott, aki közölte vele, hogy ő a sirokat fel szokta bontani, mert neki ez gyönyörűséget okoz. Egy ízben együtt követtek el ezt a gyalázalósságot, majd Németh Pál Söjtörön három sirt egyedül bontott fel. Közben Nemesvidra került, hol titkát közölte unokatestvérel, Glaczevec Ferencel, aki azután vele tartott. Bevallották, hogy Nemesvidon már hét sirt bontottak fel s a hullákat megcsontkították, a hullafoltos lepedőt, ruhadarabokat magukkal vitték s ágyukba rejtették. A lepedőket rajtaludták, a ruhadarabokat viselték s ez nekik kéjt, gyönyört okozott. Sőt Németh Pál egyik hulláshártyájából vágott ki egy darabot s azt szorongatta állandóan a kezében. Németh Pál és Glaczevec Ferencet a csendőrség letartóztatta és a kaposvári ügyészség fogházába szállították. A vizsgálatot még folytatják.

Szinészet.

Szombaton és vasárnap Verő György uje-rettejét a Bajuszt adták nagy közönség előtt. A darab nálunk újdonságszámba ment és nagy sikert aratott. A darabot egészséges szem lem lengi át és ugy van felépítve, hogy mindenkinek öröme telik benne. A darabban szépen kidomborodik a magyar jellem is. A szereplők jó kedvel és ambicióval játszottak. Sárosov Pau a művészi egyénisége és tehetsége ez alkalommal fényesen nyilvánult. Dicstéretére válik, hogy nem forcsossa a szinpadí hatást, hanem mindenkor megmarad a józ és korlátai közt és tán azért nem olyan népszerű, mint v elődje Aradi Aranka, vagy akárcsak Latabár, kiről különben ez alkalommal csak jót mondhatunk; Plachwitz gróf szerepében bő alkalma volt a közönséget megkacagtatni. Remek alakítás volt Nagy Dező huszára, kire gazdája, Kozári Gábor (Almásy) ép olyan büszke lehet, mint a szinársulat, mely tagjának

Pedig a hitelszövetkezetek is segíthetnének ilyen irányban a népen. — Valami megbízott utján puhatolnák ki helységeinkint, hogy mekkora összeggel lehetne olyan egyensúlyt teremteni az egyes gazdák anyagi viszonyában, hogy egyik se lenne kénytelen előre megenni termésének jelentékeny részét. Az egyensúly, helyreállításához szükséges összeget adná meg hosszabb időre terjedő törlesztéses kölcsönül a gazdáknak. De a kölcsöntörlesztés tervezete aként állítatnék egybe, hogy ha valamelyik évben a rendkívül rossz termésviszonyok következtében a törlesztést valamelyik gazda nem teljesíthetné vagy esetleg többen sem teljesíthetnék: ez csak kisebb tolná, meghosszabbítaná a törlesztési időt, de újabb terhet ne róna rájuk.

Valami ilyen módon kellene a mi földmivelő népünkön segíteni. Mert bizony, amíg ebben a mostani helyzetben vergődik, amíg az aratási áldásnak java részét már előre megésszi: addig, még ha bőven fizet is a kalász, igazi vidám aratások, aminők a régiéek voltak, nem lesznek.

Nem is lehetnek; mert annak a szegény verejtekező földmivesnek lelkén ott fekszik súlyos teher gyanánt az a gondolat, hogy ennek az áldásnak nagy része már elfogyott; hogy abból már marad is, nem is telre való. Ilyen gondolatok mellett még a legjobb aratás sem folyhat olyan vidámsággal, mint amikor még igazán magának aratott a gazdálkodó ember.

„A hetedik napot pedig megszenteljed.”

Hat nap alatt teremtette Isten a világot, s a hetediket maga is megpihent. Így tanít bennünket az irás, s a jó példának a követésére buzdít egyszerűen; hogy tudnillik mindnyájan, akik dolgozunk, a hetedik napokat megüljük, vasárnaponként a fáradsalmaikat kipihenjük.

Bizonyára szép és illő dolog a vasárnap tiszteletben tartása vallási szempontból is. De ezenkívül sok más jelentékeny ok szól amellett, hogy adas ék az embernek réges időszaikonként vissza-visszatérő pihenés. Mert hovatovább, civilizálódunk, annál inkább beleszűkülünk a munka kényszerébe; s a milliónyi tömegek annyira rabjaivá válnak a folytonos munkának, hogy a saját erejükből még a szükséges pihenőidőt se tudják, sőt nem is akarják a maguk számára biztosítani. Nem tudják egyrészt, mert a versengő munkaadók kényszerítése alatt állanak; — nem akarják másrészt, mert általában sajnálják a pihenés ideje alatt meg nem keresett bért, amire pedig oly nagy szükségök lett volna.

Gondoskodni kellett eszerint arról, hogy a munkás ember, még az ő szándéka ellenére is, pihenéshez jusson, mert különben a munka lázában örökké emésződök, s ennélfogva a kelleténél jóval hamarabb elkopott embergépek száma az egész társadalmat megrontó maximumra emelkednék.

Ennek a veszedelemnek az orvossága a törvényes munkaszünet. Más szóval az a kényszer, hogy akár tessék a munkásembernek, akár nem, hetenként egy napot pihenjen. Csakis így nem történhetik meg, hogy kapzsi munkaadók állandó robotra szorítsák munkásaikat, akik, nehogy pihenésük ideje alatt a helyöket más kitartóbbnak legyenek kénytelenek átengedni: inkább lemondanak az emberhez méltó életmódról, és szakadatlanul huzzák az ígát.

A törvényes munkaszünetnek tehát mindenkép nagy fontossága, nagy jelentősége,

messzemenő következménye van. Az angol elég praktikus nép, mégis odáig megy a vasárnap pihenő jellegének a megvédésében, hogy megszüntet erre a napra minden üzleti foglalkozást, Őneki nem rabszolgákra, hanem emberekre van szüksége. Jól tudja, hogy a pihent szervezet fokozott erővel s amellet ruganyosan dolgozhat újra, hat napot át; — holott az agyoncsigázott igazonó egyre gyöngül, amíg csak ki nem dől.

Minekünk is örvendünk kell a mi vasárnap, munkaszünetünknek, s azon kell igyekeznünk, hogy ennek a rendelkezésnek komoly foganatja legyen. Ezt követeli első sorban a humanizmus, azután a társadalmi és nemzeti közérdek. — De ne teledjük, hogy a legjobb szándéknak is lehetnek hátrányos következményei, ha rendszertelenül próbáljuk célunkat elérni.

Amíg például feltétlenül szükséges, hogy a munka a pihenő napokon csakugyan szüneteljen; viszont nem lehet tagadni, hogy a mindennapi élet sürgős szükségletei kielégítésére való eszközöknek a forgalomból való oly elvonását, hogy az egész napig ahhoz hozzájutni ne lehessen: éppen azok sinylegnek meg legjobban, akikért a munkaszünet főképpen van, s akik miatt ez leginkább szükséges.

A szegény munkánép millióit értjük, a kik legtöbbje szombaton késő este kapja meg a heti bérét, s ha fáradtan haza siet, aznap már könnyen kikopik abból, hogy másnapra, a munkaszünetes vasárnapra, be vásároljon. Ráérne azzal másnap, a vasárnap pihenőnap jellegének a megrontása nélkül.

A magunk részéről amellet volnának, hogy minden élelmiszer árusításnak, valamint a legkisebb háztartásokban is nélkülözhetetlen dolgok árusításának (aminő például a fűtő- és világítóanyag) jogosultsága legyen munkaszünetkor is legalább a fél d. e. folyamán, s még egy pár óra hosszát este is; de oly feltétellel, hogy ily kiszolgálást végezni senki se tartozik; tehát az üzleti alkalmazott se, aki a tulajdonképpen

— Máté.
— Hogyne! Szerelmes belém a szegény.
— Hát tudja? — kiáltott fel örömmel Kossy.
— Ajjé! Tegnap is úgy rám nézett, hogy magam is rüsteltem, aztán mikor odatettem eléje a sört, majd megécskölt.
— Viszonszereti?
— Ká Idee!
— Annál jobb, ismeri maga a Pschütt Carricaturákat?
— Pfiu... olyan mint Pesten a Magyar Figaro, felett nevetve a leány.
— Mennyi itt a fizetése?
— Hatvan krajcár naponként.
— Hány órát dolgozik érte?
— Tizenkettőt.
— Az 10 filer óránként.
— Annyi.
— Én a százszorosát adnám egy kis szolgálataért.
— Halljuk!
— Mielőtt tovább mennék — és ezen szókával egy kettéresztett, vadonatúj huszkoronás vett elő — fogja ennek felét.
A pincérnő érthetetlen tekintettel vette át a pénzt.
— És most figyeljen. Maga, Máté meg fogja hallgatni.
— De...
— Kikérek magamnak minden ellenvetést. Ön barátom kívánságának eleget tesz, de csak azon feltétellel, ha ő becsületszávával kötelezi magát, hogy a pásztoróra lefolyását a „Pschüttben” megírja. Ma hétfő van; és szombaton este, mire a lap megjelenik Ön meg szolgálta e bankó másik felét is... Adieu.

Megjött a várva várt szombat este. Mind a négyen ott ültünk a Caffé Schusswaldban, és a kedvünkért járatozt Zalat meg a Pécsi Naplót olvasgattuk.

Hét órakor a vén Weaner Venzl meghozta a friss betilapokat és végre — kezeim közt tartottam a még esteékszagos „Pschütt-Carricaturák”-at.

Schramek és Borgida, kik szintén be voltak avatva a Máté ellen szőtt complotba, szorongva néztek a kezeimben tartott lapra.

Nem mertem felválni, mert éreztem, hogy a következő oldal szankcionálni fogja barátomnak hangoztatott elvhűségét; no meg az ellenkezőjéül is féltem.

Végre megemberelve magam, egy hirtelen rántással felszakítottam a lapot és legnagyobb meglepetésünkre a Pschütt első három hasábjára, egy sor nyomás nélkül, tiszta fehéren villogott elénk. A cím helyén ez állott:

— Im siebten Himmel. —

Von: I. Máté.

Alatta pedig nagy kövér befűkkel, keresztbe nyomtatva: „Text polizeilich confiscirt.”

Teréz a huszkoronás másik felét is megkapta.

Fájó szívvel, szomoruan mentünk hazafelé. Azok az üres hasások az idealizmus egy hívének párticédulája voltak.

Fehér virágok.

(Fiannak)

Méhek, virágok kortudnak lakót,
Mehas virágos kert legyen szived.

Sok üdő fergeteg elvonult már, — s végre is barátságosan „kisütött a nap sugára.”

A zördélet felváltotta a tavasz enyhe levegője.

Megmozdult a természet; buvik a legnehezebb kő alatt is a fűszál; a mag esirába megy a legsötétebb zugban, ha földet ér; ... bimbóba szökik minden ág a fán... Virág fakad a temetőn is.

Tehát kikelet mindenütt...

Orvendjetek fiatalok és bohók, szíveteket is bizonyára kellemesen érinti a mindenséget felújító édes korszak, a szív tavasza... álmaitok édes ébredése!

Hát még a viszonszeretet érzete kelti csak életre a szunnyadást.

Egy időben a virágoknak kedvelője voltam. Ütöttem ibolyát, arvácskát, ágyakba, — ut mellé — ablakba, mindenütt. — Vár am, vártam azok kinyíllását.

Uram Istenem: a sötét bimbók kicsinyeskin kifakadva, megannyi fekete virágot hoztak. — Kimondhatatlan rémes hatást tett rám.

Lelkemen hordtam e kiát, nem akarva elárulni babonás érzésemet.

Különös, hogy minden-mozzanatban jelt látok a jövőre: s annyira beiga-ul mindig sejtelmem, hogy végre is rettenetes alaknak képzalelem magamat...

Alig mu'olt el egy kis idő, a kérelhetetlen

való igazi »munkás«, minthogy szolgálatáért kész fizetést kap, ellentétben az illetéltajdonos-munkaadóval, aki ő vele szemben önálló, független ur, s akit tulajdonképpen nagyon is másfajta érdek szorít a törekvése, mint az ugynevezett »alkalmazottakat«.

Az »alkalmazott«, az igazi »munkás«, hadd kapja a maga jogos egész pihenőjét. De a gazdának viszont legyen joga, a saját különös érdeke folytán, bizonyos meghatározandó órákban megfosztania önmagát a munkaszünetes pihenéstől. Ha neki tetszik, nyissa ki az üzletét a megengedett órákban, de akkor szolgálja ki maga a vevőt s ne szoríthassa rá a fizetett embereit, hogy törvénybiztosította pihenésüknek akármily csekély részéről is lemondjanak.

A szegény néposztály állandó beszerzési forrásai miért ne lehetnének nyitva a munkaszünetes napok néhány órájában az említett feltétel alatt? Hisz a nagy részében ezeket is kötelezné a »munkaszünet«.

-ny.

HIREK.

— Frigyes főherceg városunkban. F. hó 10-én, a pénteken délután 5 órakerkező vonattal Frigyes főherceg a cs. és kir. 48. gyalogezred megszemlélésére városunkba érkezik. Szombaton, folyó 11-én délben 12 óra 15 perckor hagyja el városunkat.

— Hírek az egyházmegyéből. A veszprémi egyházmegyében a megyés püspök az egyházmegyei anyakönyvek főfelügyelőjévé Peller Pál veszprémi székesegyházi kanonokot nevezte ki. Csizány Károly kaposvári segédlelkész veszprémi székesegyházi karkáplánnak kinevezetett. Nagy Virgil Somlyóvársárhelyről Kaposvárra, Frey Géza Petendről Városlődre, Wachtler János Csótól Pápateszére, Rosztics Rafael nakanizsai hitoktató Noszlopra, Hankó Henrik nagykanizsai hitoktató Petendre küldettek segédlelkézi minőségben.

— Eljegyzés. Krausz Paula kisasszonyt Balháson, eljegyezte Mautner Miksa, Kisbajomból.

sors megosztott engem drága szőlőmtől! — Tehát bejeljesdett a gyász.

Most is midőn a verőfény sugárt vetett keretremre, sietve hártottam el a jégkérget levelet, s az első virág, mit leszakítottam, a kedves fehér Hellebotusz volt...

Föllélegzettem. Erőt vett rajtam az a gondolat: — mit jelenthet ez a virág?

Tovább kicsinyesként nyilásba mentek a többi kiburog édes kis növények: jáciut, viola, százsorospiré; a margaretha fehérrel nyitott, labda róza, jázmin, pünkösdi róza, spiriak, deiciák, helyes fehér koszorúkkal, funkia szegfű, lonc juszticia, mind az ártatlanság kedves színét viselte.

Most már feltűnéség ment. Imádkoztam a jó Istenhez; ha van még jó is a világon, mutassa meg: mit jelent ez?...

Az én édes gyermekem eljegyzését hirdette az ő édes, szeretett otthonában.

Látjuk, hogy mennyire rokon vele minden virág, amit csak gondozok. Ünnspi ruhát öltve, hirdették megérthetetlen nyelven. De beszédüket sejtve, felsóhajtottam:

Házasedjál, meg nem bánod:
Füldve, hogy jól találd.
És azt nem néhez elnérd,
Ha nem pánszen rangon kapkodsz.
Csak a leány szívé nézed.

Házasedjál, meg nem bánod.
De astán hagyj el az álmat!
Élj hívon a szép valónak,
Hogy akit a vídre vontál,
Lásson téged hűnek, jónak."

Ungerné.

— Athelyezés. Az igazságügyi miniszter Szidnay Antal sümegi és Véressy Béla lengyel-től járásbírói végrehajtókat kölcsönösen áthelyezte.

— Továbbképző tanfolyam néptanítók részére. C-aktornyáról írják: A csákornyai továbbképző tanfolyam, amelyet Wlassics közoktatásügyi miniszter szervezett az ottani állami öképző intézetnél a népi-köztanítók számára e hó 6-án nyit meg. A tanfolyamra megjelent az ország minden részéből 50 tanuló. Dr. Ruzsicska Kálmán ki. tanfelügyelő nyitotta meg a tanfolyamot. A tanfolyamon újabb pedagógiai kérdésekről: a magyar irodalomtörténetéről, a hazai történelemből és földrajzból, a gazdaságtanból és a tanítási gyakorlatból tartanak s egyszerű előadásokat.

— Egy magyar ember találmánya. Szalay Miklós kir. udjárnásbíró Egerben egy új szerkezetű villát talált fel, s arra szabadalmat kapott. A villát a Krupp-féle fémgyár készíti alapocsa ezüstből és az a lehetőleg legártalmasabb, legszebb gyártmány. Rendkívül praktikus és ezen villával való ékezés a legegészségesebb emberekné, de különösen gyenge gyomruaknak, hiányos fogzatiaknak, lábbadozó betegeknek, újszülötteknek, bíró egyéneknek, idősebb korúaknak állandó egészségre köztelenül a legjobb eredményt biztosítja. De nagy hasznát veszik annak szülők és dokkák is, az enni kezdő gyermekek etetésénél, és ennek használatával kiküszöbölhetik azt a rossz, vézélyes, betegségterjesztő szokást, hogy a kis gyermekeknek szájból etetik, és így érvetelendül ütetik át a betegségek csirait a kis gyermekbe. A villa ára 5 korona s kapható a eitalálónál.

— Tarsas gyógyfürdő. A fürdőigazgatóság által június hó 30-án kiadott fürdővendégek névsorából azt látjuk, hogy ezen gyógyfürdőnek ez ideig 226 fürdővendége volt. Ezek közt sok a külföldi de vannak közöttük zalamegyeiek is.

— Nikotinmentes szivarok. A Dohányárusok Közlönye érdekes üdö-ságról ad hírt, — Október 1-én két újfajta szivar jön forgalomba: Az egyik Rosita név alatt a ren'es e árusításban, a másik Delicias néven a különlegességi árudákban. A Rosita ára 8 fillér és egynként is kapható, a Deliciasnak 12 fillér az ára, de csak öt darabonként 60 fillérrel kapható. A szivarok általános nikotintartalma 1 5/100 — 3 9/100, ez új szivarok nikotintartalma azonban 0 6/100, tehát a minimum. Elismerés illeti a központi dohányjövődék igazgatóságát, hogy azoknak az embereknek is módot nyújt a szivarozásra, kiknek eddig az orvos meglátotta a dohányzást. De okos dolog a nikotinmentes szivarok gyártása azért is, mert meggátolja és főlőlegessé teszi, hogy Németországból, főleg Brémából hozzanak be nikotinmentes szivarokat, melyek kezelésüknél (csersavval vannak preparálva) és rossz anyaguknál fogva a betegeknek ártalmukra van.

— Végzetes csónakázás. Vasárnap d. n. nagyobb társaság érkezett Marcaliból Balatonkeresztúrra amelynek három tagja: Boskovits Dezső könyve ő, B-rgr: József orvosővendék és Dénes Kálmán ügyvédjelölt a parttól nem messze álló két cölöp egyikehez labolt, amelyről a fürdőzők reudeik-zésére álló csónakot l oldották és jó messzire bevezették. — Hogy azonban a már rozoga csónak bordái a folytonosan erősbődő hullámveréstől recsegnéi kezdett, a társaság sietve evezett vissza a part felé. De irányt tevészve, nem az előbbi cölöp felé tartottak, hanem a másikhoz ahol a víz nem volt meglábolható. — Szerencsétlenségükre egyik sem vette ezt észre. Boskovits Dezső volt az első, aki a csónakból kiugrott. Másik két társas nagyreműltére rögön elmerült, majd mikor a víz le-feldobta, segítségért kiabált. — Deues Kálmán, aki elég jó úszó, rögtön utána ugrott, kétszer derékon is kapta sz-rencsétlen társát, de ez oly erővel húzta őt magával a mélyseg felé, hogy kénytelen volt elengedni és visszauszni csónakához. A parton álló társaságban volt Boskovits Dezső menyasszonya Gódf Marika is, akinek rémült sikoltásait a Balatonba benyulá hidon álló gróf Forgách Kálmán meghallva, rubástól a vízbe ugrott és leoldotta a hid lábához kötött mentőcsonakot, hogy a fulladozó segítségére jessen ő is. De már későn érkezett: a Balaton elnyelte a szerencsétlent, akitnek holttestét mindmégsem találták meg.

— Használt zongorát keres megvételre, Szabó István állami tanító. (Lakik: Kiskanizsán a Rác utcai iskola-épületben.) Az ajánlatok egyenesen hozzá intézendők.

— Meggyalázott holttestek. — Hirt adunk már arról, hogy Nemesvidon (Somogy megye) e hó elején több sirt fel-dulva találtak a temetőben. Az ottani csendőrség azonnal megindította a nyomozást és ennek eredménye a legundorítóbb bünről szaggatta le a leplet. — Az elrémítő esetről a következő tudósítást kaptuk: Mult szerdán a közég temető-őre jelentést tett, hogy egy, május hó 30-án eltemetett cigányleány sirtját feldulva találta. Ez már akkor a ne-gyedik volt, amelyen a dulás nyomát lefedezte. Valamennyi asszony vagy leány sirtja volt. A gyanus sirokat a kaposvári ügyészség rendelkezésére felásták. Az ex-humálással azt konstatálták, hogy a gyanus sirok koporsóiban egyik-másik holttest teljesen ezelten, némelyiknél csak egyes ruhadarab vagy a lepedő hiányzott. A holttestek nagyjában egymással teljesen megegyezően meg voltak csonkítva, meggyalázva. — A vizsgálat erőlyes vezetése-re a kaposvári ügyész-ég a marczali járásbíró-ságot hívta fel. — A

csendőrség a nyomozást a legszelesebb körben indította meg és rövid idő alatt sikerült a holttestek meggyalázóját Németh Pál hahóti illetőségű 21 éves legény személyében kézrekeríteni Nemesvidon, ahol már hónapok óta lakik. A legény birtokában több gyanus véres ruhadarabot találtak. Németh Pál a lehető legnagyobb csajmus-szalalta be szörnnyű bűnét. Saját állítása szerint ezelőt Sőtör (Zalamegye) köz-ségben a sirásónál lakott, aki közölte vele, hogy ő a sirokat fel szokta bontani, mert neki ez gyönyörűséget okoz. Egy izben együtt követték el ezt a gyalázottságot, majd Németh Pál Sőtörön három sirt egyedül bontott fel. Közben Nemesvidra került, hol titkát közölte unokatestvérel, Glaczovek Ferencel, aki azután vele tartott. Bevallották, hogy Nemesvidon már hét sirt bontottak fel s a hullákat meg-csonkították, a hullafoltos lepedőt, ruha-darabokat magukkal vitték s ágyukba rejt-tették. A lepedőn rajtaludtak, a ruhada-rabokat viselték s ez nekik kéjt, gyönyört okozott. Sőt Németh Pál egyik hullá has-hártyájából vágott ki egy darabot s azt szorongatta állandóan a kezében. Németh Pál és Glaczovek Ferencel a csendőrség letartóztatta és a kaposvári ügyészség fog-hatába szállították. A vizsgálatot még foly-tatják.

Szinészet.

Szombaton és vasárnap Verő György új ope-rettjét a Bajuszat adták nagy közönség előtt. A darab nálunk újdonságzámba ment és nagy sikert aratott. A darabot egységessége szí-lem lengi át és ugy van felépítve, hogy mindenkinek öröme telik benne. A darabban szépen kidomborodik a magyar jellem is. A szereplők jó kedvel és ambicióval játszottak. Sárospály Pau a művészi egyénisége és tehetsége ez alkalommal fényesen nyilvánult. Dícséretére válik, hogy nem forcirozza a szinpadí hatást, hanem mindenkor megmarad a jóízű korlátai közt és tán azért nem olyan népszerű, mint volt elődje Aradi Aranka, vagy akárcsak — Latábar, Kiről különben ez alkalom-csal csak jót mondhatunk; Plachwitz gróf szere-pében bék alkalma volt a közönséget megkacag-tatni. Remek alakítás volt Nagy Dezső huszára, kire gazdája, Kozári Gábor (Álmásy) ép olyan lüszke lehet, mint a szintársulat, mely tagjának

valthatja. Rosette komorna szerepében Tóth Stefi jeleskedett. *Benedek* (Kozári alkancellár), *Károlyiné* szül. Stolzenburg grófné), *Almásy* (Kozári Gábor), *Makó* Ayda (Kozári Ilona) egyaránt hozzájárultak az előadás nagy sikeréhez.

Hétfőn Maeterlincknek nagy hírnévű drámája *Monna Vanna* került bemutatásra Makó Aydával a cím szerepben. Egészen más légkör az, melyben a dráma lejátsszódik, mint minőségben a modern korban bennünket hozzászoktatott. Látniuk a megtestesült férfi jellemet, az igazi bölcséset és a női becsületet az ideális szerelem glóriájában. Ez nem a mi világunk, mely telve bűnrel és léhasággal. Az előtűnik felvonuló alakok mindegyike ma már mythoszi alakként tűnik fel előttünk. Hol találunk ma olyan nőt, mint Monna Vanna, hol olyan hőst, olyan férfit, mint Prinziavale? A legnemesebb érzelmek szüzi tisztasága képezi a darab reliefjét és jól esik látnunk, hogy a mai kor gyermekei még fogékonyak a megtisztult eszmék és az ideális érzelmek iránt. Ezen fogékonyság nélkül Monna Vanna nem ért volna el akkora hatást, mint a milyent elért. Nagy érdeme van ebben Makó Aydának is, ki a címszerepet előkelő művészetrel játszotta meg. Mindenki hitt neki és hogy szavai igazában férje még is kételkedett, ezt megmagyarázza az, hogy ő nevében csak a gyenge nő, Prinziavaleban pedig a szerelemittas férfit találta. — Nagy Dezső [Colonna parancsnok atyja] *Benedek* (Colonna) *Almásy* (Prinziavale) *Pesti* (Trivulzió) egyaránt a helyzet magasztalán állottak. — Makó Ayda a sok tapson kívül, szép csokrot is kapott. Elsőből kijutott a többi szereplőknek is.

Kedden *A bibliai asszony* operette mulattatta kitűnően a közönséget. *Sárospaula* (Chatelarault marquisné) igazi művezetést nyújtott. Táncait, melyekkel mindig bámulatba ejti a közönséget, több ízben meg kellett újránia. Dícsérettel kell megemlékeznünk *Mányairól* (Théa), *Károlyinéről* (Marechalné), *Latabárról* (Beaupency herceg). A többi szerepek is jó kezekben voltak.

Szerdán *A szobaleány* énekes bohózatnak volt bemutatója.

Műsor:

Csütörtök: *Szalkay Lajos* úr vendégfellépéssel *Mi történt az éjjel?* énekes bohózat.
Péntek: *A vereshajú és Veréb Jankó*, a falu bolondja, népszínmű, félszínházzal.
Szombat: *A forgószél kisasszony* operette.

CSARNOK.

Levél egy fővárosi barátomhoz

Írja: Dezső.

Vrbovce-Mihojac, 1903. júl. hó.

Kedves Emiliám!

Ugy-e csodálkozol kedvesem, hogy levelem nem Nagykanizsáról, hanem Vrbovce-Mihojacról van kelteve? már néhány nap óta itt vagyunk, de a „fürdő” re való nagy előkészületek között egészen elfelejtettem megírni, hogy hova megyünk. Tehát amint mondom itt „elvezünk” a nyaralás összes kellemességeit Vrbovce-Mihojacra.

Hogy mint kerültünk éppen ide, annak a története igen furcsa. — A házmesterünk sógorasszonyának a katonája együtt szolgált egy vrbovce mihojaci, bunyevác legénnyel, aki csodákat mesélt az ő fatornyos hazájáról. — Hogy ott milyen kellemes nyáron, milyen olcsó az élet stb. Ez a házmesterünk révén k. mamám fülebe jutott akinek különösen ez utóbbi pont ragadta meg figyelmét. Így történt, hogy ide jöttünk a Mindehá'ó háta mögé. — Pedig hej! mennyi szép terve: szöjttem a nyárra. Nálunk t. i. amint az e s'ő fec-ke megjelenik, sőt már télen a k. mama hétfői zsúrjain szóba kerül a nyaralás kérdése. Ha a zsúrokon beszél a k. mama róla, akkor tengeri-fürdőbe fogunk menni, ha azonban szűkebb családi körben kerül szónyogra e tárgy, akkor mindig beleszól egy felsőbb fórum a dologba. Ezt a hatalmas parancsolót, aki hallgatag rézát vez az ilyen tárgyalásokban, úgy hívják, hogy „porte monnaie.” — De azért nem szabad senkinek sem tudnia, hogy nem Ostendeben vagyunk. Majd úgy fogunk tenoi, hogy a k. papa egy régi barátjával, aki ott nyaral, ostendei „anzikszokot” lo:unk feladatni mamám zsurbéli „kedves barátjainak” címére. S a téli zsúrokon gyönyörködve fogjuk elmesélni, hogy

milyen jól töltöttük a nyarat Ostendeben és hogy báró Belmantsikoff és gróf Csefesefcsikoff milyen kitűnően mulattattak bennünket.

Ostende helyett Vrbovce Mihojac! Acserre nem rossz, legalább bunyevác szempontokból nézve, nem. Mert tudnod kell kedvesem, hogy ez az isteni hangzású falucska nagy Bunyevácia országának gyöngye. Megvan itt minden, ami csak bunyevác szem-szájnak inger. Többek közt az átkos civilizáció sem tette rá mi'dent reformáló vastarcsait e kies falucskára. Az emberek tehát megmaradháltak ősi szent vadságukban. — házi állatokkal szörnyen jó viszonyban vannak. — Minden tiltakozás nélkül eltűrik, hogy a kis szeretetreméltó cocák hogy sivalkodnak, hogy hancuroznak az utcai pocsoltyákban. Sőt ez a példás egyetértés a löz'ös lakásra is kiterjed, úgy hogy egy-egy gömbölyűre hizott, kedélyes mangalica-diszón azt a viccet is megteszi, hogy a gazdája tányerjáról elcsen egy-két falatot. A jámbor bunyevác persze nem veszi zokon ezt a kis buncutását, nyugodtan tovább falatozik, legfeljebb azt mondja ékes bunyevác nyelven, hogy: „kedves egészségre váljék.”

Legintelligensebb ember a faluban természetesen a jegyző. Intelligenciája olyan magas fokú, hogy tisztában van az alsó legkülönbözőbb fajjal, páratlan szakértelemmel tudja megkülönböztetni a tokaji bort a fruska gorai lőretől és nem jó zavarba a legvastagabb májas-herka előt sem. Multkor Lili tudom, aki szereti fitogtatni felsőbb tanítványai hódományát, megkérdezte, mi a véleménye a Bunsen-féle spectral analysisről?

„Tessék?” — kérdezte a jeles férfiú, miközben kővér veritek-csöppek jelentek meg a homlokán.

Lili megismételte a kérdést.

„Hát...hát...én úgy hiszem kisasszonykám, hogy nem szabad soká fölni bagyni, mért e'megy az ereje...”

Nyilván azt hitte a jámbor, hogy azt meglebet enni.

A k. mama el van ragadtatva, hogy micsoda kellemes nyaralóhely ez itt. Hogyne, mikor olyan olcsó a fiatal csirké meg a tojás; ötöt adnak hét krajcárért. (Persze tojást, nem csirkét.)

Remélem Te kellemesebben töltöd a nyarat. Isten veled! Maradok bű háhá'ndó,

Margit.

Propos! Igen sok figyelemreméltó népszokást láttam itt — többek közt: hogyan nőszül abunyevác legény; — ha érdekel, jövő levelemben leírom.

NYILTTÉR.*)

Nyilatkozat.

Alulírott ezennel kijelentem, hogy Ifjú Horányi Pál egy arany női nyakláncot igenis úgy lopott el és minden ezzel ellen eső állítása aljas, hitvány, gyáva haszonság; annyival gyávább, mert nyomorult ment-getődzése a lánc tulajdonosának: egy mindenkitől tisztelt és általánosan nagybecsült urleánynak női becsületét súlyosan és érzékenyen érinti. Hogy ez mind eljárás, rábízom mind-nem becsületlen, jóízű és nemis gondolkodású ember ítélletére.

Bár jelen nyilatkozat az említett urfőly távollevő bátyjának tudtával és beleegyezésével, sőt az ő nevében történt; mégis ha talán Ifjú Horányi Pál „becsületét” sértve érzi, elégtételt nálam keressen, mert az itt mondottakért a teljes felelősséget én viselem.

Nagykanizsa, 1903. július hó.

Gergye Sándor.

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

HIRDETÉSEK.

Péküzlet és sütőde
— teljes berendezéssel —
— azonnal —
berbeadtik.
Bővebbet megtudható a kiadóhivatalban.

Méregmentes! Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóósgos forradalmat idézett elő az újonnan általált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” baktulatos módon kiirtja az agereket, patkányokat, poloskákat, szabogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szer minden fereg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk magai ager irtószereinkre. Megrendelések a laboratoriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyszertész laboratoriuma POZSONY.
Vörösmarty-utca 7. szám. 163-10.

UJ ZENEMŰVEK

Kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében

- Dankó Pista 60 eredeti magyar dala, zongorára, énekre, — szöveggel . . . . . 4.—
- Piros tojás zenealbum, 25 legszebb zeneszerzemény zongorára . . . . . 4.—
- Gyaluforgácsok. 100 eredeti magyar népdal. Szövegét írta és zenéjét szerzette Paludi Nagy Lajos. I. füzet 25 dal. . . . . 3.—
- Dóczy nóták, kiadja a debreceni Csokonai Kör . . . . . 5.—
- Zola Emil: Igazság. Két kötet. . . . . K. 7.—
- Tolstoj Leo: A házasság regénye . . . . . 1.—
- Conan Doyle: A kings-gylandi réjtély. . . . . 1.—
- Gorkij Maxim: Hajléktalanok. . . . . 1.—
- Galdos Perez: Az apáca. . . . . 1.—
- Gáspár Ferenc dr. Hét év a tengeren. I. f. —60

A „Balaton írásban és képben” 136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Teljesen ingyen

Alapítványt 1840-ben.

dobj ki a pénzt, ha értéketlen utasítok által hagyja magát elámitani. — Az óra valódi amerikai Nickel ANKER-ROSKOPF-ÓRA (Antimagnetique) szabadalmazott Email-számlappal, látható mintaszerint 36 órai járással egyedül Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által legkedveltebb óra a létező le g'obb utrapa óra. Különösen ajánlható tisztáknak vasúti hivatalnokok, csandörög, postahivatalok, kasszák, gépek és mindazon részére akik egyrés

megbízható és tartos órát akarnak. Ara egy szép nickel láncal és tokkal együtt csak 3 korona 3 évi jóállással 3 darab vételnél csak 5 korona. — Nem megfelelő esetben kicsérlem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az I. amerikai órágyárak v. s'érképviselőitől.

BÖHNEL MIKSA óras
RÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./104

— a cs. és kir. állami hivatalnokok szállításja. —

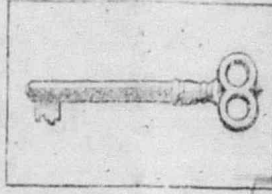
ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléb-tokkal és limitált papir-Email-számlappal ajánlanak. Ily órá nálam 1 ft 76 kr. és megjegyelem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem óras. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs feletti órájegygyűszessel ellátva utasításunk határozottan vissza. 174-10

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

1080-1903. véprh. szám.

186-1

Arverési hirdetmény.

Au'ított bíróségi vha'jtó az 1881. évi LX. t.-e. 102.§-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbíróságnak 1902. évi V. 798. számú végzése következtében Dr. Kreisler József nagykanizsai ügyvéd által képviselt Fischer és Grünhut vasműszori cég javára Berger Ferenc kiskomáromi lakos ellen 716 korona 65 fill. s jár. erejéig 1902. évi július hó 21-én fogatosított kielégítési vha'jtás útján leoglalt és 1480 koronára becsült férfi-ruhanemlék parcellák, posztók stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. bíróság 1902. évi V. 798/1 számú végzése folytán 716 K., 85 f. tökéletes, ennek 1902. évi aug. hó 2. napjától járó 6% kamattal, 1/3% váltó díjjal és eddig összesen 69 korona 16 fillérben bíróság már megallapított költségek erejéig Kiskomáromban a helyszínen leendő eszköziesére

1903. évi július hó 15-én a. u. 3 órája

határidőül kitűztetik és abhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hívának meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-e. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsíron alu is el fognak adni.

Kelt Nagykanizsán, 1903. évi július hó 2. napján.

MAXIMOVITS GYÖRGY
kir. bírósági végrehajtó.

Fernolendt

cipőfénymáz a legjobb máz a világon; — e fénycrem világos cipőket tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt. foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből **Lyosin** tükörfénymáz által által egészen újjá lesz. Mindenütt kapható. — Alapítottat 1830 ban Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 21.

ZSÁKOK.

Legjobb és legolcsóbb
bevásárlási forrása.
uj és használt.....

zsákoknak és minden fajta
vizáthatlan ponyváknek

Winkler Zsigmondnál

BUDAPEST.
VII., Nyár-utca 23. sz.

180-10.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alább nevezett intézetben díjmentesen felülvizgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

80-100

Hirdetések felvételnek **FISCHEL FÜLÖP**
könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része
saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyrédmű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete
Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

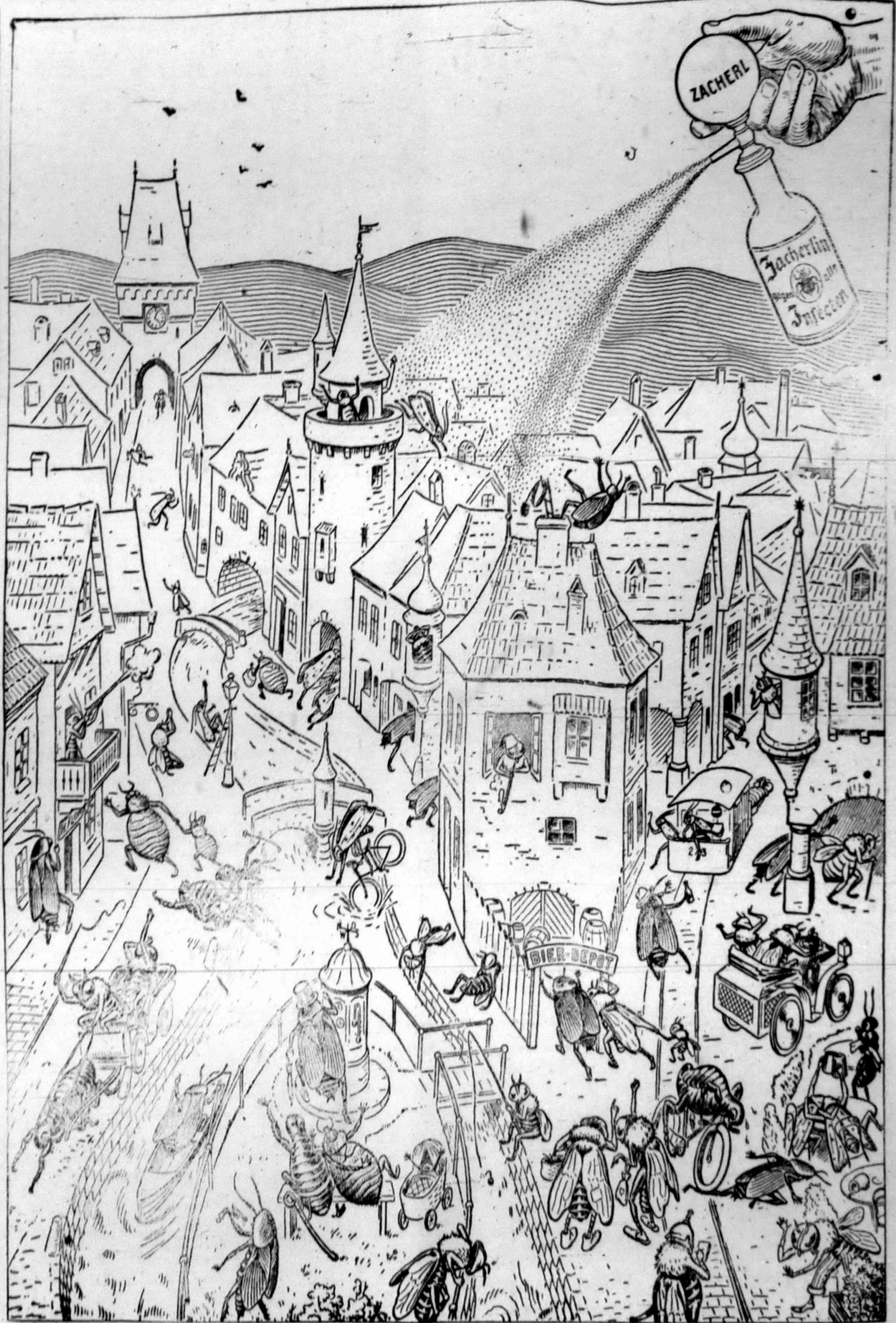
a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre
— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

Ha látlak oh! Zacherlin, a szívem is döbbsen;
De nem fogadlak el, ha kínálnak tokban,
Tokban a mi van, haszontalan díb, dábs;
Attól ugyan nem döglük, se féreg, se a sváb.

Zacherlin üvegben! Ez az igazi szer!
Legyen áldott a ki készít, százs orés ezerszer
S ahol függ a Zacherlin plakát
Ott kapható Zacherlin egész éven át.

Szerkesztőség
Városlás-áptlet, Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

szerkesztővel értekezni lehet napon-
ként d. u. 4—5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szellemi részére
vonatközü minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városlás-áptlet: Fischel Fülöp könyv-
kereskedésében.

Helyközi telefon 203. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyiltár petítóra 40 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetésekre
vonatközü Fischel Fülöp könyvkeres-
kedésébe intéseendő.

Bérmertelen levelek csak ismert kezektől
fogadhatók el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa, 1903.

Felölös szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, július 12.

Irodalmi fertőzés.

Körülbelül 2 évtized előtt történt, hogy az újságlapok felszólaltak egyik élclapunk ellen, mivel annak valamelyik állandó alakja állandóan aféle száftos mondásokkal kedveskedett a publikumnak.

A felszólaló lapok egyike különösen azzal argumentált, hogy ha azokat a mondásokat aféle 15 esztendő lányka elolvassa, valósággal megfertözik a lelkét.

Az élclap szerkesztője a maga zsaneréhez híven, viccel ütötte el a dolgot. Azt írta, hogy azokat a száftos mondásokat, ha egy 15 éves lányka elolvassa, nem fogja megérteni, tehát még nem rontanak a lelkén; ha pedig megérti: akkor már nem ronthatnak.

Ezt csak azért említettük föl, hogy a két évtized előtt még újságot nem olvasott fiatalabb nemzedéknek legyen tudomása arról is, hogy volt idő (nem is igen régen) mikor még a fiatal lelkéket megfertőzéssel fenyegető irodalmi meztelenségek csak olyan szórványosan fordultak elő, hogy az irodalmi morálra kényesebb újságlapoknak módjokban volt azokra való egyenes rámutatással tiltakozni.

Mennyire veszedelmesen haladtunk már azóta!

Most bizony már úgy felszaporodott az erkölcsrontó irodalmi termékek száma, a meztelenségek úgy halomba torlódtak, hogy csak címeik pusztá felsorolásából egy vezércikkre való kézirat kerülne ki.

Az egyszerű pikantériákról nem is szólunk. Azokat már úgy megszokta a közönség, hogy fel sem tűnnek. Annnyira jutottunk már, hogy ezeket nem is lehet veszedelmeseknek tartanunk; hováhamarabb ezek már a teljesen ártatlan dolgok közé fognak tartozni azok mellett a vékonyan fátyolozott vagy egészen meztelen irodalmi termékek mellett, amik egyes könyvkiadványokban és újságlapokban is a közönség kezébe kerülnek, és pedig a nagyobb hatás céljából minden félreértést eloszlató illusztrációkkal.

Valóban egyszerű haladás!

Ma már az egykor megtámadott élclap szerkesztő, aki pedig még él és egyébként is jeles tollával igen sokszor gyönyörködteti a romlatlan irodalmi ízlésű közönséget, — nyugodtan, bátran mondhatja:

— Valamikor engem vehemensen támadtatok. Nézzétek, olvassátok: mi-

vel táplálják a mai közönséget! — És ismerjétek be, hogy ezekhez képest az én élclapi alakom száftos mondásai csak barátsszolóságnak voltak.

Tökéletesen igaz!

Ami újkor hatásokat illeti, ez azokénál az élclapi száftos mondásokénál sokkal veszedelmesebb; mert míg azokat tényleg csak komoly, érett egyének olvasták, ezek a nagy újságlapversenyben közkezen forgognak; olvassák utcahosszatt érett és nem érett emberek; mulatnak, kacagnak fölöttük; tárgyalják leplezetlenül. Nem lehet azoknak hatásától megvinni még a gyermek-nemzedéket sem. — Olcsón veszik, olcsón kapják a mérget. Két fill. árából 10—20 fejlődő lélek megkaphatja a maga dózisát. Fölcsigázott fantáziával kéjeleghetnek a sexualis élet perverzitásainak, az elbukás eredményeinek, és ezek bűnös eltüntetésének, a házasságtörési drámáknak igen sokszor, sőt a legtöbb esetben vastagon illusztrált, meztelen leírásiban; és minden egyében, amik a fejlődő idegzetet szinte a szétpattanásig izgatják, feszítik. Ennél olcsóbb mérget még a legleleményesebb agy sem találhatott volna föl a nemzet és emberirtásra. — A köpet, a fertőzött por és levegő nem terjeszthetik soha olyan

TÁRCA.

Az eleven-sövény.

I.

Tárnok Aladár meg Cseresnyés Jancsi testilelki jóbarátok voltak. Mindakettő aféle kurta-földesur volt Boldogfán.

A régi compossessor-világból maradt mind-egyikre annyi föld, hogy tisztességesen megélhettek belőle. Úgy néhány száz hold körül.

Valamikor az öregapjuk ezen a birtokon is nagyúr volt; mert akkor még jobbágyok munkálták a földet és ősszel megtelet a kuria pincéje dézsmabórral.

De hát nagyot fordult a világ!

Az édesapjuk már megkapta az urbérváltságot, dézsmaváltságot; el is fogyott szépségeen. Számukra már csak a dűledező nemesi kuria, meg a pusztá föld maradt. Nem egészen meztelenül. Terítettek rá egy-két ezer forint adósságot is a megváltozott gazdálkodási rendet megszokni még nem tudó apák.

Tárnok Aladár, meg Cseresnyés Jancsi már gazdasági tanintézetben szívták magukba a modern szellemet; megtanulták: hogyan kell megbecsülni, ápolgatni a földet; az ő lelkők már televolt föld szeretettel. Megtanulták a gazdálko-

dás százféle csinját-binját, amik nélkül az új idők áram'ata könnyen elsodorja a birtokost az örökös földről.

Mindegyik átvette apjától a birtok kezelését; és néhány év a'att tisztán állott az ősi-föld, tehermentesen.

Az apák már azzal a megnyugtató gondolattal hunyhatták be szemeket örök álomra, hogy jó kezekben van az ősi birtok; nem foglalja el a nemesi kuriát valami idegen, jót-ment népség.

A két szomszéd földbirtokos versenyzett egymással az okos gazdálkodásban. De azért naponkint együtt tanácskoztak, hogy miképpen lehetne szaporítani gazdaságuk jövedelmi forrásait.

Estéinkint, mikor a napi faradalmak után megvacsoráltak, rendszeren pipára gujított mind-egyik; s a ház melletti kertbe menve, az alacsony palánk-kerítésen át óráig elbeszélgették, míg csak egészen rájuk nem esteledett.

Egyik napon Cseresnyés Jancsi, ahogy a palánkon át beszélgettek, föltűnő mohósággal szívtá pipáját; közben-közben el-elgondolkozott. Mintha valami nagy teher feküdte volna meg lelkét, a mitől szabadulni szeretne, de nem bír.

Tárnok Aladár erősen fűrkészte szomszédja arcát. Mi moto-zkálhat ennek a fejében?

Cseresnyés Jancsi egyszer nagyot sóhajtott, és szomorú hangon mondta:

— Nem élet ez, pajtás!

— Na, na! Talán bánt valami?

— Örökös bájom van a gazdaasszonyommal.

— Ta'an pazarló?

— Az is. Meg aztán az ételek. Isten tudja: nagyon belecsömöröttem már.

— Kéldd el! Talán majd jobbat kapsz.

— Eh! Egyik olyan, mint a másik.

— Én nem panaszkodhatom az enyémmre.

— Ne higgy neki! Az is csak a maga zsebjére gazdálkodik.

— Az meglehet; de nekem is elég jól gazdálkodik.

— Nohát akár így, akár úgy gazdálkodik: majd te is csak beleunsz ebbe az életbe és követsz engem.

Tárnok Aladárnak szeme, szája nyitva maradt, és szinte megdöbbenve kérdezte:

— Talán csak el akarsz bucsuzni a legény-élettől?

— Igen.

— Jancsi, az eszed ment el? Ráérsz arra még tíz esztendő múlva is.

— Akkorra már csak ápolónő kellene ilyen élet mellett.

— Komolyan beszélsz?

— Amilyen komolyan csak lehet.

— Ugyan kérlek, hisz velem együtt úgy elfoglalt a gazdaság, meg az anyagi egyensúly helyreállításának gondja, hogy szived vágyainak nem is szentelhetél időt. Mióta az intézetből kijöttünk, talán magadhoz való hőgygyel nem is

3 hét alatt üzlethelyiségünket kiürítjük!

Ezen időig a n. é közönség szükségletét nálunk a még raktáron levő delaine, crettonok, batistok, zephirok, szőnyegek, függönyök, férfi és női ruhakelmékből stb.

BANULATOS OLCSÓN BESZEREZHETI.

Kiváló tisztelettel:

FANTL TESTVÉREK.

mértékben a tuberkulózist, mint ezek az irodalmi meztelenségek, melyek a lelket át fertőzik, méltelyezik meg a fejlődő nemzedékek szervezetét.

Es mi jajgatunk hogy a fiatalok évről évre satnyább, véznább lesz; hogy betegesen inklind a sexualis élet abnormitására vagy tulhajtására. Hogy a mai fiatal nemzedék idő előtt megöregszik, összeesik; egy része még korán elpusztul tuberkulózisban. Szakértő orvosok laikus emberbarátok sürgetik egy részről a test egészségesebb táplálását, a tiszta egészséges lakásokat, test-edzést, a fizikum ellenálló képességeinek fokozását, a közhelyek tisztántartását, a fertőzés lehetőségének meggátolását; másrésztől olcsó vagy teljesen ingyenes szanatóriumok felállítását a szegényebb sorú tüdőbetegek számára. Más oldalról mások pedig a fiatal nemzedéknek adják be olcsón vagy ingyen, hatalmas dózisokban a lelket át a fertőző mérget az irodalmi meztelenségekben, melyeknek rettenetesen pusztító hatása a korai sexualis élet kicsapongásaiban, abnormitásaiban nyilatkozik meg, amik azután megint a fizikum és belső szervek fejletlenségét, elsatnyulását s mindennemű infekciós betegségekre különösen pedig a tuberkulózisra való hajlamosságát, ellenálló képességek elvesztését eredményezik.

Igy lesz a haladás áldása a kufár kezekben átokká az emberiségre nézve.

Ez az olcsó mérge, ez az irodalmi fertőzés olyan méretekben terjed és pusztít, hogy a komolyan és mélyebben gondolkodó lelkeket emberpusztító hatásának eredményei valóban megdöbbenhetik.

Mikor még csak könyvalakban, drágábban adták az irodalmi fertőzés mérget: akkor csak a társadalmi értelmiségi rétegének fiatal nemzedékén lehetett észlelni emberirtó hatásának következ-

ményeit; de most, mikor már két fillért is hatalmas adagokban mérnek, a fizikai munkával foglalkozó társadalmi rétegben is veszedelmes, igazán aggasztó arányokban kezd mutatkozni a fertőzés iszonyu hatása.

Es ha ez ellen törvényhozás és társadalom együttes és minden irányban erőfesz. semmiféle részleges érdeket nem kímélő akcióba nem lép még idejekorán: következményeiben olyan méreteket ölt egy-két emberöltőn át az irodalmi fertőzés, hogy az emberiség csak valami-csodás vízőzóni pusztulásafe után nyerheti vissza (a csenevész nemzedék kihaltával) — őseredeti nemfenntartó képességét.

Telepítés és parcellázás.

Magyarország átalakítása, a magyar faj megerősítése s a magyar nemzeti állam megteremtése és örök megszilárdítása, — e büszke jelzők valamelyikét, vagy együtt valamennyit érdemelnek meg Darányi Ignác törvénytervezete. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter azonban nem dolgozik sem nagy szavakkal, sem feltűnő zajjal. Az egyszerű és fakó cím nem mutatja a törvényjavaslat lényegét és célját s az egész nemzetre, valamint jövőjére kiható erejét.

Maga a szöveg is lehető egyszerű és tartózkodó. De minden sorából kivillan a nagy nemzeti cél. Az a nemzeti cél, mely megvalósítható a társadalmi rétegek érdekeinek sérelme nélkül. Sőt, csodálatos, ez a nagy földbirtokreform, melynél nagyobb nem volt újabbkori históriánkban s mely méltó az 1848-ki nagy reformhoz, megvalósítható valamennyi társadalmi réteg előnyére. Nem volt sehol a világon akkora reform keresztülvihető zökkenések és ellenlétek nélkül. Egyedül a mi geográfiai s topográfiai, nemzetiségi s földbirtok-vizonyaink mellett lehetséges a legösszhangzóbb

érdekkiegyenlítés. Darányi még ezenfelül is kerüli a radikalizmusnak látszatát épp úgy, mint lenyegét. Lassanak, egyenletesnek, de következesnek tervezi az átalakítást. Lehetősései-é teszi a nagy és költőt birtok fölprózását s az erdei és hegyi birtokkal való kicserélését, de közbeveti a munkástelepeket, hogy a munkáviszonyokban gyökeres és rögtön változás zavarólag és bontólag közbe ne lépjen. Ekkép a nemzeti és állami célon túl azt a célt is tapintattal szolgálja, hogy a szociális kérdés fokozatos és békés megoldást nyerjen. Magyarország ekkép azon kivételes helyzetbe jut, hogy nemzeti célját műelve, békés úton oldja meg a modern állam legnagyobb kérdését, a társadalmi kérdést, a földbirtok helyes berendezése által.

A telepítési és birtokföldarabolási törvényjavaslat előadói tervezete 125. §-ban intézi el azt a jogviszonyt, mely a magántelepítőt, illetőleg parcellázó földtulajdonost, valamint az államkincstár és a vállalkozó között elképzelhető.

A tervezet szerint négyféle módon lehet telepíteni, és pedig: 1. telepes község, 2. telepes falu, 3. tanyatelep és 4. gazdasági munkástelep létesítése után.

Telepes község az a telep, mely új, önálló község alakítása céljából létesült, s amelyben a tel-phelyek a külső birtokokkal összefüggő, vagy azzal össze nem függő belső-ség-ekből alakítottak meg.

Telepes falu az a telep, mely nem új község alakítása céljából létesült, a melyben a belsőségek a külső birtokokkal nem függene össze.

Tanyatelep az, mely szintén nem új község létesítése céljából alapított, s a melyben a belsőségek a külső taggal összefüggenek.

Gazdasági munkástelep végül az a telep, amely nem új község alakítás céljából létesített, s a melyben a külső birtokokkal összefüggő vagy össze nem

találkoztál. Én az önkéntesi évem alatt még csak megismerkedtem egy két nővel; de te, mint aféle kiszuperált bakancsos ennyi szórakozásban sem részesültél. Mit akarsz most? Vak légy módjára akarsz nekimenni? Anélkül, hogy ismerne, akivel össze akarod költi egész életedet? Vagy még csak most akarsz belekapni a kuri-zálásba?

— Az ördög kurizál! Tudod, hogy az soha sem volt természetem; ki nem állhattam. Na meg aztán képelem: milyen gazdálkodás lenne nálam, ha elkezdenék kurizálni! Az csak komédia! Minek? Egy óra alatt éppén úgy megismerhetek valakit, meg az a valaki engem, mint három hónap alatt. Nekem teljesen e ég volt egy órai találkozás.

— Már meg is találod?

— Meg biz én!

— Furcsa. Nekem nem is szóltál.

— Előbb bizonyosat akartam tudni.

— Micsoda? Már ennyire vagy!

— Csak az eljegyzés van hátra.

— Ne beszélj! Ismerem?

— Lehet. Alispánéknál ismerkedtünk meg.

— Te esetleg te is találkozhattál vele. Kontor Lujza.

— Tárnok Aladár elhíványtad. Nehány pillanattal nézett merően, s csak azért mondta vontatottan:

— Talán Kontor Gyula leánya?

— Igen igen! Ugy-e hogy ismered?

— Ismerem... — mondta Tárnok Aladár zavartan, és most ő szívtá kegyetlen mohósággal a pipáját. Mikor pedig újra megszólalt, arról kezdett beszélni, hogy az idén nem ígérkezik valami jó termés az előszénából.

Még egy kis ideig beszélgettek csakugy vontatottan, aztán kezét fogták és ment be mind egyik északi nyugalomra.

A csendes éjjeli nyugvásból azonban egyiknek sem jutott ki most valami bőven.

Cseresnyés Jancsi lefeküdt ugyan és le is zárta szempillait, de oda lebegett lelki szemei elé a szépséges Kontor Lujza, beszédés nagy fekete szemeivel; olajbarna, piros arcával; hollófeke fűrtjeivel gyönyörű természetével. Alomkergető látomány az aféle legény-ember éjszakájában! Csak nézte, nézte tehetetlen gyönyörűséggel, és nem birt elaludni tőle.

Tárnok Aladár pedig lesem fektűt. Igza ottan járt föl-alá szobájában. Igen nagy kedvet érezett ahhoz, hogy fejét a falba verje.

Ilyen irtalmatlan felsülés csak az őbuta fejét érhethe, hogy azt a leányt, akinek ő udvarolt, s akit ő szemelt ki feleségül, a szomszédja veszi el.

Önkéntesi éve alatt többször találkozott Kontor Lujzával. Nagyon megtetszett neki. Elhatározta, hogy ha majd annak idején nőülni akar, kopogtatni fog nála.

Es most szíven elviszi előle a kedves szomszédja. Illetőleg is viszi el, hanem (ami még sokkal rosszabb) ide hozza a szomszéd-ságba, s ő majd nap nap után kénytelen lesz látni, hallani: hogyan turbékolja végig az életet a kedves szomszédja azzal a szelid galambbal, akit ő akart édes páruul a rendbessedet ősi fészekbe.

Ez a gondolat felforratta minden csepp vért. Iszonyuan haraguotta, dühös volt maga magára. A maga késedelmeskedésének, patópáloskodásának köszönhetette az egészet. Cseresnyés Jancsira nem nehezíthetett; mert ez nem is sejtette, hogy annak a kis galambnak a szép séges képe, feledhetetlen emléke az ő szívében fészkel. A leányt sem illethette szemrehányással, mert igaz, hogy elég komolyan, férfisan udvarolt neki önkéntes korában, de sem akkor, sem azóta egyetlen komoly nyilatkozatot sem tett előtte, amiből a leány az ő szándékát megért-hette volna. Az okos leányok pedig pusztá sejtelmekre nem építenek házassági terveket.

Akárhogy hánytorgatta a dolgot: magát taláta hibásnak. Most verheti mellét és sirhat szép reményeinek omladéka fölött.

Ha még va ahova messze vidékre viszik: talán nem bántja ennyire. De éppén ide a tö-szomszéd-ságba hozzák, ahol szakadatlanul látnia kell akarja vagy nem akarja.

Ez rettenetesebb lesz a purgatoriumnál. Az epedés idő e'ett megemészt.

Nagyon-nagyon becsületes sziv volt.

Ha aféte svihák-jellem: elragadtatással gratulál Jancsi barátjának, otthon hatalmasat nevet a markába; pamlajára heveredik és impertinens gyönyörűséggel szövi a házibarátság álmait.

A mai arany-hatalságnak 99 százaléka így tett volna. De Tárnok Aladár az az 1 százalék volt, akire egyébként a roppant, a dicső vilg azt szokta mondani, hogy ostoba, naiv lélek.

Atvirrasztotta majdnem az egész éjszakát, csak hajnal felé szendergett egy kicsit a pamlaján ruhástul; de töprengése alatt annak a gondolatnak, hogy ebből a purgatoriumból nagyon rövid úton és kényelmesen át lehetne zökkenni a menyországba. — még árnýéka is elkerülte lelkét. Mintha csak a lovagvilág meséinek itt fejelett volna volt volna.

Másnap hajnalban kiment és Mihály bácsit, a kuria régi öreg mindenesét kereste. Ott tevicsekelt szegény a pajtáskert végiben. A hívásra előbándokolt.

— Mit parancsol tekintetes úju-uraságom?

— kérdezte levett kalappal.

— Tegye föl kend, Mihály bácsi! — mondta Tárnok Aladár.

Az öreg simított egyet-kettőt a kalapja karimáján, aztán föltette, s úgy várta a parancsot.

— Hány akác-csemete lehet még a faiskolában, Mihály bácsi?

függő belsőseggekkel alkotott telephelyek egyike sem nagyobb öt kataszteri holdnál.

Az új tervezet úgy az állam, mint a magántelepítésre vonatkozó általános határozatokat tartalmazza.

Ezek közül a kiváló gondossággal megalkotott intézkedések közül kiemeljük a következőket.

A telepes község létesítésénél a telepítő ingyen kötelez átengedni a templom és egyéb középületek, továbbá a jegyző, pap, tanító, kiseddő lakóházához szükséges beltelkeket, az utak és terek stb. részére szükséges földterületeket. Ezen területek értéke a telepítési alapból téríthető meg indokolt esetben.

A telep-birtok nagyságát akkora területben állapítja meg a javaslat, amelyen a telepes kötelezettségeinek teljesítése mellett megélhet. Vagyis nem köli meg az akció n. önködsét, hanem a viszonyokhoz alkalmazkodik. Ellenben 80—600 holdnagyságu közép-birtokok mellett öt holdig terjedő kisbirtokot is tervez ugyanegy telepen.

Ez képezi az egész javaslatnak egyik erős csucsvét, mert azt jelenti, hogy a telep nem áll csupa egyforma nagyságu birtokosokból, a kik ugyanazon kisedd tehetséggel a mezőgazdaságu előbbrevitelek ügyét soha nem szolgálhatnak. — II nem szükség szerinti számban kis közép-birtokot is telepít oda, kiknek példaadó bivatása joggal várható. Segíteni öhajt a törvényjavaslat ezen intézkedésével a megengedett vénsulyon is, mely a birtok-kategóriák között immár sajnos mutatkozik. Egy közép-birtokos jelenlétének fontossága előában n. m. hangsúlyozható eléggé, ha azon tapasztalati tényeket ismerjük, melyek egy tanult és tevékeny közép-birtokos n. öködsé nyomán egy-egy helységben be szoktak követekezni.

A 30—50. §-ok a visszavásárlási jog eseteit szabályozzák; míg az 51. és 52. §. az államkincstár megvásárlási jogának tör-

vénybe iktatását javasolja. Ez utóbbi javaslat szintén igen fontos rendelkezés, különösen a magántelepítvények szabályozása szempontjából. Hivatva vannak ezek a szokások az államhatárolomnak meg a magántelepítésnél is korrekter szerepet juttatni. Ezen ténykedésben megerősíti öt még az 55. §. is, amely szerint: „az államkincstár jogosult a telepes érdekében a telepítésből eredő pörökbe avatkozni“.

Az egész javaslaton a vállalkozó telepes-exisztencia jó szelleme vonul keresztül a legapróbb részletekig, annak első barázdájától egész megerősödséig.

Valóban méltó akció, melynek 80 millió korona képezdnt alapját. Hordereje nemcsak nemzeti és társadalmi, hanem közzgazdasági téren is ki-zamithatatlanok tűnik előttünk föl. És ha a telepítési rész áldozatot kíván is, bőven megtérül az erkölcsileg, de idővel anyagiilag is.

Hangsúlyoznunk kell azt a körülményt, hogy az államhatárolom még a magánvállalkozásnál is olyan nagy befolyást köt ki magának az egész műveletnél, hogy a kizsákmányolás eleve kizártnak mondható ugy a telepítésnél, mint a birtokföldarabolásnál. Ezt a célt kiválóan a huszonnégy tagból álló telepítési hatóság alakítása fogja szolgálni, melyben indifferens egyének fognak a telepes és parcellázó fölött örködni.

Megemlítjük a telepes első tízévi adómentességét is, mint olyan körülményt, mely hivatva van a kezdet nehézségeivel küzdöt talpraállítani.

Rendkívül nagy kvalitása van a gondolatoknak a birtokföldarabolási részben is. A 72. §. például olyan határozatokat tartalmaz, melyek méltányosak és a parcellázási kedvet hivatva vannak fölkelteni. Ilyen az, hogy a telepítési hatóság díjtalanul végezetheti a szükséges fölméréseket, térképet készíthet, terveket, szerződéseket, stb.; továbbá bélyegmentességeket adhat; közép-épületeket emelthet, öt előlegeket is adhat, ha a közérdek megkívánja.

A nagy nemzeti és társadalmi célt leginkább a 88. §. szolgálja, mely így szól: „A hitbizomány birtokosa, a hitbizományi bíróság jóváhagyásával, a hitbizományi ingatlant vagy annak egy részét telepítés vagy földarabolás céljából is elidegenítheti. Egyébként a hitbizományra vonatkozó jogszabályok ilyen esetben is alkalmazandók“.

Midőn még megemlítjük rendkívüli fontosságát azon körülménynek, hogy az állam a telepítési alap segélyével minden eladásnál maga szerepelhet vevőként, vagyis a birtokcserék korrekuráját maga fogja kezelni és a mezei birtoknak erdeivel való kicserélését lehetővé teszi, továbbá, hogy ez az akció még a földbirtokos-öztálynak is eminenter érdekében van, különösen a munkás-telepek lét sítése által: az az öhajással zárunk fejtegetésünket, hogy ez a történelmi nevezetességre hivatott alkotás minél előbb törvénynyé váljék s hogy ekkép áldásos hatását még annak alkotói megérhessék.

HIREK.

— Frigyes főherceg Nagykanizsán. —

Frigyes főherceg, az V. hadtest parancsnoka, folyó hó 10-én a délutáni bécsi gyorsvonattal Kőszegről Warm vezérk. ezredes, az V. hadtest törzskari főnöke és Gersich cs. és kir. kapitány, parancsörtszt kíséretében Nagykanizsára érkezett. A város közönsége nevében az állomáson Vécsey Zsigmond polgármester, Deák Péter rendőrfőkapitány és Halis István arvaszéki tanácsos fogadták. — Öfensége a polgármester üdvözlétét szívélyesen fogadta és azután a fellobogó-zott városba hajtatott. Este 8 órakor az Arany Szarvas szálloda éttermében a tisztikar részvételével közös vacsora volt.

A királyi herceg szombaton reggel 8 órakor háziezredünk helyben állomásozó 2-ik zászlóalja felett tartott szemlét. Már a kivonulásnál gyönyörködve néztük fényesen kihuzott bakáinkat és a hozzájuk füzött várakozásunkat a szemle eredménye nagyban igazolta. A kórház mögötti kis gyakorlóterőn a főherceg Zsvojnovics örnagy, zászlóaljparancsnok jelentése után az egyes századokkal zárt gyakorlatokat végeztett, majd az egész zászlóalj legénységéből hadi-létezámu század alakítottatott Marasó Tibor cs. és kir. kamarás, százados parancsnoksága alatt. Végre Zsvojnovics örnagy zászlóaljban gyakorolt a legénységgel. — A legénység conditioja, a csapatok kifogastalan modultalaj általában a legkényesebb igényeket is kielégítő mintaszerű kiképzés láthatólag a legkellemesebb benyomást tette a főhercegre és magas megelégedését az 1/11 órakor tartott díszmenet után a tisztikarnak tudomására is adta.

A főherceg a bevonulás után a katonai kórházhoz hajtatott, majd 1/11 órakor a város közönsége nevében tisztelgő Vécsey Zsigmond polgármestert és Deák Péter főkapitányt fogadta. 11 órakor a helybeli közös laktanya tisztai étkezőjében dejeuner volt, honnét a főherceg a város küldöttsége és a helybeli tisztikar kíséretében az állomásra hajtatott. —

— Hát — megisztódom elássan — lehet ott még jó egy pár száz.

— Ki futná itt a kert-palánk hosszában, a Cseresnyés uraságu kertje mellett eleven-sövénynek?

— Az öreg gy kissé elnézett a kert irányában.

— Bú nélkül.

— No hát akkor vegyen kend, Mihály bácsi, maga mellé két okosabb gyalogbérest, szótán huzzanak a kert-palánk hosszában eleven-sövényt.

— Az öreg mindenes nagyot nézett urára; valamint akart is mondani, de talán meggondolta a dolgot, ebandukolt szótlanul a cselédhöz felé.

— Így lesz az legjobban! — mormogta magában Tárnok Aladár, és visszament lakúzába.

Félóra mulva már az öreg mindenes két gyalogbérest erősen cepelzette a fasiszlából kiásozt ákác-csemetékét. Csinálták az eleven-sövényt.

Munka közben egyre duruzsolt Mihály bácsi

— Itt ettem meg a kenyérem javát. Ekkora időn keresztül mindig elég volt ez az alacsony palánk-kerítés is. Nem tudom: mi jutott észébe az uraságnak, hogy most eleven sövényt is húzat a palánk mellé? — Furcsa! Nagyon furcsa! Ezt én nem bírom megérteni egyszerű eszemmel. Ha még hargasok volnának; de iszen itt szoktak minden este egymással beszélgetni... Sokszor az ördög se érti az urak eszejárását.

Hát bizony nemcsak Mihály bácsi, a mindenes tündökött ilyenformán ura esze járásán, hanem Cseresnyés Jancsi is.

— Mi ördög jutott észébe ennek az Aladárnak? — gondolta magában, mikor megpillantotta a palánk hosszában sűrűn ültetett ákác-csemetékét. — Ha szőlőkaróknak való ákácokat akar tenyészteni, találhatott volna másutt is arravaló helyet. Eppen ide kellett rakatni azokat, hogy át se láthassanak egymás portájára? Igazán furcsa guszta! Megérthetetlen.

Este, mikor Tárnok Aladár vizsgálta a csemete-sort, hogy a mindenes jól végezte-e a munkát. — odasieltet hozta.

— No Alapajás, fölcsáptál akácenyésztőnek?

— Ugy gondolom: itt jó helyük lesz.

— Szó sincs róla! De talán máshova is ültethetted volna.

— Nagyon jó helyen lesznek ezek itt. A te kerted földjére nem vetnek árnyékok.

— Nem is azért mondom. Ha vetnének, sem törődném vele. De majd utunkban lesznek. Így sokkal barátságosabb a szomszédaság, mikor az ember zavartalanul áttekinthet, átbeszélgethet egymáshoz.

— Ugy sem soká tart már ez.

— Mlért? Talán mivel megházadosom? — Ejnye be furcsa vagy! Azt hiszed, hogy majd akkor egyszerre vége lesz a jó szomszédaságnak? Eredeti!

— No hát tudod, azért mégis csak sokat változtat az a dolgon.

— Semmit, éppenséggel semmit! Mi mara dunk azután is, akik voltak. Pünktum! És te majd megleszed az én kedvemért, meg a leendő kis feleségem kedvéért, hogy nem ereszed magásra az ákác-sövényt. Majd akkor is csak itt beszélgetünk östünkint.

— Jó, jó! Iszen majd meglátjuk! — mondta Tárnok Aladár ravaszán arca.

Magában meg azt gondolta:

— Lészheted édes komám! Olyan sűrűre, olyan magásra eresztetem, hogy át nem lát azon senki emberfia. Ha már az meg is történik, hogy orrom elől töpíted el és hozod ide a szomszédos lézsekbe azt a kis feledhetetlen galambot: az már nem fog megförténni, hogy boldogtalan epedéssel nézzem a boldog turbékolást. Olyan nincs! Takarjon el szemem elől mindent az eleven sövény! Nagyon jó lesz ez arra!

szivélyes bucsuvétel után a királyi herceg a 12 óra 15 perckor induló bécsi gyorsvonattal elhagyta városunkat.

— Állami állatorvosok véglegesítése. Zalamegye m. kir. állatorvosai közül a következők nyertek véglegesítést: A X. fizetési osztályban: *Mayer Ottó* (Zalaegerszeg), *Viasz József* (Zalaszentgrót). A XI. fizetési osztályban: *Lange Kelemen* (Periak), *Viasz Nándor* (Csáktornya), *László Izidor* (Keszthely), *Szenthe Ferenc* (Nagykanizsa), *Fürst Sándor* (Nagykanizsa), *Horvát Károly* (Alsólendva), *Fodor Vilmos* (Letenye), *Sugár Jakab* (Súmég). — Továbbá véglegesítést nyert még a XI. fizetési osztályban: *Ling János* (Tapolca) m. kir. állatorvos-gyakornok.

— A szeszfinomító. Dacára a több napon át tartó esőzésnek a nagykanizsai szeszfinomító gyárépítkezési munkálatai gyorsan haladnak előre. Az építési vállalkozók: *Grauer Lipót* fiait és *Fuchs Samu*, minden lehetőt elkövetnek, hogy a gyár augusztus hó első napjaiban fedél alá kerüljön. Ismerve a vállalkozók munkaerejét, mozgékonyágát és szakavatottságát, biztosra vehetjük, hogy kedvező időjárás mellett törekvésüket siker fogja koronázni. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a szeszgyár részvénytársaság *Fleischner Miksát*, a győri szeszgyár volt irodafőnökét választotta meg igazgatónak.

— A váltóhamisító közjegyző-helyettes ügye. A győri kir. ítélőtábla folyó hó 9 én tárgyalta nemesdömölki *Pick Ernő* dr. győri kir. közjegyző-h. felebbezését a vizsgálati fogságot elrendelő törvényszéki határozat ellen. A kir. tábla a felfolyamodást elutasította és a vizsgálati fogságot fenntartotta.

— Meteor az időjárásról. Negyednapja hívón, szel és erős az idő, ami nagy akadály a folyamatban levő aratásnak. Ha ez így tart még néhány napig, óriási kára lesz a gazdaközönségnek. Az aratás megakad, az erős szél megdönti a lábou álló zabonakt, a záporok megfűllesztik a szemeket. Pedig erre a szomorúságra a Meteor, a kiváló időjárás jóvondólése szerint kiáltásunk van. Meteor ugyanis a következőket mondja: Julius hónap hátralevő részének változói c-omópjontjai 12—15—17—24—26—27 és 30. napokra esnek, amelyek számra névne anynyan vannak, mint a júniusiak. Így nem remélhetünk állandó huzamos jó időt, ha csak a Napon előjebő kitőresből származott fölök nem nyomnak el a c-omópjontok jellegét és addig, míg a Nap ezen a jelen vannak, huzamosabb meleg nem eredményeznek. Ezt ha észlelni fogjuk, szamibatunk ily meleg állandó időre. Addig azonban nem fejlődhetik ki állandó meleg, mivel 11—24. és 30. hívős természetű c-omópjontok, amidőn lehűlést, esőt, szelét várhatunk. A többi c-omópjontok meleg j-ilegűek. Erős hatása a 15-iki. A hónap legváltozatosabb része 10—15 közé esik, amidőn a kirándulások tétele nem igen ajánlható. Ezen időköz az aratást is meg fogja zavarni. Változatosnak esznek ígérkezik a hónap vége is, ahol a 26—30 1-ki c-omópjontok fejtik ki az erős hatásokat. A legnagyobb időköz a hónapnak harmadik negyede: 17—24-iki része.

— Merénylőt egy jegyző ellen. Folyó hó 9-én híjel ismeretlen tettes az ahlakon át belőlt *Hajcs Károly* muracsányi jegyző lakásába. A vizsgálat megállapította, hogy a merénylő a pince ablakokjára lépett és olyan helyről lött, hogy a jegyzőt célba vehette; de lába megcsuszott és ezáltal a lövés irányt tévesztett. — Tekintettel a szomszédos horvát-mozgalmakra, az esemény a rendesnél nagyobb izgalmat keltett az ottani magyarság körében. *Kovács Rezső* főszolgabíró, ki négy csendőrről személyesen vezeti a vizsgálatot, mindent elkövet, hogy a tettest kézrekerítse.

— A ráng-görcsös ball tudósító. Egy vidéki hetilapban olvastuk a következő nem mindennapi kis tudósítást:

A berényi tüzoltók nyári mulatsága. — A berényi önkéntes tüzoltó-egyesület pompásan sikerült nyári mulatságot rendezett folyó hó 5-én a közösi erdőben. A vidék mulatni vágyó ifjúsága, szép

asszonya, szép leánya jött el ezen ünnepségre. Kiküldött tudósítónk szívét, szemét, esztét veszve került haza. Létekezethez alig jutva számot be a mulatságról. Keze-lába még egye rángatózott a sok kakval-tól és bostonlól. Csak szóbelileg adta le tudósítását a szerkesztőségben. Irni képtelen a ráng-görcsöl, mely minden tagját még most is folytonos mozgásban tartja. — Csuda dolgokat mesélt két óras csárdásokról, tomboló jókedvről, két ko'ónba felállított négyesekről, óriási baveletről. A jelen volt hölgyek nevét de-hogy tudta felsorolni. Csupán annyit mondott, hogy ott volt két lel megye minden szép asszonya, szép leánya.

Nem is hinnék, ha a tudósító maga nem jelezné, hogy a ráng-görcsös tudósító esztét vesztette. Annyi bizonyos, hogy nem lehet közönséges mulatság az, ahol az ilyesmi megtörténhetik.

— Pöstyén fürdőről jelenti tudósítónk, hogy a fürdő ideai látogatása felömulja az ősz és az ősze éveket, július 1-én megjelent lista 3200 vendéget mutat fel. Nevezetes, hogy a vendégek legnagyobb része külföldi, a mi fényesen bizonyítja, hogy Pöstyén fürdő a külfölddel lépést tart. Egy ujonnan megüvült Zand-r-intézet, (gyógygymnastika) a legnagyobb tökélyre emelte a fürdő berendezését, a mely elsőrangú orvosi kézben van, a módot nyújt arra, hogy a sokféle rheumatikus bántalmak okozta elterdülések legtekintélyesebb gyógyulást nyerhessenek Pöstyén valóban megérdemli azon bizalmat, melyet orvosok és közönség karöltve nyújtanak.

— Megbélített katonai levelek. Falusi, de meg városiak is katonai fiúknak igen gyakran küldenek ropegős bankót a felidőnek érkezőse vegett egyszerű levélben. Különösen nagygyakorlatok idején stürm omlottak az ilyen levelek, melyek ha szerencsésen kézhez jutottak egy-egy görbe napot csinált a baka, a huszár. — Amde sokszor megesik, hogy a rossz címzés, vagy a tovább masirozás miatt a levelet kézbesítési nem tudják ilyenkor a posta a leveleket visszaküldi a feladó állomásra. Ott a postahivatalban felbontják és azonnal a levele néf, melyek csak így vannak elírva: maradok-szerető anyád, vagy holtig hűséges szeretőd, ezeket természetesen kézbesíteni nem tudják. Ezeknek beleséit bizottsági tag szambur veszik és takarékpénztárba helyezik. Ilyen formában a magyar postakincstár a ki-egyeztetői maig 1 millió háromszézezer forintot gyűjtött össze. A horribilis töke a legszegényebb emberek féléréiből gyűlt össze. E roppant összeget a kincstár humanus célra fogja fordítani és nemsokára határozni fognak a felhasználás felett. A postának e rendkívüli jövedelmé most-nában megcsappant. Amióta az érpénz forgalom életbe lépett, egy-két forintot nem lehet egyszerű levélben küldeni, 10 kor. bankót meg már u'alványan küldenek.

— Badaconyvidéki Bortermelők Szövetsége. A Balatonme léki szőlővidék bortermelői Antal megalapított szövetség június 20-án tartotta Tapolcán választó közgyűlést Hertelendy Ferenc orsz. képviselő és nölkete alatt. — A közgyűlésen megjelent 400 szövetségileg közfelkiáltással Handlery Gusztáv földbírtokos, a borenlen-örző bizottság tagját választotta meg ügyvezető igazgatóvá és ennek helyettesévé Frisch László szőlő nagybírtokos. — Az igazgatóság tagjává választottak: Ley József plébános, Kovács Vilmos dr. ügyvéd, Fischer Gyula dr. tápk-igazgató, Tus Antal vinceller iskolai igazgató és Zalamegye szőlőfőfelügyelője, Takacs Jenő kir. közjegyző és Báró Puteány Géza nagybírtokos. Pénztárnok lett Weiler Ignác. Ezenkívül 50 választmányi és 6 számvizsgáló tag is megválasztott. A szövetség székhelye Tapolca és működését folyó hó 1-én kezdte meg, mely oda irányul, hogy a bortermelők és borvevők közötti üzletkötést közvetítse és elénkítse. A borkereskedők és vendéglősök rokonszenyvel és érdeklődéssel viseltetnek ezen szövetség iránt, mely hivatással helyesen fel fogja, a borkereskedők és vendéglősök bevasárlási munkáját megkönnyíteni akarja és nem szándékozik más szövetségek példájára a kereskedőkkel versenyezni.

— Az elkészt sorozások. Megbízható forrásból veszszük a következő érdekes hírt: Most már befejezett tény, hogy az idén sorozás alá kerülő ujonckor jövő év január elsején fognak bevonulni. Az intéző körök, mivel e kérdés már aktualis lett — most

azzal foglalkoznak, hogy a három évet kitöltött katonákat szabadságolják-e. Általánosabb az a vélemény, hogy a már teljesen kiképzett katonák szolgálati idejét — tekintve, hogy az törvénytelen is volna — nem hosszabbítják e helyett január elsejéig berendelik a póttartalékosok egy részét. Az ujonckor bevonulása idején, január és febr. hónapban a hideg időjárás miatt teljes lehetetlenség a gyakorlati kiképzés s így a tél folyamán csak elméleti kiképzésre szorítkoznak, a gyakorlati kiképzés pedig márciusban történik meg. November elsejéről így a katonák felesketése is elmarad s az ünnepséges esküt a kiképzett ujonckor április elsején fogják letenni.

— Mi a hölgyek díszje? Szép titka, üde arcbőr! Ez biztosan elérhető a Földes-léle Margit-Créme által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Créme az összes szépségcserekek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdít, tisztít és szeplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbajait eltávolít. Ara 1 kor. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerésztárban. Utazatóktól óvakodjunk.

— Aranylőtt cseléd. Dráva-Egyház községben Polmann Vincéné egy nagyobb kaliberű revolverrel melbe lötte *Hemár Zsófia* nevű cselédjét. A leány lövés után azonnal eszméletét veszít és így mindenki azt hitte, hogy asszony és cselédje valamin összeveszték és hogy felindulásában nyúlt Polmanné a revolverhez. Midőn azonban a leány magához tért, elmondta, hogy asszonyával együtt nézegették a revolvért. és az forgatás közben elsült. Ezen bementés alapján a Polmanné ellen folyamatba tett vizsgálatot beszüntették. A leány néhány napi kioldás után meghalt.

— Böhmel Miksa óras Bacs, Margarettenstrasse 48 egy valódi amerikai nickel-anker-roskopt-órát, láncsal és tokkal együtt küld 6 koronáért mindazoknak, kik erős, megbízható és tartós órát akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és a legkedveltebb strapa óra. Utazatóktól óvakodjunk. Felhívjuk a t. közönség figyelmét a mai hirdetésre.

— A csodatevő szent Antal. Egy porosz származású gonoszlelvő, Brandstetter Ferenc, az elmúlt hetekben Aradra vetődvén, azzal kezdte működését, hogy élnek idején kifosztotta szent Antal perselyét. Az imposztor: mindjárt másnap elcsíptek a vizsgálati fogságba helyezték. Időközben gyanu merült fel, hogy ő kelme a saját hazájából is holmi apró betőresek miatt volt kénytelen tájítani, a rendőrség tehát elhatározta, hogy Brandstetter urat leténykepzésti s jól talál kepmását megküldi a németországi rendőrségnek. Brandstetternek azonban eszebonyem telzett a hivatalos aktus emarsze s iparkodott megörövitendő ábrázatot a mimika segítségével minél felismerhetlenebbé tenni. Fintorgatta az arcát széornyűségesen, hol az egyik, hol a másik fülébe rántotta a száját, huoyrgatott, ráncot a homlokát.

Ki is fakadt az egyik markos rendőr: — Huj, ha én képn kaphatnának, tudom nem táncolna többet az ábrázatod.

Egyezzen csak e kiáltja magát az őrmester: — Ehuu, a szent Antal perselye! — Ebben a pillanatban lecsípték Brandstetter urat, ki jédten nézett a jelzet irányban.

Szerkesztői üzenet.

— „Margitka kisasszony utazása” elég ügyesen van megírva, de nincs csattanója. — A végén kissé ellaposul. — Tessék csak másikkal próbálkozni. Talán majd jobban sikerül. Minden esetben nagyobb gonddal kell dolgoznia. Akinek jó gondolatai, ötletei vannak, annak módjában van azok beillesztése, alkalmazása körül szigorubb alaki bírálattal dolgozni. Ezt nem közöljük, mert az a reményünk, hogy majd magasabb színvonalon állóval léphet a közönség elé.

Szinészet.

Sze dán július hó 8 án Hennequin és Bilhaud boházata: A szobaleány került bemutatásra Sárossy Paulával a címszerepben. Nem tudjuk ugyan, miképen került ezen szerep Sárossyhoz, de arról meggyőződünk, hogy kitűnő kezekben volt. Nelly Rozier egy félvilági hölgy, miután megtudja, hogy kedvese Lebrunois (Almásy) vele szakítani akar, mert már ideált talált Valentine Grisotles szeméjyében (Makó Ayda) beszélődik szobaleánynak Lebrunoisnéhoz azon egyedüli okból, hogy hűtlen kedvese meg ne csahassa többé nem őt, hanem — feleségét, a roppant házias és naiv asszonykát, kit természetes-ezyszerűséggel, rendkívül szimpátiákkal szeméjyestelt Hevesy Gusztika. Tóth Stefike nadrágszerephez jutott és mint kora érett diák jelét adta annak, hogy előszefetéttel tanulmányozza a — szobaleányokat. A már említettek kivül érdemesebb szerep jutott még Petinek (Lavirette) és Nagy Dezsőnek (Legris) és így „szépen összerakultak” a jó erők, mindamellett a darabot — valószínű az időjárás befolyása alatt hidegen fogadta a közönség.

Csütörtökön újból bohózatot adtak; Bisson és Carre énekes bohózatát: *Mi történt az éjjel?* Ez a kérdés bántja Poulard gyógyszerész féltékeny csibikéjét, mivel már 22 év óta osztja meg a házias élet örömeit és keserveit. Erre a kérdésre azonban a becsületes Poulard, kit Szalkay Lajos személyesített igen karakterisztikusan, nem tudott felelni, mert maga sem tudta, annyira bebugatta őt dr. Blanchon neje (Mányai), ki ugy jutott Poulard gyógyszerész társaságába, mint Pilátus a credoba. Dr. Blanchon (Almásy) feleségül veszi barátja imádottját Berjonnat Suzannet (Mányai) és a külföldön időző barátját Justaret (Latabár) ugy informálja, hogy Suzanne iszákos természetű, nem hozzá illő és hogy időközben más férjhez is ment. Egyszerre csak megérkezik látogatába dr. Blanchonhoz Justaret. Van tehát nagy kavarodás. Justarestnek nem szabad látni dr. Blanchonnét mert különben kiderül a jó barát turpissága. Sok igen mulatságos incidens után elküldi a doctor feleségét Pau ard gyógyszerész-szel Berjonnatához, Suzanne szülőihöz, de a menyecske inkább kíváncsi a nizzai tündérestélyre és rábíruja a gyógyszerészt, hogy Nizzába utazzanak, hol véletlenül találkozik vele, a szintén oda utazott Justaret. Csakhamar tisztában vannak, hogy dr. Blanchon rutul visszaél barátja bizalmával. Visszatérnek dr. Blanchonhoz és az asszony, most adja a férje előtt a részegét.

Rendkívül mulatságos epizodok következnek, a közönség ki nem fogy a nevetésből míg csak a függöny le nem gördül. Az összes szereplők pompásan játsztak, de a sok jó közül is kivált Károlyiné (Pouard neje) Berjonnatné szerepében Nagy Dezső jeleskedett, Berjonnatné szerepében pedig Aitner Ilka, Hevesy Mariska, szobaleány szerepében is magára tudta vonni a közönség érdeklődését.

Pénteken este kitűnő, összhangzatos előadásban nagy közönség jelenlétében. A *Vereshajus* népszimű került színpadra. Boglár Agnest a megbetegedett Makó Ayda helyett Benedekné adta. A helyettesítés nem volt az előadás hátrányára. A szereplők mindegyikéről csak a legnagyobb dicsérrel szólhatunk. A szerep felosztás a következő volt: Ozy, Sajgóné (Aitner) András (Almásy), Ferkó (Rózsa), Boglár Zsófi (Jeszenszky), Sári szolgált az utánozhatlan Károlyiné, Keszeg Mihály (Nagy Dezső), fia Bálint Géza, Kappancs Miska (Pesti), Szilaj Kata (Mányai), Veréb Jankó (Latabár), Szemes Borcsa (Hevesy Gusztika) Csinos Julcsa (Tóth Stefi)

Szombaton: A *Forgószél* kisasszony bohózat került bemutatásra. Az előadásra visszatérünk.

Műsor:

Vasárnap d. u. Katalin.
este *Forgószél* kisasszony.
Hétfőn Casanova (ujdonság.)
Kedden Casanova

Rohitschi
Tempelforrás
étvágygerjesztő, elősegíti
az emésztést és rendes
széket.

Irodalom.

— **Tizenkét ajándékkönyv.** Ez az a páratlan kedvezmény, amiben a Magyar Hirlap az előfizetői karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei, — jobbára érdekesítő regény, — tehát egy egész kis könyvtár a Magyar Hirlap meglepően bőkezű ajándéka a saját közönségének. Ahány hónapig egyvegen előfizetője valaki a Magyar Hirlap-nak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. Aki például július elsejétől kezdve járja a lapot december végéig, annak a kiadóhivatal annakidjén hat kötet regényt küld. — Magától értetik, hogy az egész éves előfizetők, ha mindjárt csak havonként küldik is az előfizetési pénzt, tizenkét könyvet kapnak. Ezek közül az ajándékkönyvek közül egy föltöbb érdekeselet mutatványt már most, július elsején szétküld a Magyar Hirlap előfizetőinek. A Magyar Hirlap ismét bámulatos, szinte rendkívüli munkát végzett a saját szolgálat tereni Utólérhetően volt abban, ahogy a világraszóló, s annyi izgalmat okozott szerb királydrámáról, s legfontosabban, a legmegbízhatóbban s a legreálisabban tájékozott olvasóit. Minden adatból és kimerítő, s amellet teljesen igaz volt. A hirlapjait legmagasabb szinten alott ezuttal is a Magyar Hirlap, mint általában mindig. Ez a pontosság, megbízhatóság és szavahiűség jellemzi a Magyar Hirlap-ot minden tekintetben. Mindent a közönségért! ez a jel-szava a magyar Hirlap-nak. Ezt találjuk a politikájában, amely rendíthetetlenül szabadlelvő és demokratia. Ezt minden akciójában, mely feltétlenül a magyar érdekek védelmében esucosodik ki. A Magyar Hirlap teljesen szabad és független minden pártól, osztálytól és érdekesoporttól. Egyetlen vezérével az igazság. Egyetlen célja, hogy önatentül tegyen szolgálatot a közügynek, főképpen pedig a magyar ügynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hirlapírók. Cikkei ennelogva rendkívül érdekesek, utasok, és minden irányban tökéletesen tájékozottak. A Magyar Hirlap-ot minden közleményében a jó ízlés és a tiszta erkölcs vezeti. Hogy mennyire kedvez közönségének, azt azzal a nagy változatosággal is bizonyítja, amely hasábjain annyira szembetűnő. A rendes újságrovatokon kívül, melyek mind bőveket s tartalmasak, van a Magyar Hirlap-nak vasárnaponként „asszonyok rovata” című érdekes cikksorozata, löképpen, nők számára. A „társaság” rovataiban mulattató olvasmányt talál az olvasó. A „Közigazgatás” című rovat közlése pedig a legnagyobb szakavatottsággal üleli fel az idevonatkozó kérdéseket. A Magyar Hirlap nevének megfelelően, minden ízében teljesen, tökéletesen, osztatlanul magyar! Ami magyar ügy és magyar érdek, annak nincs hibébb, kitartóbb szószólója a Magyar Hirlap-nál. Tizenkét ajándékköteten kívül még más értékes kedvezményei is vannak a Magyar Hirlap-nak. A Magyar Hirlap előfizetői kedvezményes áron kapják meg a Divat Salon-t negyedévre 2 koronáért. A legjobb Képes gye, meklip-ot negyedévre 1 koronáért. A kitűnő képes betilapat, az Ország Világ-ot uegyedévre, a Magyar Hirlap-pal együtt 9

korona 50 fillérért. A „Szerkesztői üzenetek” rovatában minden előfizető pontos és tekiismeretes felelősséget kap bármely komoly, bizalmas kérdésre. Előfizetési ár: A Magyar Hirlap előfizetési ára: negyedévre: het korona, félévre: tizenkégy korona, egy hónapra: 2 koroná 40 fillér. A Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapestben V., ker. Honvéd u ca 10. sz.

A „Balaton írásban és képen” 136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Hirdetések:

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-féle
ALAIKA-CRÈME
Cosmeticum par excellence.

Az arcbornek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdéséget, tisztaságot és hájt ad. Eltávolít por-senét, szeplőt, bőralkat (Mitesser), napbarnítottágot stb. A legcsinnyabb kezekelet finomná, fehérré és gyöngyöddé varázsolja. E-nyék: Alaiska-Creme nem zsíros, semmifele foma kár-reszeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhárva és ajánlja. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 kor. Próba tégely 1 kor. 20 fill.

A la isa-puder
(stapör)

Kitűnően kiegészíti az Alaiska-Creme finyas cosmeletikai hatását, a bőrnek elbőjősínaranyalata finom-úda, rózsás üdéséget ad, nagyserű illata, kitűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan mert semmiféle ganyt, sem bísmutot nem tartalmaz. — Egy dob a (fehér, róza vagy sárga) 3 kor.

Kapható:
LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél. Bé a. XIII/9.
Lainzerstrasse 113.
Külföldre: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1903-ban arany érmékkel és dísz-érmékkel.

Teljesen ingyen

Alapított 1840-ban.

doljja ki a pénzét, ha értéketlen utánzatok által hagyja magát átcsalni. — Az en valódi amerikai Nickel.

ANKER-ROSKOPF-ÓRÁN
(Antimagnetique) szabadalmazott Email-számmal, látható mintaszint 36 órai járással egyedül. Kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a letező legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tisztáknak vasuti hivatalnokok, csendőőrség, post-ügyörög, katal-úzek, gépészek és mindazok részére kik egyszerű megbízható és tartos órát akarnak. Ára egy szép nickel órával és tokkal együtt csak 6 korona 3 évi állással 3 darab vételel csak 5 korona. — Nem megfelelő esetben kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az l. amerikai órágyárak vezérképviselete által.

BÖHNELMIKSA-ÓRÁN
BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./106
— a óra, és kir. állami hivatalnokok számára. —

ÓVAS: Kereskedők Roskopf-órákat pörök-tokkal és imitál. papir-Email-számmal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt, 75 kr. és meggyesem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órák. Az én óráim mindig szabadalmazott Email számmal vannak ellátva, postosan szabadalmazottak és mindent, a mi nincs feletti cégjegyzéssel ellátva utasít-sunk határozottan vissza. 174-10

— Mindent kapható. —
Kalodont
mélkülözhetetlen fogpászta
a fogakat tisztán, fehéren és ápsőgben tartja.

szívélyes bucsuvétel után a királyi herceg a 12 óra 15 perckor induló bécsi gyorsvonattal elhagyta városunkat.

Allami állatorvosok véglegesítése. Zalamegye m. kir. állatorvosai közül a következők nyertek véglegesítést: A X. fizetési osztályban: Mayer Ottó (Zalaegerszeg) Kiss József (Zalaszentgrót). A XI. fizetési osztályban: Lange Kelemen (Perlak) Vlasz Nándor (Csáktornyai) László Izidor (Keszthely) Szenthe Ferenc (Nagykanizsa) Füst Sándor (Nagykanizsa) Horvát Károly (Alsólendva) Fodor Vilmos (Letenye) Sugár Jakab (Sümeg). — Továbbá véglegesítést nyert még a XI. fizetési osztályban: Ling János (Tapolca) m. kir. állatorvosgyakornok.

A szeszfinomító. Dacára a több napon át tartó esőzésnek a nagykanizsai szeszfinomító gyár építkezési munkálatai gyorsan haladnak előre. Az építési vállalkozók: Graner Lipót fia és Fuchs Samu, minden lehető elkövetnek, hogy a gyár augusztus hó első napjaiban fedél alá kerüljön. Ismerve a vállalkozók munkaerejét, mozgékonyágát és szakavatottságát, biztosra vehetjük, hogy kedvező időjárás mellett törekvésüket siker fogja koronázni. Ezzel kapcsolatosan megemlítjük, hogy a szeszgyár részvénytársaság Fleischner Miksát, a győri szeszgyár volt irodafőnökét választotta meg igazgatónak.

A váltóhamisító közjegyző-helyettes ügye. A győri kir. ítélőtábla folyó hó 9. évi tárgyalta nemesszőmölki Pék Ernő dr. győri kir. közjegyző-h. felelősségét a vizsgálati fogságot elrendelő törvényszéki határozat ellen. A kir. tábla a felfolyamodást elutasította és a vizsgálati fogságot tartotta.

Meteor az időjárásról. Negyednapja hűvös, borult, esős és esős az idő, ami nagy akadály a folyamatosan levő aratásnak. Ha ez így tart még néhány napig, óriási kára lesz a gazdák közönségnek. Az aratás megakad, az erős szél megdönti a lábou álló zabonát, a záporok megfújják a szemeket. Pedig erre a szomorúságra a Meteor, a kiváló időjárás jövendölése szerint kitaláltak van. Meteor ugyanis a következőket mondja: Julius hónap hátralevő részének változói c-omópontjai 12—15—17—24—26—27 és 30. napokra esnek, amelyek száma négyen annyian vannak, mint a júniusiak. Így nem remélhetünk állandó huzamos jó időt, ha csak a Napon előjövő kitörésből származott felhők nem nyomnak el a csomópontok jellegét és addig, míg a Nap ezen a jelen vannak, huzamosabb melegeket eredményeznek. Ezt ha észlelni fogjuk, szamit-hatunk így melegek állandó időre. Addig azonban nem fejlődhetik ki állandó meleg, mivel 11—24. és 30. hűvös természetű csomópontok, amidőn lehűlést, esőt, szelét várhatunk. A többi c-omópontok meleg jellegűek. Erős hatás a 15-iki. A hónap legváltozatosabb része 10—15 közé esik, amidőn a kirándulások tétele nem igen ajánlható. Ezen időköz az aratás is meg fogja zavarni. Változatosnak, esősnek ígérkezik a hónap vége is, ahol a 26—30 icsi c-omópontok fejtik ki az erős hatásokat. A legnagyobb időköz a hónapnak harmadik negyede: 17—24-iki része.

Merénylét egy jegyző ellen. Folyó hó 9-én éjjel ismeretlen tettes az ahlakon át belélt Harics Károly muracsányi jegyző lakásába. A vizsgálat megállapította, hogy a merénylő a pince ablaktokjára lépett és olyan helyről lőtt, hogy a jegyzőt célba vehette; de lába megcsuszott és ezáltal a lövés irányt tévesztett. — Tekintettel a szomszédos horvát-mozgalmakra, az esemény a rendesnél nagyobb izalmat keltett az ottani magyarság körében. Kovács Részó főszolgabíró, ki négy csendőrrrel személyesen vezeti a vizsgálatot, mindent elkövet, hogy a tettest kézrekerítse.

A ráng-görccsös bál indult. Egy vidéki helylapban olvastuk a következő nem mindennapi kis tudósítást:

A berényi tüzoltók nyári mulatsága. — A berényi önkéntes tüzoltó-egyesület pompásan sikerült nyári mulatságot rendezett folyó hó 5-én a közönségi erdőben. A vidék mulatni vágyó ifjúsága, szép

asszonya, szép leánya jött el ezen ünnepségre. Kiköltött tudósítók szírel, szemé, esztét veszve került haza. Lélekzethez alig jutva számot be a mulatságról. Keze-lába még egyre rángatózott a sok cakval-tól és boston-tól. Csak szóbelileg adta le tudósítását a szerkesztőségben. Irni képtelen a ráng-görccsöl, mely minden tagját még most is folytonos mozgásban tartja. — Csuda dolgokat mesélt két óras csárdásokról, tomboló jókedvről, két kőnba felállított-negyvesekről, óriási bevételről. A jelen volt hölgyek nevét de-hogy tudta felsorolni. Csupán annyit mondott, hogy ott volt két lel megye minden szép asszonya, szép leánya.

Nem is hinnők, ha a tudósító maga nem jelezne, hogy a ráng-görccsös tudósító esztét vesz-tette. Annyi bizonyos, hogy nem lehet közönsé-ges mulatság az, ahol az ilyesmi megtörténhetik.

Pöstyén fürdőről jelentő tudósítók, hogy a fürdő idej látogatása felülmúlja az őszes és ős-z éveket, július 1-én megjelent lista 3200 vendéget mutat fel. Neveztes, hogy a vendégek legnagyobb része külföldi, a mi nyersen bizonyítja, hogy Pöstyén fürdő a külfölddel lépést tart. Egy ujon-nan meguyított Zand-rintézet, (gyógygymnastika) a legnagyobb tökélyre emelte a fürdő berende-zését, a mely elsőrangú orvosi kézből van, s módot nyújt arra, hogy a sokféle reumatikus bánalmak okozta elerdülések legkézzel-sebb gyógyulást nyerhessenek. Pöstyén valóban meg-eremli azon bizalmat, melyet orvosok és közönség karöltve nyújtanak.

Megbélelt katonai levelek. Falusi, de meg városiak is katonai fiúknak igen gyakran küldenek ropogó bankót a feltűnés ekerülése vegett egyszerű levélben. Különösen nagygyakor-latok idején strűnómlottak az ilyen levelek, melyek ha szerencsésen kézhez jutottak egy-egy görbe napot csinált a baka, a huszár. — Amde sokszor megesik, hogy a rossz címzés, vagy a tovább masirozás miatt a levelet kézbesíteni nem tudják. Ilyenkor a posta a leveleket visszaküldi a feladó állomásra. Ott a postahivatalban felbont-ják és azoknál a leveleknél, melyek csak így vannak elírva: maradok szeretők anyád, vagy holtig hűséges szeretők, ezeket természetesen kéz-beadni nem tudják. Ezeknek beleszót bizottsá-gilag számba veszik és takarékpénztárba helyezik. Ilyen formában a magyar postakincstár a ki-egyeztetői maig 1 millió háromszázezer forintot gyűjtött össze. A horribilis töke a legszegényebb emberek fléreiből gyűl össze. E roppant össze-get a kincstár humanus célra fogja fordítani és nem sokára határozott fognak a felhasználás telett. A postának e rindkivűli jövedelmé most-nában megcsappant. Amióta az éreznék forgalom élethe lépét, egy-két forintot nem lehet egyszerű levél-ben küldeni, 10 kor. bankót meg már ualvány-nyal küldenek.

Budacsanyvidéki Bortermelők Szövetsége. A Balatonmeleki szőlővidék bor-termelői Antal megalapított szövetség június 20-an tartotta Tapolcán választó közgyűlést Hertelendy Ferenc orsz. képviselő enőlete alatt. — A köz-gyűlésen megjelent 400 szövetségi tag közfelfiál-tással Handlery Gusztáv felbőitokot, a borellen-örző bizottság tagját választotta meg ügyvezető igazgatóvá és ennek helyettesévé Frisch László szőlő nagybirtokost. — Az igazgatóság tagjává választottak: Ley József péblános, Kovács Vilmos dr. ügyvéd, Fischer Gyula dr. tápk. igazgató, Tus Antal vincerler iskolai igazgató és Zalamegye szőlőfőtelgyelője, Takacs Jenő kir. közjegyző és Baró Puteány Géza nagybirtokos. Pénztárnok lett Weiler Ignác. Ezenkívül 50 választmányi és 6 számvizsgáló tag is megválasztott. A szövetség székhelye Tapolca és működését folyó hó 1-én kezdte meg, mely oda irányul, hogy a bortermelők és borvevők közötti üzletkötés közvetítése és eienkítése. A borkereskedők és vendéglátók rokonszenvenvel és érdeklődéssel viseltetnek ezen szövet-ség iránt, mely hivatását helyesen fel fogja, a borkereskedők és vendéglátók bevasárlási munká-ját megkönnyíteni akarja és nem szándékozik má-szövetkezetek példájára a kereskedőkkel versen-yezni.

Az elkésett sorozások. Megbízható forrásból vesszük a következő érdekessé hirt: Most már befejezett tény, hogy az idén sorozás alá kerülő ujoncok jövő év január elsején fognak bevonulni. Az intéző körök, mivel e kérdés már aktualis lett — most

azzal foglalkoznak, hogy a három évet ki-töltött katonákat szabadságolják-e. Általáno-sabb az a vélemény, hogy a már teljesen kiképzett katonák szolgálati idejét — te-kintve, hogy az törvénytelen is volna — nem hosszabbítják e helyett január elsejéig berendelik a póttartalékosok egy részét. Az ujoncok bevonulása idején, január és febr. hónapban a hideg időjárás miatt teljes le-hetetlenség a gyakorlati kiképzés s így a től folyamán csak elméleti kiképzésre szorit-koznak, a gyakorlati kiképzés pedig márc-iusban történik meg. November elsejéről így a katonák felesketése is elmarad s az ünnepes esküt a kiképzett ujoncok ápri-lis elsején fogják letenni.

Mi a hölgyek díszé? Szép ti-zs-üde arcbőr! Ez biztosan elérhető a Földszékie Margit-Crème által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Crème az összes szépitő-zerek között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdít, tisztít és szépsít. Széplőt, kiüteseket, foltokat, rancokat és egyéb bőrbajait eltávolít. Ara 1 kor. kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utan-zatoktól óvakodjunk.

Agyonított cseléd. Dráva-Egyház köz-ségben Polmann Vincéné egy nagyobb kaliberű revolverrel mellbe lőtte Hamár Zsófia nevű cse-lédjét. A leány lövés után azonnal eszméletét vesz-té és így mindenki azt hitte, hogy asszony é cselédje valamin összeveszték és hogy felin-dulásában nyult Polmanné a revolverhez. Midőn azonban a leány magához tért, elmondta, hogy asszonyával együtt nézegették a revolvert. és az forgatás közben elsült. Ezen bemozdás alapján a Polmanné ellen folyamatba tett vizsgálatot beszűntették. A leány néhány napi kioldás után meghalt.

Böhnel Miksa óras Bics, Margareten-strasse 48 egy valódi amerikai nickel-anker-ros-kopl-órát, láncsal és tokkal együtt küld 6 koron-ért mindazoknak, kik erős, megbízható és tar-tós órat akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és a legkedveltebb strapa óra. Utanzatoktva-va-kodjunk. Felhívjuk a t. közöns g figyelmét a mai hirdetésre.

A csodatevő szent Antal. Egy por-os: származásu gonosztevő, Brandstetter Ferenc, az elmúlt hetekben Aradra vetődven, azai kezdte működését, hogy éjnek idején kifosztotta szent An-tal pereslyét. Az impositort mindjárt másnap ele-ciptek a vizsgálati fogságba helyezték. Időköz-ben gyanu merült fel, hogy ő kelma a saját ha-zájából is holmi apró betörések miatt volt kény-telen tángiani, a rendőrség tehát elhatározta, hogy Brandstetter urat lefénnyepertési s jól talált ke-p-mását megküldi a németországi rendőrségnek. Brandstetternek azonban ebbogyasm teletzett a hiva-talos aktus em részé s ipirkodott megörövitendő ábrázatot a mimika segítségével minél felismerhet-lenebbé tenni. Fintorgatta az arcát szörnyűsze-zen, hol az egyik, hol a másik féléhez rántotta a szájat, huyorgatott, ráncolta a homlokát.

Ki is fakadt az egyik markos rendőr: — Huj, ha én képen kaphatnának, tudom nem táncolna többet az ábrázatot. Egyszer csak e kiáltja magát az őrmester: — Ehuu, a szent Antal pereslye! / bban a pillanatban lekapták Brandstetter urat, ki ijedten nézett a jelzet irányban.

Szerkesztői üzenet.

„Margitka kisasszony utazása” elég ügyesen van megírva, de nincs csattanója. — A végén kissé ellaposul. — Tessék csak másikkal próbálkozni. Talán majd jobban sikerül! Minden-estre nagyobb gondnal kell dolgoznia Alinek jó gondolatai, ötletei vannak, annak módjában van azok beillesztése, alkalmazása körül szigo-rubb alaki bírálattal dolgozni. Ezt nem közöljük, mert az a reményünk, hogy majd magasabb szinten állóval léphet a közönség elé.

Szinészet.

Sze dén július hó 8 án Hennequin és Bilhaud bohóza: *A szobaleány* került bemutatásra Sárossy Paulával a címszerepben. Nem tudjuk ugyan, miképen került ezen szerep Sárossyhoz, de arról meggyőződünk, hogy kifűnő kezekben volt. Nelly Rozier egy félvilági hölgy, mintán megtudja, hogy kedvese Lebrunois (*Almásy*) vele szakítani akar; mert már ideált talál Valéntine Grisolles szeméjében (*Makó Ayda*) beszélgetik szobaleánynak Lebrunoisnéhoz azon egyedüli okból, hogy hülsen kedvese meg ne csalhassa többé nem őt, hanem — feleségét, a roppant házas és naiv asszonykát, kit természetes egyszerűséggel, rendkívül szimpátiusan személyesített *Hevesy* Gusztika. Több Stefike nadragszerephez jutott és mint kora érett diák jelét adta annak, hogy előszeretettel tanulmányozza a — szobaleányokat. A már említettek kívül érdemesebb szerep jutott még *Pestinek* (*Lavrette*) és *Nagy Dezsőnek* (*Legris*) és így „szépen összekerültek” a jó erők, mindamellett a darabot — valószínű az időjárás befolyása alatt hidegen fogadta a közönség.

Csüörtőkön újból bohózatot adtak; Bisson és Carre énekes bohózatát: *Mi történt az éjjel?* Ez a kérdés bántja Poulard gyógyszerész féltékeny „csibikéjét”, mivel már 22 év óta osztja meg a házas élet örömeit és keserveit. Erre a kérdésre azonban a becsületes Poulard, kit *Szalkay* Lajos személyesített igen karakterisztikusan, nem tudott felelni, mert maga sem tudta, annyira beruggatta őt dr. Blanchon neje (*Mányai*), ki úgy jutott Poulard gyógyszerész társaságába, mint Pilátus a credoba. Dr. Blanchon (*Almásy*) feleségül veszi barátja imádottját Berjonnat Suzannet (*Mányai*) és a külföldön időző barátját Justaret (*Latabár*) úgy informálja, hogy Suzanne iszákos természetű, nem hozzá illő és hogy időközben más férjhez is ment. Egyszerre csak megérkezik látogatóba dr. Blanchonhoz Justaret. Van tehát nagy kavargóság. Justarestnek nem szabad látni dr. Blanchonét mert különben kiderül a jó barát turpissága. Sok igen mulatságos incidens után elküldi a doctor feleségét Pauard gyógyszerésszel Berjonnatéhoz, Suzanne szülőihez de a menyecske inkább kíváncsi a nizzai tündérestélre, és rábírja a gyógyszerészt, hogy Nizzába utazzanak, hol véletlenül találkozik vele, a szintén oda utazást Justaret. Csakhamar tisztában vannak, hogy dr. Blanchon rutul visszaél barátja bizalmával. Visszatérnek dr. Blanchonhoz, és az asszony, most adja a férje előtt a részegét.

Rendkívül mulatságos epizodok következnek, a közönség ki nem fogy a nevetésből míg csak a függöny le nem gördül. Az összes szereplők pompásan játszottak, de a sok jó közül is kivált *Károlyiné* (*Poulard* neje) Berjonnatné szerepében *Nagy Dezső* jeleskedett, Berjonnatné szerepében pedig *Aitner* *Mika*, *Hevesy* *Mariska*, szobaleány szerepében is magára tudta vonni a közönség érdeklődését.

Pénteken este kifűnő, összhangzatos előadásban nagy közönség jelenlétében. *A vereshajó* népszimnű került színre. Boglár Agnest a megbetegedett *Makó Ayda* helyett *Benedekné* adta. A helyettesítés nem volt az előadás hátrányára. A szereplők mindegyikéről csak a legnagyobb dicsérettel szólhatunk. A szerep felosztás a következő volt: *Oz*, *Sajgóné* (*Aitner*) *András* (*Almásy*), *Ferkó* (*Rózsa*), *Boglár Zsófi* (*Jeszenszky*), *Sári* szolgáló az utánozhatlan *Károlyiné*, *Keszeg Mihály* (*Nagy Dezső*), fia *Bálint Gózon*, *Kapancs Miska* (*Pesti*), *Szilaj Kata* (*Mányai*), *Veréb Jankó* (*Latabár*), *Szemes Borcsa* (*Hevesy* *Gusztika*) *Casino Julcsa* (*Tóth Stefi*).

Szombaton: *A forgószél* kisasszony bohózat került bemutatásra. Az előadásra visszatérünk.

Műsor:

Vasárnap d. u. Katalin.
este *Forgószél* kisasszony.
Hétfőn *Casonova* (újdonság.)
Kedden *Casonova*

Rohitschi
Tempelforrás
étvágygerjesztő, elősegíti
az emésztést és rendes
széket.

Irodalom.

— **Tizenkét ajándékkönyv.** Ez az a páratlan kedvezmény, amiben a Magyar Hirlap az előfizetői karácsonyra részesíti. Tizenkét gyönyörű irodalmi alkotás, elsőrangú hazai és külföldi írók művei, — jobbara érdekesítő regény, — tehát egy egész kis könyvtár a Magyar Hirlap meglepően bőkezű ajándéka a saját közönségének. Ahogy hónapig egyveleg az előfizetője valaki a Magyar Hirlap-nak, annyi kötet remekszép könyvre tarthat igényt karácsonykor. Aki például július elsejétől kezdve járatta a lapot december végéig, annak a kiadóhivatal annakidején hat kötet regényt küld. — Magától értetlik, hogy az egész éves előfizetők, ha mindjárt csak havonként küldik is az előfizetési pénzt, tizenkét könyvet kapnak. Ezek közül az ajándékkönyvek közül egy főitűbb érdekesebb műtárgyul már most, július elsején se küldi a Magyar Hirlap előfizetőinek. A Magyar Hirlap ismét bannalokat, szinte rendkívüli munkát végzett a saját szolgálat terén Utólrhetetlen volt abban, ahogy a világraszóló, s annyi izgalmat okozott szerb királydrámáról, a legpontosabban, a legmegbízhatóbban s a legreálisabban tájékozta a olvasóit. Minden adata hű és kimerítő, s am-ellett teljesen igaz volt. A hírszolgálat legmagasabb színvonalan állott ezuttal is a Magyar Hirlap, mint általában mindig. Ez a pontosság, megbízhatóság és szavahihetőség jellemzi a Magyar Hirlap-ot minden tekintetben. Mindent a közönségért! ez a jel-zava a magyar Hirlap-nak. Ezt találjuk a politikájában, amely rendíthetetlenül szabadelvű és demokratia. Ezt minden akciójában, mely feltétlenül a magyar érdekek védelmében esuo-osodik ki. A Magyar Hirlap teljesen szabad és független minden partól, osztálytól és érdekesortól. Egyetlen vezérére az igazság. Egyetlen célja, hogy önszertlenül tegyen szolgálatot a közügynek, főképpen pedig a magyar ügynek. Munkatársai a legjelesebb írók és hírlapírók. Cikkei emellegva rendkívül érdekesek, alaposak, és minden irányban tökéletesen tájékoztatók. A Magyar Hirlap-ot minden közleményében a jó ízlés és a tisztá erkölcs vezeti. Hogy — ennyire kedvez közönségének, azt azaz a nagy változatos-ággal is bizonyítja, amely hasábjain annyira szembeüti. A rendes újságrovatokon kívül, melyek mind bővek s tartalmasak, van a Magyar Hirlap-nak vasárnaponként „asszonyok rovata” című érdekes cikksorozata, főképpen nők számára. „A társaság” rovataiban mulattató olvasmányt talál az olvasó. A „Közgazgatás” című rovat közlése pedig a legnagyobb szakavatottsággal üléli fel az idevonatkozó kérdéseket. A Magyar Hirlap névének megfelelően, minden ízében teljesen, tökéletesen, osztatlanul magyar! Ami magyar ügy és magyar érdek, annak nincs hivébb, kitartóbb szószólója a Magyar Hirlap-nál. Tizenkét ajándékköteten kívül még más értékes kedvezmény is vannek a Magyar Hirlap-nak. A Magyar Hirlap előfizetői kedvezményes áron kapják meg a *Divat* *Balont*-t negyedévre 2 koronáért. A legjobb *Képes* gye, melyik öt negyedévre 1 koronáért. A kifűnő képes bétilapot, az *Ország* *Világ*-ot negyedévre, a Magyar Hirlap-pal együtt 9

korona 50 fillérért. A „Szerkesztői üzenetek” rovatában minden előfizető pontos és telkiismeretes felvágókat kap bármely komoly, bizalmas kérdésre. Előfizetési ár: A Magyar Hirlap előfizetési ára: negy-devre: het-horona, fél-évre: tízennégy korona, egy hónapra: 2 korona 40 fillér. A Magyar Hirlap kiadóhivatala Budapestben V., ker. Honvéd u ca 10. sz.

A „Balaton írásban és képbén” 136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Hirdetések:

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-főle
ALAIASKA-CRÈME
Cosmeticum par excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fényességet, üdöséget, tisztaságot és hajt ad. Eltávolít porcsot, szemlőr, bőrtökakat (Mitesser), napbarnítottágot stb. A legcsinnyább kenőket finomab, fehérre és gyöngyödé varázsolja. E-nyok: **Alaska-Creme** nem zsíros, semmiféle fennakárosítást nem tartalmaz, orvosilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 kor. Próbá tégely 1 kor. 20 fill.

A la isa-puder

(szepor)
Kifűnően kiegészíti az **Alaska-Crème** finyas cosmeticai hatását, a bőrnök eljölökénaranyalata finom, üde, rózsás üdöséget ad, nagyserű illata, kitűnő illat-fűdősége van és feltétlenül ártalmatlan mert semmiféle ganyt, sem bismutot nem tartalmaz. — Egy dob (fehér, róza vagy sárga) 3 kor.

Kapható:
LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél. 84 s. XIII. 9, Lainerstrasse H3.
Kifűnő: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1902-ben arany éremmel és dísz-oklevelekkel.

Teljesen ingyen

Alapítatlótt 1840-ben n. **ANKER-ROSKOPF-ÓRAM** (Antimagnetique) szabadalmazott Emaill-számlappal, látható mintaszerint 36 órai járással egyedül. Kifűnő ellenálló képessége, valamint pontos járasa által a legkedveltebb és a legtehető és a legjobb strapa ár. Különsen ajánlható tisztáknak vasuti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyőrök, katasztrófák, gépeknek és mindazok részére kik egyetértés

megbízható és tartos órákat akarnak. Ára egy szép nikkell-áncsal és tokkal együtt csak 6 korona 3 évi jár-Állással 3 darab vételnél csak 6 korona: — Nem megfelelő: esetében kicserélem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az f. amerikai órágyárak vezérképviselete által.

BÖHNEL MIKSA órásnak, **BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./106**
— a. os. és kir. állami hivatalnokok szállítója. —

ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat más-olokkal és imitál. papír-Email-számlappal ajánlanak. Hly óra nálam 1 frt, 75 kr. és megjegyzem, hogy én sem vagyok kereskedő-hanem órásnak. Az én óráim finom szabályozott Email számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs fenti cégjegyzésével ellátva utasít-ának határozottan vissza. 174—10

— Mindenütt kapható. —
Kalodont
nélkülözhetetlen fogpászta
a fogakat tisztán, fehérre és íspőgben tartja.

Legkedveltebb, legtökéletesebb
arctisztító és szépítő szerek:

Akácia

CRÉME 2 kor.
-PUDER 1
-SZAPPAN 1

KORONA GYÓGYSZERTÁR
BUDAPEST, CALVIN-TÉR.
Terveiben készült.

ELSŐ MAGYAR
Gazdasági
GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 gőscső-
készlet és
100 000
kifizet. kisebb g. gépekben.

Malomberekesékre
KÜLÖN SZAKOSZTÁLY.
Kivánsra árjegyzéket ingyen és
bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kénes hévízü gyógy-
fürdő, pártalan gőzfürdővel.
legmodernebb iszapfürdőkkel,
pompás ásványvíz-uszodákkal,
kő- és kádfürdőkkel.
200 kényelmes lakoszobával.
Prospektus kívánatra ingyen
és bérmentve.

KATZER

szőszemester,
udvari szállító

Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szörmeáru az egész
világon elterjedtek és
elsőrangúak.

GUMMI

HALHÓLYAG

tuozolja 2, 4, 6, 8, 10 kor. és
feljebb, a világ legjobbjai, titok-
tartás mellett, utánvételt, vagy
a pénz piózetos beküldése után

REIF J.
szpecialista. Négy,
Brassó utca 3.
Árjegyzék
ingyen

PUTOR.

Óriási választék
háló-, ebéd-, szalon- és
uri-szoba-butorokban.
Győzelem mint bárhol

NEMES és LENGYEL
butoriparosoknál
BUDAPEST,
IV., Kecskeméti-utca 6. sz.

ZIMEK

bármely országból és
szakmából, ajánlatok szét-
küldése és tisz. összeköttetések lé-
tesítése céljából (postadíj jószállaival)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Czimirodájában
Budapest, V., Mádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

SANTALEGGER

Fiatlamberekesek orvosilag ajánlott szer. Ára 3 korona.
NÁDOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körút 17.

OSAN

A torok, tüdő,
száj és fogak
legjobb védője az

Felülmolja az addig ismert Osanen fogszereket.
OSAN-aszálvis-oszoncia 88 kr., OSAN-fogpor 64 kr.

Csorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb
szőpítő-szer
Újvegye 1 frt. Hábec
balszemszappan 30 kr.

Fritsch Ferd.-féle Napraforgó-szappan 50 és 35 kr.

Janningene a legjobb és legolcsóbb
hajfestő-szer szőszőke,
barna és fekete. Ára frt 2.50

Prospektus ingyen és bérmentve küld:
Csorny J. Antal, Boos, XVIII., Carl Ludwigstr. 6.
Küldetve London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb.
Raktaron gyógyszárakban, Utasszerkárakban stb.

RÖSER

TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi-szaga 10.
ALAPITTATOTT 1853.

Nyitvason polgári iskola 10-14 éves
ifjak részére. — Feljebb kereskedelmi
iskola 14-18 éves ifjak részére. —
Neveldi intézetek bennlakó növendékek
részére. Bizonyítványi Államérvénye-
sek és az egyéves önkéntességre jog-
viszonyok. — Bővebb felvilágosítást
ingyen ad

Röser János, igazgató.

SZÖRVESZTŐ

néhányzori használat után az arczról és
kézről a szőr eltávolítja. Egy tetőly 6 K.
Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-Útkok” ingyen

Mi helybeliek BUDAPESTEN a
NEW-YORK
KÁVÉHÁZBAN
(Erzsébet-körút 9-11. szám)
találkozunk.

Használjon Kerpel-féle
KÉZFINOMÍTÓ
folyadékot, mely minden kezét
3 nap alatt simit, fehérit, szépít
és hoz atg minden nap a posta — irtól, parasztól — hazánk min-
pen részéből, egy minna külföld legtavolabb országából, hogy s egy egész könyves-
ház tele lenne vele, hat mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedünk elő egy
párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri,
a postán ingyen küldünk be.

A Vértés-féle Sósbor-szesz különleges készítői módjánál
fogva, a legjobb sikerrel használható mint fájdalom-silla-
pító bedörzsölés, Mellőleg borogatás: köszvény,
csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggasztás
ellen, sejfájás, benuulás, ficzomodás, gyuladás,
daganatok, mell- és torokbántalmak ellen. —
Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász, meg
minden járó-kelő ember elfáradt tagjaira uj aót ont. Mint
kitűző, kejlmes pipereczkák, a legjobb szo gálatot teszi
a sejbőr ejcsítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát;
jó a száj ajólására, mert ha 5-10 cseppet teszünk egy
pokár vízbe, kellemes, felfrissítő, a száját és fogat tisztító
szájvizünk van.

Belsőleg a Vértés-féle Sósbor-szesz nagyon használ
gyomorgörccs, hasmenes, rosszullet, fejfájás ellen,
mint kellemes üdítő ital stb. Különös istenálása
arra töl, szol minden jó ivóvíz, mint pld. az alföldön,
mert ha jár cseppet a vízbe öntünk, megül a sok káros
bactérium és ezáltal az évezzelesen, egészségtelen vizet ár-
talmatlaná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a Vértés-féle Sósbor-szesz majdnem min-
den bajnál használható első segítegél. Belsőleg egyezhany
csepp vendő cukorra vagy vízbe, külsőleg pedig egyszer-
10-n bedörzsöljük, hogy a haj elmuljék.

Nem csoda telát, hogy az, aki ezen legkitűnőbb

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE

BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-
level-kölcsönöket, melyek után

teljes készpénzzel:	2 1/2-3% levonással:
50 évre a 10ke évi 5.70%-a	50 évre a 10ke évi 5.20%-a
33 1/2 : : : 6.50%-a	34 : : : 6. : -a
22 : : : 8. : -a	25 : : : 7. : -a
15 : : : 9.80%-a	15 : : : 9.40%-a

szigetendő járadékul a törlesztéssel együtt.
Bővebb felvilágosítást
az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA

Saját érékben Nrdessen
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54

LE DÉLICE

Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

MEG VAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósbor-szeszt** (Ferenczpálinkát) szász meg azaz féle nyavalya ellen használta és a használat által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz atg minden nap a posta — irtól, parasztól — hazánk min-
pen részéből, egy minna külföld legtavolabb országából, hogy s egy egész könyves-
ház tele lenne vele, hat mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedünk elő egy
párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri,
a postán ingyen küldünk be.

A Vértés-féle Sósbor-szesz különleges készítői módjánál
fogva, a legjobb sikerrel használható mint fájdalom-silla-
pító bedörzsölés, Mellőleg borogatás: köszvény,
csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggasztás
ellen, sejfájás, benuulás, ficzomodás, gyuladás,
daganatok, mell- és torokbántalmak ellen. —
Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász, meg
minden járó-kelő ember elfáradt tagjaira uj aót ont. Mint
kitűző, kejlmes pipereczkák, a legjobb szo gálatot teszi
a sejbőr ejcsítésére, elpusztítja a hajhullást okozó korpát;
jó a száj ajólására, mert ha 5-10 cseppet teszünk egy
pokár vízbe, kellemes, felfrissítő, a száját és fogat tisztító
szájvizünk van.

Belsőleg a Vértés-féle Sósbor-szesz nagyon használ
gyomorgörccs, hasmenes, rosszullet, fejfájás ellen,
mint kellemes üdítő ital stb. Különös istenálása
arra töl, szol minden jó ivóvíz, mint pld. az alföldön,
mert ha jár cseppet a vízbe öntünk, megül a sok káros
bactérium és ezáltal az évezzelesen, egészségtelen vizet ár-
talmatlaná és ihatóvá teszi.

Általában véve, a Vértés-féle Sósbor-szesz majdnem min-
den bajnál használható első segítegél. Belsőleg egyezhany
csepp vendő cukorra vagy vízbe, külsőleg pedig egyszer-
10-n bedörzsöljük, hogy a haj elmuljék.

Nem csoda telát, hogy az, aki ezen legkitűnőbb

VÉRTES-féle Sósbor-szesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a Vértés-féle Sósbor-szesz a másénál? — Legalább egy mondja
egyik-másik elárúsító, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és enért
a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja
a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve, és hogy a határos, céljának megfelelő szor
szohasem drága. A Vértés-féle Sósbor-szesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más
fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértés-féle Sósbor-szesz sokkal
hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból sokkal kevesebb kell, mint más fajtá-
tábol. Bedörzsölésre pld. a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértés-féle Sósbor-szesz
elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértés-féle Sósbor-
szeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Anért egy üveg Vértés-féle Sósbor-szesz
csokélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal ovább-
tart, mint más fajtája, vele együtt, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtának
minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértés-féle Sósbor-szeszt *schol* sem lehet kapni, hanem csak
30 filleres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valodiak, ha a
mellőkeve lenyomatott „paraszt-védjegy” és „Vértés” név rajtok és a skatulyákat
látható. A Vértés-féle Sósbor-szesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melynek
nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek, megbecsülnék és nem ritgiben megítél

OSTENDE-, RÓMA-, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításán első díjakkal: díszoklevéllel, díszkeresettel és aranyéremmel lett kitüntetve
1. -gy-zerű üveg Vértés-féle Sósbor-szesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona
1 dupla üveg, 2 1/2-szer annyi tartalommal mint egy-gyszerű, 2 kor., 1 próbáüvegcse 30 l.

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, Ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében.
Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgyesy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferenc** raktáránál.
Zala-Egyszegzen: **Hubinsky Adólf, Jan Ferenc, Kosztolcz Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** uraknál.
Marozallin: **Műns és Berger és Wilhelm K.** uraknál, általában ott, a hol plakátok a fenti védjeggyel láthatók,
valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárában LUGOSON.**

VEDJEGY.
egmegbízhatóbb s mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meg-
bízással vallja:

Championok, Léggömbök, kerti-diszítések,

Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

SCHL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A leggyengébb kitűnő iszl
 használó
 még csacsemőknek is adható.
 25 cseperka ára 1 korona.

Órák, ékezetek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 is, olcsó arabóit áron
SERÉNYI
 órák és ékezetek
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
 Főiskola 14. Főutca 21. sz.
 Képes árjegyzék
 ingyen.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozásúttal felkötött helye
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előzékenységek! Kiváló szerencse!

Ha őszül a haja,
 használja a
„Stella“.
 vizet, mely nem fest, hanem a
 haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerész, 8 ca. és kir.
 leánya József (84. udvari szállítóje)
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérnyomás biztos gyógymód: a szívműködés, ideg- és bimbó, szélhűtés, elmozdítás.
 E gyógymód megalkotója:
Dr. KOVÁCS J. főorvos, orvos
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. L. EM.

Megjelent az új X^{es} számú
YOST MODELJE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNA
 Budapest, NEW-YORK

Remek és olcsó fenyképek készíthetők
RIVOLI
 fényképezési és festékes műhelyben
 BUDAPEST, VII. KER., KERESZET-ÚT 36. SZÁM.
 III. Régi kis házak után le alkartott épületek!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakre-
 ción, pontosan és legolcsóbban közzéltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naplókban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő.

Hôtel PÁRIS szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől fejlebb kiadóval együtt.
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sálrosar-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Étvéggyalanság, hányinger, fejfa-
 jád, gyomorhajok ellen csodáshatás a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Pórtás 8 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Magyarország)
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 700 kilo-
 méternél több jól ápolat, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegségeket hygienikusan a legelőkeltebben vannak boro-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál!
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

HAZAI GYÁRTMÁNY!

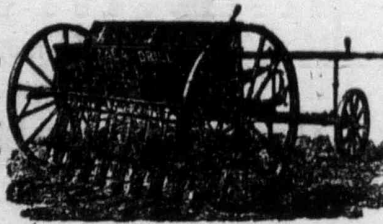
WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** | aczélgerendélylyel,
 első minőségű tömör aczél kormányokkal. **Kétvasú**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
 felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmívelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
 hoz egyaránt alkal-
 mas hazánk legjobb
 sorvető gépeit szab-
 kikapcsolható kap-
 csuklyókkal.

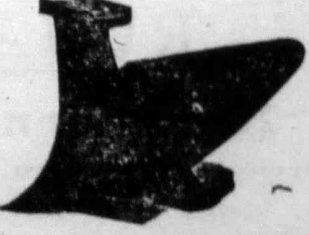

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
 szített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva

„**Perfecta**” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
 „**Planet**” rendszerű lókapait. — Planet rdsz. kézi toló-
 kapait, 2 kapakéssel 14 kor, töltőgépet külön 6 kor.
 „**Hollingsworth**” lógereblyéit. — Kukorica morzsolóit,
 szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
 és eszközeit.

Uj! WB eketettek, kor-
 mány, szántóvas és nád
 a legjobb aczélból, tel-
 jesen felszerelve, tartalékvassal
 12 korona.

WBT eketettek, magasabb és
 hosszabb kormánynyal, a nádor.
 kívül még aczélalppal is el-
 látva, teljesen felszerelve, tar-
 talékvassal 14 korona.

UJI & UJI

Ezen eketettek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzelt
 legelőkeltebb munkát végzik és feltűnő könnyű járasúak, miért is már nagy
 kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
 folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
 és nyomór szabályozással.
Szőlőzuzók
 kavarróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
 gerekkel, szlykerékkel vagy anélkül.

KLYTHIA a bőr ápolására
az arczör szépítésére
és finomítására **PÜDER**

Legelegánsabb, tolette: bál és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Hécsben
Ellenőrző levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB FAUSSIG

cs. és kir. udv. tolette: szappan és illatszergyára
Főraktár: HÉCS, I. Wellzelle 3.

Szétküldés utánvát vagy az összeg előleges beküldése mellett.
Kapható a legtöbb illatszert, drognakereskedésben és
gyógyszertárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiner-
Gyula cégéknél.

egy doboz ára 2 kor. 40 fill

Méregmentes!

Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóságos forradalmat idézett elő az újonnan felfedezett, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL“

„A FUCHSOL“ bámulatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különösen szer minden féreg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk mezei egérirtószerekre. Megrendelések a laboratóriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bármentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL“ vegyszert laboratóriuma POZSONY.
Vörösmarty-utca 7. szám. 163-10.

HYDRAULIKUS SAJTÓK

Arany érem

Szeged 1899.

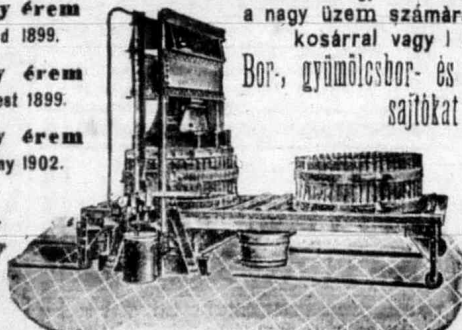
Arany érem

udapest 1899.

Arany érem

Pozsony 1902.

hydrau-
likus
sajtóért

szőlő- és gyümölcsmust sajtolásra
a nagy üzem számára, 2 kitolható
kosárral vagy 1 kosárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-
sajtókat

kézihajtásra

Herculesnyom

erőszerkezettel,

fa- vagy

vastányérral.

Gyümölcs- és 103-10

szőlő-örlőket,
bogyozógépeket, gyümölcs-aszaló

készülékeket

gyártanak és szállítanak jótállás mellett mint különlegességet a leg-
újabb szerkezetben

MAYFARTH PH. és TARSA, BÉCS, II / I

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bármentve. Megrendelések idejékorán kéretnek.

Ennek cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásában az alábbi nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsasson.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első triezsti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézmény jóváhagyott elismerését és élvezeti cikknek vizsgálatát az osztrák belügyminiszterintézmény (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

A cs. és kir. osztrák belügyminiszterintézmény jóváhagyott elismerését és élvezeti cikknek vizsgálatát az osztrák belügyminiszterintézmény (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatti

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része
saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

— Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyjérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-főle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre

— nagy gond fordittatik.

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel **KAUFMANN MÓR**
férfiszabó.

Szerkesztőség
Városház-épület, Fischel Fülöp könyv-kereskedésében.

Szerkesztővel értekezni lehet naponta, mint d. u. 4-5 óra közt.

Idő intézendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 203. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Előfizetési árak

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitltár peltisora 40 fillér

Előfizetéseik, valamint a hirdetésekre vonatkozóan Fischel Fülöp könyvtáras kedésébe intézendő.

Bármentelen levelek csak ismert csekkel fogadhatók el.

Egyes szám ára 70 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felelős szerkesztő: Szalay Sándor.
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Csütörtök, július 16.

Demokratáskodás.

Hol volnánk mi már a demokratikus irányu fejlődés és haladottság terén, ha azok a citra szép igék, amikkel Magyarországon eddig a demokraciát dicsőítették, amikkel egyesek és tömegek a demokraciáról hitvallást tettek, — mind megtévesztettek volna?!

De nem tévesztettek meg. Nem is testesülhettek meg, mert a való életben sohasem váltották valóra tetteikkel ama cifra, szép igéket még azok sem, akik ugyancsak tüzes nyelvel, kigyult arccal, hatalmas pátósszal, imponáló mellveréssel hirdették a fórumon

Az volt a baj nálunk általában minden haladásra irányított mozgalomnál, tömörülésnél, hogy mindig nagyon bőven termelt a prédikátor. Ez a baj most is. Nagyon sok a prédikátor; de nincs közöttük egyetlen igazi apostol, aki nemcsak szavaival, igéivel, hanem példájával, életével is propagálná a helyes irányu törekvéseket.

Ilyen apostola nincs nálunk a demokraciának sem.

Ez nem is csodálható.

A magyar nemzet ősi jelleme, ősi alkotmánya és alkotmányának, nemzeti jellemének történeti fejlődése sem volt, nem is lehetett teljes harmoniában a valódi, tiszta demokratikus elvekkel. A magyar nemzetből tehát nem is válha-

tott ki egy minden ízében demokratápostol.

A tiszta demokratikus elvek még a demokratikus szellemmel alkotott törvényekben sem érvényesültek radikálisan. Még a betűkben sem. A gyakorlatban még kevésbé. A magyar társadalom pedig éppenséggel nem volt képes átalakulni gyökeresen demokratikus szellemű, egységes, nemzeti társadalommá.

Nálunk csak demokracia prédikátorok voltak azok is, akik talán úgy vélekedtek magukról, hogy demokracia-apostolok.

Igy van most is.

A mi, úgynevezett demokracia apostolaink csak közönséges prédikátorok, akiknek élete, a való életben tapasztalható viselkedése, magatartása, tettei nem fődik minden vonalon a vallott és hirdett demokratikus elveket, a demokracia szép elméletét.

Ez pedig nem demokracia, hanem csak demokracia-kodás.

Hiába: nem birunk gyökeresen átalakulni. Nem birjuk megtagadni alap

Kétségtelen, hogy van bennünk sok demokratikus vonás is; de ezek a vonások inkább csak *félfélé* érvényesülnek; *lefele* csak igen ritkán.

A demokracia vezér, aki rettenetes igékkel ostromolja, döngeti a hatalom kapuit; aki népjogokat, egyenlőséget követel olyan szenvedelmesen, hogy az

úgynevezett felsőbb körök, a társadalom úgynevezett élítjei, háborzongva hallgatják, — ha bevonul az ő uralkodói légkörébe, a demokracia-körbe, valóságos olygarcha lesz belőle. Nagy garral lép elé, ha fogad. És ha valami ügyes-bajos dologban beszélni óhajtván vele, még az a kitüntető szerencse ér, hogy a demokracia-kör valamelyik bársony-foteljébe le ültet: valamiképpen a demokracia rovására ne ird, ha tőled kellően megkülönböztető távolban a bársonypamlagra bizonyos utánozhatatlan eleganciával félig heverő helyzetbe dül, fejét hátraszegi, és ajkai közé szorított egyiptomi cigarettájából füstöt fújva, csak amugy félvállról hallgat rád és foghegyről mond egy-egy véleményét.

Anathémat ne mondj azért a demokraciára; mert az a demokracia-vezér, aki magát talán apostolnak véli, vagy egyszerű, közönséges prédikátor alak (aki vizet prédikál és bort iszik) amilyent minden eszme, minden irány, minden mozgalom szászámra terem; vagy pedig *még közönségesebb komédia*, aki *miféle magasabb ihlet nem mozgat. — Akár így, akár úgy: szereplése nem más, mint demokracia-kodás.*

Ilyenfajta demokracia-apostollal telítve van a magyar társadalom.

A demokratikus elvek kétségtelenül tetszetősek. Azoknak vallása bizonyos

TÁRCA.

Az eleven sövény.

II.

Boldogfán a Cseresnyés uraság kuriáját rendezték erősen, csinosították.

Az ur maga dirigált mindent. Dél előtt is, dél után is egyszer-e egyszer meg-megfutott a mezőről, hogy megnézze a dolgozó mesterembereket. Asszonyt hoz a házhoz. A fészekrakás régi magyar szokás szerint a férfi dolga. Csak a fészekgondozás lesz majd az asszonyé. Hogy kedves, barátságos, vonzó. sehol nem pótolható is legyen: ahhoz már asszonyi művészet kell.

A boldogfaiak meg-megállították a kuria előtt; szinte el-elgyönyörködtek benne, hogy milyen aranyos fészek lesz a Cseresnyés uraság régi, nemesi lakából.

Aztán, mikor odább lépegettek, betekintgettek a tőszomszédos portára is, a Tárnok uraságára.

Milyen kár, hogy az nem házasodik. Ugyis olyan testi-lelki jóbarátok. Milyen szép volna, ha mindkettőn egyszerre hoznának asszonyt a házhoz. Mennyivel szebb lenne! Így majd a Tárnok uraság lakása a Cseresnyés uraságé mellett olyan lesz, mint egy elátkozott kastély. No de talán majd ez sem marad sokáig ilyen mogorván, asszony nélkül. Ha látja az édes turbékolást, majd rágondol ő is. Nem marad sokáig rideg ember.

Tárnok Aladár azonban egészen másféleképpen gondolkodott. Nem igen tekintett át a szomszédja portájára, ahol olyan serényen folyt a szépítő munka. Ellebeben szorgosan vizsgálta, hogy az ákácok életré erődnek é. Es nagy volt a megnyugvás, mikor látta, hogy azok végig szépen megeredtek, hajtának.

— Jól van. Egészen jó lesz ez! Lakodalmom pompásan kihajt az eleven sövény — mormogta magában.

De e közben (talán maga észre sem vette) egyre zárkózottabb, mogorvább lett.

A megszokott esti beszélgetések ott a palánkerítés mellett, kezdtek elmaradozni.

Cseresnyés minden este ott sétálgatott, pipázgatott a palánk körül, de szomszédja már csak ritkán jött ki. Azt mondta: valami *bolondos főfájás* gyöttri minden este.

Mikor aztán Cseresnyés egyszer már megszokta az elmaradását és átment hozzá, hogy megnézze: mivel tölti az estét, — hát ott találta az íróasztalánál; könyökölt; homlokát a tenyerére támasztotta, és úgy elmerült gondolataiba, hogy észre sem vette szomszédja belépését. Megriadtan rázkódott meg, mikor ez vállára tette kezét; és zavarodottan ugrott föl, mintha valami rosszat tetten érték volna.

— Micsoda Manó szállott meg téged, hogy így elérved a lelked? — kérdezte Cseresnyés szinte aggódalmasan.

— A főfájás, meg a kimerültség.
— Nem jól van ez így, komám. Valamit kell gondolni. Vész a kedved, napról-napra morcabb leszel. Ez ellen orvosságot kell keresni. Tudod: micsoda szimptómiák ezek? A közeledő aggle-

génység szimptómiái. A szele már itt van. Ez a sivár, rideg élet fekszi meg lelkedet. — Na, erre majd találunk orvosságot.

Tárnok Aladár kedvetlenül legyintett.

— Eszem ágában sincs. Ráéruk arra még.

— Az ördögbe érünk. Ha már a harmincat átlépte az ember, akkor nem szabad sokáig ráéregtetni, mert nagyon könnyen aglegény, mogorva medve maradhat. Tudod, Ali komám, alkalom szüli a tolvajt. Majd valami szemrevaló, kedves leányt állítunk melléd nyoszolya-lányul.

— Mikor? kérdezte Tárnok meglepődötten.

— Ugyan, kérék, ne légy olyan naiv. Azt csak elgondolhatod, hogy az én lakodalmamon az első vőféli nem lehet más, mint te?!

— Köszönöm, köszönöm, édes Jancsim! De lásd, ilyen állapotban.. Nem, nem lehet... Nagyon szép, hogy rám gondoltál... De megbocsáss, nem lehet, semmiképpen sem lehet.

Cseresnyés elhalványult, és sértődötten nézett Tárnokra.

— Nem értelek! Igazán nem értelek! Csak nem utasítasz el?!

— Nagyon sajnálom, édes pajtás, végtelenül sajnálom... De láthatod, hogy ilyen állapotban képtelenség.

— Nevetséges! Addigra csak jobban leszel. Aféle ideges főfájás. Elműlik akkorra okvetlenül.

— Nem. Erzem, tudom, hogy nem fog elmúlni. Ha így tart, valami kurára kell mennem. Így nem mehetek társaságba, emberek közé nyúgnék, tehernek. Bocsáss meg, édes Alim! Lelkemmel azért ott leszek.

Cseresnyés most még jobban elhalványult, és tágra nyílt szemekkel, meredten nézett Tárnokra.

foku lelki emelkedettséget föltételez, a minnek elismeréséért minden ember szívesen és ambícióval konkurál. Így azután szinte divatos áramlattá lett a társadalmom értelmiségi rétegében a demokratikus elvek vallása és hirdetése. Csak úgy éled az ember lelke, mikor nők és férfiak alkain versenyezve csengnek a demokrácia igéi.

De azután, ha le nem akarunk hullani az illúziók világából, bele ne pillantsunk mélyebben a való-életbe; mert csakhamar arra a szomorún kiabrándító tapasztalatra jutunk, hogy ez mind csak demokráciakodás. Tapasztalni fogjuk, hogy azoknak a társaságoknak tagjai mind csupakiskópjai, nagykópjai Kópjay-Istvánok, meg kisszelepcsényi, nagy-szelepcsényi Szelepcsényi Ilonák, a kik talán belebetegednének, ha vizitkártyájokra oda nem biggyesztethetnék az ötagu nemesi koronát és a dupla vagy szimpla prédikátumot.

Hát az a cifra szép szavakkal vallott és hirdetett demokrácia csak eddig terjed és ennyit ér a gyakorlatban.

De nem csupán az értelmiségi réteg-nél van így. Eppen ilyen demokratikus megnyilatkozásokkal találkozunk a földmivelő rétegnél is. Akik a magyar földmives-néppel közelebről érintkeztek vagy érintkeznek, jól tudhatják, hogy talán még a született arisztokraták között sem uralkodik olyan arisztokrata szellem mint a magyar földmivesek között, akik szesszió (vagy amint ők mondják: szek-szió) szerint mérik a rangot; amint t. i. egész, fél-, negyed-, vagy nyolcad-szeksziónak (teleknek) a tulajdonosa. Akinek valamelyes teleke, szekszioja nincs, az márcsak »kódís«. Az csak aféle megtört pária.

Nem mese az többek között; valóban megtörtént, hogy mikor egy község-há-

zához a főszolgabíró a helység több lakójás megidézte valami ügyben kihallgatásra s megkínálta őket, hogy üljenek le a hivatalos irodában levő padkákra: csak egy részök foglalt helyet, a másik rész hátrahúzódott a sarkok felé és állva maradt.

A főszolgabíró később ezt észrevette és rájuk szólt:

— Hát maguk miért nem ülnek le? Az atyafiak izegtek mozogtak, tétovázva nézegettek ide-oda; és hallgattak. Zavarukból néhány másodpercnyi kínos csend után a község bírása segítette ki őket.

— Kérem Tekintetes Uram, ezek csak szegény zsellér-emberek.

Tehát nem dukált nekik ülőhely a szekszios pógárok mellett! Ez legalább őszinte szó volt.

Igy van ez végig minden vonalon és mindenben.

Ami nálunk demokrácia-számba megy, az mind csak demokráciakodás. Csak arra jó, hogy az igazi demokrácia megmosolyogja.

Mi még ez időt rémségesen messze vagyunk a valódi demokráciától. Még nagyon sokat kell érnünk és emelkednünk, míg elérjük.

Amig az emberek értékét rang, címerek, rendjelék és udvarképesség szerint mérjük: addig a mi demokrácia allűrjeink csak divatos komédiázások, — értéktelen, tartalmatlan demokráciakodások.

Rucsu-ünnepély.

(Saját tudósítónktól.)

Megható ünnepélynek volt tanuja e hó 11-én Perlak közönsége. Horváth Csongor kir. járásbíró, — Pécsre kir. törvényszéki

bíróvá nevezetvé: ki — bucsuzott el: szelődít, mely alkalomra az egész járás színe java összejött, hogy az őszinte szeretet és ragaszkodásnak minél imozásabb módon adjon kifejezést.

Manapság a rideg élet-uton ritka embernek jut osztályrészül az általános szeretetnek eme megnyilatkozása, de Horváth Csongor kir. járásbíró, ki társadalmi életében a megtestesült barátságok mintapépe volt, kit a legelőkelőbb urak körök ép úgy szerették mint a köznépet, kit a járás népe maguk közt csak »ami Csongorunk«-nak nevezett, ki mint bíró igazságos s mint hivatal főnök méltányos volt, — a szó szoros értelmében meg is érdemelte azt.

A 60 területű társasvárosban a bírói kar nevében dr. Fischer József aljárásbíró, a közigazgatás nevében pedig Kovács Rezső járási főszolgabíró bucsuzott el az ünnepeletről. Az állami tanúok kar nevében Tóth Sándor igazgató beszélt, s mellátva az ünnepeletről, mint gondnoksági előknek érdekeit a közoktatás-ügy terén. Az ügyvédi kar érzelmeit Szakál Lajos ügyvédtolmácsoltá. A járási jegyzők kar nevében a nótárius poeta Kéle György koton jegyző mondott igen hatásos szép beszédet, melyet a következő verssel fejezett be:

*Aldomást iszunk mi,
De a könyünk potyog,
Sírni kényszerítnek
Mély fájdalmas okok.*

*Nemcsak az fáj nekünk,
Hogy fóbíránk elmén,
Bár ez is nagy sebet
Hagy a szíven s elmén.*

*De a mire vigaszt
Sehol nem találunk
Az, hogy itt hagy hennünk
Egy igaz barátunk.*

*Egy olyan példa kép
Aki nálunk ritka,
Kihez minden jól állt,
Ha kalap, ha sipka.*

— Lelkeddel? Hát nemcsak vőfélnék nem jössz el, hanem egyáltalán ott sem akarsz lenni?

— Kérlek, Jancsi barátom, ne légy ingerült, ne haragudjál! Vedd higgadtan a dolgot! Beláthatod, hogy kurára kell mennem.

— És éppen akkor, amikor az én lakodalmam lesz? Rettenetesen furcsa vagy. Nem értelek. Ki vagy cserélve. Nem ismerlek rád. Nem mehetnél előbb? Eppen akkor kell?

— Kérlek alászan! Tudhatod, hogy most a gazdaság leköt, nem mehetek. Eppen akkor lesz egy-két szabad hetem.

— És ha azt mondom: menj most; a gazdaságot addig kezelni fogom éppen úgy, mint a magamét? Így sem egyezel bele?

— Nem édes pájtás! Ezt a nagy áldozatot nem fogadhatom el tőled. Elég a magad gondja.

— Szóval: határozottan elutasítasz. Köszönöm! Erre ugyan nem számítottam. Annnyira biztam, hogy menyasszonyomnak már előre bejelentetelek, mint első vőfélt. Igen örült is neki; mert nagyon jól emlékezik rád; amint mondá: sokat mulattok együtt. Ez iszonyu felsülés! Okát mélyebben nem kutatom. Megtarthatod magadnak. Mert hogy mélyebben fekvő oka van, az bizonyos. Az elutasítás ténye azonban már marában annyira rideg és megokolatlan, hogy a konsekvenciát okvetlenül le kell belőle vonnom. Erre sohasem gondoltam volna. Bocsás meg, hogy háborgattalak. Isten veled! Elj boldogul!

Cseresnyés fogta kalapját és sápadtan távozott szomszédja szobájából, anélkül, hogy vele kezét szorított volna.

Tárnok komolyan nézett utána. Azután vállalt vont; s azt gondolta magában:

— Ha így akarod, meg jobb... Te jobbra, én balra! Ez is föler egy sűrű eleven sövénygyel. Vagy talán sokkal többet ér. Fölment minden alakoskodástól.

Es Tárnok Aladár most már szinte megkönyebbülten kezdett sétálgatni szobájában föl alá. Mintha valami nehéz kő esett volna le a szívéből. Mintha valami boszorkány-nyomástól szabadult volna meg.

III.

Az eleven sövény nőtt, fejlődött, sűrűsödött erősen.

Tárnok Aladár kileste azokat a pillanatok, mikor Cseresnyés Jancsi nem volt a kertjében; olyankor gyönyörködve nézegette végig a csemetéket. Ravaszán mosolygott. Mintha csak beszélgetett volna a dusan hajtó csemetékhez:

— Jól van, kis csemetém! Meg vagyok veletek elégedve. Csak fejlődjétek, izmosodjatok. Még van egy-két hét hátra. Azalatt olyan sűrű lombfallá bogosodjatok, hogy semmiféle boszorkányszem át ne lásson rajtatok.

A csemeték szót fogadtak. Mire a lakodalmi hét elérkezett, teljes meglepéssel bucsuzott el tőlük néhány hétre Tárnok Aladár, hogy valahol kúrát használjon az idages főfájása ellen.

Most már jöhet a menyasszony. Beleszállhat a szomszédos fészekbe, amit ugyancsak erősen kicsinosítottak a számára. Bughat, turbékolhat, elég magas, és sűrű az eleven sövény.

A kis galamb bele is szállott a takaros fészekbe. Hozott bele új életet, melegséget, vidámságot. Egész nap sürgött-forgott a házban, a ház körül, a kertben. Rendezgetett itt is, ott is.

Ez így lesz jobb; ez meg így lesz szebb!

Néhány nap alatt a házban, a házon kívül, az egész portán szinte mosolygott édesen, boldogságot hirdetett melegséggel az a kifejezhetetlenül, leirhatatlanul megragadó báj, mivel csak a végtelen finom érzékű nő szinte csodásan ki fejtett szépijlése, művésziete képes még az élettelen tárgyakat is megvárázsolni.

Tárnok Aladár portája olyan volt a galambfészek mellett, mint valami rideg, ompos medveodú.

Es bizony hiába zárkózt el abba Tárnok Aladár valóságos medve mogorvasággal, hogy a szomszédos galamduc paradicsomi életét néssa. Az e'even-sövény a boldog turbékolásnak a meg-bírózó galamb-életnek csak a képat földi el, de a hangját nem.

Mikor a kertben sétálgatott vagy a lugasban ülve, újságot olvasgatott, minduntalan hallania kellett Cseresnyésné édesen bugó hangját, a légen átrिंगó gyönyörű dalát, fel-felcsattanó, vidám gerle-kacagását.

Felédhetetlen emlékek rajzoltak föl olyankor lelkében. El-elszorul, nehéz lett a szíve azoktól az édes, hangoktól.

Nem mehetett már a kertjébe se. Hiába állott a sűrű, átláthatatlan eleven sövény. A szivfó hangok elől a szobájába kellett zárkóznia.

Azért mégis megmutatja, hogy az ő szívének nem szabad fáznia, nem szabad azoktól a hangoktól kisértetbe esnie soha.

A boldogfiak szeme hamar észrevette a megváltozott életet.

Mi lelta a két uraságot? Mi történhetett közöttük, hogy amióta Cseresnyés uraság asszonyt hozott a házhoz, vége szakadt a régi barátságoknak? Nem is találkoznak, nem is beszélnek egymással. Sőt szemlátomást kerlik egymást. Uristen: mi történhetett? Tárnok uraság is bizonyosan azért érzettette olyan magasra, meg sűrűre az akác-sövényt, hogy át ne láthassanak egymás portájára. Mi miatt hidegülhetek el ennire egymástól, éppen a lakodalom táján? Tárnok uraság el sem ment a lakodalomra. Mintha csak kiszámította volna, hogy akkor furdón legyen. Valami nagy titok lappang itt. Majd meglássuk! Iszen minden titoknak előbb-utóbb ki kell pattannia.

Igy bosszúgottak a jó boldogfiak, és kíváncsian lesték, várták a titok kipattanását.

Kit nem a büszkeség
Emelt a magasba:
O nem érezette,
Hogy ki van alatta.

Mint hazafit pedig
Bámultuk őt sokszor,
Küzdött, járadt itt mint
Izai apostol...

Nagy űr támadt helyén
Oszlop dől ki vele,
Baj lesz, ha nem kapunk
Olyant a helyére.

Szóval nekünk nagy a
Veszteségünk, bajunk,
Sírásba fullad el
Főjő bucsu dalunk.

De emléked szívünk
Megőrzi majd híven;
Édes jó Csongorunk
Aldjon meg az Isten!!

A társasvacsorát lánc követte. A bucsu-beszéd, melyben „Isten hozzád!” mondott az ünnepeit, senki szemét sem hagyta meg könyezetlenül. Perlak és a járás közönsége szívében sokáig élni fog a jó bíró emléke, kinek lávozása ugyan fájdalmat, de előre látható avanzemája csak örömet kelt.

HIREK.

A közös pénzügyminiszter halála.
Kállay Béni közös pénzügyminiszter július 13-án rövid szenvedés után meghalt Bécsben. Kállay Benjamin közös pénzügyminiszter 1839. december 22-én született. 1869-ben belgrádi főkonzulá névezetelt ki, s csakhamar kitűnő diplomatának bizonyult. Belgrádi főkonzulása idején nőül vette Bethlen Vilma grófnőt. A magyar kormányban beállott füzio után lekötözt belgrádi állásáról, hazajött és 1875-ben megalapította a Kelet népe című politikai hírlapot. Később lemondván a lap szerkesztéséről, Konstantinápolyba utazott, hogy a keleti kérdést a helyszínen tanulmányozza, s ezuttal Kis-Azsiában is huzamosan időzött. — Folyton fokozódó diplomáciai képességeit csak hamar annyira elismerték, hogy a közös külügy-

minisztérium osztályfőnökévé nevezték ki Bécsbe. O inaugurálta, Andrásyval egyetemben, a boszniai okkupációt, ő alakította Boszniát és Hercegovinát, ő fejlesztette azok kulturáját. Öneki köszönhető a rend és közbiztonság javulása, az ipar, kereskedelem és mezőgazdaság fellendülése. — Kállay mint közös pénzügyminiszter s e minőségben Bosznia kormányzója, 1882. június 4. óta intézte az e foglalt tartományok sorát. Különösen a kelet ismeretében európai tekintély volt, s a Balkán félszigetnek legalaposabb ismerője. Sok érdemeiért a külső elismerés minden jelében részesült. Valóságos belső titkos tanácsos, a Szent-István rend lovagja. A Takova rend nagykeresztése s több más külföldi rendek vitéze volt. Irodalmi munkásságáért az akadémia is tagjává választotta.

Hadgyakorlatok Zalavármegyében. Tapolcán és vidékén július 22-től 29-éig négy honvéd gyalogezredet összpontosítanak. — A 19-ik gyalogezred, aminek létszáma 66 tiszt és 774 ember, a 20-ik ezred, amelynek létszáma 52 tiszt és 621 ember, továbbá a 81 és 82 honvéd dandár törzs, valamint ezen kerületi honvéd főparancsnokság állományába tartozó tábornokok, törzs és főtisztek Tapolcán lesznek elszállásolva. A 17-ik honvéd gyalogezred, amely 72 tisztből és 731 emberből áll, Dízselben; a 18-ik honvéd gyalogezred, amelynek létszáma 49 tiszttel és 487 ember, Gyulakesziben szállásoltatnak el. A gyakorlatokon részt vesznek: Klobuchár Vilmos altábornagy, Brauner József vezérkari alezredes, Perczeky Jenő vezérkari őrnagy, Gaudernak József altábornagy, Nagy Pál őrnagy, Arnótfalvy István ezredes, Kezecz Zsigmond ezredes, mint a magasabb parancsnokság tisztjei.

Közgazdasági tanfolyam halgatók informálása. Szombathely városi kulturális hatóságában mindig tiszteltre méltó helyet foglalt el. Újabbban a szombathelyi közgazdasági tanfolyamnak, ezen igazán szépen fejlődő intézetnek, hozott nagy áldozatot, a mi lehetővé teszi egy internátus felállítását. A tervek már a minisztériumban vannak s mint értesülünk, a szombathelyi közgazdasági tanfolyam internátusa, hol a szegényebb sorsú hallgatók ingyenes teljes ellátást nyernek, — a folyó tanévre megnyílik; a közönség, a tanfolyamra az július 13-án, a szombathelyi közönségi tanácsban, mint a magyarság közérdeke, a szegényesek otthon találnak.

Mulatság Letenyén. Július hó 5-én Letenyén az önkéntes tűzoltó-egyesület a Pappstűben jól sikerült mulatságot rendezett, melyen felidézettek: Merkly Antal, Gaál István 5-6 K;

Vajda Jakab, Zakál Gyula 4-4 korona; Osterreicher József, Laskovich Ferenc, Vajda Manó 2-2 korona; Rácz Lajos 1 korona 40 fillér; Hajós Ottó, Weisz Mór, Borsodi János, Reincsák József, Schlezinger Jenő, Bogárné Bálint, Horváth Péter, Weisz Henrik, Harsányi József, Leitner József, Fodor Vilmos és N. N. 1-1 kor.; Bájor Odón 60 fillér; Simon Ignác 40 fillér; Horváth József, N. N., Orbán Endre 20-20 fillér; Virág Elek 10 fillér; összesen 40 korona 10 fillér, mely összeget köszönettel nyújtják a rendezőség. — Ugyanezen napon osztozták ki a tűzoltó-egylet működő tagjai közt az 5, 10 és 15 éves szolgálati érmeiket, mely alkalommal Zakál Gyula ügyvéd, mint az egylet ügyésze tartott hatóságos beszédet.

Eljegyzés. Frank Jenő folyó hó 12-én jegyet váltott Weisz Margit kisasszonnyal Nagykanizsán.

A kocsis szerelme. Tóth Ferenc keszthelyi kocsis szerelme Jász Mari léle fordult, és egyedül vágya az volt: a leányt feleségül bírhatni. Erről azonban a leány anyja mit sem akart hallani. A leány azonban inkább hitte azt, hogy szíve választottja mást részesít kegyeibe: és azért elhatározta, hogy a leányt megöli. Július 10-én este 9-10 óra közt be-zébe bocsátkozott a leánnyal, és beszélgetés közben előrattott egy revolvert melyvel háromszor rálőtt a leányra, de csak könnyű sérülést ejtett rajta. A leány azon hiszemben hogy a leány szerelme életveszélyes, maga felé fordította a fegyvert, de elég óvatosan, mert csak kalapjában tett kárt. A csendőrség a leányt letartóztatta. A kihallgatásnál azt vallotta Tóth Ferenc, hogy közös megegyezéssel akartak az életől megválni, de a leány ennek határozottan elletmond és azt valjha, hogy neki eszégbám sem volt bucsu venni a világtól. Ezen vallomás alapján gyilkossági kísérlet miatt Tóthot átadták a nkanizsai kir. ügyésznek.

Léptene. Bányavár községben szörvanyos léptene állapítatlan meg, ennek következtében Bányavár, Mura-Szerdahely, Murasiklós, Muraszentkereszt községekből lovark, szarvasmarhákat és juhokat Ausztriába, illetve a külföldre augusztus hó 14-éig szállítani nem lehet.

A méz-sőr ellen. Ismeretes az a romzósé gyakorol az emberre ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben. Mivel az alapendvai esepesi kerület egyik-másik községében szintén el van terjedve a káros méz-sőr ivás, a szombathelyi megyéspüspök megkereste Zalavármegye törvényhatóságát a méz-sőr kimerésének korlátozása érdekében. Zalavármegye felterjesztésére a belügyminiszter felhívta a vármegye közönségét, hogy miután a méz-sőr kimerése, vagy forgalomba hozatala a pénzügyminiszter illetékes véleménye szerint pénzügyi szempontból meg nem akadályozható a törvényhatóság területén, orvosi-rendőri szempontból ellenőrizesse a kimerésre kerülő méz-sőrt s az esetenként szükséges vizsgálatok eredményeiképe-eljárva, eljárása sikeréről annak idején tegyen neki is jelentést. — Zalavármegye alispánja a járási hatóságoknak ily értelemben adott utasítást.

A mérges gada. Dezsimezrecáról írják, hogy Devenkár Tamás dezsimezreczi földműveléi betekintett Csakörtönyán Kantor Bernát korcsmájába. — Dervenkár csikóját, melyet nem tudott a vásáron eladni, őrizet nélkül hagyta. A csikó unalmában az udvaron levő cserép edényből összetörte, a mit két korona értékben megfizettetett a korcsmáros a ló gazdájával. Dervenkár mérgeben először jól elverte csikóját, aztán elővette bicikliját s a csikó hasába dőlte ezekkel a szavakkal: „Ne beszél, te sem fogsz ám többé lazakat törni!” Aztán, haza hajtott. Othon mégis megdondolta a do'got, hogy talán nem cselekedett okosan? — Orvosolni kezdette csikóját, de hasztalan. A csikó másnap reggelre megdögölt. A másfél éves csikóert már 280 kor. kínáltak.

Vásári vonatok. Az államvasutak szombathelyi üzemeltetősége hirdetőmentyit tett közzé, a mely szerint a kezeletűkké vett keszthely-bálatonszentgyörgyi vonalon, a keszthelyi országos vasárkor napján eddig közlekedett, de az állami kezelésbe vételkor beszüntetett vásári vonak ezental ismét forgalomba fogja hozni. E vonatok rendszeres menetjegyek mellett lesznek használatosok. Indul Keszthelyről reggel 7 óra 44 perckor Szentgyörgyre érkezik 8 óra 10 perckor. Vissza indul 8 óra 30 perckor, érkezik Keszthelyre 8 óra 56 perckor.

Telt, mult az idő.

A Cseresnyés-kastély örökös, édes galamb bugását hamar megneszelte valami arra koválygó golya-madár Egészen közelből akarta hallgatni; beröppent a nyitott ablakon és egy gyönyörű kis lánykát hagyott a büvösdelu asszonyka ölében.

Aztán mikor látta, hogy mennyire megörültek ott ennek az ajándéknak: addig szállongott a vadvizek körül a nádasok fölött, míg egy szép, erős fiugyermekre nem akadt valahol. Csőre közé fogta golya okossággal és szállt, röppint azzal is egyenesen Cseresnyésékhez. Azt is annak a kedves asszonykának ajándékozta, aki ugy tudott kacagni, olyan aranyosan, mint a gerle-madár.

Erre még nagyobb lett az öröm a házban. Adották, dicsérték az okos golyát, hogy olyan jól eltalálta: milyen gyermeknek szeretnének.

A két kis golya-ajándék gyönyörűen fejlődött. Es talán az az okos golya, aki a két szép gyermeket hozta, már gondolkozott is, hogy keresni kellene valahol még egy apróságot; de egyik estén — amint a Cseresnyés ház körül koválygott a levegőben, hogy gyönyörűdjék a galamb-turbékolásban — egészen elszomorodott, elment a kedve mindentől szegénynek.

A kastély tetején halál-madár guggolt. Rémes hangon kukkolt egyet-egyet.

Kívülről nagy csend volt. Acselédék könyes szemekkel, lábujjhegyen jártak ide-oda, nyugtalanul, aggo lalmas arccal.

Nagy beteg volt az uraság. Erős tüdőgyuladása volt. Az orvos sem bizott életében. A szív nagyon gyöngén működött.

Akkor várták át hozzá Tárnok Aladárt. Őt kívánta látni.

A szép asszony ott ült megtörtén, de visszafajtott könyekkel léreje ágya fejénél.

Mikor Tárnok belépett csendesen, eléje ment kezét nyújtotta és alig hallhatóan suttogta:

— Köszönöm, hogy eljött.

Azután kisetelt, mert nem bírta már magába fojtani a sirást.

Tárnok odalépett a beteg ágyához. A fájdalommal nyugó Cseresnyés főlemele szempilláit, lábzan égő, zavaros szemekkel nézett régi barátjára; megfogta annak kezét görcsösen, és suttogó hangon mondta:

— Al! a nóm, a gyermekek...

Szava elakadt... örökre...

Tárnok Aladár ajkaiba harapott a szívébe nyílt fájdalomtól.

Leült ágya fejéhez és ott maradt mellette az utolsó pillanatig.

IV.

Temetés után néhány hét múlva Tárnok Aladár magához hivatva öreg mindenesét és kiadta a rendeleteit:

— Mihály bácsi, a kertben, a palánk-kerítésen ott, ahol a bo dogut Cseresnyés urasággal beszélgetni szoktunk, egy kis ajtót kell vágni. Az ákác-sövényt is kivágjuk. A vadhajtasok egészen ellepték a talajt.

Az öreg mindenes még aznap megcsinálta a kis ajtót; és elkezdte irtani az eleven sövényt.

Tárnok Aladár napjában kétszer-háromszor is átment a kert ajtón megnézni a szegény özvegyet, meg a kis árvákat.

A Cseresnyés-gazdaságot is ő kezelte. Az özvegyet fölmentette minden gondtól.

Mikor azután egy esztendő múlva az özvegyet oltárhoz vezette, a boldogfiak bölcs fejngatással mondtk:

— Kipattant a titok. Hát bizony itt is csak asszony volt a dologban!

Akkor már nyoma sem látszott az eleven-sövénynek.

— **A vonat kerekelt alatt.** Sulyol bal-
eset érte Saller Antal fonyódi kocsmáros, mely
majdnem az életébe került. E hó 8-án Fonyódról
Kocsin igyekezett Lengyelőtlába, s midőn Fekete-
Bécsenyhez ért, s oklása szerit megitta a lovait.
Saját előadásai szerint vízhez közben elszédült,
s mire ismét kocsira új eszméletét teljesen el-
vesztette, mert a vele történetekre tovább nem
emlékezik. — Az történt pedig, hogy a kocsi-
fogó, lovak az elalót emberrel elindultak s a
kocsit a kapu-vári vonat elütötte. A kocsi össze-
szédült, azonban szerencsére a két első kerék
felett levő ülést a lovak magukkal ragadták s az
eszméletlenül, 6-szötörre lekvő Saller Antalt 10
rúbelből 40 méternyi távóban találták meg a
sinekől. A vonat megállt s felvette a szeren-
csétlenül járt embert s hazavitte Fonyódra, hol
most ápolják. Az életveszélyen már túl van, de
erős agyarázkódást szenvedett.

— **Falb jóslata.** Julius hó 15-től
27-ig Falb a következőket jóslja: Számos
zivatar várható; az azokat kísérő eszések
azonban jelentéktelenek. 24-étől kezdődőleg,
mely elsőrendű kritikák nap, a lecsapódások
szaporodnak és ez időtájt magas maximumot
érnek el. A hőmérséklet a kritikus napon
jóval normálisan felül áll. — E napon sok
zivatar lesz.

— **Megint egy csoda.** Egy-egy vallási
fanatizmusban szenvedő beteg ezer ezer embert
félt vezet. A boldogságos szűz ma itt holnap
ott jelen meg a beteg agynak káprázatában. —
Most nem jessze fölünk, Somogy-megyében jelent
meg újabb a szűz anya-képe, hogy intse a népet.
Bledermann Reszó báró Szi-Márton pusztajának
közeliében egy kis liget van. A ligetben egy kis
forrás fakad. Ennek a tükörben lát a meg elő-
ször a boldogságos szűz Kazány József 17 éves
pásztorfi. A szűz kiszalut a szűz és egy mogyoró
bokron helyezkedett. Itt gyönyörködött benne
Kazány József és ezóta mindennap déli 1 és 2
óra között ott látja a mogyoró-bokron a szűz
anya alakját két selyem ruhában Kazány látó-
mányának csakhamar híre terjedt és ma már
százal századokból a nép a jelzett helyre. A nán-
den ember felül hittel kéri Kazány Józsefet, mutassa
meg neki is merre ül a boldogságos szűz. — A
mogyoróbokron körül álló lákat és cseregjéket a nép
telekagatta virág-füzerekekkel és imádkozva várják
hogy a csoda előtűnik s megnyilatkozzék. — A
szentmártoni csoda a legnagyobb bossúságot az
uradalmi kaszárnák szerzi, mert a seregestül tó-
duló tömeg alapos puszítást végez a mezőkben.
Vaikó József kaszárna a csendorségnek jelentést
tett arról, hogy a további zarandoklá-nak vége
szakadjon. Kazány József pásztorfiut orvosi meg-
figyelés alá veszik, mert a nép józanabjai is azt
tartják felőle, hogy meghalodult.

— **Szántás gőzekével.** Nkanizsa
városi és járási gazdaköre és a csatlakozó
érdekeltség Strasser Henrik gőzke vállal-
kozával szerződést kötött nagyobb területek-
nek gőzekével való mélyművelésére. A szán-
tások folyó évi augusztus hóban kezdődnek,
és azon esetben, ha a gazdaközönségből
mások is óhajtanák a gőzkeszántásokat
igénybevenni, forduljanak a Gazdakör elnö-
kéhez, Jersy Adolf nagybérli urhoz Nagy-
Récsén.

— **Hogy lesz a papírosból arany?**
Páparól jelentik a következő mulatságos esetet:
A járás egyik községében a bíróság foglalt egy ha-
mis huszkoronás bankjegyet s erről hivatalosan
értesítette a fősolgábirót. Az a választ kapta,
hogy a hamis bankót küldje el neki a nyomozás
véget. Mit tett a bíróság? A helyet, hogy borítékba
zárta volna a hamisítványt, megirt egy utalványt
husz koronáról s föladata a hamis pénzt az utal-
ványon. A posta gyanútlanul elfogadta a bankót.
A fősolgábiró másnap kapott a postától a hamis-
bankó helyett egy — huszkoronás aranyat.

— **Gyilkos anya.** Stangl Maria 19 éves
leány-anya Zala-Csányban új züllöt kis magza-
tát kendőbe csavarta, ágyapárna alá rejtette, ami-
nek következtében az erőteljes jóság megfuladt.
Azután maga ásta el a kis holte-tet egy ritiszke
bokor alá. A leány bűnös tettetét vizsgálobíró
előtt töredelmesen bealotta. A nagykanizsai kir-

törvényszéknél lefolytatott főtárgyalás során a
vádolt vallomását visszavonta s azt vallotta, hogy
a gyermek már halva született. Az elnök Dr.
Szigethy Károly kir. törv. orvos elé a következő
kérdéseket terjesztette: 1. Életképes volt-e az
újszülött magva? 2. Élve született-e? 3. Alkal-
mas volt-e a cselekményben foglalt tett elköveté-
sére. 4. Normális-e a vádolt elmebeli állapota. A
szakértő orvos az összes kérdésre igennel felelt.
A vádoltat szándékos emberölésben bűnösnek
mondotta ki a törvényszék és a sok enybitő kör-
ülmény figyelembe vételével 6 hónapi börtönrre
ítelte. A vádolt felebbezett, az ügyész megnyu-
godott.

— **Új tizkoronás bankjegyek.** Egy pár
hét múlva, szeptember 2-án lesz készre rendezve,
hogy az Országos Magyar Bank megkezdte a 160
millió koronára kontingentált tizkoronás bank-
jegyek forgalomba hozását, de máris kiderült, hogy
lehetőetlen e bankjegyeknek forgalomban hagyása,
mert nagyon hamisítják. — Ez okból a jegybank
vezetősége elhatározta, hogy egész en új, más ki-
állítású tizkoronás bankjegyeket hoz forgalomba,
mihelyt oly mennyiségben készülnék el, hogy a
régieket, azaz a most forgalomban levőket bevon-
hassák és megsemitthetik. — A munkához az új
bankjegyek készítéséhez nem sokára hozzátalnak,
de forgalomba hozataluk csak a jövő évben vár-
ható. Az új tizkoronásokat az új törvény értel-
mében az eddigi 160 millió kontingensnél nagyobb
mennyiségben fogják forgalomba hozni, már azért
is, mert ez a pénzügyi külföldön a kisebb forga-
lomban nagyon kedvelt. — A mi a bankjegyek
készítésének költségeit illeti, eddig csak annyit
tudunk, hogy a jegybank a huszkoronás bankje-
gyek készítésének költségeit évenként átlag 684.000
koronára teszi. A huszkoronás bankjegyek forgalma
1902. évi december 31-én kerek 567 millió kor-
onát, tehát közel négyezer akkora, mint a tizkoroná-
soké.

— **A vallató rákok.** Egy szemérmes asz-
szonykáról mesélik, hogy hihetetlenül erkölcsös,
ha másról van szó. Ezt a szigorúságot különösen
cselédjeivel érezteti s természetesen minden keten
cselédválsággal küzdökdi. A minap ismét új szá-
kácsnő került a házhoz. Az asszonyka figyelme-
ztetésre nem akadási, hogy legényi nem jár
még. A szakácsnő, a legközelebbi vasárnap már
beteg nagyoméjéhez kérérdzkedett. Asszonya azzal
a figyelmeztetéssel engedte el, ha rászedi —
kiteszi a szűrért. A nagyönti természetesen cly
heleg volt, hogy a szakácsnő csak másnap vető-
dött haza. Másnap, — hétfőn délben — ijedt
arccal rohant be a szobába:

— Jézusz naecskája! Tessék jönni a kony-
haba. Ugy félek, a nagyságos ur hozott valamit,
olyan lúcsra állatok, hogy én nem merek hozzá-
juk nyulni.

A férj tudniillik kedves meglepetésül rákakat
hozott.

— Hát maga nem látott még ilyen állatokat?
— kérdezte az urnó.

— Nem, kerem, soha.

Az asszonynak hirtelen különös ötlete támadt
s mosolyogva mondta:

— Hát lám, ezek az állatok nagyon furcsák.
A férjem azért hozta, hogy meglássuk, milyen
belsőletes maga. Mert ezek az állatok mindent
elárulnak, amit az ember elkövetett.

... Mindent elárulnak? — kérdezte a csüléd
sápadtan.

— Mindent. Es én aonnal meg fogom tudni,
hogy maga hazudott-e nekem. Forja meg ezeket
a rákakat, majd megmutatom hogyan. Hanem ha
maga hazudott nekem, ekkor a fekete színűk fő-
zés közben piros lesz. Tehát vigyázzon!

Elmúlt negyed óra, majd fél. Az ebéd se-
sem akart elkészülni. Az asszonyka végre meg-
unt a várást és kiment a konyhaba. De ahogy
kilépett, felkacagott. A konyha egy sarkában sírva
buzgólkodott azon a kelségbeesett szakácsnő, hogy
— a pirosra főlt rákakat cipőfényázzal feketére
festhesse.

**A „Balaton írásban és képen“
136 illusztrációval megjelent és füzve
5 kor., kötve 6 koronáért kapható
Fischer Fülöp könyvkereskedésében
Nagykanizsán.**

Szinészet.

Szombaton a *Forgószél kisasszony* énekes
bohózat bemutatja volt; vasárnap pedig ugyan-
azon szereposztással ismételték a darabot, mely-
nek sikere *Sárossy Paula* nevéhez fűződik, ki
Olympia orfeumi énekesnő szerepében a lehető
legjobbat nyújtotta. Mint ál *Silczér Muki* igazi
kiscukrász, majd ennivaló kis regnuta volt. Minden
egyik megjelenésénél tapssal fogadta a közönség
és énekszámait valamint bravuro táncait oz-
tatlan elismeréssel kísérte. — A *„Gummiradler“*
kuplét háromszor is meg kellett ismételnie. Igen
jó szerephez jutott *Latabár* (*Silczér Muki*) kinek
bő alkalmá nyílt a viccelésre és az egyéniségé-
ben rejlő természetes komikumnak érvényesíté-
sére. — *Pesti Kálmán* mint *Silczér Mátyás* csoko-
ládégyáros bebizonyította, hogy a társulat egyik
erőssége, méltó párja volt *Károlyné*. — *Almásy*
(*Pálma*) zeneszerző teljesen otthon volt nagy és
fárasztó szerepe minden egyes részében. *Nagy*
Dezsoné jobb örmestert, *Nagy Gyulánál* jobb
frájtert nem kívánhat a honháza. — Mint mindig
egy most is a legjobbak között kell sorolnunk
Aitner Ilkát (*Pálmáné*) és *Benedeket* (*Réczey*
ezredes) *Tóth Stefi* mint szobaleány nem fog-
lalta el helyét — Ugy látszik, hogy felvette a
kanizsai szobaleányok szokását. A szerződésre
fittyet hányva — felmondás nélkül megszökött és
sietett oda, a hol lárt karokkal várják és jobban
felőlelik mint Nagykanizsán. — *Héressy Gusztika*.
(*Réczey ezredesné*) igénytelen szerepét kedvesen
játszta meg. — Közönség mindkét este nagy-
számban.

Hétfőn: *Casanova* nagy operette diadalmasan
vonult be a kanizsai nyári színházba. Az előadás
részben és egészben kitűnő volt. *Casanovát* a
társulat új baritonistája: *Rózsa Sándor* nagy
ambícióval adta. Játéka ugyan még egy kissé
szegletes, de annál nagyobb gyönyört és élvezet-
tet találtunk remek hangjában. — Nagy sikere
volt *Sárossy Paulának* (*Pompadour*) nemcsak a
vetkőzési jelenetben, hanem az énekszövegekben
is, melyek kimagasló piecet a rendkívül tisztes
libaduet képezte. *Sárossy* gágogása fénypontja volt
a sikerekben gazdag operette-estélynek, melyet
bevezényelt *Mányai Aranka* (*Marion*) ének-mű-
vésztje. — Ugy a többi egyes szereplők, mint a
zene és énekkar kitűnően működtek. A színház
teljesen megtelt. A közönség nagyon megelégedet-
ten távozott.

Kedden: *Casanova* operettet hasonló sikerrel
ismételték.

Szerdán: *Shakespeare* est volt. *Hamletet* ad-
ták *Makó Aydával* a címszerepben. Az előadással
érdemlegesen csak jövő számunkban foglalkoz-
hatunk.

Csütörtökön: *Bob herceg* (harmadszor).

Pénteken: Félhelyárral. *A bibliás asszony*.

Közgazdaság.

A gabonailletéről.

Nagykanizsa, 1903. július 15.

A legutóbbi napok kedvezőtlen időjárása, szilárd
irányzatot és az árak emelkedését idézte elő.
Az eső ugyan kárt nem okozott, mindazonáltal
a spekulációra nagy befolyással jár. — Ma már
nyugodtabb a hangulat és az árak hanyatlanak.

Mai árak:

gabonaneműeknél:

Ó buza	7 -- 7/10	Tengeri	7/10/20
Ó rozs	5/80/90	Cinquantin	7/70/80
Ó zab	5/40/50	Étető árpa	5/30/40
Új buza	6/40/50	Új árpa merc.	5/50/75
Új rozs	5/40/50	Urasági árpa	5/80/6.

o'ajmagválnál és hüvelyeseknél:

Őszi repce	10/40/50	Gomborka	8/50/75
Tav. (ujseeländi)	10/70/75	Lommag	8/50
Tav. (banái)	9/50/75	Tarka-bab	5/50
Fehér bab	7/50		

50 kilogrammonként nagykanizsai paritással.

Irodalom.

— Az **„Olcsó könyvtár”**-ból ismét 3 új füzet jelent meg. Az elöbben (1294/95. sz.) Macaula tanulmányát olvastuk „Az angol restauráció vigjátékairól”. A tanulmány, mely vo taképpen Hunt Leith egy könyvének a bírálata, már elmúlt félszázados, de a Macaulay irásival ugy vagyunk, mint a borral: minél régebb, annál értékesebb. A füzet, mint a címe is mutatja, Shakespeare utódaival foglalkozik az angol drámairodalomban. Ezek az ipigonok: — Wyckerley, Congreve, Vanbrugh és Farquhar — természetesen nyomába se hágtatnak a brit szellemóriásnak, de valamelyes érdemük mégis van, és Macaulay ezt az érdemüket méltatja, igazságos, a'apos kritikával. A tanulmány nemcsak irodalomtörténeti szempontból fontos, hanem érdekes mint korrajz is, mert Anglia történetének egyik leg-ötétebb tejezét ismereti. Az élvezetes, erőteljes fordítás dr. Wirtzfeld Béla munkája. Szintoly sötét és érdekes társadalmi képet rajzol Renan Ernő is a következő füzetben. Spinozának halála kétszázados fordulója alkalmából (1877 febr. 21.) szobrot állítottak Hágában a jeles francia tudószon az ünnepezen mondotta el ezt az emlékbeszédet. A féltreimert, sokat üldözött és sokat szenvedett zsidó filozófus emléket és nagyságát sokkal jobban hirdetik ezek az eleven sorok, mint az a holt kö, melylyel az utódok meglistelték. Nagy Sándor azért irigyelte Achille-t, mert volt Homerosza, a ki halhatatlanná tette a nevé; Spinozának azonban nincs mit irigyelnie senkitől; még na a későbbi századok nem szolgáltattak volna is teljes igazságot filozófiájának. Renannak ez az őszinte rajongással megírt, magasröpi tanulmánya, örökre helyet biztosítana neki a szellemek pantheonájában. A füzetet (1296/07. sz.) Racz Lajos fordította és kísérte igen bő, tartalmas jegyzetekkel. — A harmadik füzetben Ambrozovics Dezső, a modern orosz irodalom egyik legbuzgóbb és leghivatottabb ismertetője, Gorkij Maximnak „Konavalov” című elbeszélését fordította le igen szépen és jellemzetesen (1298/99. sz.). Az apró emberek pusztulásának, elzüllésének szomorú krónikása ezuttal egy péklegény tragédiáját mondja el, a ki, midőn csavargásért letartóztatják és hazájába akarták tolni, a börtönben fölakasztotta magát. A társadalomnak az a retyege, melyet Gorkij, ebben az elbeszélésben bemutat, valósággal a páriák kaszija, s a mig a füzetet olvasuk, egyre tart lelünkön a lidere-ny más, úgy, hogy sokszor önkénytelenül is megállunk és szorongva kérdezzük miért kell ennek így lennie? ... „Miért, hogy nyomorra milliök születnek?” — a nagy a költő mondja. Az „Olcsó Könyvtár”-t Gyulay Pál szerkeszti és a Franklin-Társulat adja ki, de kapható minden könyvkereskedésben egy-egy szám ára 20 fillér.

— **A boritaladó leszállításáról.** A jelenleg érvényben levő boritaladó magassága, mint bortermelésünk, borkereskedelmünk és vendéglőiparunk válságos helyzetének egyik lőé-nyezője. Iria: Dr. Drucker Jenő. Azon képtelen helyzetet, hogy nálunk a fogyasztó igen drágán fizeti a bort és mégis a termelő alig kap érte valamit, aminthogy a kereskedő és vendéglős szintén csak keservesen tud mellelte megélni, első sorban annak a magas adónak tulajdoníthatjuk, melylyel törvényhozasunk a magyarok nemzeti italát, a bort sújtotta. Erről a tárgyról jelent meg e napokban egy tanulmány dr. Drucker Jenő a „Magyar Szőlősgazdak Országos Egyesülete” igazgatójának tollából, mely nemcsak a szőlőtermelőkre, borkereskedőkre, vendéglősökre és a szőlőmivelési fellendüése által érdekelt iparosokra, hanem főleg törvényhozasunk tagjaira bir fontossággal. Szerző kimutatja, hogy mily szerepet játszik a jelenlegi magas boritaladó borfogyasztásunk csökkenésében, miképen terelte erőszakosan a magyar népet a pálinkafogyasztás erkölcs- és egészségtörő birodalmába, mik ennek követke-

ményei és miképen lehetne a bajon segíteni. A boritaladó leszállításával elérhető volna, hogy a termelő is többet kapjon hozzáért, a fogyasztó mégis olcsóbban jusson borhoz, és viszont az emelkedett forgalom mellett a kereskedőnek is, a vendéglősöknek is csekélyebbek volnának üzemi költségei. Amellett pedig az állampénztár is csak legfeljebb átmenetelig járna rosszul, mert a félére leszállított adó mellett a togyasztás 3—4-szeresre emelkedvén, az állami bevételek is növekednének. A számos történelmi és statisztikai adat, a külföldi példákra való hivatkozás, a bor nemzetgazdasági jelentőségének kidomborítása által ez a munka irodalmunkat oly röpirattal gazdagította, melynek előfiasat mindenkinek ajánlhatjuk. Ára 1 korona. Megszerezhető a „Borászati Lapok” kiadóhivatalában, (Budapest, IX., Ullői-ut 25.) és minden könyvkereskedésben.

**FRANKLIN-TÁRSULAT
KIADÁSA**

**MAGYAR
REMEKIROK**

55 KÖTET
SHAKSPERE
ÖSSZES SZÍN-MŰVEI

6 KÖTET
ARUK EGYÜTT
240 KORONA

KÜLÖN
Magyar Remekirok 220 kor.
Shakspere 30 kor.

Most jelent meg a II. sorozat!
TARTALMA:

Arany János munkái II. kötet.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Rittai Frigyes.

Kossuth Lajos munkáiból.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferencs.

Reviczky Gyula összes költeményei.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Koroda Pál.

Szigligeti Ede színművei I. kötet.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Jayer József.

Vörösmarty Mihály munkái II.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Az öt kötetből álló első sorozat tartalma:

Arany János munkái I.
Sajtó alá rendezte Rittai Frigyes.

Vörösmarty munkái I.
Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.

Tompa Mihály munkái I.
Sajtó alá rendezte Lévy József.

Garay János munkái.
Sajtó alá rendezte Ferenczi Zoltán.

Csiky Gergely színművei.
Sajtó alá rendezte Vadnai Károly.

Minden könyvkereskedésben kapható.

U J K Ö N Y V E K .

Kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében

Zola Emil: Igazság. Két kötet. . . . . K. 7.—
 Tolstoj Leo: A házasság regénye . . . . . 1.—
 Conan Doyle: A kings-gylandi rejtély. . . . . 1.—
 Gorkij Maxim: Hajléktalanok. . . . . 1.—
 Galdos Perez: Az apáca. . . . . 1.—
 Gáspár Ferenc dr. Hét-év a tengeren. I. f. —60

Péküzlet
és sütőde
— teljes berendezéssel —
— azonnal —
bérbeadatik.
Bővebbet megtudható
a kiadóhivatalban.

Beniczkyné Bajza Lenke
kedvelje az egész magyar olvasó-
közönségnek. — Regényeinek tárgya
megragadó, kedves és lebilincselő.

Beniczkyné Bajza Lenke
.... REGÉNYEI ..

Mártha . . . . . Regény 2 kötetben . . .
Ára füzeve 4 kor., kötve 5 60

Helytartóné . . . . . Regény 1 kötetben .
Füzeve 2 00 k. ktve 4 40

Előítélet és felvilágosultság.
Reg. 3 köt. Füzeve 10 kor. kötve 14 80

Fekete könyv. Ahól a cipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. díszköt. 4 60

A magyar szépirodalmi kedvelő t. olvasó-
közönség figyelmébe ajánljuk a magyar
regényirodalmi egyik elsőrangú nagyműt,
Beniczkyné Bajza Lenke fölényes regényeit,
melyek alulról világvilágosságú és általán
minden könyvkereskedésben beszerezhetők.

FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedés és könyvtárolás
NAGY-KANIZSÁN

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszeri és diverzálai cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszeri és diverzálai cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásában az általa nevezett intézetben díjmentesen felülvizgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

— ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89—100

HIRDETÉSEK

felvételnek

Fischel Fülöp

könyv és papirkereskedésében

Nagykanizsán.

ZSÁKOK.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása. új és használt . . . . .

zsákoknak és minden fajta vizáthatlan ponyváknek

Winkler Zsigmondnál

. . . BUDAPEST . . .

VII., Nyár utca 23. sz.

180—10.

Fernolendt

cipőténymáz a legjobb máz a világon; — e fényerém világos cipőket tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt, fontos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfénymáz által egészen újjá lesz. Mindenütt kapható. — Alapított 1880-ban

Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 21.

Méregmentes! **Méregmentes!**

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valóógos forradalmat idézett elő az újonnan főtallált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” bámulatos módon kiirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szer minden féreg ellen. Számtalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, körháztól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk mezői irtószerekre. Megrendelések a laboratóriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPÁD ÉS TÁRSA

„FUCHSOL” vegyszertár laboratóriuma POZSONY.

Vörösmarty-utca 7. szám. 163—10.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. Mindenütt kapható.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruhakereskedés

Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigorúan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyrédmű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre — nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR

férfiszabó.

tisztelettel

Munkaadónk

Városlás-ápolat, Fischel Fülöp könyvkereskedésben.

Munkaadónk árterésni lehet naponta a. u. 4-6 óra közt.

Idő intéendő a lap személni részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városlás-ápolat: Fischel Fülöp könyvkereskedésben.

Helyközi telefon 103. szám.

Kiadástól árak

Egész évre 12 korona
Félévre 6 korona
Negyedévre 3 korona

Yvillért petitsora 40 fillér

Előfizetésnek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéendő.

Szerkesztési levelek csak ismert emberek fogadjatnak el.

Egyes szám ára 20 fillér.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap 3 csüförtökön.

Nagykanizsa. 1903.

Felolós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Kévész Lajos.

Vasárnap, július 19.

Halis István.

A Magyar Szemle című szépirodalmi lap e heti (július 12-iki) számának vezércikkében a következőket írja:

»A dilettáns szó, amintez Heysse szótarában megolvasható, szoros összefüggésben van a »delectare« szóval, amely tudvalevőleg annyit jelent, hogy gyönyörködtetni, amiből azonban nagy hiba volna azt a következtetést levonni, hogy a dilettánsok azok, akik gyönyörködtetnek.»

»En a dilettáns fogalmát úgy határozom meg, hogy az ismét közel jutna az eredeti latin szóhoz, amely törzsoke volt. E szerint a dilettáns az az esztétikai lélek, amelyben a remekművekben való állandó és folytonos gyönyörködés bizonyos formái készségeket fejleszt ki, amelyek szintén nyilatkoznai iparkodnak. Aki szereti és érti a jó verseket, aki sokat gyönyörködött bennük, az idő folytán okvetlenül ráadja fejét a verselésre. A nagy impressziók reakciót keltenek benne, s nem volna fogékony lélek, amely egy sor remekmű intenzív élvezése után nyugodt maradna, s nem adna hangot magából.»

»Franciaországban körülbelül minden író tud írni s az írók javarésze írómű-

vész is egyuttal. Nálunk ellenben a legjobb irodalmi családokban is megcsik, hogy nem tudnak írni, legalább is nem úgy, ahogy elvárna az ember. Viszont akadnak igazán jól író dilettánsok. A minap például kezembe akadt egy vidéki ember könyve. Hajnalhasadás a címe, a szerzőt Halis Istvánnak hívják, s Nagykanizsán városi tanácsos. A kötetben elbeszélések vannak és krónikás dolgok Kanizsa város történetéből. Ugyan ez a szerző, — ha jól emlékszem, — pár esztendővel ezelőtt is adott ki egy könyvet, s annak ez volt a címe: Színes mozaik Kanizsa város történetéből. Nem tudom, hogy egész pontosan iram-e le a címet, mindenesetre hálátlanság volna tőlem, mert annak idején élvezettel forgattam a könyvet. Szerzője kétségtelenül műkedvelő és nem ügyvezető hivatásos író, mert vidéken adja ki könyveit, ujságban sohasem látom a nevét, s olybá tűnik föl, hogy nem is áhúzik írói babérokra. Amde ha öt dilettánsnak nevezem: rettentős fogalomzavar támasztottam magamban. Mert tudni való, hogy Halis István sokkal jobban ír, mint napilapjainkba dolgozó tárcairóink túlnyomó része. Van stílusa, ami annyit jelent, hogy írásmódja egyéni, formás, sőt nem egy helyütt művészi, magyarossága pedig

kedves és vezző. Szóval e dilettánsnál szemben, aki tud írni, tömördek írói idézhetnék, aki nem tud írni.»

— E cikkhez még sokat hozzátehetnénk, ha Halis István nagy tudását, széles ismeretkörét és derült humorát méltatni akarnánk, s az is bizonyos hogy már régen országoshíri nevezetes ember lenne, ha minden törekvése oda nem irányalna, mikép Kanizsa város történetét az ismeretlenségből kiemelve, s tudományát majdnem kizárólag ennek a célnak nem szentelné, — de nem szándékunk az ő munkásságának ismertetése.

Csupán felhívni akarjuk az illetékes tényezők figyelmét arra, hogy az Isten-től nyújtott alkalmat ragadják meg, és irassák meg vele Kanizsa város történetét. — mert annyi tudással, önzetlenséggel, szorgalommal és szeretettel senki sem fogja e város történetét megírhatni, mint ő.

Szemünk előtt van, hogy egyik-másik törvényhatóság mennyi áldozatot hoz történetének megírására — hasztalaml. Somogy megye ismételve mozgalmat indított meg ez iránt, Zalamegye pedig már a második 10,000 firtól áldozza rá.

Kanizsának pedig lehetőség adatott, hogy történetét kevés költséggel egy magas nívón álló oly igazi tudással

TÁRCA.

Stiriában.

Cilli, július 14.

A »Zala« vezércikk-írójával olyan közeli viszonyban vagyok, hogy határozottan számíthatok bocsánatára: amiért megint idegenbe jöttem. Különb is úgy tudom, hogy a Zalának az a vezércikke, mely a magyar fürdők érdekében jelent meg, nem mondott anathemat minden magyarra, aki idegenbe megy nyaralni vagy fürdőzni. Azokat akiknek muszáj, már előre kegyelmesen abszolválta.

Nekem pedig muszáj volt.

Ennek a muszájnak eredő okát már egyszer (talán kétszer is) elírtam már. Elújjogtam ennek a csodásan balzsamos cillii levegőnek, ideg-acéelőző patak-fürdőjének hatásán is. Erről most már ne beszéljünk!

Elég az, hogy nekem muszáj volt idejőnnöm. Voltak éppen nem is nekem, hanem annak, aki régi jó magyaros elnevezéssel az én felesem, mindenben osztályosom; a lekemnek, az életemnek, az egész én-ségemnek a fele. En tehát csak feles jogon vagyok itt.

Nekem magamnak elég balzsamos a nagykanizsai levegő is. En már husz esztendő előtt

Potyilfürdőre avattam a csendesen kelepelő Potyil-malmot. Hajgató Sándor barátommal nagy-szerű plenmot csináltunk a hírbét boru Szentgyörgy vár tetején, hogy hogyan lehetne a Potyilból Potyilfürdőt csinálni. Most is csodálom; mikép pen lehettek nekünk a szentgyörgyvári bormellett olyan fantasztikus álmaink! Az igaz, hogy vízes álmaik voltak. És amennyiben a mesebeli róka módjára elérhetőnek, tehát savanyuak is. Így már az én némileg mégis csak meg lehet érteni azokat a fantasztikus álmokat. Bennünk volt a szentgyörgyvári termés lelke. És ennek őstermésze szerint meg is usztak, el is usztak; hiába vertük föl időnkint az emlékezet tiszta acél-láncával.

No nem egészen! Csak a fürdő bódék, meg a betonozott fürdő medence usztak. Az a gyönyörű sétátér, amit a Potyil-malom melletti lankás domboldalra álmodtunk, legalább részben meg-lólsát a róm. kath. temető mellett.

Istenem, ha Tripammer Gyula barátom, aki olyan nagyszerűen irányítja a bankjegyeket a hatalmas pénzforgalomban; avattól büvészi kézzel vonz és továbbít, — valahogyan oda tudna varázsolni innen Cilli mellől ezt az idegacéelőző »Sann« folyócskát a temető melletti park tőzomszédságába: az ő halhatatlansága lenne a vizre épített halhatatlanságok legtartósabbja; sohasem mosná el az idők árja. En holtig nagyságoálnám. Mindenki; még a késő nevezédek is!

Node, ne ábrándozunk lehetetlen dolgokról.

Különb is sem elég maga a természet áldása. Ha az a csoda megörtönnék is, hogy a Sann folyó medret hagyna és egy káprázatos salto mortaléval odavetődne a mi sétatérünk mellé: még nagyon kétséges, hogy a »Nagykanizsai Szé-pítő Egyesület« ki tudná-e úgy aknázni, mint a cillii! Mert amint az itteni Szé-pítő Egyesület működéséből látom, a cillii polgároknak igen erős nemcs-k a szép-érzék, hanem a praktikus érzék is. Nem hiszem: hogy Cilliben akadna egyetlen olyan önálló polgár, aki nem volna tagja a Szé-pítő Egyesületnek; mert itt mindenki be-latja, hogy a szé-pítés nemcsak gyönyörűséget, hanem hasznót is nyújt neki. Látják, hogy a Szé-pítő Egyesület munkájának eredménye az a szép pénzforgalom, amit az idegeneknek nyaralása itt terem. Bizony szép néhány ezer korona marad itt azoktól az idegenektől, akik pedig itt egyéb gyönyörűséget nem találnak, minthogy egyet-egyét lubicskolnak a gyorsan sikamló Sann habjaiban, azután sétálnak a parti sétatéren, vagy leülnek egy padkára és teljes tudóval szívják magukba az ozonod, pompás levegőt. Es ez éppen elég, hogy magteljék gyönyörűséggel a lelkük.

De hát ezt a lélekgyönyörködtető környezetet meg is kellett ám teremteni. Nem tudom, hogy a cillii Szé-pítő Egyesület Plihá Ferenc, akinek az ősványvágási munkából, és Tripammer Gyulája, akinek a felfogalási munkából jutott itt

A visszamaradt árak augusztus hó 1-től kezdve Kazinczy-utca (vasuti u.) volt Kugler-f. üzleti helyiségben a Mödlingcipőrakt. átellenében olesó áron adatnak el FANTL TESTVÉREK.

megirathassa, milyen vidéken nem szokott akadni. Mert a vidéken vannak ugyan írói és Művészi körök, de alig vannak írók és művészek:

Hogy miként lehetne az ügyet dűlőre vinni, ahhoz nem szólhatunk hozzá a városi tényezőknél és a szerzőnek véleménye nélkül. De egyelőre talán elég lenne az is, ha a tudós kutató vállairól levennék a hivatalos gondok egy részét és a kutatási költségekre 4-5 éven keresztül évi 500 600 forint adnának.

Nincs többé protekció!

A viláért sem mertük volna ide-írni címül ezt a kategorikus kijelentést, ha már az újságlapok hirdetése között rengeteg sokszor nem olvastuk volna, hogy: „nincs többé kopasz fej!”

Ha ezért a vakmerő, botránnyosan hazug állításért sem ütöttek még agyon senkit sőt még csak a fejét sem törték be senkinek: akkor talán ezért a mi merész enunciaciónkért sem történik emberhalál vagy fejbetörés.

Mivelhogy protekció is éppen úgy nincs, mint kopasz fej. Más szóval: van. Még pedig éppen olyan bőségesen vagy talán még bőségesebben mint kopasz fej.

Sőt nekünk az az alapos gyanú, hogy a protekció és a kopaszfejek viszonylagos számarányában valami mélyebb, szorosabb biológiai kapcsolát van.

Próbáljuk csak fölláttítani a tételt!

Mennél több a kopasz fej, annál több a protekció.

Vagy:

Mennél több a protekció annál több a kopasz fej.

Az már régi logikai törvény, hogy csak az a tétel áll igazán, ami megfordítva is áll. Bizonyítsunk!

Amióta magasabb kormánykörökben, talán éppen a minisztertanácsban kimondották,

hogy „protekció percut.” s hogy ezt a szót: „protekció” mindenkinek szolgáló példaadásul ki kell törölni a magyar állami kormányzat szótárából; azóta a hivatal vagy valami előnyt, kedvezményt keresők társadalmában is, meg magasabb helyeken, a minisztériumokban az osztályfőnökök és a nyakukban járó befolyásos egyének krónikus hajhullásról panaszkolnak, ami rendszeresen olyankor lép föl nálunk, mikor erősebben verejtékeznek. Ez pedig akkor történik, mikor a protekció keresőknek kilincselni kell Pontiusnál, Pilátusnál, hogy valami szerény álláshoz vagy kedvezményhez jusson; a protekció-ésszközlés vagy protekció adás iránt megröghant egyéneknek pedig száz ürügyöt, száz okot, száz föllentést kell kieszelelniök, hogy egyiket kielégítsék, a másikat megnyugtassák; a harmadikat biztassák közel jövővel, kilátásba helyezésével meg az udvarias elutasításnak százféle formájával, a mellőzés verte sebek gyöngéd bealzasz mozásásával.

A protekció-keresésnek és protekció-adásnak ez a krónikus ismétlődése, ezek az irgalmatlan verejtékfacsaró mozzanatok, megrakva az aggodalmak, gondok, a lázas utánjárás, a kölcsönös kézmosság, a lótas-futás izgalmával, fejsorvasztó tehével, — mint valami bolondosan gyomláló kezek, tépik ki a protekció hajszájába jutott, sodort vagy bevonszolt egyének jobb sorsra érdemes hajzatát.

Csak végig kell nézni a hajzában szerepeltek fején, és habozás nélkül meg lehet állapítani, hogy körül-belül milyen mértékű volt a protekció-hajszaja. Minden ütök és nyilvános statisztikánál megbízhatóbban beszélnek a megritkult hajzatok vagy a meghajlatlanodott fejek.

Mennél több a kopaszodó vagy kopasz fej: annál több volt a protekció. Amiből viszont következtethető az is, hogy: mennél több a protekció, annál több a kopasz fej.

Quod erat demonstrandum!

A különös csak az, hogy éppen azóta dühöng olyan szertelenül a protekció, amióta kimondották a magasabb kormánykörök, hogy nincs többé!

Mintha csak ettől a szentenciától varázslatos módon fölpattantak volna a protekcióra leső radar elzárt zsilipjei és fékevesztetten rontott volna ki arra az utra, amelyről eddig nem is tudta, hogy van; hisz csak a magasabb helyről elhangzott szentencia enunciatá, hogy volt, de nem lesz.

— Nem lesz?! Milyen mese-beszéd ez! — gondolta magában mindenki; — és így fűzte tovább ki-ki a maga természetes eszével az okoskodást:

— Az okosapának ha van egy két szép almája, amiket egyik vagy másik kedves embere, szeretett vendégje számára tartogat; és van egyuttal egy csomó torko; gyermeke; akkor szépen elfűle az almákkal, és azt sem mondja meg nekik, hogy van ám a házban alma; elfogyasztás után sem árulja el, hogy alma volt a házban. Amelyik apa azt mondja a prédára levő, torkos gyermekeknek: „Volt ám a kamarában alma, de már megtűtük:” annak kijelentését a megtévesztetlen gyermek-logika tréfás figyelmeztetésül fogadják: hogy van ám még, csak keresni kell. — Az öszes, élelmet gyermek az ilyen figyelmeztetésre keresni kezd, és rendszeren talál is.

Körül-belül ilyen apai tréfás figyelmeztetésnek tekintették — úgy látszik — a protekcióra számítók is a kormányunk azt a kijelentését, hogy nincs többé protekció; és azóta még hevesebben, még erősebb hajszával indult meg a protekció keresés.

És hát: tapasztalati tények bizonyítják, hogy felnőt, komoly emberek részéről sem elhibázott dolog a gyermek-logikát követni.

Az a nagy igazalom, az a nagy lázaság, amivel a komoly emberek egyik-másik papának ezt a „nincs” almáját keresik: az leirhatatlan Erőrl némi fogalma csak annak lehet, akit a sors a kényszerűség akár passzív, akár aktív szereplőül a protekció-hajszaja áramlási útjába helyezett.

Nem lehet ezt az áramlatot a legjobban, a legtisztességesebben szándékkal, a legbecsületesebb szerénységekkel sem elkerülni, elmelőzni, magunk mellett elzudulni hagyni, ha el akarunk érni valamit. Bele kell menni

a vezető szerep: mit csináltak volna, vagy egyáltalában csináltak volna-e valamit, ha előbb egy rengeteg, aféle kínai falat kellett volna és kellene bontogatniok?! Azt az irgalmatlan falat, aminek társadalmi közöny a neve!

En szomorú, rezignáló lélekkel gondolom, hogy minket nagykanizsaiakat még a Sann-folyó szakadatlan csobogása csak mélyebb álomba ringatna. Akkor talán a mélyebb álom átátsa következtében még tátozottabb szájjal várnók a sült galambot.

Huszonhét esztendeje ismerem a mi városunkat. Hogy azelőtt mit csinált: nem tudom. De hogy huszonhét esztendőből körül-belül huszat állandóan tátozt szájjal, sült galambot várva töltött el: arra Ég és Föld tanum.

Igen: várta a sült galambot felülről, a hatalom kezéből. Az volt összes álma, minden törekvése, hogy egy hatalmas kezét (egy nagyerjű kormánypartí képviselőt) szerezzon meg, aki majd csodatevő kézzel hajgáltátni fogja onnan felülről a sült galambokat. Pedig jól tudhatta, hogy a képviselőválasztás csak a tehetetlenek, az ügyefogyottak lutrija; csak azok nyernek rajta, akiket a jó Isten mir másfént nem segíthet. És hogy Nagykanizsát nem tekintette ilyen tehetetlen, ügyefogyott városnak a jó Isten, alaposan megmutatta azaz, hogy itt a nagynevű kormánypartí képviselőjelöltek sorban buktak. Sőt hogy a sült galambváró állapot tarthatatlanságát a lehető leghatározottabban demonstrálja még azt is megengedte, hogy a nagykanizsai választókörület állandó néppárti fészekké legyen.

Es ez az egyiptomi csapás mintha csakugyan használt volna egy kicsit. Olyan koppantások érték az orrunkat, hogy szinte önkéntelenül bezárult tőlük a sültgalambváró szánk és kinyil-

lott, megmozdult a kezünk. Mégis csak tenni kell valamit!

Bizony-bizony: tenni!

Es hogy mi mindent: azt csak itt látom ebben a hateraz lakósu, kicsiny városban! Itt az idegenben!

Majd sorra veszek mindent

Egyelőre legyen elég ennyi!

...A többit még zárva tartom az én otthon-szerető lelkemben.

Találkozó.

Írta: Csolnoki Károlyné.

Esti imára harangoztak.

A család éppen vacsoránál ült, amidőn Uncai felkelt az asztaltól, mintha még mindig lenne valami foglalatossága a konyhában; ahelyett azonban hogy oda ment volna, gyorsan kiospont a házból s dobogó szívvel futott végig a kert kavicsos útján...

A kert végén kis ajtó szolgált ki egy kis zöld tisztásra, mely egy másik utcába átjáró volt. — Ennél a kisajtónál szokott találkozni minden hétfőn a két szerelmes.

Egy édes tekintet s egy kézszerítés elég volt a két szív boldogítására.

Tavasz volt, amikor megismerkedtek, gyönyörű csendes viruló tavasz, minden a legszebb pompájában volt, s az ő szívökben is akkor virult fel az első szerelem virága.

Mindketten szépek és fiatalok voltak s kölcsönösen beleszerettek egymásba; — de fájdalom, a szülők makacsul ellenézték házasságukat s hamarosan szakítaniuk kellett.

Az első pillanatban rettenetes kétségbeeséssel gondoltak a halálra. — De azután, amikor már kissé felocsudtak fájdalomukból, okosabban kezdtek gondolkodni:

— Nem, nem fogunk meghalni! Küzdeni fogunk halálig!

Egy napon Uncai elmerengve ült az ablaknál, lehet, hogy éppen szerelméről gondolkodott, amikor egy suhanc a kezébe csusztat egy levelet. A leány majdnem fölsikolytott örömeiben s kebelébe rejtte.

Amikor biztonságban érezte magát, lázas izgatótsággal bontotta fel a levelet, melyben zárlaltan csak e pár sor állott:

Imádott Angyalom!

En nem mondtam le önről s nem is mondok le halálomig. — Fontos mondanivalóm van, amiért okvetlen kell találkoznom önnel. Kérem, adjon alkalmat a találkozársra!

Sokszor puszigga aranyos kacsóit:

László.

Uncai halavány arcára újra kiült a boldogság rózsá-pirja.

Eddig azt hitte, László belenyugodott a szakításba s amiatt igen boldogtalannak érezte magát, de ez az új fordulat új reményt csepegtett szívébe.

Másnap mindjárt meg is írta ép oly röviden a választ:

Edes Lászlóm!

Aranyos sorai boldoggá tettek. A találkozó meglesz, de előbb valami okosat kell kistudnom, hogy hol és mikor. Addig is legyen ürelemmel! Isten önnel! Puszigga:

Uncai.

nyakig, uszni kell az áradattal, ha akarjuk, ha nem; mert az áradat senki kedvéért sem áll meg vagy tér vissza medrébe, hanem amellet, aki valami magasabb, emelkedettebb nézőpontból vizsgálgatja, elrohan; aki pedig dacosan az útjába áll, azon keresztülcsap.

Ennyire vagyunk már azzal a protekcióval, amiről az mondaték, hogy *nincs*. — Annyira, hogy ma már a jó papák — pedig az életben szép karriert csinált papák is (vagy talán; éppen ezek leginkább!) tartózkodás nélkül, nyíltan megmondják már érettebb gondolkodású gyermekeiknek, hogy nem a minősítvénytől függ az egyes életpályákon való boldogulás, hanem a protekciótól, amit csak ügyes okos alkalmazkodással, s az alkalmazkodás révén megnyertek befolyásával lehet elérni.

Igy nőnek, így szaporodnak, praktikus élet-elvekkel tápláltak a stréberek, a kapaszkodók, a társadalom mesebeli ökörszemei, akik a sasok szárnyai alatt emelkednek rájuk nézve sokszor szédületes magasba. A nagy protekció hajzában pedig egyre szaporodnak különösen a mellőzött vagy nemesen önértékes, erős egyéniségek részén a küzdelemben megkopaszult fejek azoknál, akik sohasem találják meg vagy nem is keresik az incselkedő, hatalmas papák „*nincs*”-almáját.

Hiába írjuk föl hát eljlesztő szentenciául a kormány-paloták homlokzatára; hiába hangoztatjuk erősen, hogy nincs többé protekció: mindenki tudja, hogy ez is csak olyan „nincs többé kopaszfej”-féle kijelentés.

Azért mégis csak van és lesz protekció, mint ahogy kopasz-fejek is vannak és lesznek mindvégiglen.

HIREK.

— **Házasság.** Berger Jenő déli vasúti hivatalnok Nagykanizsán július hó 19-én délután 3 órakor tartja esküvőjét Kirchmayer Erzsike kisasszonnyal, Kirchmayer Lajos állomásfőnök leányával Lepsényben.

Részkető kezekkel dobta a postaszekrénybe. Nem merie másra bízni, nehogy valaki elárulja.

Tíz nap mulva, ami Lászlónak egy örökkévalóság volt, annál is inkább, mert ezáltal Unczi még az ablaknál sem láthatta, kap egy édes, illatos, kis rózsaszínű levelet, amelyben Unczi hírlő adja, hol és mikor találkoznak.

Ennek utánna annyira megörült Laci, hogy egy hordó sört fizetett kollégáinak.....

Unczi a kisajtóhoz ért, megállt, szívére szoritotta kezeit s hallgatózott.

Minden csendes volt, csupán a csűr-bogár egyhangú csiripelése s a távolból a békák brekégése zavarta meg a csendet.

Óvatosan kinyitotta a kisajtót.

— László!... Laci!...

Egy kis kőkény-bokor megmozdult s a homályból egy férfi-alak vált ki.

— Köszönöm édes, köszönöm, hogy eljött — rebegte a férfi örömittasan, s magához ölelé a remegő leányt. —

— Oh László! ha tudná mennyire örízenek! még a kertbe sem szabad magányosan kijönnöm; arról pedig még hallani sem akarnak, hogy a felesége legyek.

— Sebaj angyalom! azért mégis az anyém leszel! — mindent el fogok követni, hogy meg-lágyítsam szüleid szívét; csak bízd én rám.

— Jaj, de mikor anyám még hallani sem akar felőled!

— Majd ő is meglágyul! — mondta és csók-jajval halmozá el Unczi selymes arcát.

— De László, most nem érünk rá csókolózni, hanem inkább mondja: mikor utazik el? hova? miért?

— Es egyik kérdés a másikat keresztelte, mert László is felelet helyett folyton kérdegetett.

— **Uj távirtda hivatal.** A kereskedelem-ügyi miniszter Zalavármegyében a *lent*-i postahivatalnal azzal egyesítve távirtdahivatalt rendezte le.

— **Végre.** A város által a Polgári Egylettől megvásárolt kertbirtok végre tényleg köztulajdon lett. Sok huza vona után elkészült a bástya, mely elkülönlíti a város kertjét, a Polgári Egylett kertjétől. Már most kívánatos lenne, ha a városi kertbe mielőbb padok is jönnének, mert ilyenek nélkül közkert el sem képzelhető. Milyelyt a városi kert a nagyközönség részére megnyílik, a padok nélkülözhetlenek. Kívánatos továbbá, hogy a kertbe ne csak a Sugár-ut, hanem a Rozgonyi utca felől is legyen bejárat.

— **Arlejtés.** A zalaegerszegi kir. törvény-széknél folyó hó 13-án tartották meg az arlejtést az Alsó-Lendván építendő kir. járásbírósg és fogház-épület építési munkálataira. — A költség előirányzat 115 142 kor. 49 fill. volt. — Négyen pályáztak. A legkedvezőbb ajánlattevő *Morandini Román* nkanizsai építőmester volt, 12 százalékos engedménnyel.

— **Méltovak osztályozása.** A pallini állami méntelepen elhelyezett méntovak osztályozását, illetve selejtezését folyó évi *augusztus hó 3-án* eszközölik. A kiselejtezett, de tenyésztésre még alkalmas mének a helyszínen azonnal el is adatnak.

— **Uj bélyégek.** A hivatalos lap jelenti, hogy a pénzügyminiszter új bélyégek készítését határozta el. Erről a következő hirdmény jelent meg: **A magyar korona országai területein, 1898. évi július hó 1-től forgalomban levő bélyegjegyek helyett, 1903. évi október hó 1-től kezdve új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsátani.** Ugyanezen alkalommal a bélyegértékosztályok (kategóriák) a következő bélyegekkel szaporítottak 26 filléres, 38 filléres, 46 filléres, 1 korona 26 fillér, 1 korona 88 fillér, 2 korona 50 fillér és 3 koronással. Az új bélyegjegyek két fő részről állanak u. m: a) a tulajdonképpeni bélyegekből és b) a bélyeg alynomatból. Az összes bélyegjegyek egyformán 21 milliméter széles 35 milliméter magas alakban, a fillér- és koronértékűek rajzban háromféle alynomattal és háromféle bélyegképpel. A vegyes értékűek egyforma alynomattal és bélyegképpel külön 35 féle színben nyomva kerülnek forgalomba. A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek 1903. évi október hó 1-je után 1903. évi október hó 31-ig árusíthatók s teljes érvénnyel használhatók, 1903. évi november hó 1-ével azonban forgalmon és érvényen kívül helyezettnek s naptól kezdve kizárólag csak az új bélyegjegyeket szabad használni és árusítani. Az 1903. évi november hó 1-ével forgalmon kívül helyezett

— Hogy van? mit csinál mindig? mennek-e a csütörtöki mulatságra? hol láthatom? stb.

— De mondja László, mikor utazik el? — sürgette a leány izgatottan.

— Legyen nyugodt még csak az ősszel, édes bogaram; ha megengedi, itt még sokat találkozhatunk.

— Igen! ha megígéri, hogy jól viseli magát. És mosolygott azzal az ő édes, bűbajos mosolyával.

— Mindent megígérek! Ha akarja, guzsa köthet, csak hogy láthassam

— Jó! hát akkor minden hétfőn, itt ezen a helyen, ugyanebben az időben, itt lehet, feltéve, ha az idő kedvező lesz. Ellenkező esetben, rákövetkező csütörtökön! — Most pedig menjél, nehogy feltűnjék távollétem s keresni találjanak.

— Ne, ne még, édes Unczi!

— Muszáj! mert baj lehet! — s gyöngéden kitzuszkolta a kisajtón s ráfordította a zárt.

— Milyen kegyetlenek tudnak lenni még az angyalok is!

Unczi az ajtón keresztül belemarkolt az ü-tökébe:

— Pá! szép álmokat! — s megfordult, hogy a házba siessen.

Ugyanabban a pillanatban egy csodaszép me-teor szaladt végig az égen.

A leány összetette a kezeit.

— Mi volt az édes? — kérde László. ki a leány után tekintett.

— Egy csillag hullott alá, — szólt a leány áhítattal, — aki akkor kíván valamit, beteljesedik.

— Unczi jól imádkozott. — Egymásé lettek.

S most már három szép szőszke gyermek fűszerei bódogságukat.

bélyegjegyeknek ezen időpont lefele után való használata és bélyegjegyzési kötelezettség nem teljesítésével egyenlőnek fog vétetni s a bélyeg-és illetékszabályok szerint ezzel egybekötött hátrányos következményeket fogja maga után vonni. A forgalmon kívül helyezett, érvényt vesztett bélyegjegyek a törvényes határozmányok megtartása mellett a bélyegraktáraknál, kir. adó-és jövedéki hivataloknál 1903. évi november hó 1-től 1903. évi december hó 31-ig új bélyegjegyekkel ingyen lesznek kicserélhetők; 1904 évi január hó 1-től ugyanazon évi december hó végéig a kicserélés indokolt kérelemre a pénzügyminiszterium által rendelkezés el. A kicserélés iránti beadványok belyementesek. A forgalomból kivont, érvényt vesztett bélyegjegyek 1903. évi január hó 1-től kezdve többé sem ki nem cserélhetnek, sem értékük meg nem térítetik.

— **Az ifjusági egyesületek.** A hivatalos lap egyik legutóbbi száma jelentős körrendeletet közöl, melyet legújabban intézett a kultuszminiszter a kir. tanfelügyelőséghez az ifjusági egyesületek szervezése és alapszabályaik szerkesztése dolgában. E rendelet kulturális fontosságánál fogva kiváló figyelem érdeme. A miniszter ugyan már a múlt évben emlegette a szóban levő egyesületek alakítását, de azóta mindenféle hiányok merültek föl úgy, hogy ez a most kibocsátott rendelet ezeken óhajt segíteni. Így mindenképpel felveszi az egyesület célja közé az ifjuságnak mértékletes életmódra való szoktatását és korcsnak és más ehhez hasonló helyiségek látogatásától való visszatartását is. Megengedi, hogy az egyesületekbe a jó magaviseletű, 15 ik életévüket eltöltött irni és olvasni tudó leányok is belépethetnek s tagok lehetnek férjhezmenetelükig. Ennek a morális értékét nem is szükséges bővebben fejtegetni. A rendelet külön ifjusági leányegyesület szervezését is megengedi. — A túlzott tanulás az egyesületek férfitagjaira nézve kiváló hátrálással lévén arra, hogy a testvéries együttérzés és a közügy iránti áldozatkész buzgólkodás kifejlesztésük, a miniszter az ifjusági egyesületek céljai közé továbbá még azt is fölvette, hogy a tavaszi, nyári és őszi hónapokban, a hol alkalom van rá, a férfi tagokat a helybeli tüzoltó egyesület keretében, a hol az nincs, valamelyik áhhoz értő tisztviselő a községi tüzoltó szerek igénybe vételével a tüzoltásban gyakorolja, anélkül azonban, hogy az ifjusági egyesület keretében tüzoltó egyesület alakulna. Végül a miniszter meghagyja, hogy az összes állami elemi iskolákkal kapcsolatosan szervezendő ifjusági egyesületek alapszabályai jóváhagyás végett hozzája terjesztendők fel, a nem állami népiskolákkal kapcsolatosan, avagy különállón szervezett egyesületek ellenében a kir. belyügyminiszterhez és felhívja a tanfelügyelőségeket, hogy hasanak, oda, hogy az ifjusági egyesületek az alapszabályokban kitűzött céljaiknak munkalásától el ne térjenek s arra szigoruan az alapszabályokban meghatározott eszközökkel törekedjenek. — A tanfelügyelőségek a kerületükben eddig megalakult ifjusági egyesületekről szólv, kimutatásokat ex évi november hó 1-ig kötelesek felterjeszteni a kultuszminiszterhez.

— **Öngyilkos kávéházi pénztárosnő.**

Sokan ismerték és még többen szerették volna megismernedni a szépséges és elegáns *Popper Gizellával*, ki néhány hónap előtti a kávéházi ifjuság vágyainak netovábbját képezte. A boldog kis Gizi érzékeny lelkülete és ábrándos természetete nem állt összhangban hivatásával. Csak egyet akart szeretni, de ezen egyet, az igazit nem találta meg a sok rajongó között. Nem remélt már sokat az élettől és azért el is dobta azt magától. Legutóbb Győrött volt és mint onnét írják Gönyű község közelében egy fiatal nő hulláját fogták ki a Dunából. A hatóság megállapította, hogy a halott: *Popper Gizella* volt kávéházi pénztárosnő.

— **Véres szerelmi dráma.** Mint *Kaposvárról* írják véres szerelmi drámát játszott el az ott időző színtársulat szolgazemélyzetének két tagja. Nem voltak igazi színeszek, komolyan vették szerepüket. — A dráma végén nem mentek vacsorázni, meghaltak a legteljesebb természetességgel s drámájuk kritikáját a boncolás jegyzőkönyve tartalmazza. — Az egyik, csinos barna jegyszédőnő, *Kis Vilma* a színházi szabónak *Ferenccs Józsefnek* volt a felesége. — A csinos asszonynak már évek óta viszonya volt a szabad segédjével, *Zima István* fiatal 21 éves legényvel,

amely viszony egyszer csak tudomására jött a férjnek is. Ferenc József azonban szerette a feleséget s nem tudott tőle megválni. Megbocsátott az asszonynak, de baját elpanaszolta Nádaay sziniszgatósnak, aki akként határozott hogy a szabó legénynek folyó hó 12-én távoznia kellett volna. A szerelmek azonban ebbe nem tudtak belemenyugodni, s amint az asszony viselkedése mutatja, közös elhatározással a válás helyett a halált választották. — Vasárnap reggel Ferenc Józsefek korán keltek s az asszony föl hét óra tájban elküldte urát a színházba. Alig távozott a férj, megjött Zima István. A szerelmek magukra zárták az ajtót s a férfi egy revolverrel előbb az asszonyt lötte szívó, azután magát először mellbe, majd miután rögtön nem halt meg, fejbe lötte. Mire az ajtó rájuk törték, már mindkettő kiszenvedett. A hullákat azonnal a temető halottas házába szállították, ahol mindkettőt felboncolták. A boncolásnál kintnt, hogy a bűnös szerelmek már a gyümölcse is érett, az asszony 3 hónapja teherben volt. A legényt 13-án hétfőn temették, az asszonyt azonban, kit a férj más temetőbe vitelt, csak 14-én. — A szerencsétlen asszony halálával egy 10 éves kis leány maradt árván.

— **Pöstyén** fürdőről jelentik tudósítónk, hogy a fürdő idei látogatása felülmúlja az ősszes előző éveket, július 1-én megjelent lista 3200 vendéget mutat fel. Nevezetes, hogy a vendégek legnagyobb része külföldi, a mi fényesen bizonyítja, hogy Pöstyén fürdő a múlttal lépést tart. Egy újonnan megnyitott Zander-intézet, (gyógygymnastika) a legnagyobb tökélyre emelte a fürdő berendezéseit, a mely elsőrangú orvosi kézben van, s módot nyújt arra, hogy a sokféle reumatikus bántalmak okozta elterdülések legtükéletesebb gyógyulást nyerhessenek. Pöstyén valóban megérdemli azon bizalmat, melyet orvosok és közönség karöltve nyújtanak.

— **A sűtők a kereskedelmi miniszternél.** Az ország 25 nagyobb városából összesen negyvenhét sűtmester küldöttségileg tisztelget a kereskedelmi miniszternél a sűtőiparrestitútek nevében arra kérve a minisztert, hogy a vasárnapi munkaszünetre vonatkozó, legutóbb kiadott rendelkezésnek a sűtőipar illető részét augusztus 20-ig függesztesse föl. Augusztus 20-ára van egybehívva a sűtőiparosok országos kongresszusa, amelyen a vasárnapi munkaszünet betartása módjairól is tanácskoznak s a kongresszus idevágó megalapodásainak értelmében fogják kérni a miniszteri intézkedés megváltoztatását. A deputáció, amelyhez a budapesti sűtőipar testület tagjai és előjárói közül is többen csatlakoztak Vészi József országgyűlési képviselő, Gelléri Mór országos iparügyosztályi igazgató, Kristófy János aradi kereskedelmi és iparkamarai elnök vezették. Láng Lajos kereskedelmi miniszter szívesen látta a küldöttséget s megígérte az ügy sürgős tanulmányozását és méltányos elintézését.

— **A kislány születése.** Egy veszprémi tizenöt éves kislányon, a polgári iskola negyedik osztályú növendékén esett meg a következő vizsgálati baleset. A tanár ur a leánykának feladta ezt az utolsó iskolai feladatot írják le életük folyását mostanáig. — A penzum nagy fejtorst okozott az egész osztálynak, de különösen az említett kis leánynak. Zavarában bácsijához fordult segítségért, ki aztán lediktálta neki a feladatot, mely kezdődött a következőképpen: „Veszdrebmén születtem 1888-ban. — Az anyus éppen Almádiában nyaralt s mikor hazajött, nagyon megörült a kis-babuskáknak...! — a többi dolgozatokat is a nagyhúscsik diktálták-e? Csak az az egy bizonyos, hogy a kislány egyedül kapott egyest a dolgozatára.

— **Böhnel Miksa** óras Bécs, Margaretenstrasse 48 egy valódi amerikai nickel-anker-roskopi-órát, láncoc és tokkal együtt küld 6 koronáért mindazoknak, akik érde, megbízható és tartós órát akarnak. Pontos járása miatt a legjobb és a legkedveltebb strapa óra. Utánzatokvá-óvakodjunk. Felhívjuk a t. közönség figyelmét a mai hirdetésre.

— **Csigány-humor.** Az egyik kávéházban két cigány diskurált. Az egyik fótás, a másik brácsás. — A jóleléstől folyik szó s a fótás azt mondja: — Ugy élek én, mint a szolgabíró vagy a király!

Egőgys nyilatkozat szörnyen bántja a brácsást s belezúg a fótás dícsőlt himnuszába:

— Mit, hogy hemeség? — Már mit ne hemeségnek! — Hát aszír, hogy én is lélek úgy, mint te! A fótás szörnyen bántja a brácsás nyilatkozata s gúnyosan vágja oda: — Hiszen csak kinyírhajon vergődöl! E vąd leforralja a brácsás bohém vérért. — Mégis kövir vagyok! A fótás moolyog s imigyen főzi le kollégáját: — Csak dagadt vagy...

— **Tollszórás a „Jó Egészség” frja** iskolásfuk között nagyon elharapódzott az a csunya szokás, hogy a tanuló egész szenvedélyvel ráigacsalja a ceruza- és tollszárat. Ez a szokás nemcsak rut de, veszedelmes is, mert sok gyermeknek testi és szellemi elmaradoitása egyenesen a tollszórásnak tudható be. Némesly gyermeknél kezdetben a hányás ingerei jelentkeznek, sőt oly rosszul lesz, hogy az iskolából haza kell mennie. A gyermek rendszerint a gyomor- és fejfájásról panaszkodik. Ennek oka majdnem kizárólagosan a tollszórására vezethető vissza. A tollszár ugyanis ződ festékel van betetve, ez arzénikumot tartalmaz, a mi nagyon mérgező. Legjobb tehát csak olyan tollszárat vásárolni, amely semmiféle festékkel nincs betetve, de ennek a ráigacsalásáról is le kell szoktatni a gyermeket.

— **Erőszakos udvarló** Hegedűs Nándor helynékül pákigény szerelmi viszonyt folytatott Rein Bela mézáros családjevel David Erzsivel, ki u öbbi munkaadója titalmat szem előtt tartva, nem-becsajótta be magához Hgedűst. A legény a zárt ajton dörömbölni kezdett, majd kövekkel dobálta azt, minek eredménye az volt, hogy Rein kilepett a lakasból, Hegedűs dacára a gazda titalmának oda belépett. Itt azonban nem sokáig időzhetett, mert Rein David Erzsi segítségével kidob a az erőszakos legényt, ki azzal boszulta meg magát, hogy R-in összes ablakait beverte. A nagykanizsai kir. törvényszék, hová ezen ügy feljelentés folytán került, magának megsértéséért három havi fogházra ítélte Hegedűst.

— **Gyujtogatással vádolva.** Annak idején tüzetesen megemlékeztünk ama körülményekről, melyek folytán Bárh Fülöp helybeli mészáros gyujtogatással vádva, vizsgálati fogságba került. A kir. ügyész a vádat nem látta beigazolvá, a vádat visszavonta és a kir. törvényszék az eljárást beszüntette. Elteltben elítélte Bárh Fülöpöt egy havi fogházra hamis tanúzásra való rábírás vétségéért, melyet akkor követett el Bárh midőn egész felesleges félelemből Tóth Janost rá akarta bírni, hogy a gyujtogatás estején alibijét igazolja. Az egy havi fogházbüntéstől a kir. törvényszék 20 napot kitöltőnek vett. Bárh illetve védője dr. Bród-Tivadar ügyvéd az ítélet ellen felelt zett.

— **Elveszett gyémánt.** Nagykanizsa r. t. város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy f. 17-én Csengeri ut, Fő-ut, Erzsébet-királyné-téren át a Szarvas Szőlődaig egy nagyobb gyémánt kövű arany mellű elveszett. — Felkértek a becsléses megtaláló, hogy azt a károsfélnek leendő kézbesítésé végett a rendőrkapitányi hivatalnál adja át, hol a tulajdonos által illő jutalomban részesül.

A „Balaton írásban és képbén” 136 illusztrációval megjelent és fűzve 5 kor., kötve 6 koronáért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Irodalom.

— **Katolikus egyetem Pécsen.** Ez a címe Dr. Hanny Ferenc pécsi theologiai tanár 181 lapra (8°) terjedő tanulmányának, mely most hagyta el a sajtót. A tanulmányok célja beigazolni azt, hogy Pécsen három fakultásos egyetem (theologiai, jogi és bölcsészeti) legközelebb már felállítható. A pécsi theologiai főiskolák fentartója, a pécsi szeminárium, és a pécsi jogliceumnak fentartója, a jogliceumi alapok (Sápegy alap, pécsi székesegyház-licealis alap, Hetyey-alap) — ugyanis olyan jól vannak szituálva, hogy már most azonnal is képesek az egyetem felállítására

áni költségvetéssel viselni és bírnak megfelelő tágas és díszes épületekkel is. A bölcsészeti fakultás is felállítható Pécsen minden fülönös nehezég nélkül, mert pedig a pécsi székesegyház évenként 50.000 koronát a kath. tanulmányalapha fizetett be a székesegyház fölötti jövedelmekből (ezenbányák évenként 200—240 ezer koronát jövedelmeztek); ezen évi 500.000 korona máris fedezi egy kezdetleges bölcsészeti fakultás évi kiadásának 1/3, ad részét, a kiadás többi részére pedig a fedezet az országos gyűjtések katolikus egyetemre (eddig közel egy millió korona, maga a Bonnaz-alap 1903. január 1-én 315.739 kor, 47 fillér volt), továbbá Pécs város és a Ciszterci rend hozzájárulása és a további gyűjtések és adományok nyújthatják. A bölcsészeti fakultásnak eleinte nem is kellene külön épület emelni, mert a püspöki lyceum épületben van még elég hely számára; de viszont új épület emelését, Pécs város hozzájárulásával, ugy lehetne eszközölni, hogy egyuttal a főgymnázium épületének kibővítése és ezzel kapcsolatosan végre megoldassék.

A magyar katolikus egyetem felállításának pénzügyi oldala és Pécsen e tekintetben való elsőbbsége (V. fejezet) tagadhatatlanul a döntő pont a tanulmányban, mert ennek merlegelese és realizálásról való meggyőződés után az egész ország katolikusai föltétlenül Pécs mellé fognak állani és megszűnik az eddigi ingadozás a felállított katolikus egyetem helyének megválasztása körül.

A tanulmányok egyébként hat fejezete van és terjedelmes bevezetése és befejezése. A fejezetek címei ezek: I. Fejezet. Egyetemre szükség van. II. Fej. Kath. egyetemre is szükség van. III. Fej. Kath. egyetem felállításának egyházi oldala. IV. Fej. Kath. egyetem felállításának magyar közjogi oldala. V. Fej. Kath. egyetem felállításának pénzügyi oldala. VI. Kath. egyetem és különösen a pécsi kath. egyetemnek életképessége. A befejezés maga is egy önálló fejezet, amint alcíme is mutatja: A legközelebbi teendő a pécsi kath. egyetem felállítása céljából.

Az első négy fejezet után megírva, hogy bárhol is állítatik fel vaaha kath. egyetem, felhasználható az itt összeállított anyag, mert az. I. fejezetben az egyetemnek jelentőségéről és céljáról általában és a magyar egyetemekről különösen is van szó, a II. fejezetben a kath. egyetemek céljáról és az eddig tényleg tennálól ilven egyetemekről értekezik a szerző, a III. és VI. fejezetben jogtörténeti és tételes jogi alapon foglalkozik az egyetemi jelleg enyerésének jogi oldalával.

Dunánulnak és Pécs városnak lényét a magyar kath. egyetem helyének megválasztásánál az V. és VI. fejezetben igazolja be a szerző, de olyan keretben, hogy esetleg másutt állítandó egyetem előmunkálatánál is fel lesznek használhatók az általa csoportosított adatok (a külföldi kath. egyetemekről, a salzburgi gyűjtésről, Eger, Gyulafehérvár, Kassa, Pozsony, Szeged versenyeről.)

Az egész tanulmányt a vonatkozó szakirodalom átalakítása után írta meg a szerző és a jegyzetekben lapról-lapra idézi is, forrásait. Az egyetemekről általában szóló résznél legújabb szerzők: Paulsen, Kaufmann és Denitje munkái (az egyetemekről) voltak forrásai. Ara 3 korona és kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szinészet.

Szerdán: Makó Ayda társulatunk hősnője telt házat biztosított a színháznak Shakespeare egyik leghatalmasabb drámái alkotásában, „Hamlet”-ben a címszerepet adta. Ha abból indulunk ki, hogy a nő a gyengébb nem képviselője, a köprengő dán királyfi pedig megalkuvást nem ismerő, bozszut forraló erős lélek, mely nem tűri a legkisebb ocsmányságot, és az eszmék fenközűségével és erős akaratával törtet kitűzött célja felé — ugy azt kellene következtetnünk, hogy Makó nem tudta összhangba hozni női mivoltával Hamletet. De a művész-lélek, mely Makóban lakozik, az akarat-erő, mely őt valódi hősnővé teszi és rendkívül intelligenciája a magára vállalt nagyfeladat megoldását megkönnyítette a művészhőnek és megszerezte neki a közönség osztatlan elismerését, mely nemcsak az egyes jelenéseket követő tapsviharban, hanem a sok szebbnél-szebb virágo-

mányban is kifejezésre jutott. A többi szereplők közül d. csérettel kell megemlékeznünk: *Aimerlikáról* (Gortrud királyné), *Benedekről* (Claudius), *Pestiről* (Polonia) és *Hevesy Gusztiról* (Orphelia).

Csütörtökön: A *Bob hercege*-t adták harmadszor. Igen jól látogatott ház előtt és némi szerepcserével. Pomponiust Kövessey helyett Nagy Dezód, Viktória hercegnőt Tóth Stef helyett a rendkívül ügyes és sokoldalú Déry Rózsi, Lancaster kapitányt Gózonny helyett Rózsa adta. Ezen változások az előadásnak legkevésbé sem váltak hátrányára.

Pénteken: *A biblids asszony* operette ment zónaelőadásban.

Szombaton: *A baba* operette került színpadra, melyben *Sárossy Paula* újabb diadalokat aratott. A kedvelt primadonna, ma vasárnap, néhány hétre búcsút vesz a kanizsai közönségtől. Helyettese *Sziklay Szerena* lesz, a vidéki szubrett-primadonnák egyik legünnepeltebbje.

Vasárnap d. u.: *Forgószél kisasszony* operette. este: *Hét sorvny esztendő*, bohózat.

Hétfőn: *Lotti ezredesi*, operette, *Sziklay Szerena* első felléptével.

Kedden: *Postásfiú és huga*, operette.

Szerdán: *Próbaházasság*, énekes-bohózat, *Latabár* Árpád jutalomjátékául

Közigazdaság.

A gabonaiüzletről.

Nagykanizsa, 1903. július 14.

Csütörtöki jelentésünk óta, dacára a pompás időjárásnak az árak némileg javultak. A terméskilátások mindenütt kielégítőek, most csak az áráktól függ, hogy a gazdák reményei beteljesedjenek. — Az árpa ugy mennyiségileg, mint minőségileg jó, csak a ma látott minták szerint a színe nem olyan, hogy nagyobb kivételre kilátásunk lehetne.

Mai áraink:

gabonaneműeknél:

Ó buza	7-10/7 15	Tengeri	7-10/20
Ó rozs	5-90/95	Cinquantin	7 50/60
Ó zab	5 40/50	Etelő árpa	5 30/40
Uj buza	6-40/50	Uj árpa merc.	5 40/50
Uj rozs	5 40/50	Urasági árpa	5 75/80

olajmagvak — és hüvelyeseknél:

Őszi repce	10 40/50	Gomborka	8 50/75
Tav. (ujsselandi)	10 10/15	Lenmag	8 50/9.
Tav. (banái)	9 50/75	Tarka bab	5 50
Fehér bab	7.—		

50 kilogrammonként nagykanizsai paritással.

A föld termőképességének fokozása elektromosság útján.

A népesség szaporodásáva az áru utáni kereslet is nő. A kínálat ellenben — ha a produkció nem terhat lépést a fogyasztás emelkedésével — csökken, minek következtében azután az illető termék árának emelkedése, ami ha buzamos ideig tart, vagy plane állandó, egész osztályok életviszonyainak megváltozását vonja maga után.

Érthető ennélfogva, hogy az emberiségnek productív része folyvást törekszik, hogy a termelési módokat a kor kívánalmainak megfelelően olyképen tökéletesítse, hogy a kereslet és kínálat közötti egyensúly fenntartható legyen.

Az emberiség az említett productív részének em. társadalmi munkájára nem csak egy befolyással volt eddig is az elektromosság törvényeinek megismerése és azoknak, a termelés tökéletesítésére való sokoldalú felhasználása.

Elektrotechnika nélkül számos iparág beláthatatlan időkvig nem fejlődhetett volna a tökéletesség oly fokára, mint az ma egyik-másik iparágban örömmel tapasztalhatjuk.

Vegyi ipar és műszaki iparágak, továbbá a közlekedés, energia átvitel és világítás befolyásolják leginkább a termelést, pedig ezek az elektrotechnika felhasználása nélkül éppenséggel nem fejlődhettek volna odáig, ahol ma vannak.

Sok magas hőlokat igénylő vegyi terméknek előállítását, egyes betegségeknek gyógyítását, a városok közlekedési viszonyainak mai fejlettségét, a távolba jelzésnek ma ismeretes számos módját

még felszázad elő t. is merő nyírémeknek hittük és így, ha a technikának bázisai fejlődését némi érdeklődéssel követni nem találjuk kényelmet ennek, volt alkalomunk hozzájárulni ahhoz, hogy egy-egy új ideával szemben — már az első tekiutakra — visszautasító magatartást ne tanúsítsunk. Ezeknek előre bocsátása után, körülbelül emberöltő alatt szerzett és kísérleti tapasztalatokkal elelkepesnek igazolt eljárásról hozhatunk hírt, mely mezőgazdaságunkban valóóságos forradalmat előidézni hivatott. A termények és növényeknek elektromos kezeléséről van szó, mely kezeléssel azoknak fejlődési ideje rövidíthető, valamint agyagterületük jelentékenyen növelhető.

A *Technológiai Lapok* szerkesztője, *Zachara Lajos* több, a tettebb említett tereken kísérleteket végzett tudósokkal érintkezésbe lépett s a megjelölt kísérletek eredményeit eredei helyről beszerelve, kelő adatokkal és magyarázatokkal kiegészítve külön füzet alakjában közölte.

Ezen brosurájában röviden megemlékezik mindazon tudásról, a kik az elektromossággal a növényeknek fejlődését illetőleg a föld termőképességének növelését célzó kísérletek foglalkoztak és ismereti azon okokat, melyeknek alapján az elektromos áram a növények gyorsabb és anyag tartalom tekintetében és durább fejlődését idézni elő s végül ismerteti Dr. Selim Lemszöröm helsinki egyetemi tanár és kiváló természettudós által végzett kísérleteket és azoknak meglepő eredményeit, mely szerint a föld termőképessége 40-90%-kal fokozható elektromosság által. Végül számszerű példakkal is igazolja ezen rendszernek gazdaságosságát és gyakorlatban könnyű alkalmazását.

Gondalkodó közönségünknek, a talában mindenkinék, ki a föld termőképességének fokozását kipróbálni óhajtja, valamint miadazoknak, akik érdeklődnek a tudomány tereken előforduló haladás iránt, de azoknak is, kik foglalkoznak a nemzetnek gazdasági ügyeivel, melegen ajánljuk e füzetke elolvasását, melynél közérdekűbb munka mostanában nem jelent meg a könyvpiacón.

A csinos kiállítású füzet F. chel Pál új könyvkereskedésben 50 fillérért kapható Nagykanizsán.

NYILTTÉR.*)

NYilatkozat.

Gergye Sándor urnak f. hó 8-án tett közleményére válaszul ez:

En a nyakláncot mámoros állapotban vettem el. Bűnöm tudatában azonban levélben rögtön bocsánatot kértem, ígérvé és teljesítve a kár megtérítést.

A nyaklánc tulajdonosnéjáról sértőleg tudva és akarva nem nyilatkoztam. Lehet, hogy bors állapotban tettem, amiről kijózanodva megfellekeztem. — Ünnepelesen kiéletem, hogy a rá nézve tett sértő szó merő rágalom. Az említett urhölgynek szenge koromtól fogva legnagyobb tisztelője voltam s tőle itt a nyilvánosság előtt mély bódolattal bocsánatot kérek.

Kiskanizsa, 1903. évi július 17.

Ifj. Horényi Pál.

*. E rovatban közölteként nem vállal felelősséget a Szerk.

Rohitschi
Styria-torrás
Kiváló gyogyeredmények!
Gyogyviz orvosilag ajánlván!

Gyomor-daganat és görcsök, Bright-é, vesegyulladások, Torok és gége hurut, Gyomor és bélkatarások, Hnygsavas diathese, Csukorhúgy, Keményített, Májbajok.

A Rohitschi ásványvíz nagybani raktára: Hofmann Józsefnél Budapest, Bathory-utca 8.

Borivóknak, kik a bort savanyúvízzel szetik, retik vegyíteni, mindenképpen köbit a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
Savanyúvíz

Éljen ható. E víz közömbösíti a bor savát és az italnak elette kellemes, ingerlő mellékízűt ad, annélkül, hogy a fokozott tartalom.

Mindenütt kapható.

Kalodont
nélkülső hetetlen fogpasztá
a fogakat tisztán, fehérén és épségben tartja.

FRANKLIN-TÁRSULAT
KIADÁSA

MAGYAR
REMEKIROK
55 KÖTET
SHAKSPERE
ÖSSZES SZINMŰVEI
6 KÖTET
ÁRUK EGYÜTT:
240 KORONA
KÜLÖN:
Magyar Remekírók 220 kor.
Shakspere 30 kor.

Most jelent meg a II. sorozat!
TARTALMA:
Arany János munkái II. kötet.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Riedl Frigyes.
Kossuth Lajos munkáiból.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Kossuth Ferenc.
Reviczky Gyula összes költeményei. Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Korödi Károly.
Szigligeti Ede színművei I. köt.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Bayer József.
Vörösmarty Mihály munkái II.
Sajtó alá rendezte és bevezetéssel ellátta Gyulai Pál.

Az öt kötetből álló első sorozat tartalma:
Arany János munkái I.
Sajtó alá rendezte Riedl Frigyes.
Vörösmarty munkái I.
Sajtó alá rendezte Gyulai Pál.
Toma Mihály munkái I.
Sajtó alá rendezte Leány József.
Garay János munkái.
Sajtó alá rendezte Ferencsik Zoltán.
Csiky Gergely színművei.
Sajtó alá rendezte Vadnai Király.

Minden könyvkereskedésben kapható.

MEGVAN!!

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VÉRTES-féle Sósbor-szeszt** (Ferenczpálinkát) csak még száz féle nyavalya ellen használta és a használ által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hon át minden nap a posta — urfól, paraszttól — hazánk minden részéből, egy mindegyik külföldi legtovább országából, hogy egy egész könyvesház tele lenne vele, ha mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy párt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A Vértés-féle Sósbor-szesz különleges készítési módjánál fogva, a legjobb sikerrel használható mint fájdalomcsillapító **bedörzsölés, illetőleg borogatás: köszvény, csúsz, meghűlés, nyílamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, bélyulás, fejazamodás, gyuladás, dagadtatok, mell- és torokbántalmak ellen.** — **Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász,** meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjaita új erőt önt. Mint kitűnő keglmes **pípereszikk,** a legjobb szolgálatot teszi a **fejbőr erősítésére,** elpusztítja a hajhullást okozó korpát; jó a **száj ápolására,** mert ha 5—10 cseppet teszünk egy pohár vízbe, kellemes, felhűsítő, a szájat és fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a Vértés-féle Sósbor-szeszt nagyon használják **gyomorgörs, hasmenes, rosszullet, fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös istenáldása az a **felé,** ahol nincsen jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha jár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetlen, egészségtelen vizet ártalmatlanná és itatóvá teszi.

Általában véve, a Vértés-féle Sósbor-szesz majdnem minden bajnál használható első segítségül. Belsőleg egy-néhány csepp veselődő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elmúljon.

Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen **legkitűnőbb**

VEDJEGY.

legmegbízhatóbb s mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

VÉRTES-féle Sósbor-szesz kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a Vértés-féle Sósbor-szesz a másénál? — Legalább egy mondja egyik-másik elárultó, akinek az állítólag olcsóbb portékánál nagyobb a haszna és azért a közönséget rábeszéli, hogy azt a rossz portékáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó húsak híg a leve, és hogy a hatásos, céljának megfelelő szor sohasem drága. A Vértés-féle Sósbor-szesz azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vértés-féle Sósbor-szesz sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból **sokkal kevesebb** kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre pld. a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vértés-féle Sósbor-szesz elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vértés-féle Sósbor-szeszből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vértés-féle Sósbor-szesz csokélyebb mennyiség dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtájú, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vértés-féle Sósbor-szeszt **sehol** sem lehet kapni, hanem csak 80 filléres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a címkéjélenyomatot „**paraszt-vedjegy**” és „**Vértés**” név rajtok és s skatulyákat látható. A Vértés-féle Sósbor-szesz egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyen nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek megbecsülni és nem ritkán megint

OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításokon **első díjakkal:** díszoklevéllel, díszkereszttel és aranyéremmel lett kitüntetve 1 egyszerű üveg Vértés féle Sósbor-szesz kimerítő használati utasítással együtt 1 korona 1 dupla üveg, 2^{1/2}-szer annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbaüvegcseke 30 l

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, Ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében. Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgyesy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neumark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferencz** uraknál. Zala-Egerszeg: **Hubinsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztetz Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** uraknál. Marosán: **Műna és Berger és Wilhelm K.** uraknál, általában ott, ahol plakátok a fenti védjeggyel láthatók, valamint közvetlen: **VÉRTES L. „Sas”-gyógyszertárban LUGOSON.**

13166.—1903.

191—1

Hirdetmény.

Nagykanizsa város rendezett tanácsa részéről ezennel közhírré tételik, hogy a helybeli állami elemi népiskoláknál az állami kezelésbe vétel alkalmával a hiányosnak talált tárgyaknak javítási munkálatára 228 korona 50 fillér költség-előirányzattal, valamint ugyancsak az állami elemi népiskoláknál ujonnan beszerzendő tárgyak szállítására 3067 korona 80 fillér költség előirányzattal a helybeli aztalosiparosokkal **1903. évi július hó 28-ik napjának délelőtt 10 órakor** a városház tanácstermében nyilván s szóbeli és zárt írásbeli ajánlatok mellett nyilvános versenytárgyalás fog tartatni, a megállapított költségvetés és feltételek alapján.

A szóbeli árlejtésen résztvevők tartoznak bánatpénz fejében 200 koronát készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyv-érték az árlejtést vezető bizottság kezébe letenni. A zárt írásbeli ajánlattevők pedig kötelesek bánatpénz fejében ugyancsak 200 koronát készpénzben, vagy óvadékképes papirokban, esetleg helybeli takarékpénztári betétkönyvben írásbeli ajánlatukhoz csatolni, esetleg ezen értéknek a városi házipénztárba letétként e helyezeséről szóló eredeti letéti nyugtát mellékelni.

A zárt ajánlatok az árlejtés megkezdéséig, vagy s legkésőbb **1903. évi július hó 28-ik napjának délelőtt 10 órájáig** a városi iktatóba beadandók, annyival inkább, mert ezen időn túl érkező ajánlatok figyelembe vételni nem loznak.

A költségvetések és az árlejtési feltételek a v. k adó hivatalban a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A VÁROSI TANÁCS

Nagykanizsán, 1903. évi július hó 11. én.

VÉCSFY
polgármester.

Ezen cognaknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az a nevezett intézetben díjmentesen felhívizsgáltsassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

BALATONBERÉNY

FÜRDŐ.

Az egész Balaton mentén a legjobb, legszebb, legolcsóbb és leglátogatottabb fürdő.

Lakás és étkezés (urias) 2 szem/lyre,
napi 3 forintba kerül fürdőzéssel együtt.

Bővebbet

PÁLI LAJOS
vendéglősnél.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésén.

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Csodás, gyors hatása.

A női szépség

előresére, tökéletesítésére és fenntartására legkifejlesztettebb és legbiztosabb a vegytiszta, sem higanyt, sem ólmot nem tartalmazó, teljesen ártalmatlan

FÖLDES-féle

Margit-Creme,

Ezen világhírű arckenőcső pár nap alatt eltávolít szepit, májtoltot, pattanás börtakát (Mitesser) és minden más bőrbajt. Kismiltja a ráncokat, redőket, himlőhelyeket és az arcot fehérré, simává és üdévé varázsolja.

Ára: kis tégely 1 kor., nagy tégely 2 kor. Margit hölgypor 1-20 K., Margit szappan 70 fl., Margit fogypép (Zahnpaste) 1 kor., Margit arczviz 50 kr.

Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő:

FÖLDES KELEMEN

gyógyszerész ARAD

Kapható minden gyógyszerárban, drogáriában és illatszerkereskedésben.

Főraktár Nagykanizsán:

Hamisítók bíróság üldözötteknek	Bécs, Lajos és Prager Bécs gyógyszerárjaiban	Legjobb szépitő szer
---------------------------------	--	----------------------

HÁZELADÁS.

A VARGA LAJOS-féle ház Nagykanizsán a Bätthányi- és Kistaludy-utca sarkán -- modern egész új épület, -- áll 8 szoba, konyha, istálló-4 lóra, kocsifélszer és kertből, (beépíthető telekkel) eladó. — 135-3

Czim megtudható e lap kiadóhivatalában.

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-féle

ALAIKA-CRÈME

Cosmetium par excellence.

Az arc bőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdőséget, tisztaságot és báj ad. Eltávolít porosodást, szepit, börtakakat (Mitesser), napbarnítottágot stb. A legcsinább kezeket finommá, fehérré és gyöngödé varázsolja. E önyök: Alaiska-Crème nem zsíros, se nmifele féma kártszereket nem tartalmaz, orvosiilag jóvábagyvá és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tégely ára 3 kor. Próba tégely 1 kor. 20 flil.

A laisz-püder

(stapor)

kitünően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmeticai hatását, a bőrnek simbolószárnyalato finom üde, rózsás üdöséget ad, nagyszerű illata, kitünő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan mert semhiganyt, sem bismutot nem tartal. az. — Egy doboz (fehér, rózsás vagy sárga) 3 kor.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerésznél. Bé s. XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kittüntetve: Páris, London, Amsterdam és Bécsben 1903-ben arany érmekkel, és dísz-oklevelekkel.

Uj könyvek és zeneművek

Kaphatók

Fischel Fülöp könyvkereskedésében

Zola Emil: Igazság. Két kötet.	K. 7.—
Tolstoj Leo: A házasság regénye	1.—
Conan Doyle: A kings gylandi rejtély.	1.—
Gorkij Maxim: Hajléktalanok.	1.—
Galdos Perez: Az apáca.	1.—
Gáspár Ferenc: dr. Hét év a tengeren. I. f. —	60

Dankó Pista 60 eredeti magyar dala, zongorára, énekre, — szöveggel	4.—
Piros tojás zenealbum, 25 legszebb zeneszerzemény zongorára	4.—
Gyaluforgácsok. 100 eredeti magyar népdal. Szövegét írta és zenéjét szerzette Paludi Nagy Lajos. I. füzet 25 dal.	3.—
Dóczy nóták, kiadja a debreceni Csokonai Kör	5.—

Férfi-ruha és cipő szakmából

fiatal segéd

folyó évi augusztus hó 15-ére

felvétetik.

Ajánlatok **Kürschner Ignác Fia** céghez

Nagykanizsára intézendők.

Péküzlet és sütőde

— teljes berendezéssel —

— azonnal —

bérbeadatik.

Bővebbet megtudható a kiadóhivatalban.

Teljesen ingyen

Alapított 1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha érték-telen utánzatok által hagyja magát elámitani. — Az én valódi: amerikai Nickel

ANKER-ROSKOPF-ÓRAM

(Antimagnetica) szabadalmazott Email-számlappal, látható mintaszorint 36 órai járással egyedül kiváló ellenálló képessége, valamint pontos járása által a legkedveltebb és a létező legjobb strapa óra. Különösen ajánlható tisztéknek vasuti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyorség, kalauzok, gépészek és mindazok részerekek egy erős megbízható és tartos orát akarnak. Ára egy szép nickel láncal és tokkal együtt csak **6 korona** 3 évi jóállással 3 darab vételnél csak **5 korona**. — Nem megfelelő esetében kicsarólem, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az J. amerikai óragyárak vezérképviseletétől.

BÖHNEL MIKSA órás

BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./106

— a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója. —

ÓVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléb-tokkal és imitált papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órás. Az én éráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs feletti cégjegyzéssel ellátva utasítunk határozottan vissza. 174-10

Tarcsa gyógyfürdő.

(Vasvármegyében.)

Glaubersó-tartalmu szénsavdus vasforrások. A legújabb módszerek szerint berendezett pezsgő és ásványvíz, valamint vasláp-fürdők. Kellemes hűvös égal; a kényelem minden igéi nyelnek megfelelő olcsó lakások; villamosvilágítás, két jó vendéglő, gyógyszerár, naponta kétszer zene; szép kirándulások. A női szervek bántalmái, sápkór, vérszegénység, továbbá a légzési és emésztési szervek bajai ellen kiváló orvostekintélyek ajánlják. 148-8

Évad május hó 24-től szeptember hó végéig.

Az évad kezdetétől június 15-ig és augusztus 15-től szeptember végéig tetemesen olcsóbb árak. Felvilágosítás al szolgál és kíváncsiakra prospektust küld a fürdőigazgatóság. — Állandó fürdőorvos Rhorer Aladár dr., tb. megyei főorvos. Tarcsei Károlyfürdő, különösen mint óvszer, járvány esetén ivóvíz ajánlha ó. Megrendelések Tarcsa fürdőigazgatóságához és Budapeston Edeskaty L. ca. és kir. udvari szállításhoz (V., Erzsébet-tér 8.) intézendők. Vasuti állomás Posó- és távirat helyben. Budapestről és Győről naponta Tarcsa-fürdő feliratu közvetlen I.—II-od osztályú kocsik közte kednek oda-vissza.

Aszódy József

czimfestő Szombathelyről

Nagykanizsán felállítandó

rendkívül díszes és tetszetős

megfestésű

reklámtábláit

ajánlja gyárosok, kereskedők és iparosok figyelmébe.

Szenzációs ujdonság, mely a börtőknek nagy előnyt biztosít.

Bérelni lehet Fischel Fülöp könyvkereskedésében, a hol bővebb felvilágosítással szivesen szolgálnak.

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépítésére

és finomítására PÜDER

Legelegánsabb, toilette, háli és salon puder.

Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben. Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB TAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyára

Főraktár: BÉCS, I. Wollzelle 2.

Szétküldés utánvét vagy az összeg előleges beküldése mellett. Kapható a legtöbb illatszer-, drogua-kereskedésben és gyógyszerárban. Nagykanizsán: Alt és Böhm Keleti M. Mór és Kreiser Gyula cégeknél.

egy doboz ára 2 kor. 40 flil

A leggyengébb, kitudó, jafé hahajtó mag cecsenőföknök is adható, 25 ezskörké ára 1 korona.

Órák, ékaszerek
RÉSZLETFIZETÉSRE
 in, olcsó szabott áron
SERENYI
 órák és ékaszerek
 Budapest, Erzsébet-körút 28. l. em.
 Főutcai: 14. Főutca 21. sz.
 Köpca árjegyzék ingyen.

Köszvény és cauz ellen legsikeresebb
 a KRIEGNER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér

110,000 sorsjegy, Xyeremények összege
 55,000 nyerevény. 14.459,000 korona.

KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályozásjárték föllárúított helye
 BUDAPEST, Andrásy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előszkenyessz! Kiváló szerencse!

Ha öszül a haja,
 használja a
„Stella“
 vizet, mely nem foat, hanem a haj eredeti szinét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 6 ca. és kir.
 tessége József tők. udvari szállítója
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérgyógyítás biztos gyógmód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és bürbaj, szárhüdes, elmozavar ellen.
 E gyógmód megálapítja:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRUT 10. L. EM.

Megjelent az új X-es számú
YOST MODELLE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
 MÉRJEN PROSPECTUST A RÉSZVÉNYTÁRSASÁGRÓL
YOST IRÓGÉP
 Budapest, New York

Remek és olcsó fényképek készílnék
RIVOLI
 fényképezési és festékezési műtermében
 BUDAPEST, VII. KER., KERÉPESI-UT 30. SZÁM.
 !!! Régi via képek után is sikerült megfőzösek !!!

Hirdetéseket, reklámokat az akarszer-
 rlen, pontosan és legolcsóbban közöltet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint naplókban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Hôtel **PÁRIS** szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCI-KÖRUT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől fejlebb kizozgálással együtt.
 Fürdők, elegans kávéház, étterem és ábróar-
 nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHÉK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruhá áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.

Etvagytalanság, hanyinger, fejfa-
 ják, gyomorbojak ellen csodáshatású a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ár 1 korona. Főcás 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt“ gyógytára.
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

INGYEN és bérmentve
 küldi a —
„HÖLGYEK
TITKÁRA“
 füzetet kívánatra mindenkinek

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóé).
 Kitudó hegyi fekrésben, pormentes és szélőtől védett, 200 kilo-
 méternél több jól épült, ragényes hegyi utak. Szigoruan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegazobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beru-
 dezve. Kitudó ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosításra szolgál.
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Angol, francia, magyar és német egyetemi tanárok által fordított és ajánlott, mint a legújabb hahajtó.

MEGHIVÁS.

A Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság
 t. c. r. részvényesei

az 1903. évi augusztus hó 4-én d. e. 11 órakor a Nagykanizsai Takarékpénztár Rt. helyiségében tartandó
rendes évi közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő bizottság által megvizsgált mérleget és ennek
 ugy az igazgatóságnak jelentését a társasági irodában és a Nagykanizsai Takarékpénztár Rész-
 vénytársaság helyiségében az üzleti órák alatt július hó 27-től kezdve megtekinthetik.
 A részvények az alapszabályok 17. §-a értelmében a Nagykanizsai Takarékpénztár
 Részvénytársaságnál elismervény ellenében három nappal a közgyűlés előtt leteendő.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt üzletév zárszámadásának előterjesztése, a zármérleg megállapítása és a mutakozó nyereség felosztása feletti határozathozatal, az igazgatóság, valamint a felügyelő-
 bizottság felmentése.
3. A nyugdíj-szabályzat előterjesztése.
4. A hivatalos lap kijelölése.
5. Az alapszabályok 20. §-a illetőleg 28. §-a értelmében
  - a) a kiléző Bettlheim Győző és Dr. Fried Odön igazgatósági tagok helyett újak, eset-
 leg azoknak három évre leendő újból megválasztása,
  - b) három felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása egy évre.

Nagykanizsa, 1903. évi július hó 19-én.

Nagykanizsai Tárházak Részvénytársaság igazgatósága.

URANOS

-K É K-

ruha-mosáshoz

a legjobb kékítőszert

— Törvényesen védve. —

Mosó-intézetekben, háztartásokban a legkedveltebb ruhakéltő.

Olcsó és felülmulthatatlan!

Kis üveg 24 fillér, tizserei mosáshoz elegendő. — Egy nagy üveg 160 kor., fél üveg 1 korona.

Kapható mindenütt.

Utánzatoktól óvakodjunk.

Kizárólagos
gyártók

HOCHSINGER TESTVÉREK VEGYÉSZETI GYÁRA

BUDAPEST
VI., RÓZSA-UTCZA 85.

10624. — 1903.

192—1

Hirdetmény.

Az esküdtek összejárására megalakult bizottság ezennel közhírré teszi, hogy a város területén lakó minden férfi, aki magyar honos, a folyó évben legalább 26-ig életét betöltötte, a magyar nyelvet tökéletesen érti, írni olvasni tud és évenként legalább 20 korona egyenes állami adót köteles fizetni, amennyiben pedig időleges adómentességet élvez a 20 korona egyenes állami adónak megfelelő értékű vagyonnal bir, vagy az adózó-ra való tekintet nélkül köztisztviselő, lelkész, a magyar tudományos akadémia tagja, tudor, okleveles tanár, ügyvéd, mérnök, építész, hajós-kapitány, gazdász, gyógyszerész, vegyész, erdész, bányász, tanító, sebész, állatorvos, továbbá aki felsőbb művészeti vagy más felsőbb szakiskolát elvégezte, végül aki középszikolai záró-vizsgát letette s magát az esküdtszéki alaprajstromba felvétetni óhajtja, az e célból az összejáró bizottság előtt **folyó évi július hó 17-étől július 31-éig** a város tanácstermében személyesen vagy meghatalmazottja által megjelenhetik.

Nagykanizán, 1903. évi július hó 14-én.

VÉCSEY

polgármester,

mint az összejáró bizottság elnöke.

Árlejtési hirdetmény.

Az orosztony baksaházi **községi iskola és tanítói lakás építésére** írásbeli ajánlatok alapján szóbeli

nyilvános árlejtést

hirdetünk.

A helyben-gyóft terv és költségvetés az iskolaszéki elnöknel betekinthező.

Ajánlkozók az elő-rányzott 9670 korona 54 fillér 5 $\frac{1}{2}$ -át készpénz- vagy értékpapirban a szóbeli árlejtés előtt letétbe tartoznak az iskolaszéknél helyezni.

Az építéssel me bizott a tervért 100 koronát fizet.

Az építő az épület hivatalos átvétele után egy összegben lesz kifizetve.

Az írásbeli ajánlatok

1903 évi július hó 27-én esti 6 óráig

adandók be; a szóbeli árlejtés pedig

1903. évi július hó 28-án d. e. 10 órakor

lesz az iskolában megtartva.

190—1

Orosztony-Baksaházán, 1903. július 15.

Községi iskolaszék.

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára

Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része

saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és helyi kelmékben.

Iszlées elkészítésére és jó kellékre

— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

Munkaszünet
Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.
A munkaszüneti ártékoni lehet azonban d. n. a. 4—6 óra közt.
Ide intézendő a lap szemléi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedés.
Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Előfizetési árak
Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap s csütörtökön.

NYILTÁR: postai 40 fillér

Előfizetéseik, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésébe intézendők.

Bármentetlen levelek csak ismeri csak 60 fogadtatnak el.

Egyen szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvas szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Hévíz Lajos.

Csütörtök, július 23.

„Sub rosa!”

A régi rómaiak »rőssa alatt« mondták el egymásnak a hallgatás pecsétje alá szánt dolgokat. És amiket ott »sub rosa« (a rőssa alatt) tárgyaltak, határozatok el, azt szigorúan megőrizendő titkul kellett tekinteni.

Tehát már a rómaiaknak is megvolt a titkos kabinetjük, ahol két-három egyén, mint valami rögtönzött aréopag, ítélte elevenek és holtak fölött; ahol terveket kovácsoltak a közhangulat, a közvélemény irányítására; ahol titokban szőtték az összeesküvést szereplő nagyságok, hatalmon levő, népszerűségnek örvendő egyének megbuktatására; s a nekik jobban tetsző, érdekeiknek inkább megfelelő egyének nagyszámú tételére, ahol általánosabb vagy részlegesebb érdekek szempontjából irányították és aknázták ki a fölszínre került eseményeket, fejleményeket, szóval csináltak titkosan intézkedő kezekkel a történelmet.

Ez a titkos kabinet, a »sub rosa« megmaradt mindmáig. A fejlődő, haladó emberiséget a történeti nyomokon elkísérte szépen. És most, mikor a fórumon ugyancsak öblös szájjal követeli mindenki a legszélesebb keretű nyilvánoságot: a mélyreható, gyökeres átalakulásokat »sub rosa« tervelt és intézett dolgok mozgatják, irányítják.

Előttünk van a magyar politikai élet!

Tessék csak *red* pillantani! Azért emeljük ki erősebben, hogy: *red*; mert *bele* nem igen lehet pillantani.

De csak réspillantva, az események, fejlemények fölszínét tekintve is azonnal meggyőződhetünk, hogy itt »sub rosa« intézik a dolgokat. Ez a meggyőződés azután általános bizalmatlanságot, elkedvetlenedést is szül azok lelkében, a kik távolból, a periferiákról figyelik a szinte váratlanul, meglepetésszerűen fölfölütődő mozzanatokot.

Az utóbbi néhány év alatt a magyar nemzet lelkére megnyugtatóan hatott az, hogy a politikai életben, a milliók sorsát intéző fórumon folyó események rugóit, céljait tisztán látta; ítélhetett, következtethetett világosan. Megvolt minden vonalon a megnyugtató nyíltság. Minden politikai mozzanatban tisztán láthatta a különböző politikai elvek nyílt, félremagyarázhatatlan kidomborodását.

A politikai elvek különösen a függetlenségi politikusok egységes eljárásában, semmi félremagyarázást nem tűrő, egyene, nyílt magatartásában domborodtak ki mindenkor legerőteljesebben; legnagyobb egyöntetűséggel. Az ő elveikkel, az ő politikai maguktartásával mindig tisztában volt. Tisztában lehetett az egész nemzet. Követett eljárásukat világosan megérthették azok is, akik elveiket vallották és követték; megérthették azok is, akik nem vallot-

ták és követték; megérthették azok is, akik nem vallották és nem is követték. De mit látunk most?

Merő zűrzavart, csupa megérthetetlen mozzanatokot a függetlenségi tiszta elvek cégére alatt.

Kossuth Ferenc, a függetlenségi elvek legközvetlenebb örököse, leteszi vezéri tisztségét, mert pártjának nagy zöme más tervek szerint folytatja a küzdelmet. Barabás Béla, a harcias elem vezetője, megmondja nyíltan, hogy ők nem követik vezérüket, Kossuth Ferencet, de azért ragaszkodnak hozzá, vezérüknek tekintik és mindenáron fenn akarják tartani a párt-egységet. Oket csak taktikai szempontok választják el vezérüktől.

No hát tisztelt magyar publikum, vedd be, és ha tudod: emészd meg ezt a pártegységi bitvallást!

Tráncsirozzuk föl; így talán könnyebben boldogulunk vele.

Hogyan is alakult hát ez a taktikailag különböző párt-egység?! Micsoda újabb politikai kepződmény is hát ez? Nézzük csak!

Kossuth Ferenc egyhangulag megállapodik pártjával abban, hogy a miniszterelnök által megajánlott feltételek betartása mellett lemondanak az obstrukcióról illetőleg most leszerelnek és az obstrukciót majd a véderőtörvényjavaslat tárgyalásakor flytatják, ha a nemzet jogos követeléseiben abban nem érvényesülhetnek.

TÁRCA.

Hozzá...

Főnt az égen felhők,
Lent a földön árnyak...
Félimetten, alca
Magam előtt látlak,

Nezelejtéské szemed,
Esküdöző ajkad...
A kegyetlen idő
Nem torzított rajtad.

Ugy jársz miként hajdan,
Megölelni vágyalak;
De az égen felhők
S lent a földön árnyak.

Te is csak árny vagy már,
Megfoghatlan álom:
Ködalaként suhansz,
Té, hűtelen párom!

Átvirrasztott éjék,
A szomorú órád,
Mint déliúti tengert,
Képed élem hozzák.

Kinyitom a szemem -
S szétszólja a légyem...
Félszóhajtok: nincs ő!
Éltemtem régen.

Hűtlenséged ült meg,
Hiuság vitt sirba;
A fejfádra öved
Anyák büntet ita.

Azt hittem, hogy már
Föl nem támadsz többé:
Porladozol, nyugvzol
Örökön örökké.

S annyi évek múltán,
Ime, élem lünlél, —
Elevenen, épen,
Mint mikor szeretél.

Nem dobbant meg szívem,
Egykedvően mondta:
Máznak talán ülhetsz;
Nekem meg vagy halva!

Főnt az égen felhők,
Lent a földön árnyak...
Elborul a lelkem,
Hogy lánykimmal látlak.

Ihász György.

A kutyafejes bot.

Irta: Xilef.

Régi igazság, hogy a nagy hősök tettei kihatnak a későbbi nemzedékekre is. Ezen történeti tény tehát az én tanúbizonyságom, ha azt mondom, hogy a 48—49-iki szabadságharcnak köszönhetem

az én sokaktól irigyelt ezüstös sétapálcámat, — amelynek viselése engem jelenleg tőkepenzesi hírnévhez juttatott, ami ugyan a rágalomnak nem a legrosszabb formája, de mégis csak — rágalom.

Kérem, ne vonják gúnyos mosolyra ajkaidat, ha bevallom, hogy jelenlegi rezidenciám azon híres intézet átellenében van, amely valóságos közhelylyé vált a nép tudatában: a döblingi (ma Bécs XIX. kerület) elmegyógyintézet szomszédságában ütöttek fel tanyámat, nem azért mintha szükségem volna arra, hogy az Obersteiner tanár közelében legyek, hanem főképen a kedves, sőt idyllikus városrész szempontjából. Ott meg minden háznak meg van a maga jól apo't kertje, s nincsen neveletlen házimestere — tehát egy pozitív és egy negatív előny a nagyvárost lakó emberre nézve. Az én házigazdám még ebből a kedélyes környezetből is kiválnak különös szeretetreméltóságuk által. Ha nem tudnám hogy az öreg ur »Rittmeister a. D.« azt hinném, hogy kiérdemült »Hausinspector«-ő kelme. Ennekem diploma nélkül megadta a »Herr von« címet, és bennfentesévé avatott olyan ügyekben, amelyek nem tartoznak az aszony hatáskörébe, például 1.) rózsaojtás, 2.) kutyaugyek, 3.) könyv- és régiségtár rendezése. Ezért kijár aztán nekem: ad 1.) minden reggel egy fesső bimbó a gomblyukba, ad 2.) estéli sétáimon flancozhatok a régi tascó kutyával (Dachslé és ad 3.) érte a pontra tartozik amiről itt voltaképen szó leszen.

A könyvtár állományát képezi az Oncken-féle világtörténet huszonöt kötetű, azután egy nagy csomó régi katonai monográfia, továbbá az állami és gazdasági tudományok régi iskolái, olyanok, amelyeknek elveit már a legősötebb

Mire azonban a leszerelés tényének pillanata beáll, Barabás és társai azt mondják, hogy ők nem szerelnék le; tovább obstruálnak. Kossuth Ferenc erre azt mondja, hogy ez szöszegés volna; ezért az eljárásért ő nem vállalhat felelősséget; lemond az elnökségről; a vezéri tisztelet vegye a kezébe más.

— Jaj de nekünk csak te köllesz; mert te vagy Bécsben szemben az orosz lánfej. Jöjj vissza! Engedelmesek leszünk. — Ezt mondja Barabás.

A vezér értekezletet hív egybe. Szavazzon hát még egyszer a hadsereg: — akar-e obstruálni vagy sem? A szavazás megtörténik, a többség nem kívánja folytatni az obstrukciót. Kossuth visszavonja elnöki lemondását.

Most megint föláll Barabás, és kijelenti, hogy ő meghajol a párt többségének határozata előtt; de azért fenntartja cselekvési szabadságát. Es tényleg „sub rosa” folytatja vagy megkezdi a harcias párt szervezését.

Ezalatt háborog, fejtelegedik az egész függetlenségi tábor; személyesen, levél útján, táviródróton, telefonon foly az értekezés a vidéki korifeusokkal.

Kossuth Ferenc elszomorodottan nézi az idegen befolyás alatt álló függetlenségi harcosok fejtelenségét; megint értekezletet hív össze, amelyen az elnöki és vezéri tisztségről most már vissza vonhatóan lemond; félreáll a harcias elem útjából, amelynek tetteiért felelősséget nem vállalhat.

Es ekkor találja töl Barabás Béla a magyar publikumnak nagy mondásokkal garnir. zottan a *taktikailag különböző pártegység* megemészthetetlen töltelékü gombócát.

Aki még ezt is komoly képpel bírja fogadni, annak már igazán szélütöttek a nevető-idegei.

A főlszelt gombócban ez van:

— Mi hadsereg vagyunk. Megyünk küzdeni egy zászló alatt. Mivel azonban te Kossuth Ferenc, vezér, és a hadsereg egy része nem akartak velünk jönni, hát azért megmaradunk egységes hadseregűl. Csak mi a lobogóból letépünk egy darabot és egy kis csata kalandra megyünk. Ha győzünk, majd visszahozzuk a lobogó darabot, összevarrjuk és a közös lobogó lesz a győzelem. Ha veszünk, ha az a zászló-darab ott marad a csata-téren: visszajövünk anélkül. Mi megmaradunk akkor is a hadsereg egységében; csak a lobogó lesz megtépvé.

No hát az ilyen hadsereg-egységet, ilyen párt-egységet tessék a britt muzeumba tenni! Mert ilyet még nem pipált a világ!

Ilyen pártegységet a magyar közönség egészséges gyomra nem vesz be.

A csatatéren az olyan csapat-vezetőt, aki a tábor-kar többségének határozatai, megállapodásai szerint cselekvő, intézkedő hadvezér rendeleteinek homlokot szegez, haditörvényszék elé állítják, s ha eljárásatálopon igazolni nem képes, elítélik; vagy ha az intézkedő hadvezér az ellenszégülésben áruást sejt, — minden teketória nélkül lelövi. Ha pedig a csapat a maga fejtelenségében valami kalandos vállalkozásba rohan, és az értelmi szerzők ki nem tudódnak, — a csapatot minden nagyobb ceremónia nélkül megtizedelik.

Ott csak ilyen fegyelem mellett érvényesülhet a vezérletben való egység, egyöntetűség.

Valami ilyen erkölcsi fegyelemnek, ilyen egységes eljárást biztosító szigorú okvetetlenül kell lenni a politikai pártok életében is; ahol szintén lehetetlen dolog külön csapatokba tömörülni, a többség megállapodása szerint intézkedni, cselekedni akaró pártvezérnek pedig azt mondani:

— Mi más taktikát követünk ugyan, de azért téged ismerünk el vezérül; mert szükségünk van firmádra, nevedra, amely ijesztő mumus Bécsben szemben. A te neved legyen kitejezője a taktikailag különböző pártegységnek.

Ilyet nem vesz be, nem tür meg sem az egészséges érzéki magyar közönség gyomra, sem a pártvezér önérzete; mert egyik sem láthat ebben mást, mint a nagy történeti nevet viselő hadvezér politikai egyénisége ellen „sub rosa” forralt összeesküvést; a szép frázisokat meghazudtoló ama ténybeli kijelentést, hogy nekünk csak a neved kell, egyéniségedre nincs szükségünk.

A politikai pártvezérnek az ilyen, minden politikai nyíltságot nélkülöző, „sub rosa” tervelt megkötözése, lehetlenné tétele azonban bűnhődés nélkül nem történhetik meg.

Maga, az önérzetes pártvezér egyebet nem tehetett, mint amit tett, hogy egyszerűen letette a vezéri tisztségétés félrevonult.

De a pártvezért így cserbenhagyott csapat fölött majd itélni fog a magyar nemzet komoly közvéleménye; itélni fog a perifériákon élő függetlenségi tárgyalogosan gondolkozó táborának az a tekintélyes része, amely nem hagyja, nem hagyhatja büntetlenül, megtorlás nélkül a függetlenségi lobogó megtépését, a pártvezér kijátszását, a párt-egység megbontását.

A perifériákon élő függetlenségi, amikor majd a szavazó urnához járulnak, tudni fogják, hogy kiknek őrizetére bízhatják a pártegységet; és azt a csapatot, melynek eszéből a taktikailag különböző pártegység gondolata politikai szörnyszülöttül kipattant, — bizonyára alapon meg fogják tizedelni.

Szerbiában sem vallják többé. Ezeket a humor sze. nponlájából néha átlopozgatom.

A régiségtár pediglen főleg keleti fegyverzetek gyűjteménye, (— s nem egy valóban érdekes darab van közte. —) egy pár régi vértzet, empire csesebecse, régmúlt festők apróságai. — Amiot ezeket szemlélem egy sötét sarokból éem villan valami piros fehér zöldség. Közelebről megtekintve látom, hogy magyar selyemzászló, egyik felén „Honert, királyért, szabadságért” másik felén a magyar címer, aranyal himezve.

Amint az öreg észrevette, hogy különösen érdeklődöm ezen darab iránt, azt mondja: ha tud valakit, aki becslési árat fizetne ezért a zászlóért, oda adnám neki, az utódaim ugyem igen venniék hasznát. — Első gondolatom volt a Nemzeti Múzeum. Megirtam Budapestre felfedezésemet, s a Múzeum megtekintés végett elkérte a zászlót.

Azon porosan, amint lefejtettük az ujjabban hozzakerült zászlónyélről, bepakoltuk az erekiyét. Rittmeister uram ugyan le akarta előbb kifelétni, de én azt állítottam, hogyó-borok palackjait és ujjonam felfedezett régiségeket nem szokás letisztítani, mert a hozzájuk tapadt por stb. bizonyítja régiségüket. Nyolc nap múlva megjött a Múzeum válasza, hogyhát a zászló nem voltaképeni honvédzászló, hanem népfelkelő-lobogó és ennyit meg ennyit fizetnek érte. Erre az én öregem nekülűt és megírta a zászló elfoglalásának történelét. Jól kiszinezte a honvédek vitéségét, és kifejtette, hogy hogy miképen került hozzá a lobogó. Mert a történeti hűség kedvéért meg kell jegyeznem, hogy nem az öreg foglalta volt el a jelvényt, hanem ajándékba kapta P. altábornagyól, kinek később hadsegéde volt. — Ezt a magyarzó levelet elküldtük a Múzeumnak.

Két nappal később, öreg este én fölkeresett a Rittmeister ur, és lelkenzede mesélt, hogy az ő sörivő társai körében milyen rikillőt okozott; mikor elmesélték nekik a zászlóhistóriát. Az a lobogó kincsüket ér, — ugy mondták azok —, ki ne adja a kezéből, pláne a magyaroknak, mert

akkor nem lát se pénzt, se posztót. Majd ők igy meg ugy találnak itt Bécsben egy „ungrischen Cavalier”, aki hatalmasan megfizeti az árat. Ha azután igazi patrióta ökelme, akkor ajándékozza nagylelkűen a budapesti Múzeumnak!

Megnyugtattam az öreget, akiről tudtam, hogy nem annyira a magasabb árra való kilátás, mint inkább a sörkompanya csipkedései vezérik. Történetesen épen az időfajt dolgom akadt Budapesten — Megigértém házigazdának, hogy lesz gondom a zászlóra, s ha lehet, kedvezőbben fogom eladni, mint a Múzeum ajánlata.

Fel is mentem a Múzeum régiség-tárának irodájába, ahol a szürke, szerény tudósok a meghatározás és lajstromozás tükései munkáját végzik. Egy derék uriember végigvezetett a 48—49-iki jelvények gyűjteményén és ad okulos bebizonyította, hogy a Rittmeister ur zászlója nem honvéd csapatjelvény, — mert azok egész másformájúak — hanem nemzetéri vagy pedig népfelkelő lobogó. Egyszersmind sikerült a megajánlott árat valamivel felemelnem.

Megirtam az én öregemnek múzeumi közbenjárásomat, — s amire visszatértem Bécsbe, már ütötte is a markát az árat.

Első kérdése az volt, hogy mivel szolgálja meg a szivességemet. En persze a dologban azért erőlködtem, mert virtust láttam abban, hogy ismét érdemes magyar kezekbe került egy nagybeesű jelvény, mely különben ott porladt volna el a falon. Tudni sem akartam valami ellenszolgáltatásról, de az öreg nem tagította; láttam, hogy színt megértődne, ha nem fogadnék el tőle egy emléktárgyat.

Meg gondolási időt kértem, — remélvén, hogy majd csak elefejtji valahogy az ügyet.

A dolog ezen stádiumában vissza kell térnem a 2-ik pontra, t. i. akutyagyívre. Dachsli ö kelme a Rittmeister urnak legbensőbb hibe; még fekehelyét is megosztja vele. Aki a taeskonak csak farka hegyét is megsérti a Rittmeister ur lelke mélyébe nyul!

Történt pedig, hogy egy éjjelen Dachsli ö kegyetmének valami rossz álma lehetett, (talán a kolbász megráglulásáról álmodott) s elkezdett makogni. Majd átnem hangos ugotásba, mintha fényes nappal kergetné a dongót.

Éjnek idején nem ismerem a tréfát. Aki engem ok nélkül felkölt, azt elenséggemül tekintem. Indignációnak a nemzetközi kutyanyelven adtam kifejezést, néhány erélyes „kuss” alakjában. El is halgatott a bészt lélek, mert ilyesmit az ő elkényeztetett élete folyamán nem igen hallott még.

Csodálatos módon a Rittmeister urat ezen éj után vagy három napig nem láttam. Vagy ő sérülött meg — gondoltam — a kutyán elkövetett becsületsértés miatt, vagy pedig azt hiszi, hogy én nehezelek az éjjeli zavarás miatt, és nem akar szemem elé kerülni.

A feszült állapotnak kellemes vége szakadt.

Egy szépesten hazatérve valami hosszú papírgöngyöléket láttam az asztalon. S mi volt benne? Az a bot, melytő e cikk címét vette. S mi volt a boton? Az a kutyafej ezüstből, amely álmomat megzavarta volt.

Azt hittem eleinte, hogy házigazdám engesztelésül lepett meg errel a műtárggyal, de másnap reggel mosolyogva jött elém az öreg ur, s mindenféle bókok között kinyilatkoztatatta, hogy fogadjam emlékül a honvédzászló körül kifejtett fáradozásaimért, — hogy pedig ezentul Dachsli ökelmére is jobb szemmel nézzek, azért zászlótotta ezt a kutyajelmustrát!

Ime a matematikái bizonyítéka annak, hogy a nagy hősök tettei kihatnak a későbbi nemzedékre is.

U. I. Eppen most lép be hozzám a Rittmeister ur, bájusza alatt mosolyogva. Azt mondja, hogy kár volt eladni a zászlót mert most igen nagy kelete volna. Miért? Kérdelem én?

— Azért mert a magyarok most külön hadsereget kapnak, megígérte nekik az új kormány.

— No ugyan, — mondom neki — annak a külön hadseregnek bekövetkezéseig ugyan háromszor is elporladhatott volna a zászló ott a falon....

Az állami gyermekvédelem.

A belügyminiszterium e napokban küldte szét a vármegyei törvényhatóságoknak az elhagyott gyermekek védelméről szóló szabályzatot, egy körrendelet kíséretében, melyet még Széll Kálmán írt alá, mint belügyminiszter, június 24-én. Ezzel a szabályzattal és körrendelettel teljesen lefolyó alá kerül a volt miniszterelnök nagyszabású humanitárius akciója, melynek célja az elhagyott gyermekek megmentése és az elzárásból való megváltása volt.

Az elhagyott gyermekek védelméről szóló szabályzat kibocsátása tárgyában. Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóságnak. Fiume kivételével, a belügyminiszter a következő körrendeletet adta ki:

Az 1901. VIII. t.-c. 7-ik szakaszában adott felhatalmazás alapján az állami gyermekvédelemről a mellékelt szabályzatot bocsátom ki. A mint a szabályzat 2., 7., 9., 10., 11., 52., 59., 60., 65., 68. és 76. szakaszaiból látható, az állami gyermekvédelemmel az önkormányzati működés igénybe veszem. Különösen nagy szerep jut az árvaszékeknek a melyeknek legfőbb feladata a biskorúak szellemi és anyagi érdekeinek megóvása és előmozdítása (1877. XX. t.-c. 263. §.) és a melynek tevékenysége most új mederbe jut, mert mód adatik neki, hogy megvalósíthassa a vagyon nélküli gyermekek védelmének azt a nagy feladatát, a melynek megvalósítását célul tűzte ki már az 1877. XX. t.-c. 112-ik szakasza is. Vezető elvem az állami gyermekvédelem terén, hogy az állami gyermekvédelem kiterjeszkedjék minden 15 éven alul levő gyermeke, a ki valóban elhagyott. — Viszont azonban senki, a kinek igénye nincs, az állami gyermekvédelemre, elhagyottá ne nyilváníttassék, nehogy a tulzott gyamkodás azokban, a kik a gyermekek a vérégnél törvényen kívül tartani kötelesek, ennek a kötelességnek érzetét lajtsa, elhagyatassa, nehogy a társadalomban az állami mindenhatóság hitét keltse föl és nehogy végül a terheket az államkincstár és 7 éven felüli gyermekekkel a község törvényellenesen viselni legyen kénytelen. Nem kétem, hogy az önkormányzati tényezők a törvényhatóság közgyűlésétől kezdve le a községi előjárásig átérve e szabályzat szociálpolitikai jelentőségét, a kormány a gyermekvédelem terén a kötelességteljesítés határára messze túl azzal az odaadó lelkességgel fogják támogatni, a melyet azok az államfenntartó érdekek, a melyeket ez a szabályzat minden vonalon szolgál, megkövetelnek. A szabályzatot közölje az összes érdekelt hatóságokkal és hatósági közegekkel. Budapest, 1903. évi június hó 24-én. Széll Kálmán s. k.

A szabályzat hét részből áll, melyek tüzetesen meghatározzák a gyermekmenhelyek szervezetét jogait s az elhagyott gyermekek felvételét gondozását s végül a menhelyből történő elbocsátását. Különösen kiemelendő a szabályzat IV-ik rész, mely a társadalmat szólítja fel az áldados mű védelmére s támogatására. Minden gyermekvédelepen egyben gyermekvédő menhely bizottságot is alakítanak.

A menhely-bizottságnak tagjai: I. Hivatalból: 1. Ha a menhely oly városban van, a mely törvényhatóság, de egyben a vármegye székhelye is: a főispán, a vármegye alispánja, árvaszéki elnöke, tiszti főorvos, a város polgármestere, árvaszéki elnöke, tiszti főorvos, közigazmja. Ha a menhely oly törvényhatóság városban van, a mely nem a vármegye székhelye: a főispán, a város polgármestere, árvaszéki elnöke, tiszti főorvos, közigazmja.

Ha a menhely rend zet tanácsu városban van: a vármegye főispánja, alispánja, a vármegye árvaszéki elnöke, tiszti főorvos, a város polgármestere, árvaszéki elnöke, orvos és közigazmja. 2. Az állami gyermekmenhely igazgató főorvos. II. Választott tagjai: Az a két-két tag, a kit a telep-bizottságok (65. §.) 6-6 évre választanak; 2. az a két-két tag, a kit ebbe a bizottságha minden intézet és egyesület, a mely a gyermekvédelem érdekeit szolgálja s a melynek a működési köre az állami gyer emenhely területen van, 6-6 évre választ; 3. az a két-két tag, a kit ebbe a bizottságha saját tagjaiból 6-6 évre mindaz a törvényhatóság választ, a melynek területére a menhely működési köre kiterjed. — Az 1. pont alatt említett választott tagok felszámában nők legyenek. A bizottság-elnökök és helyettes elnökök (férfi, női) 6-6 évre a belügyminiszter nevezi ki. A menhely-bizottság az országos bizottságha

4-4 tagot választ. Ebből a négy négy tagból a menhely bizottság egyet saját tagjaiból köteles választani, egyet azokból, a kiket a telep-bizottságok a menhely-bizottságha választottak, egyet azokból, a kiket a menhely-bizottságha az intézetek a egyesületek választottak és egyet azokból, a kiket a menhely-bizottságha az illető törvényhatóságok választotta. Budapesti a menhelyi bizottság szervezetét külön rendelet szabályozza. A menhely-bizottság feladata a következő: (a) gyermekvédő menhely egyesületet alakít, ha a menhely-intézet székhelyén nincs még az állam-gyermekvédelemmel összehangzatos működésre képes gyermekvédő egyesület; b) biztosítja az állami gyermekvédelmet a menhely egész területén a társadalom emberbaráti tevékenységével is; c) előmozdítja az intézetek és egyesületek rendszeres a menhely egész területére szóló összehangzatos működését az állami gyermekvédelemmel; d) a gyermekvédelemmel foglalkozó intézetek és egyesületek közt szerves és a menhely egész területére szóló összműködést létesít akként, hogy az intézetek és egyesületek szövetségbe lépjenek. Különösen pedig: 1. Közreműködik annak a célnak az előmozdítására, hogy intézetek, egyesületek az elhagyott gyermekek gondozásba vegyék, avagy rokonok, jótévköz eltarthassák, örökbe fogadják. 2. Közreműködik telepek szervezésénél, b. rendezésénél: javaslatot tesz családi telepek létesítése tárgyában. Telepeken társadalmi uton házakat építtet, hogy azokban elhagyott gyermekek tartása fejében megbízható családoknak ingyen lakás adassék. 3. Saját kebeléből választott albizottsága, il letőleg ennek tagjai:

a) megtekintik a menhely főzőkönyvét, a beszerzett élelmiszereket és az elkészített ételeket; b) gondoskodnak az iskolába járó gyermekek tanúszer felszereléséről;

c) társadalmi jótekonyság útján lehető mennyiségben beszerzik az elhagyott gyermekek ruhászükségletét;

d) felügyelnek a telep egyesületek s a telep-bizottságok működésére.

4. Enyhíteni igyekezik azoknak a gyermekeknek sorsát, a kik erre reaszorulnak, de mert nem elhagyottak, az állami gyermekvédelem körén kívül esnek.

5. Közreműködik, hogy a 15 ik életévet elérő gyermek megélhetése biztosíttassék valamely családnál, avagy gazdaságban, ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál, avagy jó ekony intézetnél, egyesületnél.

HIREK.

XIII. Leó pápa. †

Július hó 20-án, délután 4 órakor megkondult Szent-Péter templomának harangja, tudatva a szomorú hírt, hogy meghalt Leó pápa. Élete 94-ik évében, nem betegség következtében, hanem az időmulás természeti rendje szerint, bár hosszas és kínos agonia után hunyta le örökre szemeit a béke pápája, a jószágos Leó, kinek viszonya Magyarországgal különösen a lehető legjobb volt.

XIII. Leó pápa jól ismerte és szerette Magyarországot. Sokszor kifejezte vonzalmát a vitéz és nemes magyar nemzethez. Amikor 1886. augusztus 8-án a Szt. István társulat megbízottját, dr. Steiner Fülöp alelnököt és apátkanonokot és Bundala Mihály nagyváradi papneveldei lelki-igazgatót fogadta, örömet fejezte ki, hogy éppen akkor jöttek, mikor szíve egész hevével Magyarországgal foglalkozik. A többek között így szólt: „... és ha látják, hogy a mostani pápa is a legbensőbb atyai szeretettel van irányukban azért, hogy századokon keresztül ők voltak a kereszténység bástyája: bizonyára ők is szeretetre fognak gyuladni a pápa iránt és még szorosabbra fűzik a szívélyes

viszonyt. Mondjátok meg hontitársaitoknak, hogy a pápa szereti őket, és épen azért azt óhajtja, hogy mire az ő levele latin nyelven meg fog jelenni, akkor fényes magyar fordításban is megjelenjék, hogy azoknak is hozzáférhető legyen, akik a latint nem értik.

Rómában zugva reszketnek a lévegőgében a harang-akkordok: meghalt a pápa és a harangok mélabus akkordja visszahangzik a földgömb öt világrészében.

— **Kitüntetés.** A francia kormány dr. Nyári Sándor műgyemeli magántanárt, az Országos Képtár őret az Officier D'Academie jelvényével tüntette ki.

— **Közlendés.** Az igazságügyminiszter Takács Zsigmond sümegi gyakorló ügyvédet a zalaegerszegi kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízáttal rendelte ki.

— **Honvédeknek Sümegen.** A nagykanizsai 20 honvédgyalogezred tegnap szerdán vonult el Sümegről Tapolczára, magával vevő Sümeg város polgárságának szeretetét és nagyrabecsülését, melynek kifejezésékepen a lövész-társulat folyó hó 12-én lövő- és tekező-versenyt rendezett, melyen résztvett az egész tisztikar és a polgári társadalom színeje. — A verseny alatt a katonai zenekar gyönyörködtette az illusztris társaságot. A lövő-verseny győztesei voltak: Cunya Sándor 25, Szerdahelyi Károly 23, Molnár Dezső hadnagy 20, Darnay Kálmán 18 és Gelletich Renátó hadnagy 18 golyóval. A tekeverseny győztesei: Gombolay Imre hadnagy 19, Kittner Jenő 17, Gaál Péter 16—10, Mojer Imre 16—8 és Mall Vilmos 16—5 bával. — Vacsora alatt Sümegi Tivadar a lövész-társulat elnöke elsőben Cseh József ezredes nejét, majd a tisztikart felvette. Cseh ezredes lelkes szavakban felelt, megköszönte a szives fogadást és a ama forró óhajlásának adott kifejezést, hogy széles e hazában mindenütt forrjon össze a polgárság és katonaság, akkor e viszonyból a legbecsebb nemzeti javak fakadnak. Szép tiszta végén a lövész-társulat tagjaira emelte poharát. A tisztokat hatalmas éljenzés követte. — Vacsora után cigányzene mellett megeredt a tánc s folyt egész reggelig. Folyó hó 15-én az ezred díjlövészetet tartott. A verseny nyertesei ezek voltak: Fend Alajos tizedes, Bazsika Lajos honvéd, Mitil Adolf szakaszvezető, Baksza Jakab honvéd, Garber Pál honvéd, Eisenstädter Fülöp szakaszvezető, Berbás János szakaszvezető, Völgyi Ferenc őrvezető, Trujf Miklós honvéd, Adorján József honvéd, Varga Ferenc őrvezető, Bauer István szakaszvezető, Olasz Lajos honvéd, Bognár Lajos tizedes.

— **Huzonötöves jubileum.** Brunner Matróna, apácáfőnöknő, az Erzsébet-rend tulajdonosa; vasárnap ünnepelte Balatonfüreden, zár-dába léptének 25-ik évfordulóját, mely alkalomból mindenfelől meleg óvációban részesítették. — Voszary Kolos bibornok, hercegprímás, akinek ápolónője, szintén üdvözölte a szegények nemeslelkű gyamolóját.

— **A balatonfüredi Anna-bál.** Balatonfüred ősi hagyománya az Anna bál, amelyet mindenkor a Dunántúli vármegyék előkelő közönsége látogatott. Természetes, hogy az idén sem marad el a fényes, de emellett kedélyes mulatság. A bál napját Anna-napijáról augusztus 8-ára tették át. A védnök az idén is dr. Jankovich László gróf, Zalavármegye főispánja lesz. A rendezésében három vármegye fiatalága vesz részt s Búbics Tivadar, zalavármegyei aljegyző, fűrdőbiztos buzgólkodik, hogy a bál se fény, se látogatottság dolgában ne álljon hátrább az eddigieknél.

— **A vármegyei távbeszélő.** Mikor a távbeszélő kérdése aktuális volt, behatóan ismertettük a berendezés előnyeit, hasznát s annak anyagi feltételeit is. Az illetékes tényezők mindent megkíséreltek, hogy a hálózatot létesítsék, de a fűrdőzást nem koronázta az óhajtott siker, mert nem lehetett a szükséges anyagi eszközöket előállítani. A távbeszélő berendezésével járó terheket első sorban a községeknek kellett volna viselniük, de a községek nem voltak hajlandók újabb terhet magukra venni. Vármegyei pótadó kivételé szintén nem átszótt keresztülvihetőnek. A kormány a telefonhálózat kiépítését pedig csak abban az esetben helyezte kilátásba, illetőleg csak azokat az állomásokat kapcsolná bele a hálózatba,

ahol legalább három előfizető jelentkezik. Zala vármegyében pedig három előfizetőt még járási székhelyeken sem lehet biztosítani, annál kevésbé volt ez lehetséges a körjegyzői székhelyeken. A távbeszélő hálózatnak pedig a közigazgatás csak akkor látná nagyobb hasznát, ha a járási és községi hivatalok a központtal közvetlenül érintkezhetnének. Az ügy tehát a sok nehézség miatt egyelőre elaludt. A közigazgatási bizottság azonban a múlt héten tartó ülésében újra felelevenítette a kérdést s elhatározta, hogy ismét felírja a kereskedelemügyi miniszterhez a távbeszélő berendezésének elősegítése tárgyában. A bizottság arra kéri a minisztert, hogy a korábbi feltételektől tekintsen el s a hálózat kiépítését abban az esetben is tegye lehetővé, ha minden állomáson nem tudnak három előfizetőt biztosítani, hanem az egész vármegye területén háromezernyi előfizető jelentkezne, amennyi a vármegyei állomások száma s emellett, amennyiben a technika újabb vívmányai lehetővé teszik az olcsóbb berendezést, a vármegyét még ennél is messzebb menő támogatásban részesítse. Szükségtelen hangsúlyoznunk, hogy a távbeszélő mennyire hasznos egy a közgazdasági életre, mint a közigazgatásra s ezért mennyire fontos, hogy a miniszter a közigazgatási bizottság kérelmét teljesítse s a távbeszélő ne maradjon továbbra is jámbor óhajfás.

— Arvis után. A zalaiai iparkiallításból, abból a kis vágó-paradiszből, mely egy hét előtt szíveleket gyönyörködő látvány volt, kárpok a következő értesítést: Hala Istennek, az a riasztó hírek, melyeket szóval és írásban világra bocsátottak, teljesen valótlannak bizonyultak. Igaz ugyan, hogy az a rendkívüli áradat, ami 1813 óta e vidék nem látott, nagy anyagi kárt okozott, de tavolról sem látott, melyet néhány napi erőmegtészítés és kedvező időjárás mellett jóvá tenni nem lehetne. — A legnagyobb baj az, hogy a rohanó víz a remek ültetvényeket majdnem teljesen tönkretette. A fák egy része eltört, vagy gyökerestül kifordult. A szép gyepet arasznyi iszap takarja. Ezen a bajon nehéz segíteni, mert július derekán új fákat ültetni teljesen lehetetlen. Az épületekben csekélyebb a kár. — A kiállítási iparcarnok hátulso falát bedöntötte az óriási szélfák tömege, melyet a rohanó ár odahordott és 16—20 m. magasra halmozott fel. A betódult víz fölemelte a csarnok padlóját, mire a közfalak és a polcok inogtak meg és részben be is szakadtak. Ennek a hely. állításon már javában dolgoznak. A munka serényen halad, mert 100 utas-katonája s fardhatlanul veszi ki részét benne. Még kevesebb baj érte a kisebb pavilonokat, mert ezeket legnagyobb részét az iparcarnok védelmezte meg az ár közvetlenségétől. Ezek helyreállítása könnyű lesz. Amit a kiállítás bizottság hangulatát ismerjük, ott a kiállítás elejébe kérdés tárgya sem volt. — Ellenkezőleg: oly lelkes buzgósággal fogtak a helyreállítás és javítás munkájához, hogy az augusztus elejére biztosan meg is lesz nyitva. A tekintetben csak egy körülmény okozhat haldékat s ez az, hogy a vasutak erős forgalmi zavarai miatt a kiállítandó tárgyak esetleg elég jókor be nem érkezhetnek. Itt is segíteni fog a vasutak hazafias buzgalma mert kétségtelen, hogy mihelyt megindulhat a rendes forgalom, első sorban a zalaiai iparkiallítás áruit fogják szállítani. Ily körülmények között semmitvább aggodalomra nincsen is. Ha minden hivatott tényező megteszi kötelességét — és hisszük, hogy ezt meg is fogja tenni — úgy a felvidéki iparkiallításnak fényesen kell sikerülnie. Már most is utalhatunk arra, hogy a vasuti szállítással 5%-os díjkezdvényt élveznek, amennyiben az áru hazaszállítása ingyenes lesz, de erre a célra meg kell őrizni az eredeti feladó vevényt. Hasonló kedvezményt fognak élvezni a kiállítás látogatói is, olyformán, hogy ha Zalaóra váltandó jegyek melé kiállítási belépő jegyet is vesznek, a visszautazás térítijeggyel ingyenessé válik. Szép és változatos lesz a kiállítás, mely nemcsak az emberekben rejlő hibákkal s nehézségekkel küzdött meg, de győzedelmesen állotta már ki a természet dühöngő elemeinek viharát is. Am legyzen ez kedvező előjel a teljes sikerhez.

— Hallgatni arany. Egy balatonmenti borbélyüzletbe beállt egy tekintélyes külsejű ur és ellentmondást nem tűrő hangon rival a segédre, kit a boltban talált:
— Maga lefogja vágni a hajamat és pedig szó nélkül! Egyetlen hangot sem akarok hallani! Megértett?
— Igen, de...

— Hallgasson!
— Kérem, ... — hajlong a megszólított, fehérekötényes ifju.
— Amint mondtam, fiatal ember — szólott újra az idegen, akinek nyilván sok bosszúságot okoztak már a csacska Figarók — Abszolút csendet kérek! Egy kukkot se szóljon. En az újságot olvasom, maga meg a haját nat vágni és ezzel vége! Egy kettő, fogjon csak hozzá!
A fehérekötényes ifju habozva fog a habozáshoz, először borotvát, aztán megszülőgtatja a ollót — miközben sóvárgó tekintettel folytat az ajtóra néz — és megkezdi a hajnyírást is.
— Amikor elkészül a munkáját, az idegen ur nagy nehézkösen fölkapászkodik a székéből, megnezi magát a tükrőben és — kétségbeesetten felordít:
— Szent Isten, mit csinált velem! Ez gyafázatot! Hát csakugyan képtelenek dolgozni a borbélyok, ha nem járhat közben a szájuk?!
Azt igazán nem tudom, uram, — felel a nyájas ifju — ezt a borbélytól tessék megkérdezni, aki mindjárt itt lesz.
— Mi ... i ... t mond?
— Őa megtöltött, hogy egy kukkot is szóljak, tehát hallgatnom kellett. Ha megengedte volna, hogy beszéljek, szívesen megmondtam volna, hogy én tulajdonképpen — a szomszéd cukrász vagyok.
— A családi asztal felszére mindenütt

kitűnően bevált a Kathreiner féle Kneipp-malata kávé bevezetése. Aki jó kávét inni és mégis ta karékoskodni akar, az ne használjon mást, mint Kathreineret az eredeti csomagokban. Azonban sobasem Kathreiner az, amelyet nyitva mérlegelve árusítanak, amely körülményre különösen figyelmeztetjük igen tisztelt háziasszonyainkat. A csekély többlet kiadás sokszorosan megtérül, mert csak a valódi Kathreiner igazán olcsó a használatban.

— Utazási kedvezmény kiállításátogatóknak. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy az augusztus 20-án, Szent István nagynagybuda pesti tanonc és segédmunkakiállítás alkalmából, az ezen kiállítás megtekintésére legalább 10 főnyi csapatokban Budapestre és vissza utazó iparosok, segédek és tanoncok és ez utóbbi tanító a m. kir. államvasutak összes vonalán és a kezelé-e alatt álló helyi érdekű vasutakon — a szomszédos forgalmi viszonylatok kivételével — a III. kocsiosztályban féláru menetjegyekkel utazhassanak. A miniszter hasonló meneti díjkezdvényt engedélyezésére a többi hazai vasutak igazgatóságait is felhívta. A kiállítás megtekintésére felrúndulni kívánók ebbseli szándékokat ipartestületeik, illetve iparostanonciskolai vagy gyárigazgatóságai úján annak a kereskedelemügyi iparkamarának jelentétek be, a melynek területén laknak. Ez a kamara azután megküldi a féljegy váltására jogosító igazolványokat, a melyeket a m. kir. kereskedelemügyi muzeum borsát a kamarának rendelkezésére. A felrúndulók egyúttal a m. kir. technológiai iparmuzeumi gépkiallítását megtekintethetik, a mely a tanonc- és segédmunkakiállítással egyidejűleg lesz nyitva. Miután előrelátható, hogy az érdekeltég ezt a kedvező alkalmat csoportos felrúndulások rendeltetésére meg fogja ragadni, kívánatos, hogy a jelentések minél előbb megtörténjenek, hogy a kamarák és a kiállítás rendező bizottsága az igazolványok és esetleg az elszállásolás iránt idejében intézkedhessék.

— Őszi nagygyakorlat. Messze, a Balaton csillagó vize mellett úzik most hancé játéknak honvédeink. A nyári gyakorlatok e hó 29-én érnek véget. Négy heti pihenő után megkezdődnek aztán az őszi gyakorlatok, a melyek az idén Tolna, Somogy és Veszprém vármegyék területén lesznek. — A kanizsai 20-dik honvédegyezred szeptember 3-án Kőnyiba onnan 4 én Pinczehelyre megy s itt egy-ül a pécsi 19. ezreddel. A 81. dandár törzse és a 42. hadosztály tüzérezred két útege szeptember 5-án Tamásiba, szeptember 4-én Pinczehelyre és Gőrbére érkezik, ugyanide jön a Papai 7. honvédegyezred két százada is. — A 41. hadosztály törzse 1 altábornagy, 3 tőrsziszat, 12 tőrsziszat, 43 főnyi legénységgel és 30 lóval szept. 3-tól 6-ig Pinczehelyen, 7-től 9-ig Felsőiregen fog éjelezni. — A 81. dandár törzse, a fehérvári 17. és a soproni 18. ezred, a papai 7. honvédegyezred 4. százada és a 42. tüzérezred két útege, összesen mintegy 12 tőrsziszat, 163 tőrsziszat, 3852 ember és 293 ló szeptember 5—6-án Ozorán, 9 én Nagyszéklyában fog éjelezni. — A 82. dandár törzse, a pécsi 19. és kanizsai 20. ezred-

del, a 7. huszárezred 2. századával, összesen körülbelül 9 tőrsziszat, 191 tőrsziszat, 3822 ember és 300 ló szeptember 5-én és 6-án Pinczehelyen, a 42. tüzérezred ugyanekkor Gőrbőn, szeptember 7. és 8-án az egész tandár Tamásiban, 9-én pedig Feiső-Iregen lesz. — Szeptember 10-én a hadosztály elhagyja Tolnavármegyét s még szűp befejezi gyakorlatait Tab-Siófok végén.

— A Dráva áldozata. F. hó 16-án a délelőtti 11 órai vonattal Ifj. Pintér György csurgói iparos Gyékényesbe ment, hogy ebédután a Drávában megfürdjék és a d. u. 5 órai vonattal tovább utazzék Kaproncára ahol üzleti dolga volt. Gyékényes-ből átérált Zakányba, ahol az új vasuti hid mellett Dráva Szakadékbán megakart fürdeni, Bele is ment az e helyen különben elég csekély Drávába, de hirtelen a Drávába merült. Még egyszer a felszínre küzdötte magát és segítségért kiabált, de csakhamar újból elmerült a habokba honnét élve nem került vissza többé. Valószínű, hogy a szegény ember hirtelen göresöt kapott, mert különben aligha merült volna az aranylág sekély viz alá. Ifju Pintér György tőrekvő és szorgalmas iparos volt s mint ifju házas bo'dog családi életet él.

— Az egyetlen szavazat. Vidéki város tisztújításán történt az alábbi mulatságos história. A város nevéét nem áruljuk el. Ahol azonban történt, ott még hónapok múlva is kacagni fognak rajta. A beütlendő állások között volt a többi között volt a rendőrkapitányi állás is. A sok pályázó között ott szerepelt N. B. neve is, aki, mint jómódu ember, tagja volt a képviselőtestületnek s így részt vett a város közigazgatásában. Ez volt az egyetlen jogome N. B.-nek arra, hogy leadja pályázatát; mert egyébként igazga természetét folytán a legteljesebb népszerűtlenségnek örvendő. De ő bizott a sikerben ayaliság révén. Az a'ispan rokona, a polgármester is s holmi szelid nyomásokkal sok mindent el lehet érni. A főjegyző pláne többszörösen komája volt s még mielőtt leadták volna a szavazatokat, biztatta is: M gyalasztanak, az már belejezett tény. Egyhangulag...

Az eredmény azonban n-ast mutatott. N. B. ur mindössze csak egy, mondá: egy szavazatot kapott. Hosszuranyu t ábrázattal, dübösen hagyja el há a termet. A folyosón azonban elespi a a főjegyző s vigasztalni próbálja:
— Nem értem... Igazán borzasztó p-eh. Senki sem tartotta meg ígérétét. Csak én. Mert én rád szavaztam...

N. B. urnak villámokot szór a szeme. A fogal összevesoritja s majd hogy neki nem ugrik a főjegyzőnek:
— Hisz azt az egy szavazatot is én adtam le saját magamra...

— Talált gyűrű. Folyó hó 19-én a Potyli malom tőrdő vizében egy arany gyűrű találtatott. Felhivatik a káros fél, hogy annak átvétele végett mint igazolt tulajdonos hivatalos órák alatt jelentkeztek a rendőrkapitányi hivatalnál.

A „Balaton írásban és képbén” 136 illusztrációval megjelent és tűzve 5 kor., kötve 6 koronaért kapható Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Közgazdaság.

A gabonaüzletről.

Nagykanizsa, 1903. július 23.

Mai árunk:

A gabonaüzletben a rozsz időjárásra való tekintettel élnkség mutatkozik; különösen új rozsz csehországi malmok részére nagy keresletnek örvend.

O buza	7 10/7 15	Tengeri	7-10/20
Ó rozsz	5-90/95	Cinquantin	7 50/60
Ó zab	5 40/50	Etető árpa	5-30/40
Új buza	6 70/80	Új árpa merc.	5-40/50
Új rozsz	5 70/85	Urasági árpa	5-75/80

50 kilogrammokban nagykanizsai paritással.

Szerkesztői üzenetek.

— **F. B. Budapest.** A megreklamált verset valószínűleg azért nem közöltük, amiért a legutóbb beküldött „Ekeseredé” című is felretettük. Szives ajánlatára válaszunk az, hogy így csak azani fődöztünk nincs. Azt a szerkesztőség tagjai végzik. A kivant 1 példányok elküldése iránt intézkedünk a kiadóhivatalnál.

— **Apothesis.** Sajnálatunkra idejét multa.

Színészet.

Vasárnap este „A hét sovány esztendő” című énekes vaudeville-t mutatta be szintársulatunk. A darabot Kövessy Albert írta Heltai Jenő hasoncímű regénye után, a zenéjét pedig Baics Izidor szerlette. Ennyit megtudtunk már magából a szinlapból. sokkal többet az előadás után sem irhatunk. „A hét sovány esztendő” igen sovány estét nyújtott. Hiába fűszerezte azt Sárogy Paula szép énekével, táncbéli művészetével és bájos lényének minden hathatós eszközeivel a közönség a darabot igen hidegen fogadta. Pedig Róza Sándor is ambícióval felelt meg szerepének. Pesti Kálmán plane Leander színészkepezedei igazgató szerepében a lehető legjobbat nyújtotta. Dubicz-Daksz-tékepezés Nagy Dezsőnél igen jó kezekben volt.

Hétfőn a mult évben ismételtén adott énekes bohózat: „Lotti ezredese” volt a műsoron. Hogy a ház ez alkalommal teljesen megtelt annak tulajdonítható, hogy Lotti szerepében Sziklay Szeréna mutatta be magát közönségünknek. A vendég-művész minden kellekkel rendelkezik, melyeket ezen szerep megkövetel. Szép, imponáló megjelenés, excentrique a végtelenségig: és szinpadi rutin a vendégművésznek kiváló sajátosságai, melyekkel egy csapásra meghódította a közönséget, mely minden egyes számát sűrű tapssal honorálta, és megújráztatta. A közönség igazán hálaival tartozik Kövessy igazgatónak, hogy a művésznőt 4 heti vendégszerep észre szerződtette. — Teljes elismeréssel kell adoznunk Gózon Bélának, ki tehetségének fényes jelét adva, a rajah szerepének pompásan felelt meg. Pesti (Deventry) és Latabár az ismert jők voltak. Déry Rózi rendkívül ügyes szobaleány volt. Henesy Gusztika mint Dicksonné teljesen bevált.

Kedden ismét tele ház volt, noha a Postásfiú és a huga szintén régi jó ismerősei voltak közönségünknek, mely azonban e jött, hogy Sziklay Szeréna (Fehő Klári) a báltali vendégművésznek produkciójában gyönyörködjék és ebben bőven is volt része. — Kitűnő partnere volt Sziklaynak Latabár (Fehő Muki) Báró Szalanczy szerepében Pesti Kálmán, dr. Csipkés szerkesztő szerepében Almásy jeleskedtek A többi szereplőről is csak jót mondhatunk.

Szerdán a közönség kedvenc komikusának Latabárnak volt a jutalomjátéka. Szinre került a „Próbaházasság” énekes bohózat. Az előadásra visszatérünk.

Pénteken Othello, tragédia félhelyárrakkal.

ÚJ ZENEMŰVEK

Kaphatók

- Fischel Fülöp könyvkereskedésében
- Dankó Pista 60 eredeti magyar dala, zongorára, énekre, — szöveggel . . . 4.—
  - Piros tojás zenealbum, 25 legszebb zeneszerzemény zongorára . . . 4.—
  - Gyaluforgácsok. 100 eredeti magyar népdal. Szövegét írta és zenéjét szerlette Paludi Nagy Lajos. I. füzet 25 dal. . . 3.—
  - Dóczy nóták, kiadja a debreceni Csokonai Kör . . . 5.—

HÁZELADÁS.

A VARGA LAJOS-féle ház Nagykanizsán a Batthányi- és Kistalud-utca sarkán — modern egész új épület, — áll 8 szoba, konyha, istálló 4 lóra, kocsifélszer és kertből, (beépíthető telekkel) eladó. — 135-3
Czím megtudható e lap kiadóhivatalában.

Méregmentes! Méregmentes!

A rovarirtás eddigi módszerei ellen valószagos forradalmat idézett elő az njonnan föltalált, szabadalmazott és törvényesen védett méregmentes szer:

„FUCHSOL”

„A FUCHSOL” bámulatos módon kirtja az egereket, patkányokat, poloskákat, svábbogarakat, hangyákat, bolhákat, molyokat és csótányt. Különleges szer minden féreg ellen. Számítalan bizonyítvány áll rendelkezésre hatóságoktól, kórházaktól és kaszárnyáktól.

A t. gazdák figyelmét különösen felhívjuk mezai egér irtószereinkre. Megrendelések a laboratoriumba küldendők.

Prospektusokat kívánatra ingyen és bérmentve küld:

UJHÁZY ÁRPA D É S T Á R S A
„FUCHSOL” vegyszertel la oratoriuma POZSONY.
Vörösmarty-utca 7. szám. 163-10.

Péküzlet és sütőde

— teljes berendezéssel —
— azonnal —

berbeadatik.

Bővebbet megtudható a kiadóhivatalban.

Beccses és fontos ujdonság!

KAINON

szabadalmazott fogkefe fécskendővel

alapos fogápoláshoz egy egész új kiténő segéd-eszköz és orvosi szaktekintélyek által legjobban ajánlva. —

A „KAINON” fogkefe különös előnye!

- 1.) A fogak tisztításán sokkal jobban végezhető ezzel, mint mas egyszerű fogkefével, különösen a fecsakadó használatával, a fog-mélyedésekben és közköbe lerakódott ételmaradékok, fogpor stb. egész-n kiöblíthető és ezáltal alapos tisztítást végezhető.
  - 2.) A fecsakendő használatánál mindig egész tiszta szájvizet kapnak a fogak.
  - 3.) A kefeszőröket tisztítástartja, úgy hogy sem a fogkefe alapjára, sem a kefeszőrök közt fogpor, vagy egyéb váladék nem rakódhatik, ami egészségét és tisztasági szempontból is igen beccses.
- 3 korona előzetes beküldés mellett küldök bérmentve egy legjobbat minőségű „KAINON” fogkefét.

FRIEDRICH FRITZ szabadalom tulajdonos **BÉCS,**
193-6 IX-4: Sechschimmelgasse 23.

Aszódy József
czímfestő Szombathelyről
Nagykanizsán felállítandó a rendkívül díszes és tetszetős megfestésű **reklámtábláit**

ajánlja gyárosok, kereskedők és iparosok figyelmébe.

Szenzációs ujdonság, mely a bérlőknek nagy előnyt biztosít.

Bérelni lehet Fischel Fülöp könyvkereskedésében, a hol bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak.

Beniczkyné Bajza Lenke
kedvelte az egész magyar olvasóközönségnek. — Regényeinek tárgya megragadó, kedves és lebilincsző.

Beniczkyné Bajza Lenke
... REGÉNYEI ...

Mártha. . . . Regény 2 kötetben . . .
Ára füzve 4 kor., kötve 5 80

Helytartóné. . . . Regény 1 kötetben . . .
Füzve 2 90 k. kötve 4 40

Előítélet és felvilágosultság.
Reg. 3 köt. Füzve 10 kor. kötve 14 60

Fekete könyv. Ahol a czipő szorít
2 elb. 1 köt. Ára 3 kor. diszkót 4 60

A magyar szépirodalmat kedvelő t. olvasóközönség figyelmébe ajánljuk a magyar regényirodalmat egyik elsőrangú nagyjának, **Beniczkyné Bajza Lenke** főnőregényeit, melyek alulról könyvkiadományát a által minden könyvkereskedésben beszerzethetők.

FISCHEL FULOP
könyvkereskedése és könyvkiadóhivatala
NAGY-KANIZSÁN

SZÉNÁSY, HOFFMANN és TÁRSA

selyemáruházában

Budapest, IV. Bécsi-utca 4. szám

folyton a legnagyobb és legjobb választék található
selyemkelmék, bársonyok, csipkék, szalagok és ruhadiszekből.

Mint általában ismeretes, csakis a fenti cégnél találhatók a legutóbb megjelent bluzok és ruhákra alkalmas selyemkeltő-ujdonságok, melyek — egy minőségre, mint mintázatra nézve — kizárólag fenti cég részére készültek és csakis ott kaphatók.

OLCSÓ ÉS SZABOTT ÁRAK
Minták kívánatra bérmentve küldetnek.

Fernolendit

cipőfőnyémáz a legjobb máz a világon; — e fényerém világos cipőket tükörfőnyémé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt foltoz színű lábbal sárga vagy barna bőrből **Lyosin** tükörfőnyémáz által egészen ujja lesz. Mindenütt kapható. — Alapított 1830 ban. **Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstr. 21.**

Hirdetések felvételeinek **FISCHEL FÜLÖP** könyvkereskedésében Nagy-Kani. sán.

BALATONBERÉNY FÜRDŐ.

Az egész Balaton mentén a legjobb, legszebb, legolcsóbb és leglátogatottabb fürdő.

Lakás és étkezés (urias) 2 személyre, napi 3 forintba kerül fürdőzésnel együtt.

Bővebbet **PÁLY LAJOS** vendéglősnél.

A cz. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmiszeri és életrési cikkeket vizsgáló intézetnek (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

Kezeleseknek minden vevője fel van jogosítva arra, hogy az életrési cikkeiben az alicó nevezett intézetben díjmentesen felvizsgáltsass.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első triezsti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

ZSÁKOK.

Legjobb és legolcsóbb bevásárlási forrása. új és használt.....

zsákoknak és minden fajta vízátthatlan ponyváknak

Winkler Zsigmondnál

BUDAPEST. VII., Nyár utca 23. sz.

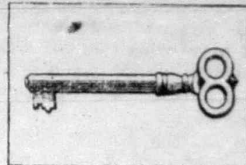
180-10.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan. **Mindenütt kapható.**

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyjérdemű közönség szíves pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre nagy gond fordítatik.

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

tisztelettel **KAUFMANN MÓR** férfinabó.

Szerkesztőség

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-6 óra között.

Idő intézendő a lap szemléli részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület, Fischel Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiadványi árak

Egész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitlár papírtára 40 fillér.

Kiadványok, valamint a hirdetésekre vonatkozólag Fischel Fülöp könyvkereskedésében intézendő.

Bármentetlen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Felolvasó szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztőtárs: Révész Lajos.

Vasárnap, július 26.

Fásítsunk!

Magyarország valamikor fában gazdag, igazán dusan megáldott föld terület volt. A viszonyok nagyot változtak. A folyton épülő vasuti vonalak megnyitották a forgalmat és a fában szegény idegen országok a forgalmi nehézségek megszüntével szinte megrohanták erdeinket; a különböző vasutivonalak alig győzték lebonyolítani az óriási fa-forgalmat.

Az addig majdnem értéktelenül hevert hatalmas erdő-területek értéke egyszerre erősen felszokkott; a fa-értékesítés lehetőségével megkezdődött az erdőirtás mindenütt, ahol csak a vasuti forgalmi vonal közelsége megkönnyítette a fa szállítását.

Ez nem lett volna baj, sőt inkább határozottan nagy előny, mert a fa-értékesítés útján óriási összegek jöttek be hazánkba külföldről.

Vállalkozó, élőmes fakeskedőink rohamos meggazdagodása erre az időre vezethető vissza; mert kétségtelen, hogy a magyar erdő-területek rengeteg fa-mennyiségének értékesítéséből nekik jutott a nyereség oroszfiánrésze; de az is igaz, hogy a fa-értékesítéssel járó munka, utánjárás, óriási befektetés és a kisebb-

nagyobb mértékű kockázat oroszfiánrésze is az övék volt. És azért az ő közvetítéssel erdő-területeink tulajdonosai is nagy összegekhez jutottak s jól értékesíthettek egy gazdasági termény-cikket, amely addig értéktelenül hevert.

Az erdő-irtás, a fa-értékesítés tehát minden vonalon lendített nemzetgazdasági viszonyaink; de kirossá vált az által, hogy erdő-tulajdonosaink jövőbe tekintő számítás nélkül, nyakra-főre irtatták az erdőket, s arra nem is gondoltak, hogy a mező- és erdő-területek között való szükséges arány fenntartása céljából a kiirtott fa-mennyiséget utánültetéssel legalább részben pótolniuk kellene.

Ennek következménye, mint országos csapás, legelőbb 1863-ban jelentkezett; amikor az egész nemzetet sújtó szárazság tett tönkre mindent.

Ekkor egyik jeles gazdasági írónk, Korörmics, részletes statisztikai adatok alapján kimutatta, hogy az országos csapás főleg azokon a vidékeken volt nagyobb, amelyek fa-ültvényekben, erdőben szegényebbek voltak. Ez a kiváló nemzetgazdászunk már akkor hivatkozott a szomorú tanulságra és erősen sürgette a közutak befásítását,

valamint a gazdaságilag más módon ki nem használható területek beerdősítését; de ezt a kiáltó szót visszhang nélkül eresztette el a végtelen pusztaságába ami ismeretes, keleties konzervatívizmusunk.

— Mese-beszéd! A fa meg az erdő nem csinál esőt! — így vélekedett a magyar gazda-közönség.

Hosszu idő után keserves tapasztalatai győzték csak meg gazda-közönségünk intelligensebb részét arról, hogy bizony a fák és erdők csinálnak esőt, hogy ezek természetes szabályozói a felhő-járásnak is. Mindamellett a fásítás nagyon lassan haladt, s e tekintetben számottevő lépés csak az 1894. évi XII. törvények megalkotása után történt. Ez a törvények ugyanis az erdősítésről, a közutak, a községi használatban területek, mezei partok, vízmosások helyek befásítása iránt intézkedik, és elrendeli, hogy minden község faiskolát köteles létesíteni.

A községi faiskolák szervezése azonban nagy részben csak írott malaszt maradt. Mert hisz régi dolog az már, hogy Magyarországon az üdvös törvények sohasem hiányoztak; papíron mindig megvolt minden jó és szép dolog; de a törvények szigorú, pontos

TÁRCA.

Styriában.

Cilli, július 22.

II.

Járjuk a város utcáit. Nem igen fáradnánk el, mert rövid egy óra alatt imbolygva is be lehet járni az egész várost. De a laposra csiszolt terméskövel kirakott gyalogjárók helylyelkővel nagyon szűkek; az udvarias természetű sétálóknak minduntalan le kell térni az utca kövezetére, mely olyanforma mint a pécsi, meg a veszprémi. A sűrűn egymás mellé rakott gém-bőlű föltűtű termésköveken kissé kényelmetlenül csetlik-botlik a simább talajhoz szokott ember lába.

Lassu botorkálásunk közben egy szokatlan külsejű épülethez rünk, melynek magas, domboru falazatán egy-egy relief-koszoruba foglaltan megpillantjuk a német költészet és zene-művészet jelesének nevét.

Minden fejtorés nélkül eltaláljuk, hogy ez a színház.

Nézük, vizsgáljuk sóvár szemekkel. Mintha csak szemsugarainkkal ki akarnók emelni alapjaiból a csinos kis épületet, hogy aztán valamiféle

hókus-pókusszal, varázsló abrakadabrával azt mondassuk neki:

— Szállj el, szállj el! Röpülj egyenesen a nagykanizsai Erzsébet tér közepére.

Egyikünk ajakán ki is pattan a mindnyájunk lelkét megszálló közös gondolat:

— Hej, ha ezt Nagykanizsára lehetne röpiteni!

Hát bizony az pompás abrakadabrázás lenne! Milyen riadalom keletkeznék ott ami édes otthonunkban!

Vécsey Zsigmond polgármesterünk már ugyancsak megszokhatta a városi közgyűléseken a meglepetéseket, a monumentális képtelenségeket; de azért őt is zavarba ejtend.

Mi történnék most?

Mindenekelőtt összehívna a városi magisztrátust és hivatalosan tárgyalná az ügyet. Elsőben is arra a körülményre terjeszkednének ki, hogy a rendőrség nem vett tudomást (mert bizonyosan nem venne tudomást) a piaci forgalmat megakadályozó építési-monstrumról, mely még eddig ismeretlen módon, a megszokott elemi csapásoktól különböző alakban jutott a közigazgatás útjába. Elből kifolyólag főhivatnék a rendőrkapitányság, hogy az esetről vegyen fő hivatalos jegyzőkönyvet és — amennyiben forgalmi vagy közbiztonsági szempontból az esetet aggasztónak találja — tegyen arról haladéktalanul jelentést.

Nyolc nap mulva a határozat kézbesítenék

Deák Péter rendőrfőkapitánynak, aki szintén 8 nap mulva megtenné a hivatalos jelentést, hogy az Erzsébet téren egy ismeretlen, sőt megfoghatatlan módon odakerült épület-tömeg áll, mely — amennyiben belső berendezéséből és építészeti modorából sejtethető — színházi célokra használt épület lehetett; és pedig — amennyiben homlokfalazatán német költők és zeneszerzők nevei olvashatók — valószínűleg Németországban vagy Ausztriában. Főhíttlenül forgalmi akadályt képez, és — amennyiben a kétes egzisztenciájú egyéneknek alkalmas és veszélyes bűvhelyül is szolgál — közbiztonsági szempontból is eltávolítandó.

A magisztrátus a legközelebbi ülésen foglalkoznék a rendőrfőkapitány jelentésével és annak alapján határozatul kimondaná, hogy: miután a főkapitány jelentéséből az tűnik ki, hogy az Erzsébet téren helyet foglalt ismeretlen épület-tömeg valamely németországi vagy ausztriai város színháza lehetett: a jogügyi bizottságtól vélemény kérendő; vajjon annak eltávolítása esetében — amennyiben az csak szétbontás útján eszközölhető — nem járulhat-e a városra kártérítési kötelezettség, ha később a káros fél, mint igazolt tulajdonos jelentkezik.

A szokásos kézbesítés gyűlés egybehívás, jegyzőkönyvhitelesítés és beterjesztés egy hónap leforgása alatt röviden megejtetvén, a magisztrátus most már foglalkozhatna a jogügyi bizottság

A visszamaradt áruk **augusztus hó 1-től** kezdve

Kazinczy-utca (vasuti u.) volt Kugler-f. üzleti helyiségben a Mödlingiépőrakt. átellenében

olcsó áron adtuk el

FANTL TESTVÉREK.

végrehajtását illetően nem volt meg a biztosíték. A temérdek „meghagyaték”, „elrendelteték” nem biztosította a törvény rendelkezésének minden vonalon való végrehajtását. Így volt régen; így van most is a törvény igen sok intézkedésével szemben. Tessék csak körültekinteni! Van rá elég példa közelben, távolban.

A községi fa-iskolák, melyeknek legtöbb helyen csak a bekerített területe van meg egy-két sármalmas csemetőve, — nem igen feleltek volna meg a törvény intenciójának, ha a földművelési kormány nem létesített volna állami faiskolákat, melyekből évenként most már százezer-százra kerülnek ki az elültetésre alkalmas fák. Az állami utakon kezdődtek meg a gyümölcsfákkal való befásítást. A földművelésügyi miniszter a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértéssel végzeteti a befásítási törvénynek ily módon való foganatosítását. 1897 óta — amikor a munkát megkezdtek — évről-évre nagyobb mennyiségű fa-csemető lett kiültetve az állami utak mellé. Ezeknek nagy része már szépen díszlik és gyümölcsöt terem. A múlt évben (1902 ben) 102 ezer fa-csemetőt ültettek ki.

Kétségtelen, hogy ez kezdetben nagy nehézséggel járt, mert a gyümölcsfák nagyobb gondozást, ápolást kívánának. De a földművelésügyi kormány erről is gondoskodott. Kertészeti és fatenyésztési szakközgeivel évenként több tanfolyamot rendeztet, amelyeken az állami utmestereket, utkaparókat, valamint az államépítészeti hivatalok ama szakközgeit, akiknek feladata az utak ellenőrzése, — a fa tenyésztés és fa ápolás gyakorlati ismereteire megtanítják és elméleti előadások keretében megismeretik velők a fa gondozás csinját-binját

Az állam példája hatott. Hiába: mi már ahhoz vagyunk szokva, hogy mindenben az államtól várjuk a jó példát.

Most már a törvényhatóságok közül is többen elhatározták, hogy közútjaikat gyümölcsfákkal fogják szegélyezni. Legnagyobb részben ezt már foganatosították is úgy, hogy ez időtt az összes közutakra kiültetett gyümölcsfák száma jóval felülhaladja az állami utak mellé ültetettek számát, a 102 ezeret.

Ez valóban órvándes haladás. Így nemsokára édes házánk közútjai mellett is olyan lelki gyönyörűséggel szemlélhetjük az Isten-áldással megrakott gyümölcsfákat, mint például a szomszédos Stajer ország ut mellett is olyan lelki gyönyörűséggel szemlélhetjük az Isten-áldással megrakott gyümölcsfákat, mint például a szomszédos Stajerország ut-mellékein; ahol egyuttal a fejlődő nemzedékeket nemcsak a fa-tenyésztésre és fa-gondozásra oktatják szülői házban és iskolában egyaránt, hanem arra is, hogy azok a fák, azoknak termése minden jóra való hazafiáltal őrizendő közvagyonot képeznek; ahol az utszéli fákat nem is sérti meg senki; termésökből el nem vesz senki, csak legtöbb egy-egy utas, ha szomszját akarja oltani, ez pedig meg van engedve.

Ha majdan a mi utmellékeink fái is úgy rakva lesznek Isten áldással, mint a stajerországi utak fái: akkor az a sok pénz, ami most almáért Stajerba vándorol, mind hazánkban marad és a községek, meg az állam pénztárát gyarapítja, tehát közvagyonosodást eredményez.

Zalavármegye talaja kiválóan nagyon alkalmas gyümölcsfatenyésztésre. Egy kis szorgalommal, a fásítást ügyének, mint nagyfotosságu közérdeknek, haza-

fias fölkarolásával itt igazán szép anyagi eredményt lehetne elérni.

Minket kiválóan sarkalhatna, buzdíthatna a közvetlen tapasztalat is. Hisz mi és va-megyei szomszédjaink látjuk, tapasztaljuk legközvetlenebbül, hogy milyen szép összegeket visznek el tőlünk és édes hazánk más vidékeiről is a stajer alma-kereskedők. Pedig mi — különösen az almatermelés terén — nagyon szépen és diadalmasan versenyezhetnénk stajer szomszédjainkkal. Csak be kellene fásítani szépen, fokozatosan minden közutunkat almával; és gondoztatni, ápoltatni kellene és közös erővel őrizni is a kiültetett gyümölcsfákat, mint hasznát hajtó közvagyonot.

Ezen kívül — mivel még a befásítást előző törvényeink intenciójának ezzel nem tennék teljesen eleget: az egyes vidékek temperaturájának szabályozásul szükséges volna gondot fordítani arra is, hogy ne maradna, ne lenne egyetlen községnek se olyan, gazdaságilag más módon nem értékesíthető földterülete, mely be ne fásíthatnák.

Hisz a legmeredekebb, legsoványabb talaju vízmosásokat is be lehet fásítani, ha mással nem: akáccal. Csak kopáran ne maradjon egyetlen talpalattnyi tér sem!

Igen jó volna mindkét irányban a nagyobb vidéki városoknak, mintaminő Nagykanizsa is, eluljárni jó példával. Nagykanizsa községi utait is gyönyörűen lehetne szegélyezni gyümölcsfákkal. És itt is be lehetne ültetni a kopár területeket mint aminő például a kiskanizsai homok-buckás terület is, — ha mással nem: akácfával.

Hisz van e célra igen ügyes és buzgó városi kertészek is.

véleményével, mely szerint: miután az ismeretlen földön idekerült, idegen tulajdont képező épület fölráiból annyit megállapítható, hogy — bár érthetetlen, megfoghatatlan módon — valamelyik németországi vagy ausztriai város vesztette el: a rendőrkapitányság utasítandó, hogy a talált tárgy ismeretlen tulajdonosát hivatalos hirdetmény útján szólítsa föl, hogy annak átvétele végett a rendőrkapitányi hivatalnál a hivatalos órák alatt jelentkezék. Egyebekben a város semmi felelősséggel nem tartozik. A talált tárgy egy évig megőrizendő, azontul a város jogos tulajdonát képezi.

A jogügyi bizottság véleménye alapján a magisztrátus utasítandó a rendőrkapitányságot, hogy a talált tárgyról kibocsátani szokott hirdetmények mintája szerint bocsásson ki hirdetményt a talált épületről és azt a németországi és ausztriai rendőri lapokban is tegye közzé. Egyben utasítandó a mérnöki hivatalt is, hogy a talált épület tömeget vizsgálja meg, állapítsa meg annak méreteit, becserkét, hogy az igazolt tulajdonos jelentkezése esetében a piacterület-pénc összege megállapítható legyen.

A rendőrségi hirdetmény kibocsátása után valószínűleg jelentkeznek Cilli város, mint károsfél; de egyben tisztelettel értesítené a Nagykanizsát, hogy a csodás módon elvesztett színház-épület iránt — amennyiben annak visszazállítási költsége az értéket nem fődőzné — tulajdonjogot nem formál, s arról Nagykanizsa város javára lemond.

Ekkor azután a közigazgatási eljárás egyszerűsítése szellemében újabb mozgósítatának a jogügyi, pénzügyi, építészeti, állandó-színházi bizottságok. Ezeknek beérkezett javaslatai alapján végre a magisztrátus ismételtten foglalkoznék az ügyvel, s valószínűleg olyértelmű határozati javaslattal járulna a közgyűlés elé, hogy miután a Cilliből Nagykanizsára jutott színház nem pottyant olyan

helyre, amely egy állandó színház helyéül az eddigi vélemények szerint alkalmasnak volna tekinthető: eme Cilli tulajdonát képezett, de Nagykanizsa tulajdonul átengedett épület bontassék le; és az anyagának árverésen való értékesítés útján befolyó összeg az állandó-színház már meglévő alapjához csatoltassék.

Igy járna, kérem, szentül így járna minálunk valami színház-épület, ha égből hullott manna-képpen olyan helyre találna pottyanni, amit a mi hagyományos berek-bölcsességünk nem akceptált színház-helyül. Mert mi ezzel a berek bölcsességgel még az isteni végzések ellen is fölebbezünk, Mi még az isteni ajándékul hulló gyárakat is visszahajgatók az ég felé, ha például a kiskanizsai berekbe hullának, oda az új országot mellé. Mert berek-bölcsesség szerint az nem gyáraknak, hanem emberlakásoknak való hely. Hátha idebb, a magasabb lakáson ki találna pusztulni ez a, most még elpusztíthatatlannak látszó berek-bölcsesség!

Szóval: hiába varázsolná át valami isteni csoda-tétel, a cilli színházat Nagykanizsára. Ott még az állandó-színház számára nincs hely; Ellenben: ha egy monumentális kaszárnyát tudnánk odavarázsolni: ennek talán (dehogy: talán, — bizonyosan!) volna ott hely; ha mingyárt a felső-templom elé, a Deák-térre pottyanna is véletlenül. — Pedig hát kaszárnyák tekintetében ugyancsak bőségesen meg van áldva a mi édes otthonunk. Ha egyáltalában tudnék felkeszteni a kaszárnyákért: szinte duzzadva keblem az önértéttől; mert a Bécs és Triest köz épitett stratégiai vasul-vonal egyik kiváló pontját képező Cillinek kaszárnyái jóval mőgötté maradtak a mi katonasági palotáinknak. De mivel az én szegény, álmadozó lelkem nem a kaszárnyák világából várja az emberiség messiasát, a krisztusi álmakat valóra váltó világosságot; nem duzzadó önértéttel, hanem kissé csüggetegen konstátálom, hogy

Cilliben a kaszárnyák körülbelül olyan méretűek, mint Nagykanizsáé az iskolák. Az a nagy gondozottság és áldozatkészség, amiről a nagykanizsai kaszárnyák tanuskodnak, itt inkább az iskolákon látszik meg.

Istenem! pedig Cilliben még mindig csak gázsal, Nagykanizsán pedig már vi lammal világítanak. Eddig azt hittem, hogy a külső és belső világosság között mindig megvan a szorosabb szellemi kapcsolat. — Most győződtem meg, hogy lélektani csalódásban leledzettem.

Az iskolákat említve, eszembe jut, hogy meg akarok emlékezni az iskolai év záródásáról.

Itt ugyanis még csak július 15-én záródott az iskolai év.

Venczel Rezső, kollegám, nagy pedagógusi érdeklődéssel megtudakolta: mikor és hol lesznek a hálóadó istentiszteletek.

A gimnazistáké 8 órakor volt a szlovén templomban. A polgári fiú- és leány, meg az elemi iskolai tanulóké a német templomban 9 órakor. Jelenvoltunk mindkettőn.

Az állami főgimnázium tanárai mind aféle katonai vagy inkább bányászati egyenruhában voltak, valamicsodás tábornoki díszlakpaggal és aranyozott dísz-kardocskával. — A dísz-kabátjuk gallérián jelezte volt — úgy látszik — az is, hogy egyik-másik melyik rangfokozatban van. A direktornak teljes aranygalléria volt; a tanárok egy részének fél-aranygalléria, a többinek bársonyszegélyezete. A kabátok gallérián rózsáskák (rosétták) jeleztek a rangot. De mi ezt a rangjelést nem értettük meg. Egyáltalában bántotta a mi civil szemekünk.

A tanulók közönséges polgári ruhában voltak. Ezeknél — úgy látszik — nem kísért úgy az egyenruhásdi, mint más városok középiskolai tanulóival. Ezt a kised-játékot itt a professor urak kultiválják.

Mise alatt a tanulók ének- és zenekara emelte

Hadd okulnának példánk a városunkba járó vidékbeliek!

Igy indul meg az általános haladás minden vonalon.

Az államtól a törvényhatóságok, ezektől a nagyobb városok, ezektől ismét az egyes vidékek kapják az impulzust.

Gleichenbergi mozgó-fényképek.

A „Bauernbäuel“-hez mentünk fel a minap. Egy gyönyörű kilátású tiszta Gleichenberg egyik legnagyobb pontján. Kedvező időjárás volt, élveztük a pompás panorámat. Jobbról magyarországi templomtoronyokat lát meg a szem, balról sűrű helységek. Olyan szépen beragyogta a mp Magyarországot, hogy szinte felejtük az otthoni politikai pártviszályokat, azt hittük élveztük meg az édes otthonban minden egyenlően a jogot, szolgáltatnak mindenkinek egyenlően igazságot s respektálják mindenki egyenlő törvényt. Onnan a „messzi-átóró“ azt véltük olvashatni a hazai béreiről. Néztük, néztük a tájat, egy-zerre csak, szinte önkéntelenül, összeráztunk tekintetünk s egy benső sugallatra az egész társaság levett kalapját énki, hogy: „Hazának rendülendő.“

Azután bebarangoltuk a tájat; tölgy a tölgy, szeretne megelni télirevalóval a pompás fényesben; csakhamar lent vagyunk egy másik tisztáson s mutogatjuk egymásnak, hogy egy félórával eze ott fent állunk, onnan nézünk s láttunk be Magyarországra. De mi jól látunk-e? Áhól az imént elhangzott a magyarok imája, ott mintha most megjelent volna Vörösmarty Mihály, a hallhatatlan költő jó szelleme. Ugyanaz az arc maga az a jószágos, sződ tekintet. Kézről-kézre jár a látszó; tényleg Vörösmarty jó szelleme áll ott, s nézi-nézi hazáját gondolatokba mélyedve. — Fel-fel tekintünk hozzá hazafiai büszkeséggel, reá, kire apai büszkeséggel tekint le a menyhó a nagy költő az ő méltó nagy fiára: *Vörösmarty Bélára*. a m. kir. kuria-másodelnökére.

A gyógytérén (kurplatz) a nagy kávéház előtt délután, mikor a zene szól, folyik nagyban az általános illrtele s fűrdői tapasztalatok, elmények javított és bővített kiadásban való előadása.

Elegáns, szép urasszony megy el asztalunk mellett. Tetszésnyilvánítás a ház, pirdon, az asztal minden oldaláról, s asztaltársaságunk minden tagja kérdőjellel változott arccal fordult a köztünk álló fiatal ember felé, ki bizalmasan közölte a hölgynek: „Hagyjuk kérem, hagyjuk, egyelőre magam uralom a tért... Ugy-e jó lélesem van! — Az arca erre azelőttökben nyultak meg, egy egy sikamos megjegyzés is esett, a fiatal ember mint egy hős lovag nézett jobbra-balra, s nem vette észre, hogy egy arca komolyan is maradt: *Bodor Mihályé*. — Fizztünk, mentünk.

Bodor elvált fölünk, a fenti hölgy keresésére indult; csakhamar meg is találta. „Bocsánat nagy-ságos asszonyom, hogy ismeretlenül megszólítottam. Az imént ott, a kávéház előtt X úr nagyságodról oly hangon szólt, amit megenni, ha joga volt hozzá, félhiv alávalóság, ha pedig nem, ugy jellemtelenség, gúzság. Mint félti és magyar ember ezt el nem hallgathattam, s az illetőt meg-leckéz etni akarom! A nő majdnem elájult. „Köszönöm uram, köszönöm! Sürgönyözöm kérem a ferjemér, itt a címe.“ Nagy úr asszonyom, bizza az elintézést reám. Ne vigyassa fel magát, ne zavarja meg egy gátló ember miatt! Ferje nyugalmát. Biztosítom, hogy fényes elégtételt fog nyerni.“ E váltak. — Bodor Mihály ket tanult vett magához, s telkereste ama bizonyos fiatal embert.

Uram! Őa elég feriatlan volt ahhoz, hogy elnem ítélték jellemtelenséggel, minden jog nélkül, fölülte sértőleg nyilatkozott az imént egy olyanról, kit en azelőtt soha nem is láttam, de a kiről most már tudom, hogy iszeteetlen hangon szólnia Onnek nem lett volna szabad. Mint fiatal ember tanújon becsületet. — E két tanu előtt bocsánatot kell kérnie az elmondott akért. A fiatal ember előbb nagy garral akart erre válaszolni, de midőn látta, hogy kelepcebő került, ötfőt-hatott majd szabadkozott, végül annak rendje es módja szerint megkövette magát.

„Ezzel tehát rendben voltunk — mondá Bodor most pedig becsületbeli kötelességére teszem, hogy Gleichenberget 24 óra alatt hagyja el, különben az igazgatóság által kiutasítom. Ajánljuk magunkat. — S ott hagyták a lefözött gavallért, ki nek utóbb Bodor sok kérés és könyörgésre az elutasásra csüörtökötöl- vasárnapig halasztást adott. Hétfőn korán reggel egy melabus fiatal embert vitt Feldbach ére a gleichenbergi postakocsi.

Tetszik egy pesti tarokk *Darázs ur?* „Kérem, igen szívesen.“ — „Ha megengedi kibicelni fogok

Onnek *Darázs ur*“ mondá a felszólító ur szép, fiatal felesége. — „Kérem, nagyon fogok örülni nagyságos asszonyom.“ S ment a jáék. De *Darázs* partnere mindig tudja, mi van nála, s ez így megy már egy óra óta. Pedig kezdetben nem játszott oly szerencsével. Egyszerre csak véletlenül ugy felszemmel megvizsgálta *Darázs* az ő kibicét: „A annak igen beszédesek voltak a szemei, s tekintete tulyakraan talalkozott a férje tekintetével. Befelezték a játszmat, s *Darázs Miklós* fizetett vagy 12 koronát. Partnere azután még többször is hívta játszani, de többé nem játszott vele.

Abba a kis városba ritkán jön sürgöny; az a gyöngéd, hű férj pedig még sohase álmódott ilyen sürgönyről: „Cséppet sem hiányzik a feleségének. Talált kárpótlást.“ Forgott elotte a világ. Másnap reggel már Gleichenbergben volt. A kúnnál találkozott a „hűtlenel.“ Az asszonyka örömben és csodálkozásában szóhoz alig jutott. „Hogy jössz ide édes fiam.“ „Ugy-e meg vagy levpe, én is nem kevésbé voltam meglepve. Mindent tudok. Nem-jűnk a lakásodra. „De??...“ Nem akarok itt nyilvánosan jeleneteket scenirozni, csak menjünk haza! Otthon aztán csakhamar kiderült, hogy valaki rossz tréfát, gonosz tréfát üzött velők. — Délután már maguk is mulattak a sürgöny a társaságban, s midőn este felé egymáshoz simulva a rondon sétáltak, a nő így szólt férjéhez: „Nézd édesem ezt a sok szép, vidáman járó, kelő hölgyet; hisz ezek között én a te komoly, beteges feleséged, ha akarnék, se kellenék senkié.“

Barta Lajos.

HIREK.

— **Vaszary Kólos hercegprimás** vasárnap folyó hó 26-án éjjeli 12 órakor Budapestről jövet *Nagykanizsa* állomását érinti. A hercegprimás ugyanis Pragerhofon és Cormonson át utazik Rómába, külön erre a célra rendelt szalonkocsiban, melyet a rendes gyorsvonathoz csatolnak. A hercegprimás kíséretében lesznek: dr. Kohl Medárd püspök, Andor György primási titkár, Berger Márk ceremoniarus és Brunner Matrona záradéknőknő, a hercegprimás ápolónője. A hercegprimás számára, ki okvetlen részt vesz a konklávéban, már rendelve kíséretének lakása is.

— **Rendfőnök választás a piaristáknál.** A kegyes-tanítórend káptalana titkos szavazás után rendfőnökké egyhangulag és nagy lelkesedéssel újra *Magyar Gábort* választotta meg.

— **Ejegyzés.** *Galambo* István bánokszentgyörgyi körjegyző eljegyezte *Desics Terézia* kisasszonyt *Olaszkról* (Vasm.)

— **Rendfőnökaptányi rendelet.** Végre megis fogantatja lett annak a sok jogos panasznak, melylyel a nagy közönség egyre ostromolta a rendőrséget. A rendőrfőkapitány egy legújabb rendeletében eltiltotta az éjjeli lepkéknek az utcai sétálást és így az álldogálást is. Erre a rendeletre már régóta várt a közönség, és azt előbb is meghozták volna. A leányok a legszemtelenebbül viselkedtek a setáló közönséggel, ugy, hogy az egyes utcákon alig mert már valaki esténként végig menni. A rendelet eltiltja őket az összes nagyobb forgalmu utcákról. — A krónikai hűség kedvéért megjegyezzük, hogy ezen elismerést érdemlő rendeletet a *pesti* rendőrfőkapitány hozta. Nagyon helyén való lenne nálunk is.

— **Jegyzők gyűlése.** A folyó hó 23-án Zalaegerszegen a vármegyeház nagytermében tartott jegyzőgyűlés élénk és látogatott volt. *Kovács Gyula* elnök jelentésében ismertette a mult évi élet főbb mozzanatait. A jelentést helyeslőleg tudomásul vették. *Kele György* főjegyző mint előadó tette meg javaslatait a 11 pontba foglalt tárgysorozatra, melyek között felette fontos a zalai jegyzők

az áhitatot. Mire végén a „Te Deum“ éneklése után a miséző apát áldást adott a szentséggel, azuán fölállott az egész ifjúság és közönség s fűlzugott a „Gott erhalte.“ Ugy fujta a hatalmas énekkar, mintha kádokból öntöztek volna a hangot. Ebben a hangerőben azonban — ahogy az itteni hangulatot ismerem — ugy a német, mint a szlovén tanulók részéről sokkal több volt a vakáció fölötti örömből, mint a Habsburg trón iránti lelkesedésből.

Nagyon kíváncsi voltam, hogy ezeknek a katonás egyenruhát viselő professor uraknak a vezetése mellett milyen katonai renddel történik majd a kivonulás a templomból.

Nos hát nyugodt lélekkel mondhatom, hogy a mi gimnázistáink valóságos komoly napkeleti bölcsek ezekhez a német és szlovén gézengúzokhoz képest.

Alig hangzottak el a „Gott erhalte“ második versszakából az utolsó akordok, — szinte rohanvást tűntak ki a templom mellék-ajtájan, egymás hátát nyomva, egymás sarkára taposva. Rendetlen futással, galoppírozva rohantak be a főzsongódságban levő gimnáziumba. Csak a felsőbb osztályiak mutatnak annyi komolyságot és rendet, hogy legalább türelmesen, tisztességes egymásutánban vonultak ki a templomból és haladtak be az iskola-épületbe.

Ha *Horedth György*, a mi főgimnáziumi direktorunk, aki pedig — ugy tudom — nagy ellen-sége az ifjúság kényrszerzubbonyozásának, — valamikor ilyen templomi kivonulást tapasztalna. habozás nélkül futtatna doktorokért, hogy jöjjenek az Istenért, de rögtön: mert bolond gombát ettek a gimnazisták.

A német templomban már mintha lélekemelőbb lett volna minden. Lehet, hogy csak az én magyar lelkemnek tetszett ugy, mivel ott „Gott erhalte“ nem volt. — A polgári és elemi iskolai tanulók

elvittek lojaitásukat az iskola-épületbe és ott fujták ki magukból a záró ünnepség végén.

Vencel kollégám fölött leányiskolai direktorától fiúiskolai direktorhoz hogy egy iskolai értesítőt is kaparinthasson néminemű statisztikai táblázatok tanulmányozása végett; de verejtkezésének nem lett eredménye. Az egyik elcsipett igazgatótól csak annyit tudott meg, hogy ők nem adnak ki külön értesítőt, csak év végén, a bizonyítványok kiosztásakor, a záró ünnepségen felolvasásuk a tanítótestület évi jelentését.

Memjegyzem, hogy a gimnáziumi értesítő sem tartalmazza a tanu ók osztályzatát, csak az egyes osztályok tanulónak névjegyzékét.

Talán nem lesz minden tanulás nélkül való ha megemlítem még azt a tapasztalatunkat is, hogy itt ugy a leány- mint a fiu-tanulók példás egyszerűséggel öltözködnek. — Különösen a mi kanizsai polgári leányiskolai növendékeink. akik valóságos toalett versenyt fejtenek ki, eljöhethé-nek ide nemes egyszerűséget tanulni cillii kollégáiktól. Vagy talán nem is annyira őket mint inkább a kedves mamákat kellene ide invitálnom.

Ha jól emlékezem: már arról is volt szó Nagykanizsán, hogy az elemi iskolai tanulók között sok a meztelen lábú. Nem kellene megengedni nyáron sem, hogy a tanulók meztelen láb-bal járjanak iskolába. No hát tessék csak meg-nézni ezeket az osztrák gyerekeket! Majdnem mind meztelen láb-bal járnak az iskolába is. — Pedig ruházatukon másként eléggé meglátszik, hogy lábballire is kerülne. De hát nem kényeztetik őket. Kneippoljanak gyermekkorukban, amikor még feltűnés nélkül megtehetik. — Annál kevésbé kell kneippolniok, ha felnőnek.

Ebben a tekintetben is nagyobb itt a vilá-gosság. Pedig — amint már emlitem — itt még csak gázzal világítanak és nem áraszt vakító villámfényt aféle lösgyökerecs stajer, mint Nagykanizsán.

felterjesztése a központi elnökséghez, amelyben az új ügyviteli szabályzat sok hiányát tárják fel s annak egyes szakaszai módosítását, vagy törlését szorgalmazzák. Tiltakoztak a központi egyet választmányának azon határozata ellen is, hogy Magyar Hírlapot választotta a jegyzők hivatalos napilapjává. Jegyzőkönvi köszönetet szavaztak Zalavármegye törvényhatóságának azért, hogy memorandumbeli kérelmüket nemes figyelemre méltatta és sokat segített a zalai jegyzők nyomasztó helyzetén. Mozgalmat indítottak az iránt, hogy az Erzsébet-segítő-egyesület mint a jegyzők kulturális és humanus intézménye megvalósuljon.

A gazdák és a vasárnapi munkaszünet. Láng Lajos kereskedelemügyi miniszternek a vasárnapi munkaszünet tárgyában kint adott rendelete értelmében sem a mezőgazdasági gépjárművekben sem szabad dolgozni, sem pedig a gép-csőplőgépek körül nem szabad javítási s tisztogatási munkálatokat végezni, holott a gazdák egész heti szorgos munka után vasárnap szokták azt elvégeztetni, vasárnapra küldik be a gyárakhoz az elromlott s eltört géprezeket s sürögő kijávitás vagy kicserélés végett. A rendelet így tehát jelentékeny terhet ró a gazdákra. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a Magyar Vasművek és Gépjármű Országos Egyesületének kezdeményezésére most sürögő feliratot intézett a kereskedelemügyi miniszterhez, a melyben azt kéri, hogy a cséplési idény alatt a gazdákra és a mezőgazdasági gépjárművekre fűgessze fel a munkaszünetet, illetőleg engedje meg, hogy a cséplőgépeknél igényelt javítási és tisztítási munkálatokat elvégezhessek, a gyárakra nézve pedig engedje meg, hogy a műszaki személyzet legelőbb vasárnap bent tartózkodhassék a gazdák közönség sürögő kívánásainak eleget tessen.

Gyilkosság — vizsgálatlanságból. Baksháza Tóth Antal birtokos két cselédje nevelő Bográd Lajos és Szalay János ebéd közben afölött vitakoztak, vajjon a gazdának a falon függő puskája értékes holmi-e avagy sem. Bográd Lajos ama véleménynek adott kifejezést, hogy nem ér az többet egy pisztolynál, és levele a puskát a falról meg akarta mutatni, hogy mire alapítja véleményét. A fegyver ravaszán érintve, a felhuzott puská elcsúszott és a golyó Szalay János nyakába fúródott, ki rövid szenvedés után meg is halt. Bográd annyira megijedt vizsgátlansága végső következményétől, hogy nyomtalanul eltűnt a községből.

Mi a hölgyek díszje? Szép tiszta, üde srebőr! Ez biztosan elérhető a Földes-féle Margit-Créme által. Nemcsak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógyszerész által készített Margit-Créme az összes szépségzserék között elsőrangú helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot ádít, tisztait és szépít. Szepőt, kiütéseket, foltokat, rancokat és egyéb bőrbajj eltávolít. Ara 1 kor. Kapható a készítőnél és minden gyógyszerárban. Utanzaloktól óvakodjunk.

Jönnek a franciák! Balaton-földvár. ez a legelőkelőbb somogyi balaton-füredő, rövid napok múlva alkalmasint gazdát cserél. Tulajdonosával, Gróf Széchenyi Vicorral egy francia társaság a kudozik; a kontemplált vételár a — fűrdőház tartozó kb. 600 hold földdel együtt — közel két millió korona. Ha a vételi létező, az új tulajdonosok azonnal a szababu ócsó vendéglőket s szállodákat építenek. He nem jó lére az üzlet, az esetben is nagy arányokban fogják a Balaton e gyönyört meggyógyobbitani, a mennyiben a tulajdonos a Balatonba egy szigetnyelvet fogna betelni és azon sállodákat, vendéglőt építeni. Hát amint mi ismerjük a magyar földtulajdonosok zületi készségét, meleg-n földölönök, az egész Balaton mentén a franciákat.

Az arzénikum. Szinte hihetetlen, milyen nagy életleni fontossága van ennek a legfélelmetesebb, leggyilkolóbb mérgeknek. Az arzénikum nemcsak természetes táplálékainkban beikölözhetlen, hanem szervezetünknek levele is könnyen kimutatható vegyi alkotórészet képezi. A hajban, körömben, bőrben egyaránt kimutatható. Csak a belsőből hiányzik. Eppen azért szükséges, hogy táplálékainkban előforduljon ez szükség, a legduzsabb tápláló anyag, mint a kenyér és tojás, nagy

adagban tartalmazza, ez az arzénikumot. A madártójas arzénikumtartalma természetesen a fejlődő madár-embrió létfőlétele. A tyuktojás átlag 1/300 milligrammot tartalmaz ennek legnagyobb része a tojás árgájára jut. Az emberi szervezet is megfelelő arányban tartalmazza ezt a veszedelmes mérget s ahly van sejtiszövet, amely meg tudna élni nélküle, tehát alapon meg kell mérgezve lennünk, hogy megélhessünk.

Hálaíra ítélt huszár. A soproni hadbíróság két nap előtt halaira ítélt egy katonát, Knorr Ignácot, ki a szombathelyi 11. huszárezred első századában szolgált mint közhuszár. Knorr főbbször megszóktott már ezredétől. — Legelőbbi szökecskor, a tavaszszal, a stájer határon kirabolt és meggyilkolt egy máriakereskedőt. Ezért mérte ki rá a legulyosabb ítéletet a hadbíró-ág.

Kávé helyett kukorica. Dunaszekcsőlől írják: Egy utazó szelíhámos tegnapelőtt furfangos módon csalta meg Pollák Zsigmond báti kereskedőt. — A csáló, mint kereskedelmi utazó mutatkozott be Polláknak és egy zsák, 100 kg. kávét ajánlott neki megvételre. — A zsák kávé Pollák megvizsgálta és megfelelőnek találta. Hasmároson meg is alkudott a vigéccel, a ki potom áron 160 koronáért adta el neki a finom kávét. Pollák Zsigmondot, mikor fia között, kiknek Bátor szintén üzletük van, a kávét szét akarta osztani, nagy meglepetés érte. A zsák tetején közel 10 kg. kávé volt alól a zsákban mar csak kukorica. — Mire a csalást felfedezte, a szelíhámos vigéccel maga mögött hagyta Bátát. Pollák a csendőrségnek jelentést tett a csalásról.

Akkor hát jól tette! A kupapecér meg a finác van olyan népszerűen egyéniség videken, mint a végrehajtó. Ugy esett minapában is, hogy a pecér nagy rendőri segítséggel — a gyerekhad ellenséges hajzaja mellett is — hurkora kerített egy sivalykodó vizslakölyket. A körüllevő házakból főléuk figyelemmel néztek a nem éppen gyönyörű közbiztonsági tevékenységet s nemsokára egy szakacsné szaladt a kocsihoz, kiváltani a foglyul e-itt vizslakölyköt.

Nézze man komám, meg tán a tiszteletes ur kutyáját fogta el ez a girhes cigány, hogy a ménkü cifrázza ki s kéri!

Nem a! — böki ki a másik. — A finácok kutyája az komám!

Ez a körümeny persze nagyot változtatott a dolgon, meg is szólal csendesen az elő magyar; — Akkor hát jól tette!

Harczerű célloveszet. A helyben állomásozó cs. és kir. 43. gyalog ezred legénysége folyó évi június hó 27-én, reggeli 6 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bjeza, azepeteci major és Principális kanális által határolt lötéren hárczerű célloveszetet tart. A község figyelemzetik, hogy a jelzett területet 600 lépés körületben ezen napon annál inkább kikerülje, mert az otttartózkodás életveszélyes.

Szinészet.

Szerdán **Latabár** Árpád a népszerű komikus jutalomjátéka a kalmából teljesen megtöltte a közönség a színházat. Előadásra Gerő Károly bohóza, a **Próbaházasság** került. **Latabár**: Rákóczi cselédszerzőt játszotta, mely szerep ugyan elég komikus, de sokkal kisebb, mint sem, hogy a közönség, mely a jutalmazott tiszteletére jött a színházba, azzal beérte volna. A publikum nagyobb része Latabárt akarta látni és éppen őt látta legtrikábban a szinpadon; részéről tehát a darab nem volt jól megválasztva. Latabárt megjelenésekor a közönség lelkes óvásokban részesítette és a legkülönbébb ajándékokkal halmozta el. Remek alakításban mutatta be **Nagy** Desző Hajdu Bokor István szentesi gazdag parasztot; minden egyes mozdulata azt bizonyította, hogy igazi művészlet állunk szemben. kinek szívesen nyújtjuk az elismerés babéraját. — **Benedek** Gyula (Bokor Berczi) a szokott jó volt. **Gózon** Béla, szorgalmatlan tanu, ambiciozul játszik és napról napra haladást konstatálunk nála. Ez alkalommal Kanász Gyuri őrmestert játszta elismerést érdemlő módop. A többi szereplők a következők voltak: **Pesti** Kálmán (Szikora), **Károlyiné** Szikoráné) **Mányai** (Kancoc Birika), **Aitner** Ilka (Bokor Istváné) **Rózsa** Sándor (mészáros), **Hevesy** Gusztika (Czira kávésné), **Sági** Julesa (Makó). — A Kossuth nótá most is megtette hatását.

Csütörtökön **Szilky** Szeréna k a: felléptével a **Nőemancipáció** adták jól látogatott ház

előtt. — A vendégművész (Gerőfi Flora) mint vadász, majd mint huszár mindvégig lekötötte a közönség érdeklődését; szép énekével és bravuros táncával pedig teljes élvezetet nyújtott. — **Nagy** Desző kitűnően alakította a tábornok öngyuszárját, ép úgy **Pesti** Kálmán Kheilinger nyugalmazott fűrvézer hadnagyot. **Benedek** (Báthory ny. tábornok) **Károlyiné** (Dangelegi Fruzina) voltak még az est kimagasló alakjai.

Pénteken Shakespeare-est volt félhelyárakkal. **Othello** előadására vállalkozott a társulat drámai része és mint szívesen konstatáljuk a vállalkozás elég szép sikerrel járt. — **Almáry** játszta a címszerepet, tudásának és tehetségének szép jelét adta. Az est sikerében még osztozkodtak: **Makó** (Desdemona) **Benedek** (Jágó) **Nagy** Desző (Velencei Doge). **Károlyiné** (Emilia, Jago neje), **Gózon** Béla (Cassio).

Szombaton este a **Sohibók** előadásánál zsufolóság meztelt a színház. A múlt évben már ismételtén adott darabnak nagy vonzást kölcsönzött: **Seiklay** Szeréna, **Kövesy** igazgatóné és széptehetségű földink **Zetti** Zalai Margit fellépt. Utóbbi jeles sikerrel végeztve színiiskolai tanulmányait, valószínű hogy állandó s mint hiszszük igen hasznavehető tagja lesz **Kövesy** szintársulatának. — Az előadásra visszatérünk.

Másor:

Vasárnap d. u.: **Postásfia és huga**, operette. este: **Aranykassza**, énekes bohózat. Hétfő: **Casanova**, operette, félhelyárakkal. Kedd: **Bőreg**, operette. Szerda: **Kurucz Feja** Dávid, szimfű. **Makó** Ayda jutalomjátéka Csütörtök: **A drótos ló**, (Rastelbinder), operette. Péntek: **Lotti szeredesei**, operette, félhelyárakkal. Szombaton: **A drótos ló**, operette, másodsor.

KÖZGAZDASÁG.

Barcs új állat egészségügyi beosztása.

A földmívelési miniszter a barcsi sertés-hizláló részvényi társaság telepet a Magyarországi Ausztria köza fennálló állatfogalmi megállapodások alapján állategészségügyi szempontból az Ausztriába irányuló sertésforgalomban önálló területet nyilvánította és a nevezett hizláló telepen állategészségügyi hivatali létesítet.

A seprőcirkok termeléséről

A seprőcirkok megfelelő viszonyok mellett termelve legjövédelmesebb növényeink közé tartozik s mégis rendszeres termelése el csak egy-két gazda foglalkozik. Ennek oka valószínűleg abban rejlik, hogy termelésével kevesen vannak tisztában s így annak n-m igen mernek neki fogni.

A cirkok általában meg erem azon határig, ameddig a tengeri biztosan beérnek, sőt a legelőnyesebb fajta az olasz seprőcirkok is beérnek ott, hol a késői tengeri biztosan termelhető. Mint igénytelenebb növény a talajban sem túlságosan váogató, sőt lehet mondani, hogy rosszabb talajokon is termelhető. Vethető anyagos, vize yös talajokra is, csak a sivar homokos, tözezes és szikes talajokon bizonytalan a termelése. Vetésforgóba könnyű a cirkot elhelyezni; következtetik takarmányfeleket, kapasznövények, gabonafélék után csak saját magja után nem cél z rü vetni, mivel a talajt nagyon kibaszolja, kiszárítja és későn harkya el. Termelni azonban csak az olasz seprőcirkot érdemes, mivel a közönséges cirkok a mai viszonyok között nem igen számíthat piacra. Termelése a tengeri termelésével leg nagyobb meg egyezik. Legelőnyesebb a tengeri vetés befejezte után április vé én, május elején, esetleg közepén vetni. A trgyat lapjobb elővetménye alá adni, ha azonban ez nem lehetéges csak mérsékelt mennyiségben szabad alá alkalmazni 120—150 m/m. mert a túlságos trágyázás káros befolyással lehet a szakalmínsépre. A mesterséges trágyázás közül a foszforsav hatása igen szembeölő, növeli a termést és kitűnő hatással van annak minőségére, 65 cm. sor és 30 cm. növénytavolságra vetik, mert szeleesebb sorokba vetve a szakal eldurvul, kisebb sortávolságnál pedig kevés a termés. Apolása kétszeri kapálásból, egyezésből és öltögetésből áll, mely utóbbi akkor vézendő, midőn a cirkok a 80—100 cm. magasságot elérte. Aratása a mag megborulása és a szakal megsárgulása alkalmával eszközölendő. Mellékterménye a mag, a mely jó abrakalkalmaz. Termése 5—7 m/m. szakal, 8—18 m/m. mag hk.-ként.

Nyilttér.

Rohitschi
 — templom-torrás
 borral kitünő üdítő és
 — frissítő ital. —

— Mindent kapható. —
Kalodont
 nékülűn hetetlen fogszufla
 a fogakat tisztán, fehérén és épségben tartja.

A legjobb és legerészségesebb
üdítő-ital,
 mely mint asztali ital kitünően kedvelt és borral, cognacokkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitünő ízű
 vegyületeket ad:

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 SÁVANYU-KUT

oltja a szomjat, hűst és felfrisit egyaránt. A legjobb
 szer a nyári hőség tikasztó hatása ellen.

Hirdetések:

HÁZELADÁS.

A VARGA LAJOS-féle ház Nagykanizsán a Batthányi- és Kistalud-utca sarkán — modern egész új épület, — áll 8 szoba, konyha, istálló 4 lóra, kocsifélszer és kertből, (beépíthető telekkel) **eindó.** — 135 - 3
 Czim megtudható e lap kiadóhivatalában.

Péküzlet
 — és sütőde
 — teljes berendezéssel —
 — azonnal —
berbeadatik.
 Bővebbet megtudható
 a kiadóhivatalban.

Teljesen ingyen

Alapított 1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha értékelés után utazatok által hagyja magát elámulni. — Az én valódi amerikai Nickel ANKER-ROSKOPF-ÓRAM (Antimagnetique) szabadalmi miatt Email-számlappal, látható mintakészint 36 órai járással egyodül Kiváló ellenálló képesség, valamint pontos járása által legkedveltebb és a létező le g j b b strapa óra Különösen ajánlható fizetőknek vasuti hivatalnokok, csendőrség, pénzügyőrség, kalmazok, gépészek és mindazok részére kik egyerősen megbízható és tartos órákat akarnak. Ára egy szép nickel láncos és tokkal egyrít csak 3 korona 3 évi jóállással 3 darab vételért csak 3 korona. — Nem megfelelő esetében kicserélöm, vagy a pénzt visszaadom. Szétküldés az I. amerikai órágyárak vezérképviselése által.

BÜHNELMIKSA órák
 BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./106
 — a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója. —

FOVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és imitál papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 frt 75 kr. és megjegyzem, hogy én nem vagyok kereskedő, hanem órák. Az én óráim finom szabadalmazott Email-számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és mindent, a mi nincs feüti cégjegyzéssel ellátva utasítunk határozottan vissza 193

A „Balaton irásban és képbén”
 136 illusztrációval megjelent és tűzve
 5 kor., kötve 6 koronáért kapható
Fischel Fülöp könyvkereskedésében
 Nagykanizsán.

Beosés és fontos újdonság!

KAINON
 szabadalmazott fogkefe fecskendővel
 alapos fogápoláshoz egy egész új kitünő segéd-
 eszköz és orvosi szaktekintélyek által legjobban
 — ajánlva. —

A „KAINON” fogkefe különös előnyei:

- 1.) A fogak tisztítása sokkal jobban végezhető ezzel, mint más egyszerű fogkefével, különösen a fecskendő használatával, a fog-mélyedésekben és közökbe lerakódott ételmaradékok, fogszor stb. egész-n kiöblíthető és ezáltal alapos tisztítás végezhető.
- 2.) A fecskendő használatánál mindig egész tiszta szájvizet kapnak a fogak.
- 3.) A kefészőröket tisztántartja, úgy hogy sem a fogkefe alapjára, sem a kefészőrök közt fogpor, vagy egyéb váladék le nem rakódhatik, ami egészségi és tisztasági szempontból is igen beosés.

3 korona előzetes beküldés mellett küldök bérmentve egy legjobb minőségű „KAINON” fogkefét.

FRIEDRICH FRITZ szabadalom tulajdonos BÉCS,
 193-6 IX-4. Sechschimmelgasse 23.

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az általa nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltassa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében)
 ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerertárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:
Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élevezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott élelmezési és élevezeti cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

KLYTHIA a bőr ápolására

az arczbőr szépítésére **PUDER**
 és finomítására

Legelegánsabb, toilette bál és salon puder.
 Fehér, rózsaszín vagy sárgas.

Vegyileg analizálva és ajánlva Dr. J. J. Pohl es. kir. tanár által Bécsben
 Elismaró levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB FAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyára
 Főraktár: BÉCS, I. Wellsele 2.

Szétküldés utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.
 Kapható a legübb illatszergyára, drogua-kereskedésben és gyógyszerertárakban. Nagykanizsán: Alt és Bühm Keleti M. Mór és Krainer Gyula ségeknel.

egy doboz ára 2 kor. 40 fill

Nyilttér.

Rohitschi
 — templom-torrás
 borral kitünő üdítő és
 — frissítő ital. —

Teljesen ingyen

Alapított
1840-ben.

dobja ki a pénzét, ha értékel-
 telen utazatok által hagyja
 magát elámulni. — Az ön
 valódi amerikai Nickel

ANKER-ROSKOPF-ÓRÁM

(Antimagnetique) szabadal-
 masított Email-számlappal, itt
 látható mintasze-
 rint 36 órai já-
 rással egyodull
 Kiváló ellenálló
 képessége, vala-
 mint pontos já-
 rása által a leg-
 kedveltebb és a
 létező legjobb
 strapa óra. Kü-
 lönműn ajánlható
 tisztelőknek vasuti
 hivatalnokok,
 csendőrség, pénz-
 ügyészek, kalau-
 zok, gépészek
 és mindazok ré-
 széreik egyerős

megbízható és tartós órákat akarunk. Ára egy szép nickel
 láncsal és tokkal együtt csak **3 korona** 3 évi jó-
 tállással 3 darab vételért csak **3 korona**. — Nem
 megfelelő esetében kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.
 Szótkütdés az I. amerikai órágyárak vezérképviselése által.

BÖHNEL MIKSA ÓRÁS

BÉCS, IV., MARGARETENSTRASSE 48./106

— a cs. és kir. állami hivatalnokok szállítója. —

FOVÁS: Kereskedők Roskopf-órákat pléh-tokkal és imitál-
 papír-Email-számlappal ajánlanak. Ily óra nálam 1 fnt
 75 kr. és megjegyzem, hogy ön nem vagyok kereskedő-
 hanem órás. Az ön óráim főmű szabadalmazott Email-
 számlappal vannak ellátva, pontosan szabályozottak és
 mindent, a mi nincs fenti megjegyzéssel ellátva utasít-
 sunk határozottan vissza 193

A „Balaton irásban és képben”
 136 illusztrációval megjelent és tűzve
 5 kor., kötve 6 koronáért kapható
Fischel Fülöp könyvkereskedésében
 Nagykanizsán.

Beesen és fontos ujdonság!

KAINON

szabadalmazott fogkefe fecskenővel

alapos fogápoláshoz egy egész új kitűnő segéd-
 eszköz és orvosi szaktekintélyek által legjobban
 — ajánlja. —

A „KAINON” fogkefe különös előnye:

- 1.) A fogak tisztítása sokkal jobban végezhető ezzel,
 mint más egyszerű fogkefével, különösen a fecskenő
 használatával, a fog-mélyedésekben és közökbe lerakó-
 dott ételmaradékok, fogor-szibegészek kioldhatók
 és ezáltal alapos tisztítás végezhető.
- 2.) A fecskenő használatánál mindig egész tiszta
 szájvizet kapnak a fogak.
- 3.) A fecskenő tisztántartja, úgy hogy sem a
 fogkefe alapjára, sem a fecskenő köz fogpor, vagy
 egyéb váladék le nem rakódhatik, ami egészségügyi és
 tisztasági szempontból is igen becses.

3 korona előzetes beküldés mellett küldök bérmentve
 egy legjobb minőségű „KAINON” fogkefét.
FRIEDRICH FRITZ szabadalom tulajdonos BÉCS,
 193-6 IX-4. Sechschimmelgasse 23.

— Mindent kapható. —

Kalodont
 nélkül lehetetlen fogpaszta
 a fogakat tisztán, fehéren és épségben tartja.

A legjobb és legolcsóbb
üdítő-ital,
 mely mint asztali ital különösen kedvelt és borral, cog-
 nacokkal vagy növényi szörpökkel vegyítve kitűnő ízű
 vegyüléket ad: a

MATTONI-FELE
GISSHÜBLER
 legújabb érzécszó
SÁVANYU-KUT

hűti a szomjat, hűsít és felhűsít egyaránt, a legjobb
 szar a nyári hőség tikkasztó hatása ellen.

Hirdetések:

HÁZELADÁS.

A **VARGA LAJOS**-féle ház Nagykanizsán a Batthányi- és Kistaludy-utca sarkán — modern egész új épület, — áll 8 szoba, konyha, istálló 4 lóra, kocsifélszer és kertből, (beépíthető telekkel) **eladó.** — 195 - 3
 Czim megtudható e lap kiadóhivatalában.

Péküzlet
 és sütőde
 — teljes berendezéssel —
 — azonnal —
berbeadatik.
 Bővebbet megtudható
 a kiadóhivatalban.

Ezen cogaoknak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az általa nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlja elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló intézete Barcolában (Trieszt közelében) ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intézetének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú üzletben.

Vezérképviselő:
Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszert és élevesztéi cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

A cs. és kir. osztrák belügyminisztériumtól jóváhagyott élelmiszert és élevesztéi cikkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 31.) vegyi ellenőrzése alatt!

KLYTHIA a bőr ápolására
 az arcbőr szépítésére **PUDER**
 és finomítására

Legelőcsébb, toilette bál és salon puder.
 Fehér, rózsaszín vagy sárgás.

Vegyileg analizálva és ajánlja Dr. J. J. Pohl cs. kir. tanár által Bécsben
 Elismerő levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak.

GOTTLIEB FAUSSIG

cs. és kir. udv. toilette-szappan és illatszergyára
 Főraktár: **BÉCS, J. Wellzelle 2.**

Szállítás utánvétel vagy az összeg előleges beküldése mellett.
 Kapható a legjobb illatszert, drogua-kereskedésben és
 gyógyszerárakban. Nagykanizsán: Alt és Bohm Keleti M. Mör és Kreiner
 Gyula cégeknél.

egy doboz ára 2 kor. 40 fillér

Legkedveltebb, legtökéletesebb arctisztító és szépítő szerek: **Akácia**

KRIEGER-féle -CRÈME 2 kor. -PUDER 1 " -SZAPPAN 1 "

Főraktár: **KORONA GYÓGYSZERTÁR** BUDAPEST, CALVIN-TÉR. Törvényesen védve.

ELŐ MAGYAR GÉPGYÁR
részvénytársulat
Budapest, VI. Váci-ut 19.

2500 részvény 100.000 Ft értékű részvény
Külön szakosztály. Kiváratra árjegyzéket ingyen és bérmentve küld.

CSÁSZÁRFÜRDŐ
téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Elsőrangú kónes hővízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, fogmosóruhával, iszapfürdőkkel, pompás ásványvíz-uszodákkal, ke- és kádfürdőkkel. 200 kényelmes lakosztállyal. Prospektus kíváratra ingyen és bérmentve.

KATZER
szőszemester,
udvari szállító
Budapest, VI., Ó-utca 44.

Szűrmedruul az egész világon elterjedtek és elsőrangunk.

GUMMI és HALHÓLYAG
tűzőszája 2, 4, 6, 8, 10 kor. és feljebb, a világ legjobbjai, titoktartás mellett, utánvételt, vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a szalma legelső rangú csomagban.

REIF J. specialista. Bécs, Brandstätte 3. Árjegyzék ingyen.

Modern **BUTOR.**
Óriási választék háló-, ebédli-, szalon- és úri-szoba-butorokban. Olcsóbb mint bárhol.

NEMES és LENGYEL butoriparosoknál
BUDAPEST.
IV., Kecskeméti-utca 6. sz. I.

ZIMEK bármely országból és nemzetiségtől, ajánlatok az érdeklődés és hasznosítások terén. (Pósta útj jótállással)

ROSENZWEIG JÓZSEF és FIAI
Nemzetközi Csalméretében
Budapest, V., Nádor-utca 13. sz.
Prospektus ingyen és bérmentve.

A torok, tüdő, száj és fogak legjobb védője az **OSAN**

Felismulja az eddig ismert összes fogászati eszközöket. OSAN-azsív-essencia 48 kr. OSAN-fogpor 44 kr.

Czorny-féle keleti a legjobb és legkedveltebb száj- és fog-ápoló-szer. Árja 1 ft. Hátsó helyeszeresárban 30 kr.

ROZSATEJ a legjobb és legesetesebb hajfoltó-szer a bőrre, barna és fekete. Árja 2.50

Tanningene Prospektus ingyen és bérmentve küld: Czorny J. Antal, Bécs, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. Kitzbühel, London, Paris, Brüssel, Konstantinápoly stb. Kátholikus gyógyszárakban, Hílatasortárakban stb.

RÖSER
TANINTÉZET
Budapest, VI., Aradi utca 10.

ALAPITATTOTT 1853.

Nyitvaos polgári iskola 10-14 éves ifjak részére. — Felsőbb kereskedelmi iskola 14-18 éves ifjak részére. — Nézeli interaktos tanulási módszerek részére. Bizonyítványok államérvények és az egyetemes oktatásigazgatóságok részére. — Bővebb felvilágosítást ingyen ad.

Röser János, igazgató

INTERNATIONAL **SZÖRVEZTŐ**
neményesített használat után az arctól és kéztől a szort eltávolítja. Egy tőgy 6 K.

Főraktár: Dr Kovács Ernő gyógyszerész
Budapest, Gyár-utca 17.
Megjelent „Toilette-títkok” könyve

Mi helybölök BUDAPESTEN a **NEW-YORK KÁVÉHÁZBAN**
(Erzsébet-körut 9-11. szám) találkozzunk.

SANTA TOGER
Fiatl embereknek orvosilag ajánlott szer. Árja 3 korona.
NADOR GYÓGYSZERTÁR, Budapest, VI., Váci-körut 17.

Használjon Kerpel-féle **KÉZFINOMÍTÓ**
folyadékot, mely minden kezét 3 nap alatt simit, fehérit, szépi. 1 üveg 90 filler. Postán 4 üveget bérmentve küld.

KERPEL gyógyszerész.
Budapest, V., Lipót-körut 23.

A KISBIRTOKOSOK ORSZÁGOS FÖLDHITELINTÉZETE
BUDAPEST, V., GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses zálog-levél-kölcsönöket, melyek után teljes közpénzfelzár: 2 1/2-3% levonással:

30 évre a tőke évi 5.70%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
33 1/2 évre a tőke évi 5.50%-a	34 évre a tőke évi 5.00%-a
37 évre a tőke évi 5.30%-a	25 évre a tőke évi 4.70%-a
40 évre a tőke évi 5.10%-a	15 évre a tőke évi 4.40%-a

Biztosító járadékul a törlesztéssel együtt. Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

LEOPOLD GYULA
Saját érdekekben hirdessen Budapest, VII., Erzsébet-körut 54.

LE DÉLICE
Vergé CIGARETTAPAPIR
Vergé SZIVARKAHÜVELY
MINDENÜTT KAPHATÓ.

M E G V A N ! !

EZZEL kezdte sok, sok beteg, aki a **VERTES-féle Sósbor-szeszt** (Ferencpálinkát) szasz meg száaz féle nyavalya ellen használta és a használ által megszabadult a bajától. Annyi köszönő levelet hozott és hoz atg minden nap a posta — urtól, paraszttól — hazánk minden részéből, egy minna külföld legtavolabb országaiból, hogy — gy egész könyvesház tele lenne vele, hat mint nyomtatnánk, de csak az utoljából szedtünk elő egy partt abban a kis füzetbe, amelyet mindenkinek, aki azt kéri, a postán ingyen küldünk be.

A Vertes-féle Sósbor-szeszt különleges készítményi módjánál fogva, a legjobb sikerrel használhatók mint fájdalom-szállító **bedörzsölés**, illetőleg **borogatás**: **köszvény, csúsz, meghülés, nyilamlás, szúrás, szaggatás ellen, fejfájás, bennulás, fezzamodás, gyuladás, daganatok, mell- és torokbántalmak ellen.** — **Levélhordó, katona, kerékpáros, vadász**, meg minden járó-kelő ember elfáradt tagjait a új öröt hat. Mint kitűnő, kellemes **pípercezikk**, a legjobb szolgálatot teszi a **sejbr** erősítésére, elpusztítja a bajhullást okozó korpát; jó a **száj** ápolására, mert ha 5-10 cseppet teszünk egy polár vizke, kellemes, telfrissítő, a száját és fogat tisztító szájvizünk van.

Belsőleg a Vertes-féle Sósbor-szeszt nagyon használ **gyomorgörcs, hasmenés, rosszullet, fejfájás** ellen, mint kellemes **üdítő ital** stb. Különös istenaldása az a féle, ahol mincson jó ivóvíz, mint pld. az alföldön, mert ha jár cseppet a vízbe öntünk, megöli a sok káros bacillust és ezáltal az élvezhetően, egészségtelen vizet ártalmatlanná és itatóvá teszi.

Általában véve, a Vertes-féle Sósbor-szeszt majdnem minden bajnál használható első segítségül. Belsőleg egynehány csepp veledő cukorra vagy vízre, külsőleg pedig egyszerűen bedörzsöljük, hogy a baj elmuladjék.

Nem csoda tehát, hogy az, aki ezen **legkitünőbb VEDJEGY** legmegbízhatóbb s mindenre jó házi szert csak egyszer is használta, teljes meggyőződéssel vallja:

VERTES-féle Sósbor-szeszt kell nekem és semmi más!

Igaz-e, hogy drágább a Vertes-féle Sósbor-szeszt a másénál? — Legalább egy mondja egyik-másik elárúsító, akinek az állítólag olcsóbb portekánál nagyobb a haszna és ezért a közönséget rabosztóli, hogy azt a rossz portekáját vegye. Pedig hát ez sem igaz! Tudja a magyar ember, hogy olcsó husnak hig a leve, és hogy a határos, céljának megfelelő szor sohasom drága. A Vertes-féle Sósbor-szeszt azért sem drágább, hanem még olcsóbb is más fajtáknál, mert dacára annak, hogy az üvege kisebb, a Vertes-féle Sósbor-szeszt sokkal hosszabb ideig tart, mert erősebb és így abból sokkal kevesebb kell, mint más fajtából. Bedörzsölésre pld. a többiből egy evőkanálnyi kell, a Vertes-féle Sósbor-szeszt elegendő egy kávékanálnyi; szájvizre 5, legfeljebb 10 csepp kell a Vertes-féle Sósbor-szesztből, más fajtából legalább háromszor annyi. Azért egy üveg Vertes-féle Sósbor-szeszt csakolyan drága dacára, a sokkal nagyobb ereje és hatása folytán, sokkal tovább tart, mint más fajtáján, vele egyáru, nagyobb üveg s így mégis olcsóbb más fajtáknál minden tekintetben.

Kicsibe kimérve a Vertes-féle Sósbor-szeszt **schot** sem lehet kapni, hanem csak 30 filleres, 1 koronás és két koronás eredeti üvegekben. Ezek csak akkor valódiak, ha a 4. ellékeltve lonyomatot „**paraszt-vedjegy**” és „**Vertes**” név rajtok és e skatulyákat látható. A Vertes-féle Sósbor-szeszt egyike azon ritka magyar különlegességeknek, a melyen nemcsak itthon, hanem külföldön és mindenütt keresnek megbecsülnék és nem ritgiben megírt

OSTENDE, RÓMA, PARIS- és LONDONBAN

az ottani kiállításán **első díjakkal**: díszoklevéllel, díszkeresattal és aranyéremmel lett kitüntetve 1 egyszerű üveg Vertes féle Sósbor-szeszt kimerítő használati utasítással együtt 1 korona 1 dupla üveg, 2 1/2-azér annyi tartalommal mint egy egyszerű, 2 kor. 1 próbaüvegcseke 30 l

Kapható Nagykanizsán: **Armuth Náthán, Balaton Testvérek, ifj. Fischer Ferenc, Fesselhofer József, Haas Vilmos, Marton és Huber, Neu és Klein, Szilágyi A., Schlesinger Izidor s Weisz és Schmidt** kereskedésében. Keszthelyen: **Böhm Béla, Kölgycsy Gyula, Mezei Ignác, Molnár Ignác, Ifj. Neßmark Jakab, Osman Pál, Scheifer Lajos és Künsch Ferencz** iraknál. Zala-Egerszegen: **Hubiúsky Adolf, Jan Ferenc, Kosztelez Miksa, Radó Antal és Tangler Mihály** iraknál. Marczallin: **Müüs és Berger és Wilhelm K.** iraknál, általában ott, a hol plakátok a fenti vedjegyvel láthatók, valamint közvetlen: **VERTES L. „Sas”-gyógyszertárában LUGOSON.**

362-50

Lampionok, Légömbök, kerti-diszítések.
Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók:

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

PURGO
A leggyengébb kítőnő is
meg cseccsenőknél is adható.
25 cseccsenő ára 1 korona.

Órák, ékszeresek
RÉSZLETFIZETÉSRE
SERÉNYI
is, ólósó szabott órákon
Órák és ékszerész
Budapest, Erzsébet-körút 28. l. sz.
Közös kőművesek
tegyen.

Köszvény és csúsz ellen legalkalmasabb
a KRIGNER-féle
REPARATOR
I üveg 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTÁR Budapest, Calvin-tér
110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
a magy. kir. szab. osztályozásúktól főtakarított helyre
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Elismert megbíhatóság! Előszókegyes! Kiváló eredmény!

Ha őszül a haja,
használja a
"Stella"
vizet, mely nem fest, hanem a
haj eredeti színét adja vissza.
Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyszerárú, 6 cs. és kir.
tenégsze Jozsef lók. udvari szállítója
BUDAPEST,
V. SZABAOSÁG-TÉR.

PURGO
Angol, francia és magyar
német egyetemesi szavak által
rendelkező és ajánlva, mint a
legjobb használt.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérnyomás biztos gyógymódi: ostéma, szív-
gyomor, ideg- és borbaj, széküregs, élmorzar ellen.
E gyógymódi megalapítója:
Dr. KOVÁCS J. FŐVÁROSI ORVOS
BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 18. I. EM.

Megjelent az új X. számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST A
YOST IRÓGÉP
Budapest, New York

Rémek és ólósó fenykepek készülnek
RIVOLI
Fényképezeti és festészeti műtermében
BUDAPEST, VII. KER., KÉRPESI-UT 30. SZÁM.
!!! Négy kis képek után is sikerült nagyítások !!!

Hirdetéseket, reklámokat szakértő-
rűen, pontosan és legelőszobban közöltet
az összes bel- és külföldi lapokban,
valamint naptárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetői
osztálya,
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Tulajdonos: Leopold Gyula szerkesztő

Hôtel PÁRIS szálloda
Szállodás: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
100 szoba 1 főtől feljebb kiszolgálással együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörszar-
nok a házban. Villamos vasuti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHEK VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Étvágytalanság, hányinger, fejfá-
jás, gyomorbagok ellen csodáshatás a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
Ára 1 korona. Póstián 8 üveg bérmentve.
Főzetet kívánatra mindenkinek
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hegység).
Kítőnő hegyi fekvésben, pormentes és szélől védett, 200 kilo-
méternél több jól ápolat, rogyányos hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegszobák bygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
dezve. Kítőnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál:
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

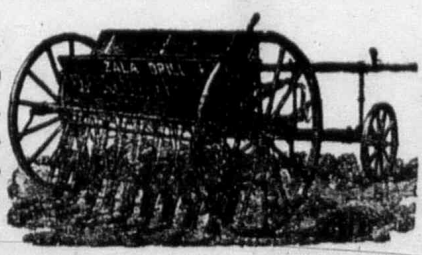
HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa
GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** aczélgerendélylyel,
első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétfasú**
aczélekeit. Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes
felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL

sik és hegyes talaj-
hoz egyaránt alkal-
mas hazánk legjobb
sorvető gépeit szab.
kikapcsolható kap-
csuklyókkal.

Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra ké-
szített és kítőnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva.

„**Perfecta**” merítő korongos vetőgépeit lészállított áron.
„**Planet**” rendszerű lókapáit. — Planet rdsz. kézi toló-
kapáit, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
„**Hollingsworth**” lógereblyéit. — Kukorica morz-olót,
szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek
és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kor-
mány, szántóvas és nád
a legjobb aczélból, tel-
jesen felszerelve, tartalékvassal
12 korona.

WBT eketestek, magasabb és
hosszabb kormánylyal, a nádor.
kívül még aczélalppal is el-
látva, teljesen felszerelve, tar-
talékvassal 14 korona.

Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képrelhető
legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járásuak, miért is már nagy
kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel
és nyomó szabályozással.
Szőlőzúzók
kavaróval, 375 mm. széles rovátkás vashen-
gerekkel, sulykerékkel vagy anélkül.

A leggyengébb kitűnő izü használatú még csecsemőknek is adható. 25 cizkorka ára 1 korona.

Órák, ékzerek RÉSZELEFIZETÉSRE
 is, olcsó szabott áron
SERÉNYI
 órák és ékzerek
 Budapesti, Erzsébet-körút 28. I. sz.
 Püspöki utca 22. sz.
 Képes ábrák
 látnak.

Köszvény és csúz ellen legsikeresebb
 a KRIEGER-féle
REPARATOR
 1 üveg 2 korona.
 Főraktár: KORONA GYÓGYSZERTAR, Budapest, Calvin-tér.
 110,000 sorsjegy, Nyeremények összege
 55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
 a magy. kir. szab. osztályosrájával felülváltó helye
 BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
 Elismert megbízhatóság! Előszókrat! Kiváló szerezése!

Ha őszi a haja,
 használja a
„Stella“.
 vizet, mely nem fest, hanem a haj eredeti színét adja vissza.
 Üvege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
 gyógyszerárban, 8 ca. és kir.
 lenégre József téri, udvari szállítója
 BUDAPEST,
 V. SZABADSÁG-TÉR.

HEMOPATIAI GYÓGYINTÉZET.
 A vérégyteltség biztos gyóymóti: asthma, szívgyomor, ideg- és borbaj, széhidés, elmozzevar ellen.
 E gyóymód megratapítója:
Dr. KOVÁCS J. fővárosi orvos
 BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRÚT 10. I. EN.

Megjelent az új X^o számú
YOST MODELJE
 ESZMÉNYI TÖKÉLETESSEGBEN
 KÉRJEN PROSPECTUST
YOST IRÓGÉP
 Budapest, NEW-YORK

Rémek és olcsó fényképek készülnek
RIVOLI
 fényképezési és festékeszi műtermében
 BUDAPESTEN, VII. KER., KERESZET-UT 30. SZÁM.
 III. régi kis képek után is sikerült azgyítások!!!

Hirdetéseket, reklámokat szakze-
 rüen, pontosan és legelőbban közöllet
 az összes bel- és külföldi lapokban,
 valamint napiárakban az
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ hirdetési
 osztályán,
 Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
 Tulajdonos: **Leopold Gyula** szerkesztő.

Hôtel **PÁRIS** szálloda
 Szállodás: SIMON PÁL.
 BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. szám.
 100 szoba 1 főtől (jobb kiszolgálással együtt).
 Fürdők, elegáns kávéház, étterem és elősar-
 nok a házban. Villamos vasúti megállóhely
 az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHKE VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
 Budapest, IV., Központi Városház.
 Étvágytalanság, hányinger, fejfa-
 jád, gyomorhajok ellen csodáshatás a
RADITZ-féle
GYOMOR-ELIXIR.
 Ára 1 korona. Pótlás 6 üveg bérmentve.
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyóymtára,
 BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (Hagyóág.)
 Kitűnő hegyi fekvésben, pormentes és szélétől védett, 200 kilo-
 méternél több jól apolt, rogyény hegyi utak. Szigoruan indivi-
 dualizáló szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
 betegszobák hygienikusan a legtökéletesebben vannak beren-
 dezve. Kitűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
 nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
 a dr. SCHLESINGER-féle vizgyóymintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Angol, francia, magyar és német egyszemélyes székerek alkai rendelése és alkálva, mint a legényekébb használat.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

WEISER J. C. Nagy-Kanizsa

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

Ajánlja **Egyetemes aczélekeit** aczélgerendélylyel, első minőségű tömör aczél-kormányokkal. **Kétvasu aczélekeit.** Az egyetemes ekékhez alkalmazható összes felszerelvényeit, boronáit és egyéb talajmivelő eszközeit.

ZALA-DRILL
 sik és hegyes talajhoz egyaránt alkalmas hazánk legjobb sorvető gépeit szab. kikapcsolható kapacsuklyókkal.
 Homokos-talajra a **Zala-Drill** különösen e célra készített és kitűnőnek bizonyult **vetősarúkkal** ellátva.
 „Perfecta” merítő korongos vetőgépeit leszállított áron.
 „Planet” rendszerű lókapáit. — Planet rdsz. kézi tolókapáit, 2 kapakéssel 14 kor., töltőgetőtest külön 6 kor.
 „Hollingsworth” lógereblyéit. — Kukorica morz-olót, szecska- és répvágóit, valamint egyéb gazdasági gépek és eszközeit.

Uj! WB eketestek, kormány, szántóvas és nád a legjobb aczélból, teljesen felszerelve, tartalékvalással 12 korona.
 WBT eketestek, magasabb és hosszabb kormánynyal, a nádok kívül még aczélalppal is ellátva, teljesen felszerelve, tartalékvalással 14 korona.
 Ezen eketestek az egyetemes ekékhez hasonló alakjuknál fogva a képzeltető legtökéletesebb munkát végzik és feltűnő könnyű járasuak, miért is már nagy kedveltségnek örvendenek.

Mabille rendszerű
gyümölcs- és szőlősajtók
 folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomórú szabályozással.
Szőlőzuzók
 kavarávól, 375 mm. szőlős rovátkás vashengerekkel, sulykerékkel vagy anélkül.

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-féle
ALAISKA-CRÈME
Cosmeticum par excellence.

Az arcbőrnek rövid használat után ragyogó fehérséget, üdöséget, tisztaságot és bájot ad. Eltávolít porosodást, szemlőt, bőrrakkat (Mitesszer), napbarnítottaságot stb. A legeményebb kezeket finomná, fehérré és gyöngéddé varázsolja. EGYNYÖK: Alaiska-Crème nem zsíros, semmiféle fémaktrészeket nem tartalmaz, orvosiilag jóváhagyva és ajánlva. Teljesen ártalmatlan. Egy tévely-Ára 3 kor. Próbá tévely 1 kor. 20 fill.

Alaisa-puder

(szepor)

kitünően kiegészíti az Alaiska-Crème fényes cosmeticai hatását, a bőrnek elbujószínűsítő finom, üde, rózsás üdöséget ad, nagyon illata, kiűnő fedőereje van és feltétlenül ártalmatlan mert semmilyen, sem bismutot nem tartalmaz. — Egy doboz (fehér, rózsás vagy sárga) 3 kor.

Kapható:

LINDNER RÓBERT gyógyszerész-nél. Bó s. XIII/9, Lainzerstrasse 113.

Kitüntetve: Páris, London, Amsterdám és Bécsben 1902-ben arany érmekkel és dísz-oklevelekkel.

Aszódy József

czimfestő Szombathelyről

Nagykanizsán felállítandó a rendkívül díszes és tetszetős megfestésű

reklámtábláit

ajánlja gyárosok, kereskedők és iparosok figyelmébe.

Szenzációs ujdonság, mely a bérlőknek nagy előnyt biztosít.

Bérelni lehet Fischel Fülöp könyvkereskedésében, a hol bővebb felvilágosítással szívesen szolgálnak.

Minden háziasszony

üdvözölhető, aki az egészség, takarékoság és jóízre való tekintetből a Kathreiner-féle Kneipp-maláta kávéát használja.

Tiszteletteljes kérelem: A bevásárlásnál ne kérjen egyszerűen maláta kávéat, hanem mindig határozottan — Kathreiner-féle — Kneipp-maláta kávéat, a azt csakis az itt ábrázolt eredeti csomagokban fogadja el!

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi-és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre nagy gond fordítottatik.

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

tisztelettel

Nyitási díj

Városi és-árusít. Fischer Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-6 óra közt.

Idő intézkedés a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városi és-árusít. Fischer Fülöp könyvkereskedésében.

Helyközi telefon 103. szám.

ZÁLA

Politikai lap.

Megjelenik NAGYKANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap s csütörtökön.

Kiállítás árak

Égész évre . . . . . 12 korona
Félévre . . . . . 6 korona
Negyedévre . . . . . 3 korona

Nyitási díj 40 fillér

Előfizetők, valamint a hirdetésre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésében intézkedés.

Bérmunkások levelei csak ismert kezektől fogadhatók el.

Egyes szám ára 30 fillér.

Nagykanizsa. 1903.

Feladós szerkesztő: Szalay Sándor
Szerkesztő: Kévéz Lajos.

Csütörtök, július 30.

II. Rákóczi Ferenc.

Kétszáz esztendővel ezelőtt megharagvott a nagy kuruc harsonája és hívta a nemzetet megvédeni a szabadság, a függetlenség zászlaját.

A dicső zászló fennen lobogott és alája sereglettek II. Rákóczi Ferenc szótára az elszánt, tüzes lelkű kurucok.

És a szabadságot, az éltető, dicső, mindennél drágább és szentebb szabadságot a lelkes hadsereg — vitéz hadvezérével az ólén — ki is vívta.

E gyönyörű idők emlékeztetést ünnepelte meg az ország, noha szorosan véve Kassán játszódtak le az ünnepek, de részt vett benne, részt kért belőle az nemzet. Az ország két háza képviselve volt a fényes ünnepen és már ez a körülmény is nagy jelentőségűvé tette az ünnepet.

Ugy áldoztak a nagy szabadsághős emlékeztetének, hogy Kassán, a híres, régi kuruc városban összehordták a fényes kor összes fennálló és fenmaradt ereklyéit, tömérdek értékes, nagybecsű tárgyat. A megtépett, foszlányos zászlók, zablyák, vérték, öldöklő szerszámok, ékszerék, kincsek, mind-mind egy dicsőséges mult-ról, egy fenséges korról beszélnek, mely a

magyarságnak a szabadságát szervezte meg.

Az ország előkelőségei, a vármegye vezetői, a papság, mind résztvettek a nagyszabású ünnepélyen, mely valóban lélekemelő volt. Remek beszédek, fényes színi előadás, gyönyörű muzeum, nagyszabású banket, megannyi notabilitás jelenlétével; igazán méltóan áldozott a nemzet a nagy férfi emlékeztetének, a kegyeletes magyarság mindent elkövetett, hogy beláthatlan fényben tündököljön ez az ünnepély és hogy ez a fény messze, messze, vetődjék; hadd lássa az egész világ, hogyan szokott e nemzet nagyjairól megemlékezni

A sok gyönyörű, emelkedett hangú beszéd közül kétségtelenül legnagyobb hatása és nagy jelentőségű volt Apponyi Albert gróf beszéde, a melynek az volt a foglalatja, hogy a nemzeti képviselőknek nemcsak ünnepelni, hanem vezetni is kell azért a sérelemért, melyet egy korábbi törvényhozás Rákóczi ellen elkövetett. Azt fejtegette, hogy a jelenlegi országgyűlésnek kell a mulasztást, a hibát jóvátennie. — A város ünnepi szónoka beszédében megemlítette, a mit a képviselőház elnöke is érintett, a mi-

ről egykor annyi szó és vita esett a parlamentben s amire a célzott Apponyi gróf is, tudniillik Rákóczi hamvainak hazaboztatását. Mert elszomorító jelenség volt az egész ünnepségben, hogy Rákóczi hamvainak idegen földben kell pihenniük.

Már bevett szokás nálunk, hogy beszélünk, jármázunk, tervezgetünk, célokat tűzünk magunk elé, de a végrehajtást a jó sorára bizzuk.

Ne adja Isten, hogy ez egyszer valótlanná állítsunk, hogy beteljesedjék jóslásunk, de mi azt hisszük, hogy még jó néhány Rákóczi-ünnepet fogunk rendezni, alighanem szintén fényes keretben, nagy arányokban, díszes beszédekkel, köszöntőkkel fűszerezve, de a nagy szabadsághős hamvai továbbra is ott fognak porladni a Marmara-tenger hullámvert partjain.

Adja Isten, hogy tévedjünk!

Színházi karcolatok.

1.) Othello félhelyárrakkal.

Volt egyszer Berlin városban egy műkereskedő aki feladatának tekintette, hogy a félreismeret legelső protészálja. Különben egy mestert ke yelt, akit kora a legalaposabban lepecsekolt, de aki mai napság egyike a modern festőművészet vezető

TÁRCA.

Fegyver-letétel.

I.

A s...i fürdőn általános megépetést kellett egy urnó megjelenése.

— Junó! termet, igazó. nagy, fekete szemek; habfehér arc, római éllel és szabályos görög orral; finom metszetű, vérpíros ajkak, Gyönyörű vállak. Lenge méltóságos mozdulatok.

Igy írta le hamarjában Beretvás Pali, a fürdő legellenállhatatlanabb Don Juanja, mikor megpillantotta az eszlanádon.

— Valóságos telivér asszony! — fejezte be nagy elragadtatással. — Mintha csak most került volna ki a remeklő szobrász vésője alól.

— Ki lehet? Honnan jött? — kutatták a fürdők éhes rabló-lovagjai, a kivasalt, üres galvárok, akik minden nőben egy-egy hódításra való objektumot látnak.

Beretvás Pali nagy fölényűséggel legyintett egyet.

— Fé'óra mulva alaposan informálva leszek Elisietett.

Alig telt bele félóra, csakugyan visszaérkezett a parti-sétányon ödöngő kompániához.

Ahogy megpillantották, valamennyien feljéje siettek; mert ő volt köztük a generális, a legvénebb, tehát a legcsalhatatlanabb szaktekintély a nők kifurkészhajtetlen világában.

Vigyorgó arcokkal fogadták s kíváncsian lesték ajka mozdulását.

Beretvás Pali komoly maradt.

— Nos? fegyverke/hellink? — kérdezte nagy mohósággal a legpomádésabb fajnó.

— Csendesen fiuk! — mondta Beretvás Pali.

— Ez nem közönséges sztratégiai pont. Ez — úgy látszik — fesztung lesz.

Erre a kivasalt, pomádés léhtűtők csakugyan elkormányodtak és úgy várták a továbbiakat, mint a medikusok a nagy-tekintélyű boncoló-tanárgyárazatát.

Beretvás Pali köhécselt egy kissé, ezüstgombos séta pálcájával néhány pillanatig verdeste a porondot, csak azután folytatta:

— Hát igen; ez fesztung lesz. A lehető leg-erősebb vár, akire a magamfajta kipróbált vén rókák legnagyobb része is azt mondaná, hogy bevehetlen. Én azonban nem mondom. az én hadjárataim, hódításaim történetében ez a szó ismeretlen. A nőkkel szemben én csak a nehézségekben ismerem fokozatokat; a »lehetetlen« ki van törölve az én sztratégiai szótárámból. Anynyit kijelenthetek a fenforgó esetben, hogy itt valóságos erődítménnyel állunk szemben.

— Hogyan? már meg is ismerkedtél vele?

— Kérdezte valamelyik.

— Dehogy! Még csak a nevét tudom. Halmainé. Valamelyik kisebb vidéki városból jött.

— Hogyan tudod hát, hogy olyan rettenetes gondot okozó erődítmény.

Beretvás Pali kicsinylő mosolyval nézett a kérdezőre.

— Hogyan tudom? Miből ítélem meg olyan rögtönösen? Hát a municiójából. Persze ti, mint a lé fiatal rókák, akiknek még nagyon sokat kell tanulni a vén-rókáktól, nem értitek a kémlelés

mesterségét. Aki várat akar sikerrel ostromolni, annak legelsőben is, ha csak lehet, azt kell kikémlelni, hogy mennyi a munició. Ha sok a munició, tovább tart az ostrom; a szerint kell tehát az ostromot vezetni. Így vagyunk mi fiuk, a szépasszonyokkal szemben. Csakhogy ezeknél megfordítva van a dolog. Mennél kevesebb a munició, annál tartósabb lesz az ostrom. Na? Talán nem értitek? Persze, hogy nem. Pedig érthetnétek, értenetek kellene. Mi hát a szép asszony municiója? A toalettek, a szépitőszerek, a csillagó ékszerék. Már az mellékes, hogy valódi, vagy hamis aranyból és gyémántból vannak-e. Mennél kevesebb a toalett, a szépitőszér, meg az ékszer: annál nehezebb a hódítás. No és én a szobaleánytól már alaposan informálódttam, hogy Halmainénak sem szépitőszerei, sem ékszerai nincsenek, a ruhatára határozottan fogyatékos.

— Mert ő tudja, hogy azok nélkül is hódít, — jegyezte meg az egyik Don Juan.

Beretvás Pali tagadólag ingatta fejét.

— Nem úgy van barátom! Az a nő, aki tetszeni óhajt, sohasem lehet olyan szép, hogy sebb lenni ne akarjon. Mert jegyezték meg jól, hogy a nőket nem a férfiak hódítják meg elsőben, hanem a hiuság. Ame yik nőt a hiuság már meghódította, azt mi csak játsva hódítjuk meg; hogy úgy mondjam: csak átvesszük a hiuság kezéből. Halmainét még nem hódította meg. Csodás kivétel! Ez az asszony — úgy látszik — csak fürdőni jött ide. Ez nem akar sem tetszeni, sem hódítani. Ennek, barátaim, mi csak pusztán »levegő« lesznük; észre sem vesz majd bennünket még megközelíteni is csak a legkomolyabb férfissággal, a tisztességi szándék biztossan meg-

nagyságainak. A műkereskedőt Gurittnak, kegyelt-jét pedig Böcklinnek hívták. Van-e aki művészet iránt érdeklődne, e neveket nem ismerné? — Ehhez a Guritt-hoz egyszer elment valami magas-rangu uriember, és Böcklin képei előtt felrevonva egy intim nyilatkozatra. Tisztelt Guritt uram, hisz elismerem, hogy Ön mint családapa igyekszik képeit eladni, de mondja csak — nem akar bennünket bolonddá tenni ezekkel a Böcklin-ekkel?*

Ez a kis jellemző história jutott eszembe, mikor az e heti színházi műsorban azt olvastam, hogy: »Pénteken *Othello* szomoruják felhelyárakkal.

Beleképzeltem magam a szingazató lelkületébe, aki talán így gondolkodott: „Shakepeare nem adni valóságos bűn volna, amde én családapa vagyok — családom az egész társulat — és ezeknek arra az esetre csak úgy tudok elődeli adni, ha felhelyárakkal dolgozom. Különben egy árva grajler se jön a színházba.»

Természetes! A mai kor fejlett izlésének hogy is felelne meg olyan dráma, amelyben egy megcsalt férj (vagy aki annak hiszi magát) feleségét szonika megfojtja s aztán maga is merget nyel! Manapság az ilyen férjek egyszerűen lehetetlenek, legalább a magasabb társadalmi rétegekben. — Lejebb perze, a hetenként egyszer moskóli emberiség körében még szokásos a revolverezés, vitriolozás s azöbbi ilyen tréfa. De ezeknek a kellemetlenségnek sem szokott tragikus vége lenni, A sebet megoperálják, a „merénylőt“ pedig az esküdszék felmenti, minekutána a krajcáros újságok mázsaszámra ontják a nyomdaiestéket a jó kövér szenczióra.

A felsőbb társadalmában, mondom, ez nem szokás. Ott csak „francia“ vigjátékokat csinálnak a megcsalott férjeből s Desdemónából lesz Loute, Mici hercegnő stb. Az ilyen tisztelt nyári közönség? — Meg a vakációzó deakóktól se lehet méltán követelni, hogy megnézzék az ilyen régi siralmat. Hisz eléget beszekundáltak ök az irodalomtörténetben az angliusz szimfóniá verses rabló históriájából. Aztán még gyönyörködjenek benne a vakációban is.

Hát a karzat mit szól hozzá? Ott bizonyos azok örik a fejüket, hogy *Othello* be van-e suviazsolva, vagy fekete arcot bord-e. — És mikor megfojtja a szöke asszonyt, elégedettség-

güknek adnak kifejezést, hogy a halálsikoltás nem volt elég hangos...

Bezzeg az Osztrigás Mici — az tud ám sikongatni! Pedig nem is fojtogatják. Sőt inkább!!

Direktor ur! Kitelet a suviazsa költsége a felhelyárakból?

2) Nadrászerep.

Aah, — tisztelt olvasó most csücsörített a száját es....

De azért sem fogok pikotériákról beszélni. — Elvégzitek azt már ti magatok, s talán sokkal különben, mint a nyomdaiesték kifejezhetné.

Két nadrászerepről akarok most beszélni. Az egyik *Turridu*, a „Parasztecsület“ hőse, a másik *Hamlet*, az anyja becsületének öre.

Az előbbi Kanizsán volt egykor szerencsém látni és sákerensétienségem hallani, a másikat még képzelnem sem merem, jóllehet Sarah Bernhardt Sandrock Adél és Makó Ayda próbálkoztak meg vele.

Turridu a leghevesebb verü olasz legény, akit valaha színpadra vittek. Még a szerelemben is vérre áhitozik. A legmagasabb tenorkules szerint feltéknyekedik, tenyegelődik és hal meg. Tesék mos elképzelnem igen jól megteremt szoprán-énekésöt ebben a szerepben! A szoprán is lehet drámai — de ne akkor ha trikóba bujtattott izék kísérik; i yenkor valóságos pasztoriu lesz belöle, aki elővődik a frakkakkal. Jó az ilyen vice valami negédes operatibe, ahol még a nagymamák is trikóban járnak, de Mascagni, ha megtudná, bizisten bujában levágná remek fejdzését, amely még a nyakkendőnél is drágább neki. A legremekebb pedig az vala mikor a hőszerelemest mimelő trikó művésznek felnyújtotta egy csokrot! Az igaz Turridu ugy rugta volna vissza az a paréjt, hogy csak úgy penderült volna. Ép olyan ez, mintha a Bankban Melindának burkotos szelencét nyujtanának le!

De hát az illuzió!

Hamlet pedig, a megtestesült világájdalmas ifju (bá, mennyire excellájon is a női szereplő) egyszerűen monstrum, ha fő ad a elő Psychopatiának mondják a doktorok az ilyen esetet, s az s az érzékenyebb hallgató az egész színházi est alatt nem bír menekülni attól a kínos érzéstől, hogy itt a természet rendjén esik csorba, — ismetlem, bármennyire tündököljön is a női előadó — Hamletet feldogozták már operának is (Ambrose Thomas, a „Mignon“ szerzője írta zenéjét) és a dan királyi személyesítője *baryton*, nem pedig tenor, olyannyira érezte a komponista, hogy ez a szerep mi yen férfias, mennyire megfelel a telpelődi férfilelékeknek.

A japán színházakban a női szerepeket is férfiak szokták adni, — azt mondják, hogy bámu-

latos ügyességgel. Erre dresszírozták magukat az ottani aktorok. Minálunk bizony nem kell az ilyen fordított világ minék női Hamlet, mikor ott van a dán királyfi lelki áll-potansak majduem teljesen megfelelő telivér női szerep, *Sappho* (Crillparzer-től.) Aki Hamlettel megpróbálkozik az bizonyára képes volna a női lelkúsák ezen leggyönyörűbb megsemélyesítőjét is méltón előadni... És a görög komurnus bizonyára van olyan méltó öltönydarab, mint a trikó!

3) Excentric.

Mostanában a nagyobb papikereskedések kirakataiban (különösen a fővárosiakban) látható a pápa gyaszkeretes képe, körülvéve a legmezszebb-menő női bájmugogások auzx — képeivel. — Nagyon jellemző ez a véletlennek látszó körülmény a manapság divó felogásokkal. Minden morallinasavas (moralin-sauer-e szó spja Nietzsche) kép-utastás nélkül szólván, elmondhatjuk, hogy a modern ember lelkeben megérnek a legellentéte-szebb elvek, — anélkül hogy egyik a ma-kat ellen-ulyozná. Vallásosság és variété — mindkettő megül egy gyékényen. Már most az a kérdés, hogy melyik lelei meg inkább a legbensőbb meggyöződésnek. — És azt hiszem, hogy a variété mégis csak jobban megfelel a mai emberek lelki szükségletének.

A variété legfőbb jellemvonása pedig a *excentric*.

Ameddig még csak a brettlin működött a női s-ég ezen bajos kifejezője — addig még hagyjan! De mikor már az *igazi* színpadra leikerül a lábikra és decollézzage — művészet, akkor páneked Muzsa! Olyan ez a csikándós jelenség, mint a szep piros pipacs a közönséges sarga kalászok között; ha nem nyom álljuk szorgalmasan, akkor tuleng, és mindig nagyobb teret foglal el a termőföldből. — Tessék a „termőföldet“ színreperőarral, a pipacsok az excentric darabokkal helyettesíteni, és megkapják azt, amit fenti képlet kifejezni akar.

Abólule nem mondható, hogy az excentricnek nincs létjogosultsága. Ép oly szükséges ez a mai közönségnek, mint a cognacisvas és az egyptomi cigareta. Hová vezet azonban ha csak ezekkel a stimulantiakkal élünk? Erre is van a doktoroknak egy háborozogató kifejezőük...

Budapest az excentric művészetnek a leghátszóbb talaja. Amennyire az tömegek psychologiajából tanulni lehet ez az irány hatolt be a legmélyebben a közönség tudatába. — Tessék csak megfigyelni a többé-kevésbé előkelő korzói hölgyeket a fővárosban. A hajviselet, a feltűnő cipős,

tévesztő, erős látszatával lehet. Szóval ez vár, ez kemény fesztség igen nagy sztratégiát igényel. — Reád bizuk Pali! Reád bizuk! — hangzott mindenfelől.

A cimborák vigan kacagtak. Beretvás Pali komoly maradt. Mintha már a haditerv forrott volna agyában. Csendesén, vontalotlan mondta:

— Jó, jó! Annyi bizonyos, hogy a lehető leg-gondosabb sztratégiai tanulmányt kívánja. Ebből bizony rendkívül sokat tanultok majd ti fiatal rókák; ez olyan ostrom lesz. De ha addig élek is csak, diadallal kell végződnie. Mert — amit már mondtam — az én sztratégiai szótaramból a *lehetetlen* szó ki van törölve. Majd megismertetem veletek az ostrom minden mozzanatát. — Bravo! Bravo öreg! — mondák vigan a furdő-betyárok; és azután elszéledtek.

Ettől fogva azonban valóságos deaktív-figyeléssel lesték a vezér betyár sztratégiai mozzalatait.

II.

Két hét múlva Beretvás Pali egyedül földgél a furdői sétatér egyik magánosan álló padján. Mélyen gondolkodott. Nyugodtan tehetett, mert a sétatérnek azon a félreeső részén nagyon kevesen jártak.

Gondolataiból erős, határozott lépések zaja verte föl. Hatalmas atléta alak közelédt feléje. Fő emelte fejét és tekintetét merően az idegeire szegezte.

Ezt az alakot ő már látta valahol. Az arc, a testtartás, a járás, mind olyan ismerősek.

Az idegen nyugodt arccal fogadta a rámeredő, furdés tekintetet. Mikor ugy három lépésnyire lehetett csak, egyszerre megállott.

Beretvás Pali ugyanakkor fölugrott és feléje lépett.

— Szervusz Vince!

— Szervusz Pali!

Abban a pillanatban egyszerre megismerték egymást.

Régi iskolatársak voltak. Tizenöt év előtt együtt érettségiztek a v...i főgimnáziumban. Azóta nem is találkoztak.

Beretvás Pali magánkiyül volt örömben.

— Milyen váratlan, milyen egyszerű találkozás! Gyere Vince, ülünk le, beszéljessünk kissé! Nem vonlak el valami kellemesebb dolgotól?

— Ah, dehogyn! — mondta az iskolatárs.

Leültek a padra.

Beretvás Pali átölelte barátját és elkezdte ostromolni kérdésekkel:

— Mondd csak, mi lett belőled? Valami szürke hivatalnok lettél? Talán már meg is házasodtál? Lásd, én még mindig legény-ember vagyok. Tudod: mikor az ember már tulvan a harmincon, nem megy olyan könnyen. Birtokomat bérbé adtam. Télien Budapesten lakom nyáron meg járom a furdőhelyeket. Ott is, itt is, télen is, hyáron is akad szép asszony elég. Az az elvem, hogy nagy boldogság megházasodni, mig másnak is van felesége. Hát nem igaz?

Jóízűt kacagott; aztán megint csak tovább beszélt.

Van most itt is egy olyan szép asszony, hogy még Párizsban is megbámulnák. Gyönyörű alak. Valóságos világ-modell. Barátom, ennek az asszonynak kicsiny Magyarország, mint Nagy Sándornak Macedonia. Ezt világkiállításra vihetnéd; miundenütt első lenne a szépségversenyben. Nagy szó ez, barátom, ha én mondom, mert ezen a

téren országos, sőt mondhatom: világ tekintély vagyok. De azt is be kell ismernem hogy iszonyu ereditmény. Szeretném ismerni a férjét. Két hete ostromom, és nem bírtam még csak meg sem közelíteni a szívet; pedig néha ugy sőhajtozok, ugy epedek mellette, mint egy szomjas beduin. De a nyugodi, hideg tekintete olyan, mintha valami kigyóval kötözne meg. Tehetetlen vagyok a közelében. Ilyen még énvelem nem történt soha. Kétheti ostrom alatt még eddig arra sem kértem tőle engedelmet, hogy a lakásába bekisérhessem. Nem bírtam. Megbűvölt, határozottan megkötözött a hideg, kigyóérintésű tekintetével, mikor már ajkamon volt a kérő szó. De most élet vagy halál: behatolok hozzá. A fegyverletételt én nem ismerem. Ilyen ostromnál igen jó sztratégiai fogás a váratlan meglepetés. Amikor nem lesz nem lehet annyi ideje, hogy fölvehesse a tisztelettel parancsoló hidegség álarcat; amikor nem lesz a külvilággal szemben megszokott hideg, imponáló prózában. — Igen: most vagy soha! A vadat is az éhség hajtja az elszánt támadásra.

Még tovább is beszélt volna, de egyszerre meg-nézte óráját és felugrott.

— Pardon, kedves Vince barátom! Meg fogod engedni, hogy most távozom. Itt az idő! Mondd csak: hol találkozhatnám veled egy óra múlva?

— Az olvasóteremben megtalálhatsz. — Mondta az iskolatárs nyugodtan.

— Bravo! Tehát: a viszontlátásig!

Beretvás Pali eltávozott; barátja pedig szánó mosolygással nézett utána s csak ugy magában gondolta:

— Istenem, milyen futó-bolondok ezek az asszony-bolondítók!

hajrendezés, ruhaemelés, — mint az excentric után másolt pose, s mitől inkább közeledik ezen ideálhoz, annál „tessebb” és annál több férfi or gátja meg a fejében a legkülönbözőbb gondolatokat, ha elmegy mellette.

Vidéki közönség sok-szor hangoztatja, hogy neki amolyan „Bob herceg”-féle darabok nem kellene. Az ő izlé-ük állítólag sokkal finomabb.

..... De azért még sohasem fűtötték ki az ilyen darabokat, persze tekintettel a főszereplőre, aki mindig „megmenti” az estét az „excentric”-ség csillaga alatt.

Xilef.

HIREK.

— **Gyászistentisztelet Leo pápáért.** Nagykanizsán Leo pápáért a hivatalos gyászistentisztelet kedden d. e. 10 órakor tartották meg a szentfencrendiek plebánia templomában. A misén résztvettek a polgári hatóságok képviselői, a tisztikar és nagyszámu közönség. A felső templomban szerdán reggel volt gyázmise a pápa lelki üdvéért.

— **József főherceg Tapolczán.** József királyi főherceg 6 fenségé 23 án este 9 óra 15 perckor Tapolczára érkezett az ott őszpontosított honvéd csapatostek megzemelésére. A pályaudvaron a katonai tisztikar tagjai kívül Csertán Károly alispán, Glázer Sándor városbíró, dr. Saghváry Jenő szolgabíró és nagy közönség várta a főherceg érkezését. Glázer Sándor városbíró rövid beszéddel üdvözölte 6 fenségét, aki megköszönte a fogadtatást s örömeinek adott kifejezést, hogy Magyarországnak erre a szép vidékére eljöhettek. 24-én harcászati gyakorlat és céllövészet volt. Derék honvédek különösen kitüntették magukat a céllövésben. Az új céltáblák kitűnőnek bizonyultak; 1600 lépés távolságról még a legrosszabb lövedék 4%-a is talált. Ó fenségé 24-én ebédtét adott, amelyre meg voltak hiva Csertán Károly alispán, Ley József tapolczai esperes

plébános, Glázer Sándor városbíró, dr. Saghváry Jenő szolgabíró. A főherceg 24 én délután 5 órakor utazott el, szivélyes bucsuzás után, Tapolczáról.

— **Kinevezés.** A pécsi ítéltábla elnöke Horváth Tivadar nagykanizsai lakos, végzett jogbírót a pécsi ítéltábla kerületébe díjtalan joggyakorónak nevezte ki.

— **Anyakönyvi kinevezések.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszter-el ők Zala vármegyében a baksa-győrli anyakönyvi kerületbe Kulcsár Miklós segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesé; — és Zala vármegyében tórnicskai anyakönyvi kerületbe Tóth Géza segédjegyzőt anyakönyvvezető-helyettesé nevezte ki és őket a házassági anyakönyv vezetőivel és a házasságkötésnél való közreműködésével is megbízta.

— **Zászlószentelés.** A nkanizsai „Emberbarát” temetkezési egyesület augusztus hó 2-án, vasárnap Viszlandy Sándor védnöksége mellett zászlószentelési ünnepséget tart, melyn mint zászlóanya dr. Pihál Victor né urasszony fog szerepelni.

Az ünnepély sorrendje:

1. Reggeli ebédsz.
  2. 9 órakor az összes egyesületek és fehéruháas leányok gyülekezése a Polgári Egylet kertjében; ugyanott a zászlóanya fogadtatása.
  3. Fél 10 kor indulás a zászlóavatásra.
  4. 10-kor zászlóavatás a felső templomnál, utána egyházi beszéd, tartja: Főtisz istentelendő Nith Norbert.
  5. Visszatérés a Polgári Egylet kertjébe. Ünnepi beszéd, tartja: Főtisz Dr. Neumann Ede.
- A zászlószeket beverésének folytatása d. u. 4 órakor a Polgári Egylet dísztermében. — Este táncmulatság a Polgári Egylet kertjében. Kezdete 8 órakor.

— **A csurgói lengyár.** A lengyár készen áll immár s egyszerű, de izléses külsejével igen jó benyomást gyakorol a szemlélőre. Az építkezés a kitűzött időnél előbb befejeztetett s már a belső felszerelés is megkezdődött. A gyárvezető, pénztárnok és könyvelő már itt vannak s nagyban készülődnek a berendezkedésre. A napokban már néhány gépet is felszállítottak az emeleti helyiségekbe s szeptemberben meg is kezdti a gyár működését. A lent már nagy mennyiségben szállítják be s mielőtt a hosszú szin alá tennék, előbb a tarlóföldeken kiterítik

szárogatás végett. A gyártelep egyenlőre az emeletes gyárépületből, a gépházból, irodalakás- és raktárhelyiségekből, továbbá a hosszú szárítószínekből áll. — Nem mulaszt-hatjuk el azonban konstatálni, hogy eddigi tapasztalataink szerint a gyár vezetése levelezése, könyvelése és minden más egyebe is teljesen német. Egyenlőre tartózkodunk még a kritikától, de reméljük, hogy a magyar államtól és magyar városától szubven-ciónált gyár falai közt nem lesz majd an idegen a magyar szó! — Így írja ezt a „Csurgó és Vidéke”.

— **Megszökött katonatiszt.** A pécsi 52. gyalogezred parancsnoksága néhány nap óta köröztetti ezredének egyik tisztjét: Krippel Arthur hadnagyot, ki ezéltt 10 nappal eltűnt Pécsről s azóta nem jelentkezett. A fiatal hadnagy ép komolysá-gával vívta ki eddig feljebbvalói elismerését. Krippel hadapródiskolát végzett és az ezred egyik legbuzgóbb tisztje volt. — A fiatal hadnagyot a szerelem készítette a szökésre.

Egy asszony társaságában, egy anyával szökött meg, kinek már nagyobb gyermeki vannak.

— **Zalába fult legény.** Alig mulk el egy nyár, hogy a Zala ne követelne ember áldozatot. Az idén egy szegény aratólegény Hosszu Lajos 19 éves, bezerédi illetőségűre esett a sár. Ez ugyanis többed magával Ollárnál a Zala hús habjában keresett enyhülést a szertelen nagy forróságban. Noha nem tudott uszni, mégis olyan helyre ment, ahol az mély és hefeletű. Vele volt társai későn vették észre a legény eltűnését. Mire megtalálták, már halva volt.

— **A novi takarékpénztár ki-rablása.** A mult napokban csak a véletlennek volt köszönhető, hogy a nova Vidéki takarékpénztárt ki nem rabolták. Adra-vecz nevű kiszabadult fegyenc cinkostársá-ival belopódzott a takarékpénztárba és majd-nem teljesen kifurták a kasszát, midőn a véletlen folytán egy fogfájós asszony ment arra a patikába, ki a zajra figyelmes lévén, érte itette a rendőrséget, kinek azután sikerült a tetteseket elfogni.

— **Balaton bajnokság.** Több éve rendezi már a Magyar Athletikai Club hazánk-nak legnagyobb taván augusztusi uszóversenyét. Ez évben augusztus 20 án tartatik meg e verseny Tihanytól — Balatonföldvárig körülbelül 5 kilométer távolságban. A versenyhez Lajos Viktor főherceg vándordíja van kétszeri védelemhez kötve. Védő a Magyar Athletikai Club: Balatoni (Gräff) Karoly tavalyi győzelmével. A Balaton bajnokságának győztese aranyérmét nyer a bajnoki cím mellé. Minden további átszó ezüstermet. E nagyszabású verseny irányában már most s élénk érdeklődés mutatkozik uszók köreiben, úgy, hogy nagyszámu részvételre számíthatunk. A részletes versenyfőteleteket a M. A. C. titkára küldi szél: Krepelka Béla, Budapest, III. kerület Margitszigeti Sporttelep.

— **Honi Ipar** A nyári hónapokban sem fogott meg az iparpártolás és iparfejlesztés ezen közkedvelt közönlénynek aktualitási és érdekesége. A most megjelent szám vezércikke sok érdekes tanúságot von le a lefolyó kormányváltás-ról, mely iparunk sok sebére nem jelent gyógyító irt. A vezércikket köve i a vidéki kiállításokról írt felelete érdekes elmefuttatás, a hazai ipar bí-rálatánál a tu objektív véleménynyilvánítás veszedelméről írt értekezés, egy cikk-kivételünk akadályairól stb. A folyóiratot mindig gazdag és eredeti hírvetava teszi iparosaink- és gyárosainknak tekinthetetlenül. A lap szerkesztősége e folyó-irattal igen hasznos eszközt nyújtott arra, hogy iparosaink az iparpártolási mozgalom idejében ne nélkülözék az iparfejlesztés minden ágában tár-gyaló szakcsajtót. A lap előfizetésiár a egész évre, dacára a leglisesebb kivitelnek, 10 korona.

— **Arlejtés eredménye.** A nagykanizsai állami elemi iskolákna szükségelt és hiányosnak talált tárgyak beszerzésére folyó hó 28 án a vá-

III.

Félóra sem telt bele; már Beretvás Pali meg-jelent az olvasóteremben. Egészen ki volt kelve magából. Kigyult, lázas arccal lépett iskolatársá-sához, aki mosolyogva mondta:

— No, hogy sikerült az ostrom?

Beretvás Pali zavarodottan nézett körül, hogy nincs e közelükben valami hivatalos fül; és sutlógó hangon mondta:

— Barátom, így még nem jártam az életben. Ez előtt a szép-asszony előtt egyszerűen leteszem a fegyvert. Ilyen asszonyra még nem akadtam soha. Amit ettől kaptam, azt ugyan zsebre rak-tam. — Másnak el sem mondanám; de te régi iskolapajtásom vagy előtled szinte lehetek, mert számíthatok szigorú diszkrétciódra. — Barátom, ez az asszony valódságos fegyveres madonna. — Mikor vallomást akartam tenni neki, föl-ugrott, mint egy megsértett királynő, és ajtót mutatott Mikor pedig ebben a kritikus, döntő pillanatban az elszántság vakmerővé lett, — ha talmas csaitanóval lértett magamhoz! aztán galléron ragadtott és a másik pillanatban már kivülvoltam. — Sétapálcámat, kalapomat utánam hajtotta; s bezárta az ajtót. Még csak meg sem köszönhettem neki a szives kiábrándítást. Igazán sajnálom, hogy nem ismerem a férjét. — Szeretnék neki gratulálni Olyan asszony nem igen terem, mint Halmainé.

Az iskolatársnak szeme, szája nyitva maradt; aztán mohón kérdezte:

— Ki az a nő?

— Valami Halmainé.

Erre az iskolatárs úgy elkezdett nevetni, hogy

még a könyvei is kicsordultak. Csak pillanatok mulva volt képes szólni:

— Mért nem mondtam előbb? Előre meg mondhattam volna, hogy így jársz. Nem te vagy az első; már mások is jártak így vele. Az az én feleségem.

Most meg Beretvás Pali nak maradt nyitva a szája, és zavart hebegéssel kérdezte:

— Hogyan? Hisz te Steiner Vince vagy!

— Igen, de Halmaira magyarosítottam nevemet. Beretvás Pali átölelte iskolatársát sugy kérlette: — Bocsáss meg, édes Vincém! — Ha tudtam volna.....

— Jó, jó, pajtás! Iszen a dolog korrekt módon el van intézve.

— Tudod, pajtás, ha tudnám, hogy ilyen aszonyt kapok, holnap megházasodnám. Gratulálok! Lelekemből gratulálok! — mondta lelke-sülten Beretvás Pali.

IV.

Este a fürdői betyárok kompániája találkozott az eszplanádán.

Mikor megpillantották Beretvás Pali-t, hozzá-siettek, s kíváncsiságot kifejező némasággal áll-ták körül.

A vezér komoly méltósággal mondta: Vegyétek tudomásul, hogy leraktam a fegyvert. A kompánia tagjai gunyos ajkbiggyeszéssel fogadták a kijelentést; mire Beretvás Pali erős hangsúlyozással tette hozzá:

— Mert ma tudtam meg hogy egy régi, ked-ve iskolatársamnak a felesége.

Azután megörzött fölényessége tudatában méltósággal nézett végig a fiatal rókákon.

Meg volt mentve a vezéri presztizs!

roshár tanácsstermben *Vécsey* Zsigmond polgármester elnöklésével ver-enyftárgyalás tartott. A versenyben öt helybéli asztalosmester vett részt. A kiküldési ár 3296k. 60 fillér volt. — A szóbeli árjelítésben *Wetzer* Canutus asztalos tette a legnagyobb enyvedményt hat százalékre. — A szóbeli árjelítés befejezte után elnök polgármester felbontotta a zárt ajánlatokat. Ezek közt a legkedvezőbb *Dants* és *Muzikár* asztalosok ajánlata volt: 16% enyvedmény. A többi ajánlattevők közt enyvedménye csak 1 1/2 — 2 százalék váltakozott. A munkák kivitelével és szállítással a szerint *Dants* és *Muzikár* lesznek megbízva.

— **A légy és a panaszos.** Egy vidéki rendőrkapitány elé nagy tisztességtudással beállított minap egy rezeskepű magyar. Csak úgy nyárgóan van öltözködve szimos lábszárú megfeszítve nekikezd a mondokájának. Szörnyű panasza. — Valami komája azt mondja, hogy ő Jacibetyár. No, de hát ezt nem lehet csak úgy kutyafuttában emondani. — Olyan ez, mint az ugrás, svungot kell hozzá venni. Vesz is a magyar s nagy lelekedtetel után elkezd Adamnál-Evánál. — Az irkozatos hőség által agyonigított rendőrkapitány idegesen hallgatja a végtelenmondókat. A jegyzőkönyvvezető vig meg szomorú dísznókat rajzol egy papírosra. Most jön a bonyodalom. — Egy impertinens légy rászáll a magyar bronzszínű lábszárára, nagyot csip rajta. Az meg felemeli a másik lábát s bütykös lábujjával megvakarja a fájó helyet. Ujabb légy — újabb vakarózás. — Megint egy légy. Egyszer csak a rendőrkapitány kijön amúgy sem normális sodrából s rakiált a a panaszosra:

— Halja, ne vakarózzék itt örökösen!
A magyar elpirul, belezavarodik, miközben egy újabb szörnyös repül a lábára. Okéntelenül megemeli a másik lábát, mire megint rariád a rendőrkapitány:

— Mond am, hogy ne vakarózzék!
A magyarnak kínos rangás vonul végig az arcán, egyszer csak előhajtja magát:

— Akkor inkább visszavonom a panaszot.
Gyorsan kihaol az irodából s az előszobában gyönyörrel vakarja meg megkínzott lábszárait.

— **Iparkiallítás Szombathelyen.** Szombathely város és Vasvármegye iparosai és gyárosai Széll Kálmán v. b. t. t. volt miniszterelnök védnöksége alatt folyó évi aug. hó 15-től, bezárólag szept. 3-ig Szombathelyen nagyszabású iparkiallítást rendeznek. — Vasvármegyeinek Ausztriával határos fekvése kiváló jelentőséget ad ennek a kiállításnak, melynek egyik főfeladata abban rejlik, hogy megmutasson, mily magas fokra, mily fejlettségre tudott jutni a vármegye ipara a nyomozó és káros hatással közvetlenül érezhető osztrák konkurrenciacsacra is. A nagyszabású iparkiallítás, melynek előzőké Ehen Gyula orsz. képviselő, 12 pontra osztja: élelmiszeri, vegyészeti, anyag, kő- és üvegipari, vas- és fémipari, bőrpipari, papír, fonó- és szövőipari, ruházati, fa- és bútorigipari, jármű, gépipar, ipar- és kézműveszeti csoportokra. A kiállításban eljes számban részt vesznek Vasmege gyárai is, melyek közül kiemelendők a Mayer-féle részvt., a Pohl testvérek gépgyára, a Doktor S. Herman-féle szombathelyi szövőgyár, a Mayer-féle gyufagyár, a dohánygyár, a rohonci konserv, a pinkálói poszógyárak a tejgazdaságok, sajt és vasgyárak stb. Szombathely városnak kedvező földrajzi fekvése, mindegyik irányban (Becs, Budapest, Gráz, Nagykanizsa) elágazó vasúti fővonalai, a vármegye sűrű vici-nális vasúthálózata lehetővé teszik, hogy az ország bármely vidékéről könnyen és olcsón megközelíthető legyen Szombathelynek városa, melyet az utóbbi évtized alatti rohamos fejlődése, modern berendezései kulturális intézményei egyik legzebb leghatalmasabb vidéki emporiummá avatnak. — Egyszerűsége levegője, annak szépségeiben gazdag környéke, szórakozási és kiránduló helyei pedig a legkedveltebb tartózkodási helylévé teszik. — A kiállítás tárgysorsjátékai lesz egybekötve, a rendezőbizottság pedig gondoskodott arról, hogy a kiállítás tartama alatt a közönség állandó szórakozásban is részesüljön.

— **Vasúti engedelem meghosszabbítása.** A kereskedelemügyi miniszter Reé Jenő veszprémi és Szűcs Béla budapesti lakosoknak mint a tervezett balatonparti helyiérdekű vasút érdekeltje által megvásárolt nagy végrehajtó bizottság elnökeinek a Győr-veszprém-dombóvár helyiérdekű vasúti Veszprém város állomásait Szent-Király-Szabadja, Sörösberény, Almádi, Ba-

latontüred, Aszófő, Akali, Szepezd, Révfölöp, Badacsony, Tördemic és Galács községek érintésével a a tapocsa-kezesi helyiérdekű vasút Tapolca állomásig vezetendő gőmozdonyu helyiérdekű vasutonalra az 1898. április 28-án kiadott és a villamos üzem alkalmazásának alapul vételével eszközözendő tervezés megengedése mellett legutóbbi múlt évi július hó 2-án meghosszabbított előmunkalati engedelem érvényét a lejárattól számított további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Ki akar egy éves önkéntes lenni?** Bizonyára van olvasónk között sok fiatal ember, ki annak idején tanu mányait félbehagyta s így a 3 éves teher katonai szolgálatnak néz előbe Debrecenben már évek óta sikeresen működik az ország-szerle kiűző hirmenevek öröndő Lichtblau Albert féle miniszterileg engedélyezett katonai előkészítő tanfolyam (tanbiztonság: edoai Drauzenzt J. ny. m. kir. honvédezés és Mayer Adolf ny. cs. kir. érnagy) Delyben azon ifjak, kik még a r alatt nem állottak foglalkozásukra és előkészült-ségüire való tekintet nélkül megszerozhetik az egy éves önkéntesi jogot. Felvilágosítást és prospektust kérszággeggel küld Lichtblau Albert igazgató Debrecen.

— **Országos sűtőipari kongresszus.** A magyarországi sűtőiparosok I. évi augusztus hó 19-20 és 21-én Budapesten országos értekezletet tartanak. A kongresszus két irányban fog működni. Tárgyalja elsősorban a sűtőiparra vonatkozó ügyeket, ilyen a sűtőipari vasárnapi munkaszünet, a munkaadók működésének biztosítása, munkákérdések stb.; tanácskozi fog ezenkívül a sűtőipar fejlesztéséről, a sűtőipari munkaadók maganérdekeinek előmozdításáról.

— **Az egészség szabályai.** A weimari miniszterium e cím alatt huszonegy pontot dolgozott ki, a melyeket a nagyhercegség va amennyi népiskolában kifüggesztetett. E pontok, a melyek csupa egészségi és illendőségi szabályt tartal az nek a következők: 1. Testünket, nevezetesen arcunkat, nyakunkat és melünket naponta meg kell mosniuk. 2. A kezünket gyakran meg kell mosniuk s a körmünk legyen rövid és tisztá. 3. A fogainkat reggel és éves után kefevel meg kell tisztogatniuk. 4. Délutótt és delután, mielőtt iskolába mennénk, felüljük meg a hajunkat. 5.

A ruháinkat a porolással és keféssel mindennap meg kell tisztogatniuk a piszkótt és portól. 6. A cipőinknek minden reggel ki kell fenyésítve lenniük. 7. Az iskola airtaja előtt le kell tisztítaniuk cipőinkről a sárt. 8. Papírdarabokat, zövényeket, ételmaradékokat és gyümölcsöt nem szabad a tanterembe vinni. 9. Nem szabad a padlóra köpni. 10. Meleg szobában le kell vetniük a fejszőkötőt és nyakunkról a kendőt. 11. Az ablakból, főleg az óráközi szünet alatt, friss levegőt kell beengedni a terembe. 12. — Az óráközi szünetet lehetőleg szabad levegőn töltöni. 13. A tiszpaci szünet alatt gyűnk valami. 14. Járás, állás és ülés közben tartjuk egyenesen magunkat. 15. Ülés közben ne rakjuk egymásrálábainkat. 16. Olvasás, irás és rajolás közben felső testünket tartjuk egyenesen. 17. Nagy és olvasható betűkkel írjunk. 18. Ne fordítsuk írásközben ugy a papírost, hogy önmagunknak árnyékot csináljunk. 19. Munkaközben, főképpen irásnál, olvasásnál és rajolásnál vigyáznunk kell, hogy a nap szemünkbe ne süssön. 20. Esti homálynál nem szabad sem írniuk, sem olvasniuk. 21. Be kell jelenteniük a tanítónak, ha a helyüket tulszagos melegnek vagy hidegnek találjuk, ha a helyükéről nem jól látunk, vagy rosszul hallunk, ha rosszul érezzük magunkat, vagy ha otthon ragályos betegség van.

A „Balaton írásban és képben” 136 illusztrációval megjelent és füzve 5 kor., kötve 6 koronaért kapható *Fischel Fülöp* könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Szinészet.

Szívesen visszatérünk a „Svihakók” szombati előadására, mely az eddigi előadások közt első helyen áll. Nemcsak a 16 hanem a melleszerepek is kiűző személyesítőkre találtak, minek következtében az előadás a legapró b részletekig mintaszép volt. — *Kövessey* svihakja ismeretes közönségünk előtt, Mar a múlt évben sok sok bábér arított remek alakításával, élénk játékaival és

énekbeli tudásával, mely babérokhoz szívesen nyújtjuk az alkalmából is az elismerés pálmáját. *Sziklay Szeréna* [Mimi tancsánó] igazán elemében volt. Csupa élet, csupa íz, hogy szinte extázisba hozta a publikumot, mely nagy érdeklődéssel kísérte *Zalay Margit* [Anna, vendéglő:leány] tel lejtét is. Széptelenségű földünk most kezd meg színipályát. A szerep, melyben az alkalommal élénk lépett, nem olyan, hogy abból valami „nagyot” lehetne csinálni, de elegendő arra, hogy megállapíthattuk: miszerint *Zalay Margit* bir ama kellekkel, melyek a vígjátot jelentő desztákton, neki sikert biztosítanak. Rokonszenves alak kellemes külsővel, ügyesség, melyen meglátszik a jó sikol, kellemes hang és értelme beszéd garantiát nyujtanak arra nézve, hogy *Zalay Margit*, ha otthonosabb lesz a színpadon és a gyakorlat al tal nagyobb rutinra tesz szert, bármely társulatnak diszere fog válni. — Az est sikereben jelentékeny része van *Latabár Árpád*nak az igazi svihaknak. A két főhadnagyot *Mányai Aranka* és *Déry Rózi* adta; deára a főhadnagyi szerepnek *Déry* ujonc a tőren egy kissé hiányos kiképzéssel, mi azonban mit sem van le *Déry Rózi* sokoldalúságából és hasznavehetőségéből. A herceget *Pesti Kálmán* játszotta a főle megsokolt művészi gondossággal. — A közönség, mely a színházat megtöltö, egy élvezetűs estélynek volt része.

Vasárnap az „Aranykakas” boházathban *Sziklay Szeréna* a fogadóné szerepében aratta a közönség tündető tapsait. *Dachelmayer* kiűző személyesítőre talált. *Kövesseyben* *Latabár* (Fürge főpincér nagyon helyén való volt. *Gyárfás* ügyvedel *Almási* adta szép sikerrel. *Nagy Dezso* Horváth tanár szerepében mint mindig most is teljes egészet alkotott; *leányi Erzi* (*Makó*) méltó volt hozzá. *Dicsere*ttel kell még megemlítenünk *Pestit* (Müller Otto), a kedvesen sejtető *Hennyey Gusztáka* [Klára] és *Köszeghy Károly* [Floris koldus] kiűző maszkját.

Hétlőn Casanova op rettet adtak harmadoszor némi szerepcserével *Mariont* és *Pompadour Mányai* adta. Az utóbbi szerepben az előző előadásoknál *Sirossy Paula* mellett tündetőtt a közönség. Most *Mányai* egymaga vitte a két szerepet és olyan teneménalisan auekelt, mint tán még soha, pedig majd mindig nagyon szépen énekel. A közönség országszerű tapsal honorálta *Mányai* bravur-éneket. A címszerepet *Rózsa Sándor* adta az előzőkhöz hasonló nagy ikerrel. — Az előjátékban *Sziklay Szerénát* is láttuk mint a Sántán felesége, de őszinte sajnálatunkra csakhamar leűt a láthatarról.

Kedden a „Bőregér” operette elevenítették fel. Általános megbotránkozásra olyan nagy zaj volt az előadás egész tartama alatt a színházon kívül és belül, hogy szinte élvezhetetlené tette az előadást és többen el is hagyták a színházat. *Sziklay Szeréna* pompá szobaleány volt, *Kövessey* kiűző Eisensteiner, *Zalay Margit* Orlofszky herceg sz repében újabbra is is jelet adta színpadra való természetének. Az útjúság remek virágodomálynyal adott t kifejezést rokonszenves elismerésnek. *Franké* fogházagazga (*Benedek*) bizonyára bosszankodott magában, hogy nem adhatta at az előadás menetét zavaró zajongókat a derek Froach hőrtőnőrenek (*Pesti*). — *Halász Anna* és *Déry Rózi* egy tréfas polkával érdemelték ki a közönség sűrű tapsait.

Szerdén: Feltelt ház előtt tarótt a me *Makó* Ayda jutalomjátékát. „*Kuruc Feja Dávid*” hazafias színművet adtak; a jutalmazandó *Rátka*nyé szerepét vitte. A szép előadásra visszatérünk.

Műsor:

Csütörtökön: *Drótos tót* operette.
Pénteken: *Lotti* ezredesi felhelyárakkal Szombaton: *Drótos tót*.

KÖZGAZDASÁG.

A gabonaiüzletről.

Nagykanizsa, 1903. július 29.
A cséplési munkálatok még folyamatban vannak és azért a piaci behozatalov csekélyek. — Ennek folytán nincs meg a kellő áralakulás; csupán árpában történt néhány kötés prima minőségben a 6 kor. (50 ki ó) Kanizsa. A tulajdonképpeni árpa árákról a szombati bécsi árpa-vásártól varjuk a tájékozást.
Mai áráink:
Uj buza 6-80/90 Chevalier árpa 6-
Uj rozs 5-80/90 Zebal 5-10/20
Merc. árpa 575/85
50 kilogrammonként nagykanizsai paritással.

Mezel egerek

Érdeges és biztos állapotokról ajánlom az általános kasszát és már eddig is sok előrelépésben, nagyban, nagyobb gazdaságokban, ugyanezt több közönségben a legjobb átkerrel használni

egérmérget

Ismeretes alakban, eddigi tapasztalatok szerint 1 kilóra 1-2 kiló elegendőnek bizonyult, 100 kiló ára 90 kor., 50 kiló ára 6 kor.

SIPÓCZ ISTVÁN
gyógyszerész

Pécsoti, (Barany: magyó).

Megrendeléshez hátsóajtó engedélyt kérek mellékelni.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

U J K Ö N Y V E K .

Zola Emil : Igazság. Két kötet. . . . . K. 7.—
 Tolstoj Leo : A házasság regénye . . . . . 1.—
 Conan Doyle : A királygyalándi rejtély. . . . . 1.—
 Gorkij Maxim : Hajléktalanok. . . . . 1.—
 Gádos Perez : Az apáca. . . . . 1.—
 Gáspár Ferenç : dr. Hét év a tengeren. I. f. —60

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Péküzlet

és sütőde

— teljes berendezéssel —
 — azonnal —

bérbeadatik.

Bővebbet megtudható a kiadóhivatalban.

Fernolendit

a legjobb máz a világon; — a fényerém világos cipőket tükörfényűvé tesz és a bőrt is tartósabbá teszi. — Viselt, foltos színű lábbeli sárga vagy barna bőrből Lyosin tükörfényűmáz által által egészen ujja lesz. Mindenütt kapható. — Alapítotott 1830 ban

Gyári raktár: **Bécs, I., Schulerstr. 12.**

Hirdetések

felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
 könyvkereskedésében.

Lampionok, Léggömbök, kerti-diszítések,
 Rendező-jelvények — Confetti — Serpentin

legolcsóbb árak mellett kaphatók :

FISCHEL FÜLÖP könyvkereskedésében Nagykanizsán.

Olcsó és érdekes beszélyek

a nép számára

Ára füzetenkint 30 fillér.

MEGJELENTEK:

Az Isten útjai	Az ártatlanság	A rabló leánya
Jós és család . .	===== elítelt	Szerlem és gyű-
.. A gyújtogató	A kincsásók . .	löllet
A kártyajóslat	A fősvény tilka	===== A könnyelmű-
Az elhagyott . .	Vallomás a ha-	ség következmé-
bányatorokolat-	lál előtt	===== nyei
nál	A szerelem ha-	===== Aranka
	===== talma	

Kaphatók: FISCHEL FÜLÖP *****
 könyv- és papirkereskedésében
 ***** **NAGY-KANIZSÁN.**

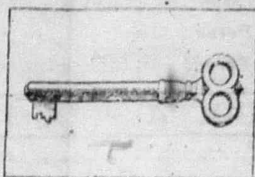

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

jegygyel.

Legjobb, legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.
Mindenütt kapható.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

ZSÁKOK.

Legjobb és legolcsóbb
bevásárlási forrása.
új és használt.....

zsákoknak és minden fajta
vizáthatlan ponyváknak

Winkler Zsigmondnál

... BUDAPEST ...
VII., Nyár-utca 23. sz.

180-10.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beoszes és fontos ujdonsg!

KAINON

szabadalmazott fogkefe fecskendővel

alapos fogápoláshoz egy egész új kitűnő segéd-
eszköz és orvosi szaktekintélyek által legjobban
ajánlva.

A „KAINON” fogkefe kültűnös előnye:

- 1.) A fogak tisztítása sokkal jobban végezhető ezzel, mint más egyszerű fogkefével, különösen a fecskendő használatával, a fog-mélyedésekben és közöttük lerakódott ételmaradékok, fogor stb. egész n kiöblíthető és ezáltal alapos tisztítása végezhető.
- 2.) A fecskendő használatánál mindig egész tiszta szájvizet kapnak a fogak.
- 3.) A kefézőrőket tisztántartja, úgy hogy sem a fogkefe alapjára, sem a kefézőrők közt fogpor, vagy egyéb váladék le nem rakódhatik, ami egészségi és tisztasági szempontból is igen fontos.
- 4.) Korona előzetes beküldése mellett küldök bérmentve egy legjobb minőségű „KAINON” fogkefét.

FRIEDRICH FRITZ szabadalom tulajdonos BÉCS,
193-6 IX 4. Sechschimmelgasse 23.

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott címetelű és élvesszi cikkkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 21.) vegyi ellenőrzése alatti!

Ezen cognacnak minden vevője fel van jogosítva arra, hogy azt eredeti csomagolásban az alau. nevezett intézetben díjmentesen felülvizsgáltsa.

Ajánlva elsőrendű orvosi tekintélyektől.

Camis és Stock első trieszti cognac-pároló
intézete Barcolában (Trieszt közelében)

ajánlja belföldi

Gyógy-cognacját,

mely francia módszer szerint, az általános
osztrák gyógyszerész egyesület vizsgáló intéze-
tének ellenőrzése mellett (Bécs) készül.

Egy üveg ára 5 kor., — fél üvegé 2 kor. 60 fillér.

Kapható gyógyszerárakban és minden elsőrangú
üzletben.

Vezérképviselő:

Sattler József, Nagykanizsán.

89-100

A cs. és kir. osztrák belügyminiszteriumtól jóváhagyott címetelű és élvesszi cikkkek vizsgáló intézetének (Wien, IX. Spitalgasse 21.) vegyi ellenőrzése alatti!

RUHÁZAT BESZERZÉSE.

Kaufmann Mór

férfi- és gyermekruha raktára
Nagykanizsán, a városházpalotában.

Nagy választék

a legdivatosabb finom férfi- és gyermekruhákban.

Raktáram legnagyobb része
saját készítményem, finom, tartós kelmékből.

Tulfizetés szigoruan kizárva.

Mindkét üzletemre a nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtam

Kaufmann Mór

férfiszabó-üzlete

Erzsébet-tér, Elek-féle házban

Nagy választék

a legdivatosabb finom angol és belföldi kelmékben.

Izléses elkészítésre és jó kellékre
— nagy gond fordítatik. —

Pontos, gyors, szolid kiszolgálás!

KAUFMANN MÓR
férfiszabó.

tisztelettel